

کلیات و برنامه درسی رشته‌های تخصصی

حوزه دانشی

تبلیغ و ارتباطات

نسخه

اسفندماه ۱۴۰۳

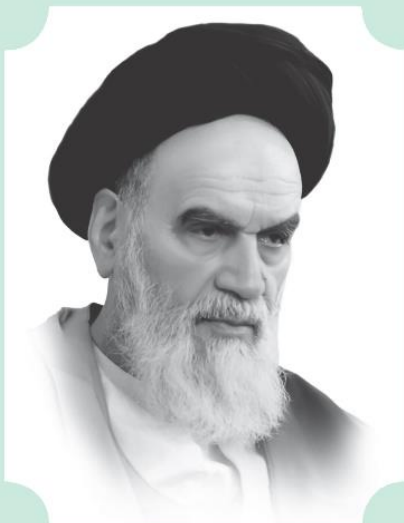
کلیات و برنامه درسی رشته‌ها و گرایش‌های تخصصی
حوزه‌های علمیه
مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه / معاونت آموزش
شهر مقدس قم / ۱۴۰۴ ش

آدرس:

قم، جمکران، بلوار انتظار، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه

معاونت آموزش

تلفن: ۰۲۵-۳۳۱۳۳۹۶۶

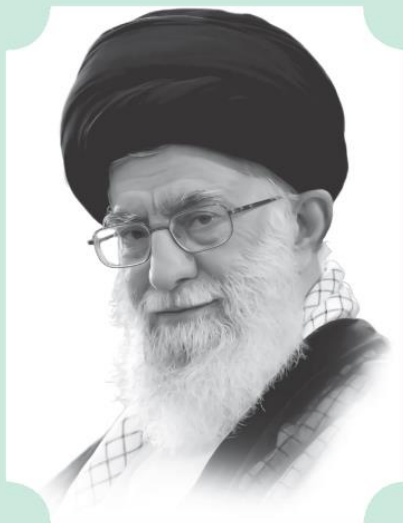

رهبر کبیر انقلاب اسلامی
ایران حضرت امام خمینی رحمه الله:

اما در مورد دروس تحصیل و تحقیق
حوزه‌ها، این جانب معتقد به فقه
سنتی و اجتهاد جواهری هستم
و تخلف از آن را جایز نمی‌دانم...
مجتهد باید به مسائل زمان خود
احاطه داشته باشد ...

حوزه‌ها و روحانیت باید نبض تفکر
و نیاز آینده جامعه را همیشه در
دست خود داشته باشند و همواره
چند قدم جلوتر از حوادث، مهتای
عکس‌العمل مناسب باشند ...

(منشور روحانیت)

مقام معظم رهبری حضرت
آیت الله العظمی خامنه‌ای حفظه الله:

یک برنامه جامع درسی حوزه‌ای، با
درجه‌بندی و طبقه‌بندی حساب
شده همچنان در حوزه‌ها جایش
خالی است ...

از جمله چیزهایی که حوزه احتیاج
دارد یک نظام تعلیم و تربیت است
تا در آن وقت‌ها هدر نرود، امروز
دیگر روزی نیست که ما اجازه
بدهیم یک روز یا یک ساعت از عمر
جوانی متدین و آماده برای تلاش
و مجاهدت در راه دین یعنی یک
طلبه هدر رود.

(حوزه و روحانیت، ج ۲، ص ۳۲)

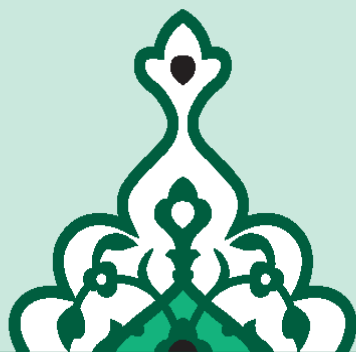
ضوابط، آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌ها چونان سلسله اعصاب و مویرگ‌ها به نظامات نهادی و جریانات علمی حیات، نشاط و سامان می‌بخشد و رعایت آن‌ها هدایت‌گر و تعالی‌بخش است. البته در فضای حوزه‌های علمیه، رعایت اصول و شئون حوزه‌ها و آزادی‌های موجود در سنت حوزه و انعطاف در عین انسجام ضرورت دارد.

امید است دفتر حاضر و قوانین ابلاغی که بر پایه مصوبات شورای عالی حوزه‌های علمیه تدوین شده است مورد توجه همه بخش‌ها و مدارس و موسسات و مراکز حوزه‌ای قرار گیرد.

با سپاس و امتنان

اعرافی

۱۳۹۷/۶/۶

فهرست مطالب

سطح دو

- ۱۰..... علوم اسلامی با گرایش تبلیغ
- ۱۰..... شناسنامه رشته
- ۱۱..... کلیات و برنامه درسی رشته

سطح سه

- ۲۳..... تبلیغ با گرایش خطابه و سخنوری
- ۲۳..... شناسنامه رشته
- ۲۴..... کلیات و برنامه درسی رشته
- ۳۵..... تبلیغ فرهنگ جهاد
- ۳۵..... شناسنامه رشته
- ۳۶..... کلیات و برنامه درسی رشته
- ۴۳..... تبلیغ با گرایش تربیت کودک و نوجوان
- ۴۳..... شناسنامه رشته
- ۴۴..... کلیات و برنامه درسی رشته
- ۵۴..... تبلیغ با گرایش معارف انقلاب اسلامی
- ۵۴..... شناسنامه رشته
- ۵۵..... کلیات و برنامه درسی رشته
- ۶۵..... تبلیغ با گرایش مدیریت تبلیغی _ فرهنگی
- ۶۵..... شناسنامه رشته
- ۶۶..... کلیات و برنامه درسی رشته
- ۷۶..... تبلیغ با گرایش مدیریت مسجد
- ۷۶..... شناسنامه رشته
- ۷۷..... کلیات و برنامه درسی رشته
- ۸۷..... تبلیغ و رسانه با گرایش رسانه‌های مجازی
- ۸۷..... شناسنامه رشته
- ۸۸..... کلیات و برنامه درسی رشته
- ۹۹..... تبلیغ و رسانه با گرایش رسانه‌های نوشتاری

۹۹.....	شناسنامه رشته
۱۰۰.....	کلیات و برنامه درسی رشته
۱۱۰.....	تربیت مبلغ معلم با گرایش آموزگاری ابتدایی
۱۱۰.....	شناسنامه رشته
۱۱۱.....	کلیات و برنامه درسی رشته
۱۲۳.....	تربیت مبلغ معلم با گرایش دبیری الهیات
۱۲۳.....	شناسنامه رشته
۱۲۴.....	کلیات و برنامه درسی رشته
۱۳۵.....	تربیت مبلغ معلم با گرایش دبیری تاریخ
۱۳۵.....	شناسنامه رشته
۱۳۶.....	کلیات و برنامه درسی رشته
۱۴۷.....	تربیت مبلغ معلم با گرایش زبان و ادبیات فارسی
۱۴۷.....	شناسنامه رشته
۱۴۸.....	کلیات و برنامه درسی رشته
۱۶۰.....	تربیت مبلغ معلم با گرایش دبیری عربی
۱۶۰.....	شناسنامه رشته
۱۶۱.....	کلیات و برنامه درسی رشته
۱۷۲.....	تربیت مبلغ معلم با گرایش دبیری علوم اجتماعی
۱۷۲.....	شناسنامه رشته
۱۷۳.....	کلیات و برنامه درسی رشته
۱۸۴.....	تربیت مبلغ معلم با گرایش مربی امور تربیتی
۱۸۴.....	شناسنامه رشته
۱۸۵.....	کلیات و برنامه درسی رشته
۱۹۶.....	تربیت تبلیغ با گرایش حج
۱۹۶.....	شناسنامه رشته
۱۹۷.....	کلیات و برنامه درسی رشته
۲۰۴.....	مطالعات اسلامی با رویکرد زبان انگلیسی
۲۰۴.....	شناسنامه رشته
۲۰۵.....	کلیات و برنامه درسی رشته

۲۱۴	مطالعات اسلامی با رویکرد زبان عربی
۲۱۴	شناسنامه رشته
۲۱۵	کلیات و برنامه درسی رشته
۲۲۴	مطالعات دین و فضای مجازی با رویکرد بازی‌های رایانه‌ای
۲۲۴	شناسنامه رشته
۲۲۵	کلیات و برنامه درسی رشته
۲۳۵	مطالعات دین و فضای مجازی با رویکرد حکمرانی فضای مجازی
۲۳۵	شناسنامه رشته
۲۳۶	کلیات و برنامه درسی رشته
۲۴۷	مطالعات دین و فضای مجازی با رویکرد هوش مصنوعی
۲۴۷	شناسنامه رشته
۲۴۸	کلیات و برنامه درسی رشته
۲۵۸	معارف اهل بیت علیهم‌السلام
۲۵۸	شناسنامه رشته
۲۵۹	کلیات و برنامه درسی رشته
۲۷۰	معارف اهل بیت علیهم‌السلام با رویکرد «معارف فاطمی سلام‌الله‌علیها»
۲۷۰	شناسنامه رشته
۲۷۱	کلیات و برنامه درسی رشته
۲۸۲	معارف نماز
۲۸۲	شناسنامه رشته
۲۸۳	کلیات و برنامه درسی رشته
۲۹۲	امامت جمعه و جماعت
۲۹۲	شناسنامه رشته
۲۹۳	کلیات و برنامه درسی رشته

سطح چهار

۳۰۴	تبلیغ با گرایش خطابه و سخنوری
۳۰۴	شناسنامه رشته
۳۰۵	کلیات و برنامه درسی رشته

۳۱۳	تبلیغ با گرایش معارف انقلاب اسلامی
۳۱۳	شناسنامه رشته
۳۱۴	کلیات و برنامه درسی رشته
۳۲۳	مطالعات اسلامی با رویکرد زبان انگلیسی
۳۲۳	شناسنامه رشته
۳۲۴	کلیات و برنامه درسی رشته
۳۳۲	مطالعات اسلامی با رویکرد زبان عربی
۳۳۲	شناسنامه رشته
۳۳۳	کلیات و برنامه درسی رشته

کلیات و برنامه درسی
رشته‌های تخصصی

سطح دو

...

علوم اسلامی با گرایش تبلیغ

شناسنامه رشته

کد رشته: ۲۲۰۱۱۱۴

عنوان رشته: علوم اسلامی

عنوان گرایش: تبلیغ

آخرین مرجع مصوب کننده: کمیسیون مراکز تخصصی

تاریخ تصویب: مهر ماه ۱۴۰۳

شماره جلسه: ۱۷۰

عناوین و مشخصات کلی دروس:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس عمومی	۳۴	۵۶۰
۲	دروس مشترک رشته علوم اسلامی	۲۲	۴۰۸
۳	دروس تخصصی گرایش تبلیغ	۲۹	۶۳۲
جمع کل ساعات		۸۵	۱۶۰۰

عنوان رشته

ماده ۱: عنوان رشته، «علوم اسلامی با گرایش تبلیغ» در مقطع سطح دو است.

تعریف

ماده ۲: سطح دو «علوم اسلامی با گرایش تبلیغ» دومین مقطع از تحصیلات حوزوی و یکی از رشته‌های حوزهٔ دانشی «تبلیغ و ارتباطات» بوده که طلاب ضمن فراگیری فقه و اصول متعارف، به شناخت مفاهیم، اصطلاحات، مبانی، مسائل، روش تحقیق و ساختار دانش می‌پردازند و پس از احراز توان علمی با ارائه تحقیق پایانی، موفق به دریافت مدرک سطح دو این رشته و گرایش می‌شوند.

اهداف

ماده ۳: اهداف رشته عبارتند از:

- ۱) زمینه سازی جهت تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
- ۲) شناخت استدلالی مسائل فقهی و اصولی و آشنایی با روش استنباط فقهی؛
- ۳) ایجاد توان استفاده از منابع و متون مهم فقهی و اصولی؛
- ۴) شناخت و تبیین معارف و مضامین مهم گرایش تبلیغ از علوم اسلامی و ایجاد توان بهره‌گیری از آن؛
- ۵) آماده‌سازی طلاب برای فعالیت‌های تبلیغی و تدریس موضوعات مرتبط در سطح یک؛
- ۶) ایجاد توان تحقیق در حد جمع‌آوری، تتبع و جمع‌بندی مطالب در زمینه تبلیغ و مهارت‌های مرتبط با آن؛
- ۷) ایجاد توان پاسخ‌گویی به پرسش‌های عمومی در حوزه تبلیغ؛
- ۸) تقویت باور به هویت و رسالت حوزه و روحانیت؛
- ۹) تربیت طلاب مستعد جهت ورود به مقطع بالاتر.

سیاست‌ها

ماده ۴: سیاست‌های اجرایی رشته عبارتند از:

- ۱) اهتمام به رشد جامع طلاب در ابعاد نگرشی، اخلاقی، علمی و تبلیغی؛
- ۲) اهتمام به ایجاد زمینه تعالی اخلاقی، معنوی و اعتقادی طلاب؛
- ۳) تأکید بر آموزش‌های پژوهش‌گرا؛
- ۴) تأکید بر استفاده از متون آموزشی واجد معیارهای لازم؛
- ۵) تأکید بر ارزشیابی جامع به لحاظ روش و ابعاد رشد؛
- ۶) تأکید بر بهره‌گیری از اساتید و مدیران متخلق، متعهد و متخصص؛
- ۷) توجه به نیازهای جامعه و کاربردی کردن آموزش؛
- ۸) تکیه بر آموزش موضوعات اصلی دانش تبلیغ و مهارت‌های مرتبط؛
- ۹) تأکید بر بهره‌گیری از ابزارهای نوین و روش‌های کارآمد آموزشی-پژوهشی؛
- ۱۰) اهتمام به شناسایی و حمایت از طلاب مستعد؛
- ۱۱) اهتمام به دروس فقه و اصول و نظارت بر اجرای آن.

نظام آموزشی رشته

ماده ۵: نظام آموزشی رشته عبارت است از:

نظام آموزشی این رشته و گرایش به صورت نیم‌سال، درسی^۱ و حضوری است و بدون احتساب زمان تدوین تحقیق پایانی، در پنج نیم‌سال ارائه می‌شود.

تبصره: حداکثر مدّت تحصیل در موارد اضطراری، بدون احتساب زمان تدوین تحقیق پایانی، هفت نیم‌سال است.

شرایط پذیرش

ماده ۶: شرایط پذیرش عبارت است از:

(۱) احراز صلاحیت‌های عمومی و اخلاقی براساس آیین‌نامه‌های مصوب؛

(۲) دارا بودن مدرک علمی سطح يك؛

(۳) موفقیت در سنجش علمی.

۱. در این نظام هر درس به صورت مستقل ارزیابی می‌شود و قبولی یا ردّ در یک درس، تأثیری در قبولی یا ردّ دروس دیگر ندارد.

مشخصات کلی برنامه درسی

ماده ۷: عناوین و مشخصات کلی دروس عبارت است از:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس عمومی	۳۴	۵۶۰
۲	دروس مشترک رشته علوم اسلامی	۲۲	۴۰۸
۳	دروس تخصصی گرایش تبلیغ	۲۹	۶۳۲
جمع کل ساعات		۸۵	۱۶۰۰

مشخصات تفصیلی برنامه درسی

ماده ۸: عناوین و مشخصات تفصیلی دروس

الف) دروس عمومی

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	اهداف
۱	فقه ۱ تا ۴	۱۷	۲۸۰	شناخت استدلالی مسائل مهم فقه طبق برنامه درسی ابلاغی معاونت آموزش
۲	اصول فقه ۱ تا ۴	۱۷	۲۸۰	شناخت استدلالی مسائل مهم اصول فقه طبق برنامه درسی ابلاغی معاونت آموزش
جمع		۳۴	۵۶۰	

ب) دروس تخصصی مشترک رشته علوم اسلامی

ردیف	عنوان درس	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	تفسیر قرآن کریم ۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر اجمالی جزءهای اول تا سوم قرآن کریم، همراه با خلاصه نویسی ^۱ بر اساس تفسیر نمونه
۲	تفسیر قرآن کریم ۲	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر اجمالی جزءهای چهارم تا ششم قرآن کریم، همراه با خلاصه نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۳	تفسیر قرآن کریم ۳	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر اجمالی جزءهای هفتم تا نهم قرآن کریم، همراه با خلاصه نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۴	تفسیر قرآن کریم ۴	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر اجمالی جزءهای دهم تا دوازدهم قرآن کریم، همراه با خلاصه نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۵	تفسیر قرآن کریم ۵	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر اجمالی جزءهای سیزدهم تا پانزدهم قرآن کریم، همراه با خلاصه نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۶	روش تفسیر قرآن کریم	۸ + ۱۶	نظری - عملی	شناخت قواعد و مراحل تفسیر صحیح قرآن کریم و کسب مهارت لازم
۷	تفسیر موضوعی	۳۲	نظری	شناخت و بررسی برخی از موضوعات اخلاقی در قرآن بر اساس قواعد فراگرفته در مبحث روش تفسیر قرآن
۸	روش فهم حدیث	۸ + ۱۶	نظری - عملی	شناخت قواعد و روش های مؤثر در فهم حدیث و کسب مهارت لازم

۱. دروس تفسیر قرآن کریم ۱ تا ۵ به صورت مطالعاتی (همراه با جلسات حضوری محدود برای ارائه برخی از مباحث ضروری) و زیر نظر استاد راهنما اجرا شود.

ردیف	عنوان درس	ساعت	نوع درس	هدف درس
۹	فقه الحدیث	۲	نظری	شناخت محتوای برخی از احادیث اخلاقی و اجتماعی در منابع معتبر روایی همراه با خواندن متن احادیث منتخب
۱۰	رجال کاربردی	۱	نظری - عملی	تطبیق مباحث مهم، کاربردی و نکات اساسی علم درایه و رجال بر احادیث و بیان معیارهای وثاقت راویان و اعتبار حدیث
۱۱	مباحث جدید کلامی	۲	نظری	شناخت مفاهیم و مهمترین مسائل و مباحث جدید کلامی مانند: منشأ دین، تکثرگرایی، علم و دین و قلمرو دین، هرمنوتیک و پاسخ به شبهات مهم
۱۲	عقائد خاص شیعه	۱	نظری	تبیین استدلالی اعتقادات خاص شیعه مانند: امامت، ولایت، بداء، توسل، شفاعت، رجعت، تقیه و انتظار با رویکرد پاسخ به شبهات
۱۳	فلسفه اسلامی	۴	نظری	شناخت مفاهیم، اصطلاحات، ساختار و مسائل مهم فلسفه اسلامی بر اساس حکمت متعالیه
۱۴	روش سخنرانی دینی	۲	نظری-عملی	شناخت اصول، آداب، مراحل و روش‌های کارآمد سخنرانی دینی به منظور کسب مهارت‌های لازم
۱۵	روش تحقیق	۱	نظری-عملی	شناخت ابعاد منطقی مشکل و مساله تحقیق و تدوین نظرات و اقوال در ساختار علمی و کسب مهارت لازم
جمع ساعات		۲۲	۴۰۰	

ج) دروس اختصاصی گرایش تبلیغ

ردیف	عنوان درس	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	انسان‌شناسی	۳۲	نظری	آشنایی با مباحث مربوط به نفس انسان، ابعاد، قوا و کارکردهای آن مانند حدوث و قدم نفس، رابطه روح و جسم، مراحل خلقت، تجرد روح، سعادت و شقاوت انسان
۲	تاریخ تحلیلی معصومین علیهم السلام	۴۸	نظری	بررسی و شناخت تحلیلی وقایع مهم و چالشی از زمان پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله تا غیبت صغری ^۱
۳	تاریخ و جریان‌های انقلاب اسلامی	۱۶	نظری	شناخت و بررسی مهمترین حوادث و جریان‌های سیاسی، اجتماعی و نظامی از دوره شکل‌گیری انقلاب اسلامی تا کنون با تأکید بر بررسی نقش حوزه و روحانیت در آن عرصه و جریان
۴	سیره تربیتی اهل بیت علیهم السلام	۳۲	نظری	شناخت سیره و روش عملی اهل بیت علیهم السلام در تربیت افراد
۵	آشنایی با ادیان	۱۶	نظری	آشنایی با تاریخ و مهم‌ترین آموزه‌ها و کتب اصلی ادیان زنده جهان
۶	آشنایی با اندیشه‌های معاصر جهان اسلام	۱۶	نظری	آشنایی با مهم‌ترین اندیشه‌های رایج در جهان اسلام (با تأکید بر جریان‌های اعتقادی بر اساس اقتضای منطقه)

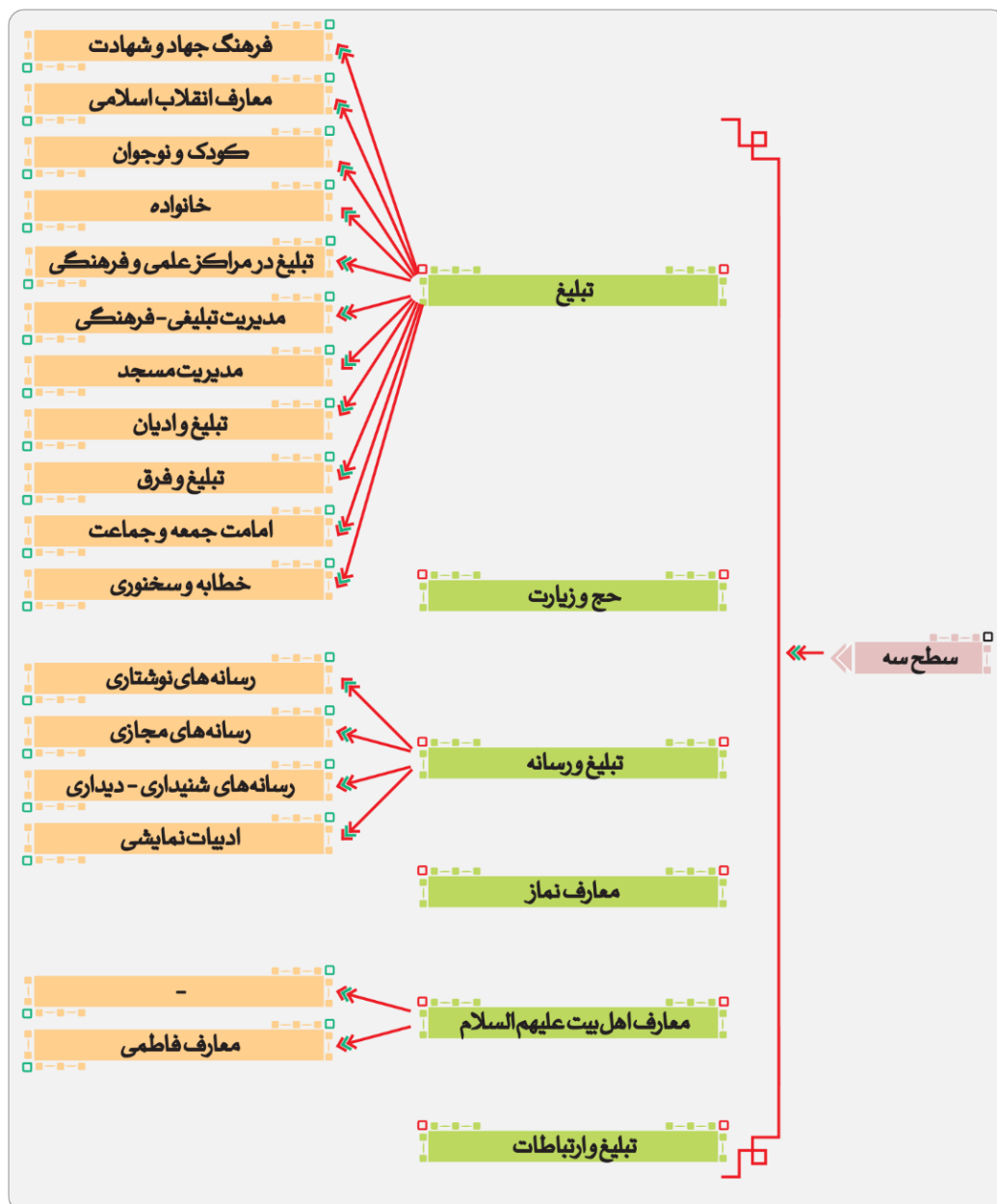
۱. در این درس، تأکید بر فراگیری «روش تحلیل مسائل تاریخی و تطبیق آن با گزارش‌های تاریخی ذکر شده در منابع معتبر تاریخی» می‌باشد و در نهایت فراگیر بتواند یکی از وقایع تاریخی را بر اساس روش‌های فراگرفته، تحلیل نماید.

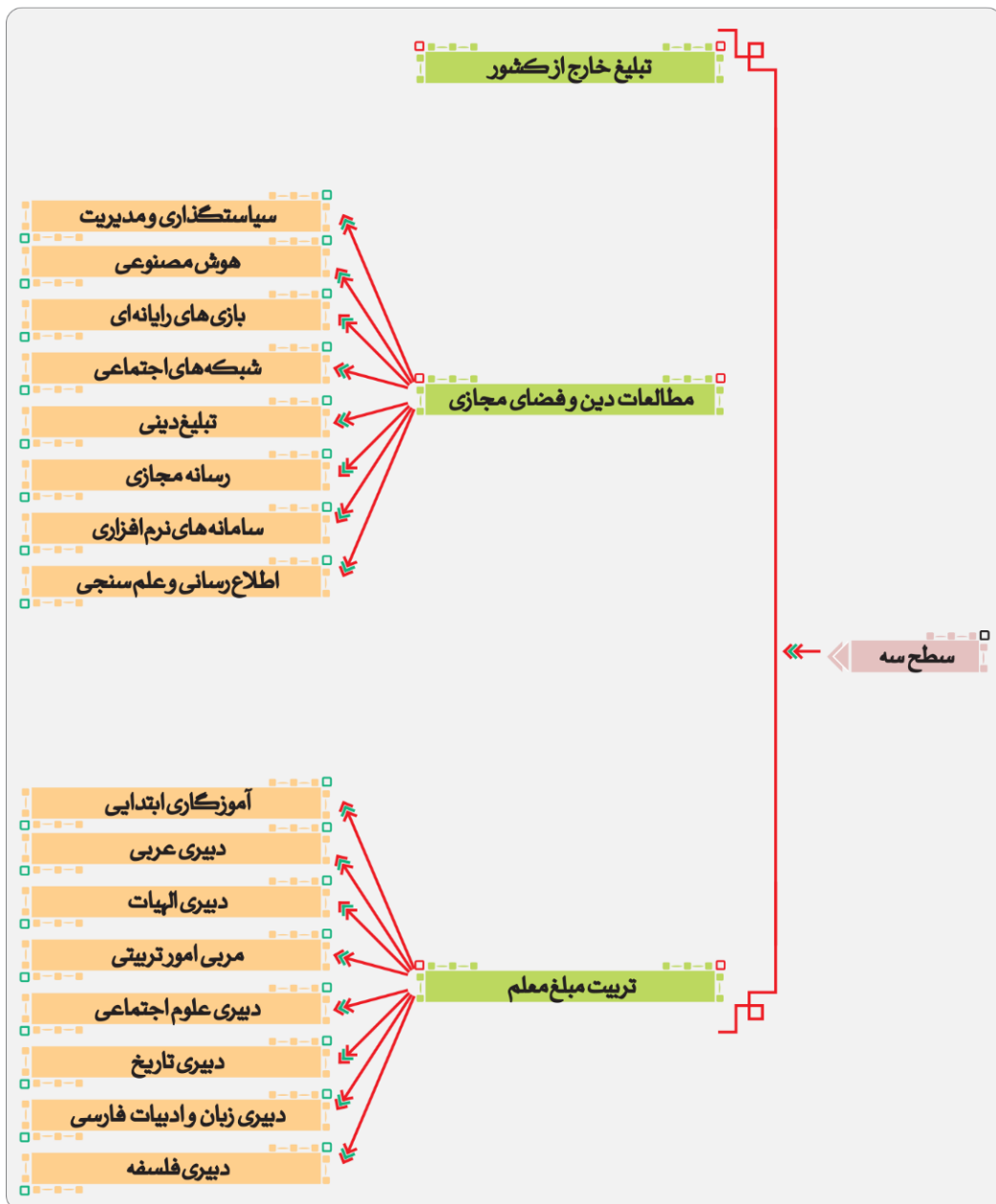
ردیف	عنوان درس	ساعت	نوع درس	هدف درس
۷	اصول تعلیم و تربیت اسلامی	۳۲	نظری	آشنایی با مهم‌ترین اصول تعلیم و تربیت اسلامی بر اساس قرآن و روایات اهل بیت علیهم‌السلام
۸	اصول و قواعد تبلیغ دین	۱۶	نظری	آشنایی با اهم اصول و قواعد تبلیغ دین در حوزه‌های مخاطب، مبلّغ، محیط، پیام و ابزار
۹	مخاطب‌شناسی در تبلیغ	۱۶ + ۳۲	نظری-عملی	شناخت و بررسی روش‌های شناخت مخاطب (میدانی، مصاحبه و ...)، انواع مخاطب در تبلیغ (جنسیتی، سنی، تحصیلی و ...) و راهکارهای ارتباط‌گیری با آنها به همراه ویژگی‌های محتوا و رفتارهای متناسب با هر یک در تبلیغ
۱۰	امامت جماعت و نقش آن در جامعه اسلامی	۳۲	نظری	شناخت جایگاه امامت جماعت از دیدگاه آیات و روایات و بررسی نقش امام جماعت در ابعاد اعتقادی، اخلاقی، اجتماعی و سیاسی و ...
۱۱	روش ذکر مصیبت	۸ + ۱۶	نظری-عملی	آشنایی با قواعد، آداب، مراحل و روش‌های ذکر مصیبت و کسب مهارت لازم
۱۲	روش تدریس و کلاس‌داری	۸ + ۱۶	نظری-عملی	شناخت مهم‌ترین روش‌ها و فنون تدریس و کلاس‌داری و چگونگی طراحی، اجرا و ارزیابی یک کلاس درس و کسب مهارت لازم
۱۳	کارورزی روش سخنرانی ۱	۳۲	عملی	ارتقاء مهارت‌های لازم در سخنرانی با تمرین روش‌های فراگرفته در درس روش سخنرانی دینی (از آماده‌سازی سخنرانی تا مرحله ایجاد انگیزه در هنگام ایراد سخنرانی)؛ به صورت کارگاهی
۱۴	کارورزی روش سخنرانی ۲	۳۲	عملی	ارتقاء مهارت‌های لازم در سخنرانی با تمرین روش‌های فراگرفته در درس روش سخنرانی دینی (از مرحله روش‌های

ردیف	عنوان درس	ساعت	نوع درس	هدف درس
				تأثیرگذاری بر مخاطب تا جمع بندی و پایان سخنرانی؛ به صورت کارگاهی
۱۵	کارورزی روش سخنرانی ۳	۳۲	عملی	ارتقاء مهارت های لازم در سخنرانی با تمرین روش های فراگرفته در درس روش سخنرانی دینی و روش ذکر مصیبت (ارائه یک سخنرانی کامل همراه با ذکر مصیبت)؛ به صورت کارگاهی
۱۶	کارورزی روش کلاس داری	۳۲	عملی	ارتقاء مهارت های لازم در کلاس داری با به کارگیری روش های شروع، قالب های مناسب، مهارت ها و...؛ به صورت کارگاهی
۱۷	کارورزی روش ذکر مصیبت	۳۲	عملی	ایجاد مهارت های لازم در ذکر مصیبت و مرثیه خوانی با به کارگیری روش های ارائه شده؛ به صورت کارگاهی
۱۸	روش بیان احکام	۸ + ۱۶	نظری-عملی	ارتقاء مهارت های دسته بندی و بیان احکام شرعی به همراه آشنایی عملی با احکام مبتلا به و مستحدثه مانند: ذبح شرعی، عقد ازدواج، تجهیز میت و قبله یابی
۱۹	نویسندگی تبلیغی	۸ + ۱۶	نظری-عملی	ایجاد توانمندی برای نوشتن متن های مؤثر دینی در فضای رسانه های نوشتاری با تأکید بر مطبوعات
۲۰	تبلیغ در فضای مجازی	۸ + ۱۶	نظری-عملی	آشنایی با مهم ترین اصول و مهارت های تبلیغ دین در فضای مجازی به همراه کارورزی آن
۲۱	تحقیق پایانی	۶۴	عملی	ارائه پژوهشی جامع در موضوعات مرتبط با تبلیغ و مهارت های مرتبط با آن
جمع ساعات		۲۹	۶۳۲	

سطح سه

...

تبلیغ با گرایش خطابه و سخنوری

شناسنامه رشته

کد رشته: ۳۲۰۱۱۱۲

عنوان رشته: تبلیغ

عنوان گرایش: خطابه و سخنوری

آخرین مرجع مصوب کننده: کمیسیون مراکز تخصصی

تاریخ تصویب: مهر ماه ۱۴۰۳

شماره جلسه: ۱۷۱

عناوین و مشخصات کلی دروس:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش نیاز	۱۲	۲۵۶
۲	دروس عمومی	۳۴	۵۶۰
۳	دروس تخصصی مشترک رشته «تبلیغ»	۳۱	۵۴۴
۴	دروس اختصاصی گرایش «خطابه و سخنوری»	۲۰	۵۰۴
جمع کل		۹۷	۱۸۶۴

کلیات و برنامه درسی رشته

عنوان رشته

ماده ۱: عنوان رشته، «تبلیغ با گرایش خطابه و سخنوری» در مقطع سطح سه است.

تعریف

ماده ۲: سطح سه رشته «تبلیغ» با گرایش «خطابه و سخنوری» سومین مقطع از تحصیلات حوزوی و یکی از رشته‌های حوزه دانشی «تبلیغ و ارتباطات» است که طلاب ضمن شناخت عمیق فقه و اصول متعارف و آموزه‌های اسلام و مکتب اهل بیت علیهم‌السلام، مباحث و مسائل اختصاصی رشته و گرایش مذکور را در حد شناخت می‌آموزند و پس از ارتقاء صلاحیت‌های اخلاقی و احراز توان علمی و مهارتی با ارائه پایان‌نامه، موفق به دریافت مدرک سطح سه این رشته و گرایش می‌شوند.

اهداف

ماده ۳: اهداف رشته عبارتند از:

- ۱) زمینه‌سازی جهت تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
- ۲) شناخت عمیق مسائل فقهی و اصولی و شناخت روش استنباط فقهی؛
- ۳) شناخت استدلالی مکتب اهل بیت علیهم‌السلام بر اساس قرآن، سنت و عقل و دفاع از آن؛
- ۴) شناخت مباحث و مسائل اختصاصی رشته «تبلیغ» و گرایش مربوطه؛
- ۵) تقویت توان تبیین مکتب اهل بیت علیهم‌السلام و پاسخگویی به پرسش‌ها و شبهات؛
- ۶) شناخت منابع و مآخذ رشته «تبلیغ» و گرایش مربوطه؛
- ۷) تقویت توان استفاده از منابع و متون فقهی، اصولی و دانش‌های مرتبط با رشته «تبلیغ» و گرایش مربوطه؛
- ۸) تقویت مهارت‌های تبیین و ترویج معارف اسلامی در سطح میانی؛
- ۹) توان پاسخگویی به پرسش‌های تخصصی متناسب با رشته «تبلیغ» و گرایش مربوطه؛

۱۰) افزایش توان تحقیق در حدّ تحلیل و نقد نظرات و آراء در موضوعات و مسائل رشته «تبلیغ» و گرایش مربوطه؛

۱۱) زمینه‌سازی برای تربیت مدرسان دانش‌های مرتبط با رشته «تبلیغ» و گرایش مربوطه در سطوح پایین‌تر؛

۱۲) تربیت طلاب مستعد برای ورود به مقطع بالاتر.

سیاست‌ها

ماده ۴: سیاست‌های اجرایی رشته عبارتند از:

- ۱) اهتمام به تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
- ۲) اهتمام به تقویت استقلال فکری و علمی؛
- ۳) اهتمام به تقویت تعبد و تعهد دینی و ترویج و دفاع از عقاید و هویت شیعه امامیه؛
- ۴) تأکید بر بهره‌گیری از ابزارها و روش‌های کارآمد آموزشی و پژوهشی؛
- ۵) اهتمام به سنت‌های حسنه حوزوی؛
- ۶) تأکید بر روزآمدی و پویایی برنامه‌های آموزشی، پژوهشی و مهارتی و توجه به نیازهای روز؛
- ۷) تأکید بر شناسایی و تشویق استعدادهای برتر در زمینه تحقیق، تدریس و تبلیغ؛
- ۸) تکیه بر آموزش موضوعات و مسائل اصلی رشته «تبلیغ» و گرایش مربوطه؛
- ۹) تأکید بر استفاده از متون آموزشی واجد شرایط لازم؛
- ۱۰) اهتمام به تقویت مبانی نظام مقدس اسلامی و ترویج ارزش‌های آن؛
- ۱۱) اهتمام به دروس فقه و اصول و نظارت بر اجرای آن.

نظام آموزشی رشته

ماده ۵: نظام آموزشی رشته عبارت است از:

نظام آموزشی این رشته و گرایش به صورت نیم‌سال، درسی^۱ و حضوری است و بدون احتساب زمان تدوین پایان‌نامه، در چهار نیم‌سال ارائه می‌شود.

تبصره: حداکثر مدت تحصیل در موارد اضطراری، بدون احتساب زمان تدوین پایان‌نامه، شش نیم‌سال است.

شرایط پذیرش

ماده ۶: شرایط پذیرش عبارت است از:

- (۱) احراز صلاحیت‌های عمومی و اخلاقی بر اساس آیین‌نامه‌های مصوب؛
- (۲) دارا بودن مدرک علمی سطح دویکی از رشته‌ها و گرایش‌های حوزه دانشی «تبلیغ و ارتباطات»؛
- تبصره:** پذیرش داوطلبان سایر رشته‌های تخصصی، منوط به گذراندن دروس پیش‌نیاز بلامانع است.
- (۳) قبولی در سنجش علمی.

۱. در این نظام هر درس به صورت مستقل ارزیابی می‌شود و قبولی یا رد در یک درس، تأثیری در قبولی یا رد دروس دیگر ندارد.

مشخصات کلی برنامه درسی

ماده ۷: عناوین و مشخصات کلی دروس عبارت است از:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش نیاز	۱۲	۲۵۶
۲	دروس عمومی	۳۴	۵۶۰
۳	دروس تخصصی مشترک رشته «تبلیغ»	۳۱	۵۴۴
۴	دروس اختصاصی گرایش «خطابه و سخنوری»	۲۰	۵۰۴
	جمع کل	۹۷	۱۸۶۴

مشخصات تفصیلی برنامه درسی

ماده ۸: عناوین و مشخصات تفصیلی دروس

الف) دروس پیش نیاز^۱

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	روش تفسیر قرآن کریم	۱	۸ + ۱۶	نظری _ عملی	شناخت قواعد و مراحل تفسیر صحیح قرآن کریم و کسب مهارت لازم
۲	روش فهم حدیث	۱	۸ + ۱۶	نظری _ عملی	شناخت قواعد و روش های مؤثر در فهم حدیث و کسب مهارت لازم
۳	اصول تعلیم و تربیت اسلامی	۱	۱۶	نظری	آشنایی با مهم ترین اصول تعلیم و تربیت اسلامی براساس قرآن و روایات اهل بیت علیهم السلام
۴	تاریخ و جریان های انقلاب اسلامی	۱	۱۶	نظری	شناخت و بررسی مهم ترین حوادث و جریان های سیاسی، اجتماعی و نظامی از دوره شکل گیری انقلاب اسلامی تا کنون با تأکید بر بررسی نقش حوزه و روحانیت در آن عرصه و جریان
۵	تبلیغ در فضای مجازی	۱	۸ + ۱۶	نظری _ عملی	آشنایی با مهم ترین اصول و مهارت های تبلیغ دین در فضای مجازی به همراه کارورزی آن

۱. طلابی که هر یک از دروس پیش نیاز را در مراکز معتبر گذرانده باشند، در صورت مطابقت هشتاد درصدی سرفصل ها، از گذراندن همان درس معاف هستند.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۶	روش تدریس و کلاس‌داری	۱	۱۶ + ۸	نظری _ عملی	شناخت مهم‌ترین روش‌ها و فنون تدریس و کلاس‌داری و چگونگی طراحی، اجرا و ارزیابی یک کلاس درس و کسب مهارت لازم
۷	روش ذکر مصیبت	۱	۱۶ + ۸	نظری _ عملی	آشنایی با قواعد، آداب، مراحل و روش‌های ذکر مصیبت به منظور کسب مهارت‌های لازم به صورت کارگاهی
۸	روش سخنرانی دینی	۱	۱۶ + ۸	نظری _ عملی	شناخت اصول، آداب، مراحل و روش‌های کارآمد سخنرانی دینی به منظور کسب مهارت‌های لازم
۹	سیره تربیتی اهل‌بیت علیهم‌السلام	۲	۳۲	نظری	شناخت سیره و روش عملی اهل‌بیت علیهم‌السلام در تربیت افراد
۱۰	مخاطب‌شناسی در تبلیغ	۲	۳۲ + ۱۶	نظری _ عملی	شناخت و بررسی روش‌های شناخت مخاطب (میدانی، مصاحبه و ...)، انواع مخاطب در تبلیغ (جنسیتی، سنی، تحصیلی و ...) و راهکارهای ارتباط‌گیری با آن‌ها به همراه ویژگی‌های محتوا و رفتارهای متناسب با هر یک در تبلیغ
جمع		۱۲	۲۵۶	-	-

ب) دروس عمومی

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	اهداف
۱	فقه	۱۷	۲۸۰	نظری	شناخت استدلالی مسائل مهم فقه طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه
۲	اصول	۱۷	۲۸۰	نظری	شناخت استدلالی مسائل مهم اصول فقه طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه
جمع		۳۴	۵۶۰	-	-

ج) دروس تخصصی مشترک رشته «تبلیغ»

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۱	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای شانزدهم تا هجدهم قرآن کریم همراه با خلاصه نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۲	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۲	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای نوزدهم تا بیست و یکم قرآن کریم همراه با خلاصه نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۳	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۳	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و دوم تا بیست و چهارم قرآن کریم همراه با خلاصه نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۴	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۴	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و پنجم تا بیست و هفتم قرآن کریم همراه با خلاصه نویسی بر اساس تفسیر نمونه

۱. دروس تفسیر قرآن کریم ۱ تا ۵ با تصمیم گروه علمی _ تربیتی واحد آموزشی تخصصی مجری این رشته، می تواند به صورت مطالعاتی (همراه با جلسات حضوری محدود برای ارائه برخی از مباحث ضروری) اجرا شود.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۵	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۵	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و هشتم تا سی‌ام قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۶	تفسیر موضوعی ۱	۱	۱۶	نظری	شناخت تحلیلی برخی از موضوعات اجتماعی در قرآن بر اساس روش تفسیر قرآن کریم و بررسی آراء مفسران در این خصوص با تأکید بر تفاسیر المیزان و تسنیم
۷	تفسیر موضوعی ۲	۱	۱۶	نظری	شناخت تحلیلی برخی از موضوعات مرتبط با حکومت و سیاست در قرآن بر اساس روش تفسیر قرآن کریم و بررسی آراء مفسران در این خصوص با تأکید بر تفاسیر المیزان و تسنیم
۸	انسان در قرآن	۱	۱۶	نظری	تفسیر آیات قرآن در حوزه اوصاف و ویژگی‌های انسان؛ مانند: انتخاب‌گر، جاودانه، هدفمند، کمال‌جو، حقیقت‌گرا، آگاه به خویش، سرشت توحیدی، حامل امانت، ملهم به درک خوبی و گرایش به آن، اثرپذیر از محیط، تغییرپذیر، ستیز نهانی در اندرون، تکلیف‌پذیر، تکلیف‌گریز و محدود در علم و طاقت
۹	فقه‌الحديث	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی محتوای برخی از احادیث مربوط به موضوع تبلیغ و اطلاع‌رسانی در منابع معتبر روایی همراه با شرح و تبیین احادیث منتخب بر اساس قواعد فراگرفته در مبحث روش فهم حدیث
۱۰	جهاد و شهادت در قرآن و حدیث	۲	۳۲	نظری	شناخت محتوای مهم‌ترین آیات و روایات مربوط به جهاد و شهادت همراه با شرح و تبیین آن
۱۱	ولایت فقیه	۲	۳۲	نظری	تبیین نظام سیاسی شیعه در عصر غیبت و شناخت استدلالی مشروعیت، شرایط، وظایف و اختیارات حاکم اسلامی از دیدگاه شیعه، با رویکرد کلامی
۱۲	عرفان اسلامی	۱	۱۶	نظری	آشنایی با منابع، مبانی، روش و مسائل اساسی عرفان اسلامی و مراحل سیر و سلوک آن تأکید بر مکتب اهل بیت علیهم‌السلام
۱۳	جهان اسلام در عصر حاضر	۱	۱۶	نظری	شناخت وضعیت فرهنگی و سیاسی کشورهای اسلامی و مسلمین در دهه‌های اخیر

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱۴	مدیریت مسجد ^۱	۱	۱۶	نظری	شناخت مهم‌ترین اصول، روش‌ها و آداب اداره مسجد
۱۵	منبع‌شناسی تاریخ و سیره اهل بیت علیهم‌السلام	۱	۱۶	نظری	شناخت و تحلیل منابع و متون تاریخ و سیره اهل بیت علیهم‌السلام با تأکید بر منابع مربوط به ولادت و شهادت اهل بیت علیهم‌السلام
۱۶	مهدویت	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی مهم‌ترین مباحث مهدویت در مکتب شیعه مانند: رجعت، فلسفه غیبت و انتظار، آثار وجود امام غائب، ظهور و علائم آن، حکومت جهانی امام مهدی عجل‌الله‌تعالی‌فرجه همراه با پاسخ به شبهات و نقد مدعیان دروغین
۱۷	نظام اندیشه امامین انقلاب	۱	۱۶	نظری	شناخت و تحلیل مبانی و نظام فکری و اندیشه‌های امامین انقلاب با تأکید بر موضوعات مرتبط با تبلیغ
۱۸	نقد عرفان‌های کاذب	۱	۱۶	نظری	بررسی و نقد فرقه‌های انحرافی نوظهور و عرفان‌های شبه معنوی غربی و شرقی و بیان علل پیدایش آن‌ها
۱۹	نقد فرق انحرافی ^۲	۱	۱۶	نظری	شناخت، بررسی و نقد فرقه‌های انحرافی مانند: وهابیت، بهائیت، اهل حق، صوفیه و جریان یمانی و بیان علل پیدایش آن‌ها با تأکید بر اقتضاعات و نیازها
۲۰	روش سخنرانی دینی	۲	۱۶ + ۳۲	نظری- عملی	شناخت مباحث تکمیلی «مراحل و روش‌های سخنرانی دینی»
۲۱	کارورزی روش سخنرانی	۱	۳۲	عملی	ارتقاء مهارت‌های لازم در سخنرانی با تمرین روش‌های فراگرفته در درس روش سخنرانی دینی و روش ذکر مصیبت (ارائه یک سخنرانی کامل همراه با ذکر مصیبت)؛ به صورت کارگاهی
۲۲	آسیب‌شناسی تبلیغ	۱	۱۶	نظری	شناخت آسیب‌های ارکان تبلیغ دینی (مبلّغ، مخاطب، محتوا، ابزار، شیوه‌ها و محیط) و راه‌های برون رفت از آن‌ها

۱. با تأکید بر اداره مردمی و نحوه تعامل با نهادها و اقشار مختلف

۲. این درس بر اساس نیاز هر منطقه به موضوع، ارائه می‌گردد.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۲۳	تبلیغ آینده‌نگر	۱	۸ + ۱۶	نظری — عملی	شناخت اصول، روش‌ها و الزامات تبلیغ فعال و آینده‌نگر همراه با بررسی ماهیت و روش‌های جنگ نرم و روش مواجهه با جنگ نرم
۲۴	جنگ نرم	۲	۳۲	نظری	شناخت ماهیت، اصول، روش‌ها، الزامات و کارکردهای جنگ نرم و روش مواجهه با آن
۲۵	روش تحقیق	۱	۸ + ۱۶	نظری — عملی	شناخت روش فهم نظام‌مند و روش نقد نظام‌مند نظرات و اقوال علمی دانش تبلیغ و کسب مهارت لازم
جمع		۳۱	۵۴۴	—	—

د) دروس اختصاصی گرایش «خطابه و سخنوری»

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	استفاده از ابزارهای چندرسانه‌ای در سخنرانی	۲	۱۶ + ۳۲	نظری – عملی	شناخت ماهیت، اصول، روش‌ها، الزامات و کارکردهای ابزارهای چندرسانه‌ای در سخنرانی و روش بکارگیری از آن‌ها به منظور تأثیرگذاری بیشتر در مخاطب با تأکید بر سخنرانی در فضای مجازی
۲	اصول و روش‌های ایجاد انگیزه	۱	۱۶	نظری	بررسی و تحلیل روش‌های ایجاد انگیزه ابتدایی، میانی و پایانی در منبر
۳	اصول و روش‌های پرورش احساس در مخاطب	۱	۱۶	نظری	بررسی و تحلیل روش‌های پرورش احساس در منبر
۴	اقناع اندیشه در سخنرانی	۱	۱۶	نظری	بررسی و تحلیل روش‌های اقناع اندیشه در منبر
۵	خطب اهل بیت علیهم السلام	۲	۳۲	نظری	تبیین و تحلیل جاذبه‌ها و ابعاد معرفتی، اخلاقی، کلامی و اجتماعی خطب معروف و مشهور اهل بیت علیهم السلام و روش‌های ایشان در تبلیغ معارف دینی و ارائه موضوعات مورد توجه ایشان همراه با بررسی اسناد آن‌ها با تأکید بر خطب امیرالمؤمنین علیه السلام
۶	سبک‌های سخنرانی و منبر	۱	۱۶	نظری	شناخت و بررسی نحوه اجرای سخنرانی در مناسبت‌های ویژه و کسب مهارت در این زمینه همراه با بررسی ساختار و ویژگی‌های سخنرانی سخنوران تأثیر گذار
۷	کارورزی روش‌های تبلیغی ۱	۱	۳۲	عملی	ارتقاء مهارت‌های لازم در سخنرانی و منبر بخصوص با تمرین روش‌های فراگرفته در درس اصول و روش‌های ایجاد انگیزه به صورت کارگاهی
۸	کارورزی روش‌های تبلیغی ۲	۱	۳۲	عملی	ارتقاء مهارت‌های لازم در سخنرانی و منبر بخصوص با تمرین روش‌های فراگرفته در درس اصول و روش‌های پرورش احساس در مخاطب به صورت کارگاهی

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۹	کارورزی روش‌های تبلیغی ۳	۱	۳۲	عملی	ارتقاء مهارت‌های لازم در سخنرانی و منبر بخصوص با تمرین روش‌های فراگرفته در درس اقتناع اندیشه در سخنرانی به صورت کارگاهی
۱۰	کارورزی روش‌های تبلیغی ۴	۱	۳۲	عملی	ارتقاء مهارت‌های لازم در سخنرانی و منبر بخصوص با تمرین یک سخنرانی کامل بر اساس روش‌های فراگرفته در درس روش سخنرانی به صورت کارگاهی
۱۱	مقتل‌شناسی	۱	۱۶	نظری	شناخت و بررسی مقتل‌های مهم و اعتبارسنجی محتوایی و سندی آن‌ها
۱۲	نشاط در سخنرانی	۱	۸ + ۱۶	نظری- عملی	ایجاد توانمندی در اجرای سخنرانی بانشاط و ارائه محتوای مؤثر نشاط‌برانگیز ضمن توجه به ملاحظات تبلیغ دین
۱۳	پایان‌نامه	۶	۱۹۲	عملی	ارایه یک پژوهش جامع، همراه با نقد و بررسی و تتبع کافی در یکی از موضوعات، مسائل و مباحث مرتبط با گرایش
جمع		۲۰	۵۰۴	-	-

تبلیغ فرهنگ جهاد

شناسنامه رشته

کد رشته: ۳۲۰۱۱۱۳

عنوان رشته: تبلیغ فرهنگ جهاد

عنوان گرایش: -

آخرین مرجع مصوب کننده: شورای عالی حوزه‌های علمیه

تاریخ تصویب: بهمن ماه ۱۳۹۴

شماره جلسه: ۲۷ (کمیته رشته‌ها) - مصوبه ۱۰۰۰

عناوین و مشخصات کلی دروس:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش‌نیاز	۱۲	۲۵۶
۲	دروس عمومی	۳۷	۶۴۸
۳	دروس تخصصی تبلیغ فرهنگ جهاد	۶۴	۱۱۵۲
جمع کل		۱۱۳	۲۰۵۶

کلیات و برنامه درسی رشته

عنوان رشته

ماده ۱: عنوان رشته، «تبلیغ فرهنگ جهاد» در مقطع سطح سه است.

تعریف

ماده ۲: سطح سه «تبلیغ فرهنگ جهاد»، دومین مقطع از این رشته است که در آن طلاب علاوه بر دروس مصوب فقه و اصول، مبانی، مسائل و آثار مربوط به جهاد و شهادت را در حد شناخت از منابع و معارف اسلام ناب محمدی صلی الله علیه و آله می‌آموزند و توان لازم برای تبیین، تبلیغ، ترویج، تحقیق (در حد تحلیل و بررسی) و نهادینه‌سازی فرهنگ و اندیشه جهادی و پاسخگویی به نیازهای مربوط به آن را کسب می‌کنند و در پایان، موفق به دریافت دانشنامه سطح سه این رشته می‌شوند.

اهداف

ماده ۳: اهداف رشته عبارتند از:

- ۱) شناخت مبانی، مسائل و آثار جهاد و فرهنگ آن، بر اساس قرآن و روایات؛
- ۲) شناخت استدلالی مسائل فقه جهاد؛
- ۳) پاسداشت دستاوردهای انقلاب اسلامی و دفاع مقدس هشت‌ساله و تبیین و ترویج فرهنگ و اندیشه جهادی؛
- ۴) تربیت کارشناس برای تبیین، تبلیغ و ترویج معارف جهادی و پاسخگویی به پرسش‌ها و شبهات در این زمینه؛
- ۵) ترویج و تقویت روحیه جهادی؛
- ۶) افزایش توان تحقیق در حد تحلیل و بررسی مباحث مربوط به معارف جهادی؛
- ۷) زمینه‌سازی جهت تربیت استاد در مباحث جهاد؛
- ۸) شناخت منابع و مآخذ مرتبط با جهاد و فرهنگ آن؛
- ۹) ایجاد توان تتبع و تحقیق در زمینه فقه و اصول به ویژه باب جهاد و استفاده از منابع فقهی و اصولی.

سیاست‌ها

ماده ۴: سیاست‌های اجرایی رشته عبارتند از:

- ۱) اهتمام به تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
- ۲) اهتمام به تقویت استقلال فکری و علمی؛
- ۳) اهتمام به تقویت تعبد و تعهد دینی و ترویج و دفاع از هویت شیعی؛
- ۴) تأکید بر بهره‌گیری از روش‌ها، ابزارها و مهارت‌های کارآمد آموزشی و تبلیغی؛
- ۵) اهتمام به سنت‌های حوزوی؛
- ۶) تأکید بر شناسایی و تشویق استعدادهای برتر در زمینه تبلیغ، تدریس و تحقیق؛
- ۷) تأکید بر آموزش پژوهش‌محور؛
- ۸) تأکید بر پویایی برنامه‌های آموزشی، مهارتی و پژوهشی و توجه به نیازهای روز؛
- ۹) تأکید بر استفاده از متون آموزشی واجد استانداردها و شرایط لازم؛
- ۱۰) تأکید بر استفاده از منابع اصیل و مهم؛
- ۱۱) اهتمام به تقویت مبانی نظام مقدس اسلامی و ترویج ارزش‌های آن؛
- ۱۲) اهتمام به دروس فقه و اصول و نظارت بر اجرای آن.

ضرورت‌ها

ماده ۵: ضرورت‌های رشته عبارتند از:

- ۱) اهمیت اندیشه و تفکر جهادی در قرآن، روایات و مکتب اهل‌بیت علیهم‌السلام؛
- ۲) رسالت حوزه علمیه در تربیت مبلغان اندیشمند جهت شناخت، تبیین و ترویج مکتب تشیع در زمینه جهاد و شهادت؛
- ۳) نیاز جامعه اسلامی به تبیین و نهادینه‌سازی فرهنگ و اندیشه جهادی در راستای تحقق آرمان‌های اسلامی؛
- ۴) پاسخ به شبهات و مقابله با انحرافات در موضوع جهاد و شهادت در جهان اسلام؛

۵) مأموریت حوزه علمیه در تبیین علمی مبانی و ارزش‌های دفاع مقدس و حفظ و تقویت دستاوردهای آن.

نظام آموزشی رشته

ماده ۶: نظام آموزشی رشته عبارت است از:

نظام آموزشی این رشته به صورت نیم‌سال، درسی^۱ و حضوری است و طول دوره بدون احتساب زمان تدوین پایان‌نامه، در هشت نیم‌سال ارائه می‌شود.

شرایط پذیرش

ماده ۷: شرایط پذیرش عبارت است از:

- ۱) احراز صلاحیت‌های عمومی و اخلاقی بر اساس آیین‌نامه‌های مصوب؛
- ۲) دارا بودن مدرک علمی سطح دو؛
- ۳) قبولی در آزمون ورودی و مصاحبه علمی.

۱. در این نظام هر درس به صورت مستقل ارزیابی می‌شود و قبولی یا رد در یک درس، تأثیری در قبولی یا رد دروس دیگر ندارد.

مشخصات کلی برنامه درسی

ماده ۸: عناوین و مشخصات کلی دروس عبارت است از:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش نیاز	۱۲	۲۵۶
۲	دروس عمومی	۳۷	۶۴۸
۳	دروس تخصصی تبلیغ فرهنگ جهاد	۶۴	۱۱۵۲
	جمع کل	۱۱۳	۲۰۵۶

مشخصات تفصیلی برنامه درسی

ماده ۹: عناوین و مشخصات تفصیلی دروس

الف) دروس پیش نیاز^۱

ردیف	عنوان درس	ساعت	هدف
۱	روان شناسی تبلیغ	۳۲	شناخت خصوصیات روحی و روانی مخاطبان و راهها و شیوه‌های تأثیرگذاری بر آنان، به منظور انتخاب ابزار و پیام مناسب
۲	جامعه‌شناسی تبلیغ	۳۲	آشنایی با مباحث علم جامعه‌شناسی به ویژه خصوصیات و ویژگی‌های نهادهای، طبقات و گروه‌های اجتماعی و شیوه‌های تبلیغ برای آنها به منظور موفقیت بیشتر در انجام رسالت تبلیغی
۳	روش سخنرانی	۳۲+۱۶ نظری عملی	شناخت قواعد، آداب، مراحل و روش‌های کارآمد خطابه و منبر، به منظور کسب مهارت‌های سخنرانی و ذکر مصیبت با تمرین و اجرای عملی قواعد، روش‌ها و آداب، به صورت کارگاهی
۴	اصول و فنون مشاوره و راهنمایی	۳۲+۱۶ نظری عملی	شناخت اصول، فنون، روش‌ها و مراحل مشاوره و راهنمایی در مسائل دینی

۱. طلابی که هر یک از دروس پیش نیاز را در مراکز معتبر گذرانده باشند، در صورت مطابقت هشتاد درصدی سرفصل‌ها، از گذراندن همان درس معاف هستند.

ردیف	عنوان درس	ساعت	هدف
۵	روش تحقیق	۳۲+۱۶ نظری+عملی	آشنایی با روش‌های عمومی پژوهش و کیفیت بهره‌برداری از منابع
۶	قرائت و درک متون روایی	۳۲+۱۶ نظری+عملی	قرائت بخش‌های اجتماعی و اخلاقی از متون روایی، همراه آشنایی با منابع مهم روایی
جمع ساعات		۲۵۶	

ب) دروس عمومی

ردیف	عنوان درس	ساعت	اهداف
۱	فقه	۱۶۰	شناخت استدلالی مسائل مهم فقه، طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه (از القول فی ماهیة العیب تا آخر مکاسب)
۲	اصول	۳۲۰	شناخت مباحث مهم اصولی طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه (جلد اول کفایة الاصول از ابتدای المقصد الثانی فی النواهی تا پایان جلد دوم)
۳	عربی معاصر	۱۶+۳۲ نظری علمی	ایجاد توان بهره‌گیری از متون عربی جدید در زمینه مباحث جهاد و شهادت
۴	روش تحقیق پیشرفته	۱۶+۳۲ نظری علمی	تقویت توان تحقیق و پژوهش در زمینه مباحث جهاد و شهادت، با آموزش روش‌های تحقیق و کیفیت بهره‌برداری از ابزار و منابع
۵	روش تدریس	۱۶+۳۲ نظری علمی	ایجاد توان مهارت تدریس با آموزش روش‌ها و فنون کلاس‌داری و ارزشیابی
۶	روش نویسندگی	۸+۱۶ نظری عملی	شناخت قواعد، بایدها و نبایدها، روش‌ها، فنون و آداب نویسندگی و زمینه‌سازی جهت کسب مهارت نویسندگی با رویکرد سیره‌نگاری به منظور انتقال فرهنگ جهاد و شهادت
جمع		۶۴۸	

ج) دروس تخصصی

ردیف	عنوان درس	ساعت	اهداف
۱	روش و قواعد فهم قرآن و حدیث	۴۸	شناخت قواعد، روش‌ها و مراحل تفسیر و فهم قرآن کریم و احادیث
۲	تفسیر موضوعی	۳۲	شناخت مبانی، قواعد، روش‌ها، آسیب‌ها و مراحل تفسیر موضوعی همراه با تحلیل و بررسی برخی موضوعات جهادی
۳	فقه الجهاد ۱ و ۲	۱۲۸	شناخت استدلالی ساختار، قواعد و مسائل جهاد ابتدایی و دفاعی و نیز جهاد در عصر غیبت بر اساس فقه اسلامی
۴	فقه مقارن جهاد	۳۲	شناخت تطبیقی مفاهیم و مسائل اساسی و فروع فقهی جهاد از دیدگاه فریقین
۵	مسائل مستحدثه باب جهاد	۱۶	شناخت حکم فقهی مسائل جدید و مبتلابه باب جهاد، با توجه به تغییر ابزارها و روش‌ها
۶	اندیشه جهادی و فرهنگ آن در آیات و روایات ۱ و ۲	۶۴	شناخت استدلالی و نظام‌مند اهداف، قواعد، عناصر، الزامات، مسائل و برکات و آثار فرهنگ جهاد، ایثار و شهادت در آیات و روایات
۷	مبانی کلامی جهاد	۳۲	تبیین نقش اساسی و محوری اعتقادات دینی - به ویژه ایمان به خداوند حکیم، عالم، عادل و مهربان و ایمان به روز قیامت و جاودانگی انسان - در تثبیت فرهنگ جهاد، ایثار و شهادت
۸	ولایت فقیه	۴۸	تبیین نظام سیاسی شیعه در عصر غیبت و شناخت استدلالی مبانی حکومت اسلامی ولایت فقیه، شرایط، وظایف و اختیارات ولی فقیه و تبیین نقش محوری ولی فقیه در جهاد و تبلیغ فرهنگ جهادی
۹	تمدن اسلامی و فرهنگ جهادی	۳۲	شناخت ویژگی‌ها و مراحل شکل‌گیری تمدن اسلامی و نقش فرهنگ و اندیشه جهادی در ایجاد و بقاء آن
۱۰	اخلاق و مراحل تربیت در فرهنگ جهادی	۳۲	شناخت فضائل اخلاقی و آداب باب جهاد و شناخت قواعد، روش‌ها و مراحل تربیت مجاهد در زمینه‌های بینش، گرایش، انگیزه و رفتار از دیدگاه اسلام
۱۱	مدیریت جهادی	۳۲	شناخت ویژگی‌های مدیریت جهادی در زمینه برنامه‌ریزی، سازمان‌دهی، انگیزش، رهبری و نظارت و بیان تفاوت‌های مدیریت جهادی با انواع دیگر مدیریت
۱۲	نقد انحرافات در باب جهاد	۱۶	شناخت، بررسی و نقد افکار انحرافی افراسی و تفریطی در باب جهاد، با تأکید بر سلفی‌ها، تکفیری‌ها و اسلام رحمانی

۱۳	شبهات جهاد	۱۶	شناخت و بررسی شبهات مهم و رایج باب جهاد به منظور پاسخگویی به آن مانند حدیث: كُلَّ رَأْيَةٍ تَرْفَعُ قَبْلَ قِيَامِ الْقَائِمِ، فَصَاحِبُهَا طَاغُوتٌ
۱۴	سیره معصومین علیهم السلام در جنگ و صلح ۱ و ۲ و ۳	۹۶	شناخت تحلیلی سیره معصومین علیهم السلام در مورد جنگ و صلح و شناخت مواضع آن بزرگواران در مورد قیام‌های معاصرشان
۱۵	جنبش‌های شیعی در عصر غیبت	۳۲	شناخت تحلیلی ماهیت، عوامل، اهداف، نتایج و آثار جنبش‌های مهم شیعی در عصر غیبت
۱۶	جنگ‌های اخیر ایران و جهان	۳۲	شناخت اجمالی جنگ‌های مهم سبصد ساله اخیر ایران و منطقه خاورمیانه، ضمن تبیین نقش علما و روحانیون و جنگ جهانی اول و دوم
۱۷	انقلاب اسلامی	۴۸	شناخت تحلیلی ماهیت، عوامل، ریشه‌ها، اهداف و تاریخ انقلاب اسلامی و تبیین تاریخ ایران بعد از انقلاب اسلامی با اشاره به جریان‌های فکری و سیاسی ضمن تبیین نقش امام راحل و روحانیت
۱۸	دفاع مقدس و بررسی تحلیلی آن	۳۲	شناخت تحلیلی زمینه‌ها، علل، اهداف، سیر تاریخی، نتایج و دستاوردهای جنگ تحمیلی و ۸ سال دفاع مقدس با تأکید بر نقش رهبری امام خمینی ره
۱۹	روش‌ها و مهارت‌های تبلیغ	۱۶ + ۳۲ نظری - عملی	ایجاد توان تبلیغ با آموزش فنون و روش‌های تأثیرگذاری بر مخاطبان و تقویت مهارت بکارگیری آن در قالب‌های مختلف با بهره‌برداری از ابزارهای کارآمد و نوین
۲۰	روش نهادهای سازی فرهنگ جهادی	۱۶ + ۳۲ نظری - عملی	شناخت قواعد، روش‌ها و مراحل ترویج و نهادهای سازی اندیشه و فرهنگ جهادی در جامعه
۲۱	جغرافیای جهان اسلام در عصر حاضر	۳۲	شناخت جغرافیای انسانی، فرهنگی، سیاسی، اقتصادی و طبیعی کشورهای اسلامی و مسلمین در دهه‌های اخیر
۲۲	جریان‌شناسی فکری و مذهبی جهان اسلام	۳۲	شناخت و بررسی مبانی فکری، علل پیدایش، سیر تحول و کارکرد جریان‌ها و نحله‌های فکری و مذهبی موجود و مؤثر در جهان اسلام
۲۳	جنگ نرم	۳۲	شناخت عوامل، شیوه‌ها، ابزارها و کارکردهای جنگ روانی به منظور پیشگیری و بهره‌گیری از آن در مقابله با دشمن، ضمن شناخت رسانه‌های نوینی مانند سینما، تلویزیون، اینترنت، شبکه‌های اجتماعی و تلفن همراه، و میزان تأثیرگذاری و چگونگی جریان‌سازی در آنها
۲۴	پایان‌نامه	۹۶ + ۹۶ عملی	ارائه پژوهشی جامع همراه با نقد و بررسی و تتبع کافی در موضوعات مرتبط با مباحث فرهنگ جهاد و شهادت
جمع ساعت		۱۱۵۲	

تبلیغ با گرایش تربیت کودک و نوجوان

شناسنامه رشته

کد رشته: ۳۲۰۱۱۱۴

عنوان رشته: تبلیغ

عنوان گرایش: تربیت کودک و نوجوان

آخرین مرجع مصوب کننده: کمیسیون مراکز تخصصی

تاریخ تصویب: مهر ماه ۱۴۰۳

شماره جلسه: ۱۷۱

عناوین و مشخصات کلی دروس:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۴	دروس پیش نیاز	۱۲	۲۵۶
۵	دروس عمومی	۳۴	۵۶۰
۶	دروس تخصصی مشترک رشته «تبلیغ»	۳۱	۵۴۴
۷	دروس اختصاصی گرایش «تربیت کودک و نوجوان»	۲۵	۵۶۸
جمع کل		۱۰۲	۱۹۲۸

کلیات و برنامه درسی رشته

عنوان رشته

ماده ۱: عنوان رشته، «تبلیغ با گرایش تربیت کودک و نوجوان» در مقطع سطح سه است.

تعریف

ماده ۲: سطح سه رشته «تبلیغ» با گرایش «تربیت کودک و نوجوان» سومین مقطع از تحصیلات حوزوی و یکی از رشته‌های حوزه دانشی «تبلیغ و ارتباطات» است که طلاب ضمن شناخت عمیق فقه و اصول متعارف و آموزه‌های اسلام و مکتب اهل‌بیت علیهم‌السلام، مباحث و مسائل اختصاصی رشته و گرایش مذکور را در حد شناخت می‌آموزند و پس از ارتقاء صلاحیت‌های اخلاقی و احراز توان علمی و مهارتی با ارائه پایان‌نامه، موفق به دریافت مدرک سطح سه این رشته و گرایش می‌شوند.

اهداف

ماده ۳: اهداف رشته عبارتند از:

- ۱۰) زمینه‌سازی جهت تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
- ۱۱) شناخت عمیق مسائل فقهی و اصولی و شناخت روش استنباط فقهی؛
- ۱۲) شناخت استدلالی مکتب اهل‌بیت علیهم‌السلام بر اساس قرآن، سنت و عقل و دفاع از آن؛
- ۱۳) شناخت مباحث و مسائل اختصاصی رشته «تبلیغ» و گرایش مربوطه؛
- ۱۴) تقویت توان تبیین مکتب اهل‌بیت علیهم‌السلام و پاسخگویی به پرسش‌ها و شبهات؛
- ۱۵) شناخت منابع و مآخذ رشته «تبلیغ» و گرایش مربوطه؛
- ۱۶) تقویت توان استفاده از منابع و متون فقهی، اصولی و دانش‌های مرتبط با رشته «تبلیغ» و گرایش مربوطه؛
- ۱۷) تقویت مهارت‌های تبیین و ترویج معارف اسلامی در سطح میانی؛
- ۱۸) توان پاسخگویی به پرسش‌های تخصصی متناسب با رشته «تبلیغ» و گرایش مربوطه؛

۱۹) افزایش توان تحقیق در حدّ تحلیل و نقد نظرات و آراء در موضوعات و مسائل رشته «تبلیغ» و گرایش مربوطه؛

۲۰) زمینه‌سازی برای تربیت مدرسان دانش‌های مرتبط با رشته «تبلیغ» و گرایش مربوطه در سطوح پایین‌تر؛

۲۱) تربیت طلاب مستعد برای ورود به مقطع بالاتر.

سیاست‌ها

ماده ۴: سیاست‌های اجرایی رشته عبارتند از:

- ۶) اهتمام به تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
- ۷) اهتمام به تقویت استقلال فکری و علمی؛
- ۸) اهتمام به تقویت تعبد و تعهد دینی و ترویج و دفاع از عقاید و هویت شیعه امامیه؛
- ۹) تأکید بر بهره‌گیری از ابزارها و روش‌های کارآمد آموزشی و پژوهشی؛
- ۱۰) اهتمام به سنت‌های حسنه حوزوی؛
- ۱۱) تأکید بر روزآمدی و پویایی برنامه‌های آموزشی، پژوهشی و مهارتی و توجه به نیازهای روز؛
- ۱۲) تأکید بر شناسایی و تشویق استعدادهاى برتر در زمینه تحقیق، تدریس و تبلیغ؛
- ۱۳) تکیه بر آموزش موضوعات و مسائل اصلی رشته «تبلیغ» و گرایش مربوطه؛
- ۱۴) تأکید بر استفاده از متون آموزشی واجد شرایط لازم؛
- ۱۵) اهتمام به تقویت مبانی نظام مقدس اسلامی و ترویج ارزش‌های آن؛
- ۱۶) اهتمام به دروس فقه و اصول و نظارت بر اجرای آن.

نظام آموزشی رشته

ماده ۵: نظام آموزشی رشته عبارت است از:

نظام آموزشی این رشته و گرایش به صورت نیم‌سال، درسی^۱ و حضوری است و بدون احتساب زمان تدوین پایان‌نامه، در چهار نیم‌سال ارائه می‌شود.

تبصره: حداکثر مدت تحصیل در موارد اضطراری، بدون احتساب زمان تدوین پایان‌نامه، شش نیم‌سال است.

شرایط پذیرش

ماده ۶: شرایط پذیرش عبارت است از:

- ۴) احراز صلاحیت‌های عمومی و اخلاقی بر اساس آیین‌نامه‌های مصوب؛
- ۵) دارا بودن مدرک علمی سطح دویکی از رشته‌ها و گرایش‌های حوزه دانشی «تبلیغ و ارتباطات»؛
- تبصره:** پذیرش داوطلبان سایر رشته‌های تخصصی، منوط به گذراندن دروس پیش‌نیاز بلامانع است.
- ۶) قبولی در سنجش علمی.

۱. در این نظام هر درس به صورت مستقل ارزیابی می‌شود و قبولی یا رد در یک درس، تأثیری در قبولی یا رد دروس دیگر ندارد.

مشخصات کلی برنامه درسی

ماده ۷: عناوین و مشخصات کلی دروس عبارت است از:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش نیاز	۱۲	۲۵۶
۲	دروس عمومی	۳۴	۵۶۰
۳	دروس تخصصی مشترک رشته «تبلیغ»	۳۱	۵۴۴
۴	دروس اختصاصی گرایش «تربیت کودک و نوجوان»	۲۵	۵۶۸
	جمع کل	۱۰۲	۱۹۲۸

مشخصات تفصیلی برنامه درسی

ماده ۸: عناوین و مشخصات تفصیلی دروس

الف) دروس پیش نیاز^۱

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	روش تفسیر قرآن کریم	۱	۸ + ۱۶	نظری _ عملی	شناخت قواعد و مراحل تفسیر صحیح قرآن کریم و کسب مهارت لازم
۲	روش فهم حدیث	۱	۸ + ۱۶	نظری _ عملی	شناخت قواعد و روش های مؤثر در فهم حدیث و کسب مهارت لازم
۳	اصول تعلیم و تربیت اسلامی	۱	۱۶	نظری	آشنایی با مهم ترین اصول تعلیم و تربیت اسلامی براساس قرآن و روایات اهل بیت علیهم السلام
۴	تاریخ و جریان های انقلاب اسلامی	۱	۱۶	نظری	شناخت و بررسی مهم ترین حوادث و جریان های سیاسی، اجتماعی و نظامی از دوره شکل گیری انقلاب اسلامی تا کنون با تأکید بر بررسی نقش حوزه و روحانیت در آن عرصه و جریان
۵	تبلیغ در فضای مجازی	۱	۸ + ۱۶	نظری _ عملی	آشنایی با مهم ترین اصول و مهارت های تبلیغ دین در فضای مجازی به همراه کارورزی آن

۱. طلابی که هر یک از دروس پیش نیاز را در مراکز معتبر گذرانده باشند، در صورت مطابقت هشتاد درصدی سرفصل ها، از گذراندن همان درس معاف هستند.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۶	روش تدریس و کلاس‌داری	۱	۱۶ + ۸	نظری _ عملی	شناخت مهم‌ترین روش‌ها و فنون تدریس و کلاس‌داری و چگونگی طراحی، اجرا و ارزیابی یک کلاس درس و کسب مهارت لازم
۷	روش ذکر مصیبت	۱	۱۶ + ۸	نظری _ عملی	آشنایی با قواعد، آداب، مراحل و روش‌های ذکر مصیبت به منظور کسب مهارت‌های لازم به صورت کارگاهی
۸	روش سخنرانی دینی	۱	۱۶ + ۸	نظری _ عملی	شناخت اصول، آداب، مراحل و روش‌های کارآمد سخنرانی دینی به منظور کسب مهارت‌های لازم
۹	سیره تربیتی اهل‌بیت علیهم‌السلام	۲	۳۲	نظری	شناخت سیره و روش عملی اهل‌بیت علیهم‌السلام در تربیت افراد
۱۰	مخاطب‌شناسی در تبلیغ	۲	۳۲ + ۱۶	نظری _ عملی	شناخت و بررسی روش‌های شناخت مخاطب (میدانی، مصاحبه و ...)، انواع مخاطب در تبلیغ (جنسیتی، سنی، تحصیلی و ...) و راهکارهای ارتباط‌گیری با آن‌ها به همراه ویژگی‌های محتوا و رفتارهای متناسب با هر یک در تبلیغ
جمع		۱۲	۲۵۶	-	-

ب) دروس عمومی

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	اهداف
۱	فقه	۱۷	۲۸۰	نظری	شناخت استدلالی مسائل مهم فقه طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه
۲	اصول	۱۷	۲۸۰	نظری	شناخت استدلالی مسائل مهم اصول فقه طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه
جمع		۳۴	۵۶۰	-	-

ج) دروس تخصصی مشترک رشته «تبلیغ»

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۱	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای شانزدهم تا هجدهم قرآن کریم همراه با خلاصه نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۲	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۲	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای نوزدهم تا بیست و یکم قرآن کریم همراه با خلاصه نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۳	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۳	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و دوم تا بیست و چهارم قرآن کریم همراه با خلاصه نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۴	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۴	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و پنجم تا بیست و هفتم قرآن کریم همراه با خلاصه نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۵	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۵	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و هشتم تا سی و ام قرآن کریم همراه با خلاصه نویسی بر اساس تفسیر نمونه

۱. دروس تفسیر قرآن کریم ۱ تا ۵ با تصمیم گروه علمی _ تربیتی واحد آموزشی تخصصی مجری این رشته، می تواند به صورت مطالعاتی (همراه با جلسات حضوری محدود برای ارائه برخی از مباحث ضروری) اجرا شود.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۶	تفسیر موضوعی ۱	۱	۱۶	نظری	شناخت تحلیلی برخی از موضوعات اجتماعی در قرآن بر اساس روش تفسیر قرآن کریم و بررسی آراء مفسران در این خصوص با تأکید بر تفاسیر المیزان و تسنیم
۷	تفسیر موضوعی ۲	۱	۱۶	نظری	شناخت تحلیلی برخی از موضوعات مرتبط با حکومت و سیاست در قرآن بر اساس روش تفسیر قرآن کریم و بررسی آراء مفسران در این خصوص با تأکید بر تفاسیر المیزان و تسنیم
۸	انسان در قرآن	۱	۱۶	نظری	تفسیر آیات قرآن در حوزه اوصاف و ویژگی‌های انسان؛ مانند: انتخاب‌گر، جاودانه، هدفمند، کمال‌جو، حقیقت‌گرا، آگاه به خویش، سرشت توحیدی، حامل امانت، ملهم به درک خوبی و گرایش به آن، اثرپذیر از محیط، تغییرپذیر، ستیز نهانی در اندرون، تکلیف‌پذیر، تکلیف‌گریز و محدود در علم و طاقت
۹	فقه‌الحديث	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی محتوای برخی از احادیث مربوط به موضوع تبلیغ و اطلاع‌رسانی در منابع معتبر روایی همراه با شرح و تبیین احادیث منتخب بر اساس قواعد فراگرفته در مبحث روش فهم حدیث
۱۰	جهاد و شهادت در قرآن و حدیث	۲	۳۲	نظری	شناخت محتوای مهم‌ترین آیات و روایات مربوط به جهاد و شهادت همراه با شرح و تبیین آن
۱۱	ولایت فقیه	۲	۳۲	نظری	تبیین نظام سیاسی شیعه در عصر غیبت و شناخت استدلالی مشروعیت، شرایط، وظایف و اختیارات حاکم اسلامی از دیدگاه شیعه، با رویکرد کلامی
۱۲	عرفان اسلامی	۱	۱۶	نظری	آشنایی با منابع، مبانی، روش و مسائل اساسی عرفان اسلامی و مراحل سیر و سلوک آن تأکید بر مکتب اهل بیت علیهم‌السلام
۱۳	جهان اسلام در عصر حاضر	۱	۱۶	نظری	شناخت وضعیت فرهنگی و سیاسی کشورهای اسلامی و مسلمین در دهه‌های اخیر
۱۴	مدیریت مسجد ^۱	۱	۱۶	نظری	شناخت مهم‌ترین اصول، روش‌ها و آداب اداره مسجد

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱۵	منبع شناسی تاریخ و سیره اهل بیت علیهم السلام	۱	۱۶	نظری	شناخت و تحلیل منابع و متون تاریخ و سیره اهل بیت علیهم السلام با تأکید بر منابع مربوط به ولادت و شهادت اهل بیت علیهم السلام
۱۶	مهدویت	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی مهم ترین مباحث مهدویت در مکتب شیعه مانند: رجعت، فلسفه غیبت و انتظار، آثار وجود امام غائب، ظهور و علائم آن، حکومت جهانی امام مهدی عجل الله تعالی فرجه همراه با پاسخ به شبهات و نقد مدعیان دروغین
۱۷	نظام اندیشه امامین انقلاب	۱	۱۶	نظری	شناخت و تحلیل مبانی و نظام فکری و اندیشه های امامین انقلاب با تأکید بر موضوعات مرتبط با تبلیغ
۱۸	نقد عرفان های کاذب	۱	۱۶	نظری	بررسی و نقد فرقه های انحرافی نوظهور و عرفان های شبه معنوی غربی و شرقی و بیان علل پیدایش آن ها
۱۹	نقد فرق انحرافی ^۱	۱	۱۶	نظری	شناخت، بررسی و نقد فرقه های انحرافی مانند: وهابیت، بهائیت، اهل حق، صوفیه و جریان یمانی و بیان علل پیدایش آن ها با تأکید بر اقتضات و نیازها
۲۰	روش سخنرانی دینی	۲	۱۶+ ۳۲	نظری- عملی	شناخت مباحث تکمیلی «مراحل و روش های سخنرانی دینی»
۲۱	کارورزی روش سخنرانی	۱	۳۲	عملی	ارتقاء مهارت های لازم در سخنرانی با تمرین روش های فراگرفته در درس روش سخنرانی دینی و روش ذکر مصیبت (ارائه یک سخنرانی کامل همراه با ذکر مصیبت)؛ به صورت کارگاهی
۲۲	آسیب شناسی تبلیغ	۱	۱۶	نظری	شناخت آسیب های ارکان تبلیغ دینی (مبلغ، مخاطب، محتوا، ابزار، شیوه ها و محیط) و راه های برون رفت از آن ها
۲۳	تبلیغ آینده نگر	۱	۸+ ۱۶	نظری- عملی	شناخت اصول، روش ها و الزامات تبلیغ فعال و آینده نگر همراه با بررسی ماهیت و روش های جنگ نرم و روش مواجهه با جنگ نرم
۲۴	جنگ نرم	۲	۳۲	نظری	شناخت ماهیت، اصول، روش ها، الزامات و کارکردهای جنگ نرم و روش مواجهه با آن

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۲۵	روش تحقیق	۱	۱۶ + ۸	نظری — عملی	شناخت روش فهم نظام‌مند و روش نقد نظام‌مند نظرات و اقوال علمی دانش تبلیغ و کسب مهارت لازم
جمع		۳۱	۵۴۴	—	—

د) دروس اختصاصی گرایش «تربیت کودک و نوجوان»

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	ادبیات کودک و نوجوان	۱	۱۶ + ۸	نظری_عملی	شناخت ادبیات کودک و نوجوان در قالب داستان و شعر و ... از جهت ساختار و محتوا و زمینه‌سازی جهت کسب مهارت ارائه معارف دینی متناسب با فهم آن‌ها
۲	اصول و روش‌های تربیت اخلاقی	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی اصول تربیت اخلاقی و روش‌های آن بر اساس قرآن کریم، روایات و عقل
۳	برنامه‌ریزی و اجرای فعالیت‌های فرهنگی	۲	۱۶ + ۳۲	نظری_عملی	شناخت برنامه‌ریزی فرهنگی و زمینه‌سازی کسب مهارت اجرای فعالیت‌های فرهنگی مانند اردو داری، مسابقات، بازی‌های گروهی، خطاطی، نقاشی و ...
۴	تربیت دینی کودک	۱	۱۶	نظری	شناخت اهداف، قواعد، عوامل، روش‌ها و مراحل تربیت دینی کودک از دیدگاه اسلام
۵	تربیت دینی نوجوان	۱	۱۶	نظری	شناخت اهداف، قواعد، عوامل، روش‌ها و مراحل تربیت دینی نوجوان از دیدگاه اسلام
۶	خانواده و تربیت فرزند	۱	۱۶	نظری	شناخت نقش مثبت و منفی خانواده و اعضای آن به ویژه پدر و مادر در تربیت فرزند
۷	راهنمایی و مشاوره کودک و نوجوان	۲	۱۶ + ۳۲	نظری_عملی	آشنایی با اصول، روش‌ها و مهارت‌های ارائه راهنمایی و مشاوره به کودک و نوجوان، والدین و مربیان در مواجهه با کودک
۸	رسانه و کودک و نوجوان	۱	۱۶	نظری	شناخت رسانه‌های نوین اثرگذار بر کودک و نوجوان مانند تلویزیون، اینترنت، رایانه، تلفن همراه و میزان تأثیر آن‌ها و راه‌های مقابله با آسیب‌های آن

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۹	روان شناسی رشد	۲	۳۲	نظری	آشنایی با مراحل، ویژگی‌ها و ابعاد و نظریه‌های رشد و نقد آن‌ها از منظر اسلامی
۱۰	روانشناسی شخصیت	۲	۳۲	نظری	شناخت مفاهیم و نظریه‌های شخصیت و تحلیل و بررسی صفات شخصیت
۱۱	روانشناسی عمومی	۱	۱۶	نظری	آشنایی با مفهوم روان‌شناسی و روش‌های آن و تشخیص رابطه آن با سایر علوم و بررسی اجمالی و کلی روان‌شناسی اجتماعی، یادگیری، شخصیت، تربیتی، نوروسایکولوژی، فیزیولوژی اعصاب، انگیزش و هیجان
۱۲	فضای مجازی و کودک و نوجوان	۱	۱۶	نظری	تبیین ماهیت، فرصت‌ها و تهدیدهای فضای مجازی و بررسی میزان تأثیر آن‌ها و راه‌های مقابله با آسیب‌های آن
۱۳	کارگاه روش تبلیغ برای کودک	۱	۳۲	عملی	زمینه‌سازی جهت کسب مهارت تبلیغ برای کودک و نوجوان در زمینه‌های ارتباط با کودک و نوجوان، کلاس‌داری جذاب و موفق، جشن تکلیف، و ... به صورت کارگاهی
۱۴	کارگاه روش تبلیغ برای نوجوان	۱	۳۲	عملی	زمینه‌سازی جهت کسب مهارت تبلیغ برای کودک و نوجوان در زمینه‌های ارتباط با کودک و نوجوان، کلاس‌داری جذاب و موفق، جشن تکلیف، و ... به صورت کارگاهی
۱۵	پایان‌نامه	۶	۱۹۲	عملی	ارائه یک پژوهش جامع، همراه با نقد و بررسی و تتبع کافی در یکی از موضوعات، مسائل و مباحث مرتبط با گرایش
	جمع	۲۵	۵۶۸	-	-

تبلیغ با گرایش معارف انقلاب اسلامی

شناسنامه رشته

کد رشته: ۳۲۰۱۱۱۵

عنوان رشته: تبلیغ

عنوان گرایش: معارف انقلاب اسلامی

آخرین مرجع مصوب کننده: کمیسیون مراکز تخصصی

تاریخ تصویب: مهر ماه ۱۴۰۳

شماره جلسه: ۱۷۱

عناوین و مشخصات کلی دروس:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش‌نیاز	۱۲	۲۵۶
۲	دروس عمومی	۳۴	۵۶۰
۳	دروس تخصصی مشترک رشته «تبلیغ»	۳۱	۵۴۴
۴	دروس اختصاصی گرایش «معارف انقلاب اسلامی»	۲۵	۴۹۶
	جمع کل	۱۰۲	۱۸۵۶

عنوان رشته

ماده ۱: عنوان رشته، «تبلیغ با گرایش معارف انقلاب اسلامی» در مقطع سطح سه است.

تعریف

ماده ۲: سطح سه رشته «تبلیغ» با گرایش «معارف انقلاب اسلامی» سومین مقطع از تحصیلات حوزوی و یکی از رشته‌های حوزه دانشی «تبلیغ و ارتباطات» است که طلاب ضمن شناخت عمیق فقه و اصول متعارف و آموزه‌های اسلام و مکتب اهل‌بیت علیهم‌السلام، مباحث و مسائل اختصاصی رشته و گرایش مذکور را در حد شناخت می‌آموزند و پس از ارتقاء صلاحیت‌های اخلاقی و احراز توان علمی و مهارتی با ارائه پایان‌نامه، موفق به دریافت مدرک سطح سه این رشته و گرایش می‌شوند.

اهداف

ماده ۳: اهداف رشته عبارتند از:

- (۲۲) زمینه‌سازی جهت تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
- (۲۳) شناخت عمیق مسائل فقهی و اصولی و شناخت روش استنباط فقهی؛
- (۲۴) شناخت استدلالی مکتب اهل‌بیت علیهم‌السلام بر اساس قرآن، سنت و عقل و دفاع از آن؛
- (۲۵) شناخت مباحث و مسائل اختصاصی رشته «تبلیغ» و گرایش مربوطه؛
- (۲۶) تقویت توان تبیین مکتب اهل‌بیت علیهم‌السلام و پاسخگویی به پرسش‌ها و شبهات؛
- (۲۷) شناخت منابع و مآخذ رشته «تبلیغ» و گرایش مربوطه؛
- (۲۸) تقویت توان استفاده از منابع و متون فقهی، اصولی و دانش‌های مرتبط با رشته «تبلیغ» و گرایش مربوطه؛
- (۲۹) تقویت مهارت‌های تبیین و ترویج معارف اسلامی در سطح میانی؛
- (۳۰) توان پاسخگویی به پرسش‌های تخصصی متناسب با رشته «تبلیغ» و گرایش مربوطه؛

۳۱) افزایش توان تحقیق در حدّ تحلیل و نقد نظرات و آراء در موضوعات و مسائل رشته «تبلیغ» و گرایش مربوطه؛

۳۲) زمینه‌سازی برای تربیت مدرسان دانش‌های مرتبط با رشته «تبلیغ» و گرایش مربوطه در سطوح پایین‌تر؛

۳۳) تربیت طلاب مستعد برای ورود به مقطع بالاتر.

سیاست‌ها

ماده ۴: سیاست‌های اجرایی رشته عبارتند از:

- ۱۷) اهتمام به تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
- ۱۸) اهتمام به تقویت استقلال فکری و علمی؛
- ۱۹) اهتمام به تقویت تعبد و تعهد دینی و ترویج و دفاع از عقاید و هویت شیعه امامیه؛
- ۲۰) تأکید بر بهره‌گیری از ابزارها و روش‌های کارآمد آموزشی و پژوهشی؛
- ۲۱) اهتمام به سنت‌های حسنه حوزوی؛
- ۲۲) تأکید بر روزآمدی و پویایی برنامه‌های آموزشی، پژوهشی و مهارتی و توجه به نیازهای روز؛
- ۲۳) تأکید بر شناسایی و تشویق استعدادهاى برتر در زمینه تحقیق، تدریس و تبلیغ؛
- ۲۴) تکیه بر آموزش موضوعات و مسائل اصلی رشته «تبلیغ» و گرایش مربوطه؛
- ۲۵) تأکید بر استفاده از متون آموزشی واجد شرایط لازم؛
- ۲۶) اهتمام به تقویت مبانی نظام مقدس اسلامی و ترویج ارزش‌های آن؛
- ۲۷) اهتمام به دروس فقه و اصول و نظارت بر اجرای آن.

نظام آموزشی رشته

ماده ۵: نظام آموزشی رشته عبارت است از:

نظام آموزشی این رشته و گرایش به صورت نیم‌سال، درسی^۱ و حضوری است و بدون احتساب زمان تدوین پایان‌نامه، در چهار نیم‌سال ارائه می‌شود.

تبصره: حداکثر مدت تحصیل در موارد اضطراری، بدون احتساب زمان تدوین پایان‌نامه، شش نیم‌سال است.

شرایط پذیرش

ماده ۶: شرایط پذیرش عبارت است از:

- (۱) احراز صلاحیت‌های عمومی و اخلاقی بر اساس آیین‌نامه‌های مصوب؛
 - (۲) دارا بودن مدرک علمی سطح دو یکی از رشته‌ها و گرایش‌های حوزه دانشی «تبلیغ و ارتباطات»؛
- تبصره:** پذیرش داوطلبان سایر رشته‌های تخصصی، منوط به گذراندن دروس پیش‌نیاز بلامانع است.
- (۳) قبولی در سنجش علمی.

۱. در این نظام هر درس به صورت مستقل ارزیابی می‌شود و قبولی یا رد در یک درس، تأثیری در قبولی یا رد دروس دیگر ندارد.

مشخصات کلی برنامه درسی

ماده ۷: عناوین و مشخصات کلی دروس عبارت است از:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش‌نیاز	۱۲	۲۵۶
۲	دروس عمومی	۳۴	۵۶۰
۳	دروس تخصصی مشترک رشته «تبلیغ»	۳۱	۵۴۴
۴	دروس اختصاصی گرایش «معارف انقلاب اسلامی»	۲۵	۴۹۶
	جمع کل	۱۰۲	۱۸۵۶

مشخصات تفصیلی برنامه درسی

ماده ۸: عناوین و مشخصات تفصیلی دروس

الف) دروس پیش‌نیاز^۱

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	روش تفسیر قرآن کریم	۱	۸ + ۱۶	نظری _ عملی	شناخت قواعد و مراحل تفسیر صحیح قرآن کریم و کسب مهارت لازم
۲	روش فهم حدیث	۱	۸ + ۱۶	نظری _ عملی	شناخت قواعد و روش‌های مؤثر در فهم حدیث و کسب مهارت لازم
۳	اصول تعلیم و تربیت اسلامی	۱	۱۶	نظری	آشنایی با مهم‌ترین اصول تعلیم و تربیت اسلامی براساس قرآن و روایات اهل‌بیت علیهم‌السلام
۴	تاریخ و جریان‌های انقلاب اسلامی	۱	۱۶	نظری	شناخت و بررسی مهم‌ترین حوادث و جریان‌های سیاسی، اجتماعی و نظامی از دوره شکل‌گیری انقلاب اسلامی تا کنون با تأکید بر بررسی نقش حوزه و روحانیت در آن عرصه و جریان
۵	تبلیغ در فضای مجازی	۱	۸ + ۱۶	نظری _ عملی	آشنایی با مهم‌ترین اصول و مهارت‌های تبلیغ دین در فضای مجازی به همراه کارورزی آن

۱. طلابی که هر یک از دروس پیش‌نیاز را در مراکز معتبر گذرانده باشند، در صورت مطابقت هشتاد درصدی سرفصل‌ها، از گذراندن همان درس معاف هستند.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۶	روش تدریس و کلاس داری	۱	۸ + ۱۶	نظری _ عملی	شناخت مهم ترین روش ها و فنون تدریس و کلاس داری و چگونگی طراحی، اجرا و ارزیابی یک کلاس درس و کسب مهارت لازم
۷	روش ذکر مصیبت	۱	۸ + ۱۶	نظری _ عملی	آشنایی با قواعد، آداب، مراحل و روش های ذکر مصیبت به منظور کسب مهارت های لازم به صورت کارگاهی
۸	روش سخنرانی دینی	۱	۸ + ۱۶	نظری _ عملی	شناخت اصول، آداب، مراحل و روش های کارآمد سخنرانی دینی به منظور کسب مهارت های لازم
۹	سیره تربیتی اهل بیت علیهم السلام	۲	۳۲	نظری	شناخت سیره و روش عملی اهل بیت علیهم السلام در تربیت افراد
۱۰	مخاطب شناسی در تبلیغ	۲	۱۶ + ۳۲	نظری _ عملی	شناخت و بررسی روش های شناخت مخاطب (میدانی، مصاحبه و ...)، انواع مخاطب در تبلیغ (جنسیتی، سنی، تحصیلی و ...) و راهکارهای ارتباط گیری با آنها به همراه ویژگی های محتوا و رفتارهای متناسب با هر یک در تبلیغ
جمع		۱۲	۲۵۶	-	-

ب) دروس عمومی

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	اهداف
۱	فقه	۱۷	۲۸۰	نظری	شناخت استدلالی مسائل مهم فقه طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه
۲	اصول	۱۷	۲۸۰	نظری	شناخت استدلالی مسائل مهم اصول فقه طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه
جمع		۳۴	۵۶۰	—	—

ج) دروس تخصصی مشترک رشته «تبلیغ»

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۱	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای شانزدهم تا هجدهم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۲	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۲	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای نوزدهم تا بیست و یکم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۳	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۳	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و دوم تا بیست و چهارم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۴	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۴	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و پنجم تا بیست و هفتم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۵	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۵	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و هشتم تا سی‌ام قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه

۱. دروس تفسیر قرآن کریم ۱ تا ۵ با تصمیم گروه علمی _ تربیتی واحد آموزشی تخصصی مجری این رشته، می‌تواند به صورت مطالعاتی (همراه با جلسات حضوری محدود برای ارائه برخی از مباحث ضروری) اجرا شود.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۶	تفسیر موضوعی ۱	۱	۱۶	نظری	شناخت تحلیلی برخی از موضوعات اجتماعی در قرآن بر اساس روش تفسیر قرآن کریم و بررسی آراء مفسران در این خصوص با تأکید بر تفاسیر المیزان و تسنیم
۷	تفسیر موضوعی ۲	۱	۱۶	نظری	شناخت تحلیلی برخی از موضوعات مرتبط با حکومت و سیاست در قرآن بر اساس روش تفسیر قرآن کریم و بررسی آراء مفسران در این خصوص با تأکید بر تفاسیر المیزان و تسنیم
۸	انسان در قرآن	۱	۱۶	نظری	تفسیر آیات قرآن در حوزه اوصاف و ویژگی‌های انسان؛ مانند: انتخاب‌گر، جاودانه، هدفمند، کمال‌جو، حقیقت‌گرا، آگاه به خویش، سرشت توحیدی، حامل امانت، ملهم به درک خوبی و گرایش به آن، اثرپذیر از محیط، تغییرپذیر، ستیز نهانی در اندرون، تکلیف‌پذیر، تکلیف‌گریز و محدود در علم و طاقت
۹	فقه‌الحديث	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی محتوای برخی از احادیث مربوط به موضوع تبلیغ و اطلاع‌رسانی در منابع معتبر روایی همراه با شرح و تبیین احادیث منتخب بر اساس قواعد فراگرفته در مبحث روش فهم حدیث
۱۰	جهاد و شهادت در قرآن و حدیث	۲	۳۲	نظری	شناخت محتوای مهم‌ترین آیات و روایات مربوط به جهاد و شهادت همراه با شرح و تبیین آن
۱۱	ولایت فقیه	۲	۳۲	نظری	تبیین نظام سیاسی شیعه در عصر غیبت و شناخت استدلالی مشروعیت، شرایط، وظایف و اختیارات حاکم اسلامی از دیدگاه شیعه، با رویکرد کلامی
۱۲	عرفان اسلامی	۱	۱۶	نظری	آشنایی با منابع، مبانی، روش و مسائل اساسی عرفان اسلامی و مراحل سیر و سلوک آن تأکید بر مکتب اهل بیت علیهم‌السلام
۱۳	جهان اسلام در عصر حاضر	۱	۱۶	نظری	شناخت وضعیت فرهنگی و سیاسی کشورهای اسلامی و مسلمین در دهه‌های اخیر
۱۴	مدیریت مسجد ^۱	۱	۱۶	نظری	شناخت مهم‌ترین اصول، روش‌ها و آداب اداره مسجد

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱۵	منبع‌شناسی تاریخ و سیره اهل بیت علیهم السلام	۱	۱۶	نظری	شناخت و تحلیل منابع و متون تاریخ و سیره اهل بیت علیهم السلام با تأکید بر منابع مربوط به ولادت و شهادت اهل بیت علیهم السلام
۱۶	مهدویت	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی مهم‌ترین مباحث مهدویت در مکتب شیعه مانند: رجعت، فلسفه غیبت و انتظار، آثار وجود امام غائب، ظهور و علائم آن، حکومت جهانی امام مهدی عجل الله تعالی فرجه همراه با پاسخ به شبهات و نقد مدعیان دروغین
۱۷	نظام اندیشه امامین انقلاب	۱	۱۶	نظری	شناخت و تحلیل مبانی و نظام فکری و اندیشه‌های امامین انقلاب با تأکید بر موضوعات مرتبط با تبلیغ
۱۸	نقد عرفان‌های کاذب	۱	۱۶	نظری	بررسی و نقد فرقه‌های انحرافی نوظهور و عرفان‌های شبه معنوی غربی و شرقی و بیان علل پیدایش آن‌ها
۱۹	نقد فرق انحرافی ^۱	۱	۱۶	نظری	شناخت، بررسی و نقد فرقه‌های انحرافی مانند: وهابیت، بهائیت، اهل حق، صوفیه و جریان یمانی و بیان علل پیدایش آن‌ها با تأکید بر اقتضات و نیازها
۲۰	روش سخنرانی دینی	۲	۱۶+۳۲	نظری-عملی	شناخت مباحث تکمیلی «مراحل و روش‌های سخنرانی دینی»
۲۱	کارورزی روش سخنرانی	۱	۳۲	عملی	ارتقاء مهارت‌های لازم در سخنرانی با تمرین روش‌های فراگرفته در درس روش سخنرانی دینی و روش ذکر مصیبت (ارائه یک سخنرانی کامل همراه با ذکر مصیبت)؛ به صورت کارگاهی
۲۲	آسیب‌شناسی تبلیغ	۱	۱۶	نظری	شناخت آسیب‌های ارکان تبلیغ دینی (مبلغ، مخاطب، محتوا، ابزار، شیوه‌ها و محیط) و راه‌های برون رفت از آن‌ها
۲۳	تبلیغ آینده‌نگر	۱	۸+۱۶	نظری-عملی	شناخت اصول، روش‌ها و الزامات تبلیغ فعال و آینده‌نگر همراه با بررسی ماهیت و روش‌های جنگ نرم و روش مواجهه با جنگ نرم
۲۴	جنگ نرم	۲	۳۲	نظری	شناخت ماهیت، اصول، روش‌ها، الزامات و کارکردهای جنگ نرم و روش مواجهه با آن

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۲۵	روش تحقیق	۱	۸ + ۱۶	نظری — عملی	شناخت روش فهم نظام‌مند و روش نقد نظام‌مند نظرات و اقوال علمی دانش تبلیغ و کسب مهارت لازم
	جمع	۳۱	۵۴۴	—	—

د) دروس اختصاصی گرایش «معارف انقلاب اسلامی»

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	تاریخ تحلیلی دوره پهلوی	۲	۳۲	نظری	شناخت مهم‌ترین وقایع فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی در دوره پهلوی با تأکید بر نقش جریان‌ها و ساختارهای مؤثر در انقلاب اسلامی
۲	تاریخ تحلیلی انقلاب اسلامی ۱	۲	۳۲	نظری	شناخت مهم‌ترین وقایع تاریخ انقلاب اسلامی، عوامل پیشرفت و شتاب و موانع و چالش‌ها از سال ۱۳۵۵ تا رحلت امام خمینی رحمه‌الله
۳	تاریخ تحلیلی انقلاب اسلامی ۲	۲	۳۲	نظری	شناخت مهم‌ترین وقایع تاریخ انقلاب اسلامی، عوامل پیشرفت و شتاب و موانع و چالش‌ها از آغاز رهبری حضرت آیت‌الله خامنه‌ای دام‌ظله تا کنون
۴	فرآیند تحقق اهداف انقلاب اسلامی	۲	۳۲	نظری	آشنایی با مهم‌ترین دیدگاه‌های مطرح در خصوص آینده‌پژوهی انقلاب اسلامی و شناخت تعریف، ضرورت، مختصات و آثار مراحل پنج‌گانه تحقق اهداف انقلاب اسلامی و جایگاه آن در تبیین و تبلیغ مسائل انقلاب و پاسخ به شبهات
۵	مبانی و اصول انقلاب اسلامی	۳	۴۸	نظری	شناخت و بررسی مهم‌ترین مبانی معرفت‌شناختی، خداشناختی، انسان‌شناختی، هستی‌شناختی و ارزش‌شناختی و اصول انقلاب اسلامی با محوریت دیدگاه‌های امام خمینی رحمه‌الله و مقام معظم رهبری دام‌ظله‌العالی
۶	الگوهای تبیین انقلاب اسلامی	۱	۱۶	نظری	شناخت اصول و روش‌های امام خمینی رحمه‌الله و امام خامنه‌ای حفظه‌الله در تبیین معارف و مسائل انقلاب اسلامی

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۷	تاریخ تحلیلی زعمای شیعه در عصر غیبت	۱	۱۶	نظری	شناخت تحلیلی تاریخ فکری و سیاسی زعمای شیعه تا دوره مشروطه
۸	تئوری‌ها و نظریه‌های انقلاب	۱	۱۶	نظری	شناخت و بررسی مهم‌ترین تئوری‌ها و نظریه‌های انقلاب همراه با ارزیابی و نقد آن‌ها
۹	جریان‌شناسی فکری، فرهنگی و سیاسی معاصر ایران	۱	۱۶	نظری	شناخت عملکرد جریان‌های مؤثر ایجابی و سلبی در حوزه‌های فکری، فرهنگی و سیاسی انقلاب اسلامی از حدود دهه پنجاه تاکنون
۱۰	غرب‌شناسی	۲	۳۲	نظری	شناخت زیربنای فکری و فلسفی غرب معاصر و جایگاه غرب و مدرنیته در تقابل با انقلاب اسلامی و آشنایی با ساختارها، سازمان‌ها، نهادها و قوانین بین‌المللی نظام سلطه با محوریت شناخت شبکه صهیونیسم و آشنایی اجمالی با تاریخ و ساختار فرهنگی، اقتصادی و سیاسی ایالات متحده آمریکا و زمینه‌سازی برای مطالعات آمریکاشناسی
۱۱	منبع‌شناسی مطالعات انقلاب اسلامی	۱	۱۶	نظری	آشنایی توصیفی با آثار امام خمینی رحمه‌الله و مقام معظم رهبری حفظه‌الله و روش و سیر مطالعه آن‌ها در حوزه مطالعات انقلاب اسلامی و معرفی آثار مهم داخلی و بین‌المللی در این حوزه
۱۲	نهادها و سازمان‌های نظام جمهوری اسلامی ایران	۱	۱۶	نظری	آشنایی با ساختار و هندسه نظام اسلامی و مأموریت نهادها و سازمان‌های اصلی و اسناد بالادستی و متون راهبردی جمهوری اسلامی ایران
۱۳	پایان‌نامه	۶	۱۹۲	عملی	ارائه یک پژوهش جامع، همراه با نقد و بررسی و تتبع کافی در یکی از موضوعات، مسائل و مباحث مرتبط با گرایش
جمع		۲۵	۴۹۶	—	—

تبلیغ با گرایش مدیریت تبلیغی _ فرهنگی

شناسنامه رشته

کد رشته: ۳۲۰۱۱۲۱

عنوان رشته: تبلیغ

عنوان گرایش: مدیریت تبلیغی _ فرهنگی

آخرین مرجع مصوب کننده: کمیسیون مراکز تخصصی

تاریخ تصویب: مهر ماه ۱۴۰۳

شماره جلسه: ۱۷۱

عناوین و مشخصات کلی دروس:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش نیاز	۱۲	۲۵۶
۲	دروس عمومی	۳۴	۵۶۰
۳	دروس تخصصی مشترک رشته «تبلیغ»	۳۱	۵۴۴
۴	دروس اختصاصی گرایش «مدیریت تبلیغی _ فرهنگی»	۲۶	۵۳۶
	جمع کل	۱۰۳	۱۸۹۶

کلیات و برنامه درسی رشته

عنوان رشته

ماده ۱: عنوان رشته، «تبلیغ با گرایش مدیریت تبلیغی _ فرهنگی» در مقطع سطح سه است.

تعریف

ماده ۲: سطح سه رشته «تبلیغ» با گرایش «مدیریت تبلیغی _ فرهنگی» سومین مقطع از تحصیلات حوزوی و یکی از رشته‌های حوزه دانشی «تبلیغ و ارتباطات» است که طلاب ضمن شناخت عمیق فقه و اصول متعارف و آموزه‌های اسلام و مکتب اهل بیت علیهم‌السلام، مباحث و مسائل اختصاصی رشته و گرایش مذکور را در حد شناخت می‌آموزند و پس از ارتقاء صلاحیت‌های اخلاقی و احراز توان علمی و مهارتی با ارائه پایان‌نامه، موفق به دریافت مدرک سطح سه این رشته و گرایش می‌شوند.

اهداف

ماده ۳: اهداف رشته عبارتند از:

- ۱) زمینه‌سازی جهت تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
- ۲) شناخت عمیق مسائل فقهی و اصولی و شناخت روش استنباط فقهی؛
- ۳) شناخت استدلالی مکتب اهل بیت علیهم‌السلام بر اساس قرآن، سنت و عقل و دفاع از آن؛
- ۴) شناخت مباحث و مسائل اختصاصی رشته «تبلیغ» و گرایش مربوطه؛
- ۵) تقویت توان تبیین مکتب اهل بیت علیهم‌السلام و پاسخگویی به پرسش‌ها و شبهات؛
- ۶) شناخت منابع و مآخذ رشته «تبلیغ» و گرایش مربوطه؛
- ۷) تقویت توان استفاده از منابع و متون فقهی، اصولی و دانش‌های مرتبط با رشته «تبلیغ» و گرایش مربوطه؛
- ۸) تقویت مهارت‌های تبیین و ترویج معارف اسلامی در سطح میانی؛
- ۹) توان پاسخگویی به پرسش‌های تخصصی متناسب با رشته «تبلیغ» و گرایش مربوطه؛

۱۰) افزایش توان تحقیق در حدّ تحلیل و نقد نظرات و آراء در موضوعات و مسائل رشته «تبلیغ» و گرایش مربوطه؛

۱۱) زمینه‌سازی برای تربیت مدرسان دانش‌های مرتبط با رشته «تبلیغ» و گرایش مربوطه در سطوح پایین‌تر؛

۱۲) تربیت طلاب مستعد برای ورود به مقطع بالاتر.

سیاست‌ها

ماده ۴: سیاست‌های اجرایی رشته عبارتند از:

- ۱) اهتمام به تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
- ۲) اهتمام به تقویت استقلال فکری و علمی؛
- ۳) اهتمام به تقویت تعبد و تعهد دینی و ترویج و دفاع از عقاید و هویت شیعه امامیه؛
- ۴) تأکید بر بهره‌گیری از ابزارها و روش‌های کارآمد آموزشی و پژوهشی؛
- ۵) اهتمام به سنت‌های حسنه حوزوی؛
- ۶) تأکید بر روزآمدی و پویایی برنامه‌های آموزشی، پژوهشی و مهارتی و توجه به نیازهای روز؛
- ۷) تأکید بر شناسایی و تشویق استعدادهاى برتر در زمینه تحقیق، تدریس و تبلیغ؛
- ۸) تکیه بر آموزش موضوعات و مسائل اصلی رشته «تبلیغ» و گرایش مربوطه؛
- ۹) تأکید بر استفاده از متون آموزشی واجد شرایط لازم؛
- ۱۰) اهتمام به تقویت مبانی نظام مقدس اسلامی و ترویج ارزش‌های آن؛
- ۱۱) اهتمام به دروس فقه و اصول و نظارت بر اجرای آن.

نظام آموزشی رشته

ماده ۵: نظام آموزشی رشته عبارت است از:

نظام آموزشی این رشته و گرایش به صورت نیم‌سال، درسی^۱ و حضوری است و بدون احتساب زمان تدوین پایان‌نامه، در چهار نیم‌سال ارائه می‌شود.

تبصره: حداکثر مدت تحصیل در موارد اضطراری، بدون احتساب زمان تدوین پایان‌نامه، شش نیم‌سال است.

شرایط پذیرش

ماده ۶: شرایط پذیرش عبارت است از:

- (۱) احراز صلاحیت‌های عمومی و اخلاقی بر اساس آیین‌نامه‌های مصوب؛
- (۲) دارا بودن مدرک علمی سطح دویکی از رشته‌ها و گرایش‌های حوزه دانشی «تبلیغ و ارتباطات»؛
- تبصره:** پذیرش داوطلبان سایر رشته‌های تخصصی، منوط به گذراندن دروس پیش‌نیاز بلامانع است.
- (۳) قبولی در سنجش علمی.

۱. در این نظام هر درس به صورت مستقل ارزیابی می‌شود و قبولی یا رد در یک درس، تأثیری در قبولی یا رد دروس دیگر ندارد.

مشخصات کلی برنامه درسی

ماده ۷: عناوین و مشخصات کلی دروس عبارت است از:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش نیاز	۱۲	۲۵۶
۲	دروس عمومی	۳۴	۵۶۰
۳	دروس تخصصی مشترک رشته «تبلیغ»	۳۱	۵۴۴
۴	دروس اختصاصی گرایش «مدیریت تبلیغی _ فرهنگی»	۲۶	۵۳۶
	جمع کل	۱۰۳	۱۸۹۶

مشخصات تفصیلی برنامه درسی

ماده ۸: عناوین و مشخصات تفصیلی دروس

الف) دروس پیش نیاز^۱

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	روش تفسیر قرآن کریم	۱	۸ + ۱۶	نظری _ عملی	شناخت قواعد و مراحل تفسیر صحیح قرآن کریم و کسب مهارت لازم
۲	روش فهم حدیث	۱	۸ + ۱۶	نظری _ عملی	شناخت قواعد و روش های مؤثر در فهم حدیث و کسب مهارت لازم
۳	اصول تعلیم و تربیت اسلامی	۱	۱۶	نظری	آشنایی با مهم ترین اصول تعلیم و تربیت اسلامی براساس قرآن و روایات اهل بیت علیهم السلام
۴	تاریخ و جریان های انقلاب اسلامی	۱	۱۶	نظری	شناخت و بررسی مهم ترین حوادث و جریان های سیاسی، اجتماعی و نظامی از دوره شکل گیری انقلاب اسلامی تا کنون با تأکید بر بررسی نقش حوزه و روحانیت در آن عرصه و جریان
۵	تبلیغ در فضای مجازی	۱	۸ + ۱۶	نظری _ عملی	آشنایی با مهم ترین اصول و مهارت های تبلیغ دین در فضای مجازی به همراه کارورزی آن

۱. طلابی که هر یک از دروس پیش نیاز را در مراکز معتبر گذرانده باشند، در صورت مطابقت هشتاد درصدی سرفصل ها، از گذراندن همان درس معاف هستند.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۶	روش تدریس و کلاس‌داری	۱	۸ + ۱۶	نظری _ عملی	شناخت مهم‌ترین روش‌ها و فنون تدریس و کلاس‌داری و چگونگی طراحی، اجرا و ارزیابی یک کلاس درس و کسب مهارت لازم
۷	روش ذکر مصیبت	۱	۸ + ۱۶	نظری _ عملی	آشنایی با قواعد، آداب، مراحل و روش‌های ذکر مصیبت به منظور کسب مهارت‌های لازم به صورت کارگاهی
۸	روش سخنرانی دینی	۱	۸ + ۱۶	نظری _ عملی	شناخت اصول، آداب، مراحل و روش‌های کارآمد سخنرانی دینی به منظور کسب مهارت‌های لازم
۹	سیره تربیتی اهل‌بیت علیهم‌السلام	۲	۳۲	نظری	شناخت سیره و روش عملی اهل‌بیت علیهم‌السلام در تربیت افراد
۱۰	مخاطب‌شناسی در تبلیغ	۲	۱۶ + ۳۲	نظری _ عملی	شناخت و بررسی روش‌های شناخت مخاطب (میدانی، مصاحبه و ...)، انواع مخاطب در تبلیغ (جنسیتی، سنی، تحصیلی و ...) و راهکارهای ارتباط‌گیری با آن‌ها به همراه ویژگی‌های محتوا و رفتارهای متناسب با هر یک در تبلیغ
جمع		۱۲	۲۵۶	-	-

ب) دروس عمومی

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	اهداف
۱	فقه	۱۷	۲۸۰	نظری	شناخت استدلالی مسائل مهم فقه طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه
۲	اصول	۱۷	۲۸۰	نظری	شناخت استدلالی مسائل مهم اصول فقه طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه
جمع		۳۴	۵۶۰	-	-

ج) دروس تخصصی مشترک رشته «تبلیغ»

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۱	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای شانزدهم تا هجدهم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۲	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۲	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای نوزدهم تا بیست و یکم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۳	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۳	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و دوم تا بیست و چهارم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۴	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۴	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و پنجم تا بیست و هفتم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۵	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۵	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و هشتم تا سی‌ام قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه

۱. دروس تفسیر قرآن کریم ۱ تا ۵ با تصمیم گروه علمی _ تربیتی واحد آموزشی تخصصی مجری این رشته، می‌تواند به صورت مطالعاتی (همراه با جلسات حضوری محدود برای ارائه برخی از مباحث ضروری) اجرا شود.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۶	تفسیر موضوعی ۱	۱	۱۶	نظری	شناخت تحلیلی برخی از موضوعات اجتماعی در قرآن بر اساس روش تفسیر قرآن کریم و بررسی آراء مفسران در این خصوص با تأکید بر تفاسیر المیزان و تسنیم
۷	تفسیر موضوعی ۲	۱	۱۶	نظری	شناخت تحلیلی برخی از موضوعات مرتبط با حکومت و سیاست در قرآن بر اساس روش تفسیر قرآن کریم و بررسی آراء مفسران در این خصوص با تأکید بر تفاسیر المیزان و تسنیم
۸	انسان در قرآن	۱	۱۶	نظری	تفسیر آیات قرآن در حوزه اوصاف و ویژگی‌های انسان؛ مانند: انتخاب‌گر، جاودانه، هدفمند، کمال‌جو، حقیقت‌گرا، آگاه به خویش، سرشت توحیدی، حامل امانت، ملهم به درک خوبی و گرایش به آن، اثرپذیر از محیط، تغییرپذیر، ستیز نهانی در اندرون، تکلیف‌پذیر، تکلیف‌گریز و محدود در علم و طاقت
۹	فقه‌الحديث	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی محتوای برخی از احادیث مربوط به موضوع تبلیغ و اطلاع‌رسانی در منابع معتبر روایی همراه با شرح و تبیین احادیث منتخب بر اساس قواعد فراگرفته در مبحث روش فهم حدیث
۱۰	جهاد و شهادت در قرآن و حدیث	۲	۳۲	نظری	شناخت محتوای مهم‌ترین آیات و روایات مربوط به جهاد و شهادت همراه با شرح و تبیین آن
۱۱	ولایت فقیه	۲	۳۲	نظری	تبیین نظام سیاسی شیعه در عصر غیبت و شناخت استدلالی مشروعیت، شرایط، وظایف و اختیارات حاکم اسلامی از دیدگاه شیعه، با رویکرد کلامی
۱۲	عرفان اسلامی	۱	۱۶	نظری	آشنایی با منابع، مبانی، روش و مسائل اساسی عرفان اسلامی و مراحل سیر و سلوک آن تأکید بر مکتب اهل بیت علیهم‌السلام
۱۳	جهان اسلام در عصر حاضر	۱	۱۶	نظری	شناخت وضعیت فرهنگی و سیاسی کشورهای اسلامی و مسلمین در دهه‌های اخیر
۱۴	مدیریت مسجد ^۱	۱	۱۶	نظری	شناخت مهم‌ترین اصول، روش‌ها و آداب اداره مسجد

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱۵	منبع شناسی تاریخ و سیره اهل بیت علیهم السلام	۱	۱۶	نظری	شناخت و تحلیل منابع و متون تاریخ و سیره اهل بیت علیهم السلام با تأکید بر منابع مربوط به ولادت و شهادت اهل بیت علیهم السلام
۱۶	مهدویت	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی مهم ترین مباحث مهدویت در مکتب شیعه مانند: رجعت، فلسفه غیبت و انتظار، آثار وجود امام غائب، ظهور و علائم آن، حکومت جهانی امام مهدی عجل الله تعالی فرجه همراه با پاسخ به شبهات و نقد مدعیان دروغین
۱۷	نظام اندیشه امامین انقلاب	۱	۱۶	نظری	شناخت و تحلیل مبانی و نظام فکری و اندیشه های امامین انقلاب با تأکید بر موضوعات مرتبط با تبلیغ
۱۸	نقد عرفان های کاذب	۱	۱۶	نظری	بررسی و نقد فرقه های انحرافی نوظهور و عرفان های شبه معنوی غربی و شرقی و بیان علل پیدایش آن ها
۱۹	نقد فرق انحرافی ^۱	۱	۱۶	نظری	شناخت، بررسی و نقد فرقه های انحرافی مانند: وهابیت، بهائیت، اهل حق، صوفیه و جریان یمانی و بیان علل پیدایش آن ها با تأکید بر اقتضات و نیازها
۲۰	روش سخنرانی دینی	۲	۱۶+ ۳۲	نظری- عملی	شناخت مباحث تکمیلی «مراحل و روش های سخنرانی دینی»
۲۱	کارورزی روش سخنرانی	۱	۳۲	عملی	ارتقاء مهارت های لازم در سخنرانی با تمرین روش های فراگرفته در درس روش سخنرانی دینی و روش ذکر مصیبت (ارائه یک سخنرانی کامل همراه با ذکر مصیبت)؛ به صورت کارگاهی
۲۲	آسیب شناسی تبلیغ	۱	۱۶	نظری	شناخت آسیب های ارکان تبلیغ دینی (مبلغ، مخاطب، محتوا، ابزار، شیوه ها و محیط) و راه های برون رفت از آن ها
۲۳	تبلیغ آینده نگر	۱	۸+ ۱۶	نظری- عملی	شناخت اصول، روش ها و الزامات تبلیغ فعال و آینده نگر همراه با بررسی ماهیت و روش های جنگ نرم و روش مواجهه با جنگ نرم
۲۴	جنگ نرم	۲	۳۲	نظری	شناخت ماهیت، اصول، روش ها، الزامات و کارکردهای جنگ نرم و روش مواجهه با آن

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۲۵	روش تحقیق	۱	۱۶ + ۸	نظری — عملی	شناخت روش فهم نظام‌مند و روش نقد نظام‌مند نظرات و اقوال علمی دانش تبلیغ و کسب مهارت لازم
جمع		۳۱	۵۴۴	—	—

د) دروس اختصاصی گرایش «مدیریت تبلیغی _ فرهنگی»

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	مبانی سازمان و مدیریت ۱	۲	۳۲	نظری	آشنایی با شکل‌گیری سازمان و مدیریت و وظایف مدیریت شامل: ۱- برنامه‌ریزی (خلاقیت، تصمیم‌گیری و حل مسئله) با توجه به نگاه اسلامی
۲	مبانی سازمان و مدیریت ۲	۲	۳۲	نظری	آشنایی با وظایف مدیریت شامل: ۲- سازمان‌دهی (تفکیک، ترکیب و هماهنگی)؛ ۳- بسیج منابع و امکانات؛ ۴- هدایت و سرپرستی (انگیزش، ارتباطات و رهبری)؛ ۵- کنترل؛ با توجه به نگاه اسلامی
۳	مدیریت رفتار سازمانی	۲	۳۲	نظری	آشنایی با مفهوم رفتار سازمانی در سطح فردی و گروهی با توجه به نگاه اسلامی
۴	سیاست‌گذاری فرهنگی و تبلیغی	۲	۳۲	نظری	شناخت نظریه‌ها، الگوها و فرآیندهای سیاست‌گذاری فرهنگی-تبلیغی در راستای فرهنگ‌سازی و تحول فرهنگی
۵	مدیریت منابع انسانی	۲	۳۲	نظری	آشنایی با ماهیت و تاریخچه مدیریت منابع انسانی: فرآیند تجزیه و تحلیل شغل، فرآیند برنامه‌ریزی نیروی انسانی، فرآیند کارمندیابی، فرآیند انتخاب، فرآیند اجتماعی کردن، فرآیند آموزش، فرآیند ارزیابی، فرآیند جبران خدمات و فرآیند انضباط
۶	مدیریت فرهنگی	۲	۳۲	نظری	شناخت مفهوم و مولفه‌های فرهنگ (باورها، ارزش‌ها، نمادها و رفتارها)، مهندسی فرهنگی، مدیریت تنوع فرهنگی و تفکر راهبردی فرهنگی
۷	تجزیه، تحلیل و طراحی سیستم	۲	۳۲	نظری	آشنایی با مراحل تجزیه و تحلیل سیستم‌ها و روش‌ها و تکنیک‌ها و فنون کمی و کیفی ساده کردن سیستم‌ها و تجزیه و تحلیل

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۸	سازمان و مدیریت در عصر هوش مصنوعی	۲	۳۲	نظری	شناخت و بازخوانی مفهوم سازمان و مدیریت در عصر هوش مصنوعی، ماهیت و الگوهای سازمان‌های مجازی
۹	فناوری تبلیغی و فرهنگی	۱	۸ + ۱۶	نظری_عملی	آشنایی با فناوری فرهنگی و تبلیغی، مزایا و معایب آن و نحوه بکارگیری فناوری در فعالیتهای فرهنگی و تبلیغی همراه با آشنایی با پایگاه‌ها، سامانه‌ها، نهادها و گروه‌های جهادی و کسب مهارت‌های لازم
۱۰	مدیریت عملکرد	۱	۸ + ۱۶	نظری_عملی	آشنایی با روش‌های ارزیابی همکاران، مبلغان و فعالیت‌های فرهنگی تبلیغی بر اساس معیارهای عمومی و اختصاصی و کسب مهارت لازم
۱۱	مدیریت مالی و حسابداری	۱	۱۶	نظری	آشنایی با مفاهیم مهم مدیریت مالی و حسابداری به منظور اتخاذ تصمیمات مالی بهینه در سازمان
۱۲	نیازسنجی فرهنگی و تبلیغی ^۱	۱	۸ + ۱۶	نظری_عملی	آشنایی با نیازها و اولویت‌ها و ارائه راهکارهای حل مسئله در فعالیتهای فرهنگی و تبلیغی و کسب مهارت لازم
	پایان‌نامه	۶	۱۹۲	عملی	ارائه یک پژوهش جامع، همراه با نقد و بررسی و تتبع کافی در یکی از موضوعات، مسائل و مباحث مرتبط با گرایش
	جمع	۲۶	۵۳۶	-	-

تبلیغ با گرایش مدیریت مسجد

شناسنامه رشته

کد رشته: ۳۲۰۱۱۲۲

عنوان رشته: تبلیغ

عنوان گرایش: مدیریت مسجد

آخرین مرجع مصوب کننده: کمیسیون مراکز تخصصی

تاریخ تصویب: مهر ماه ۱۴۰۳

شماره جلسه: ۱۷۱

عناوین و مشخصات کلی دروس:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش‌نیاز	۱۲	۲۵۶
۲	دروس عمومی	۳۴	۵۶۰
۳	دروس تخصصی مشترک رشته «تبلیغ»	۳۱	۵۴۴
۴	دروس اختصاصی گرایش «مدیریت مسجد»	۲۲	۲۴۸
جمع کل		۹۹	۱۶۰۸

عنوان رشته

ماده ۱: عنوان رشته، «تبلیغ با گرایش مدیریت مسجد» در مقطع سطح سه است.

تعریف

ماده ۲: سطح سه رشته «تبلیغ» با گرایش «مدیریت مسجد» سومین مقطع از تحصیلات حوزوی و یکی از رشته‌های حوزه دانشی «تبلیغ و ارتباطات» است که طلاب ضمن شناخت عمیق فقه و اصول متعارف و آموزه‌های اسلام و مکتب اهل بیت علیهم‌السلام، مباحث و مسائل اختصاصی رشته و گرایش مذکور را در حد شناخت می‌آموزند و پس از ارتقاء صلاحیت‌های اخلاقی و احراز توان علمی و مهارتی با ارائه پایان‌نامه، موفق به دریافت مدرک سطح سه این رشته و گرایش می‌شوند.

اهداف

ماده ۳: اهداف رشته عبارتند از:

- ۱) زمینه‌سازی جهت تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
- ۲) شناخت عمیق مسائل فقهی و اصولی و شناخت روش استنباط فقهی؛
- ۳) شناخت استدلالی مکتب اهل بیت علیهم‌السلام بر اساس قرآن، سنت و عقل و دفاع از آن؛
- ۴) شناخت مباحث و مسائل اختصاصی رشته «تبلیغ» و گرایش مربوطه؛
- ۵) تقویت توان تبیین مکتب اهل بیت علیهم‌السلام و پاسخگویی به پرسش‌ها و شبهات؛
- ۶) شناخت منابع و مآخذ رشته «تبلیغ» و گرایش مربوطه؛
- ۷) تقویت توان استفاده از منابع و متون فقهی، اصولی و دانش‌های مرتبط با رشته «تبلیغ» و گرایش مربوطه؛
- ۸) تقویت مهارت‌های تبیین و ترویج معارف اسلامی در سطح میانی؛
- ۹) توان پاسخگویی به پرسش‌های تخصصی متناسب با رشته «تبلیغ» و گرایش مربوطه؛

۱۰) افزایش توان تحقیق در حدّ تحلیل و نقد نظرات و آراء در موضوعات و مسائل رشته «تبلیغ» و گرایش مربوطه؛

۱۱) زمینه‌سازی برای تربیت مدرسان دانش‌های مرتبط با رشته «تبلیغ» و گرایش مربوطه در سطوح پایین‌تر؛

۱۲) تربیت طلاب مستعد برای ورود به مقطع بالاتر.

سیاست‌ها

ماده ۴: سیاست‌های اجرایی رشته عبارتند از:

- ۱) اهتمام به تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
- ۲) اهتمام به تقویت استقلال فکری و علمی؛
- ۳) اهتمام به تقویت تعبد و تعهد دینی و ترویج و دفاع از عقاید و هویت شیعه امامیه؛
- ۴) تأکید بر بهره‌گیری از ابزارها و روش‌های کارآمد آموزشی و پژوهشی؛
- ۵) اهتمام به سنت‌های حسنه حوزوی؛
- ۶) تأکید بر روزآمدی و پویایی برنامه‌های آموزشی، پژوهشی و مهارتی و توجه به نیازهای روز؛
- ۷) تأکید بر شناسایی و تشویق استعدادهای برتر در زمینه تحقیق، تدریس و تبلیغ؛
- ۸) تکیه بر آموزش موضوعات و مسائل اصلی رشته «تبلیغ» و گرایش مربوطه؛
- ۹) تأکید بر استفاده از متون آموزشی واجد شرایط لازم؛
- ۱۰) اهتمام به تقویت مبانی نظام مقدس اسلامی و ترویج ارزش‌های آن؛
- ۱۱) اهتمام به دروس فقه و اصول و نظارت بر اجرای آن.

نظام آموزشی رشته

ماده ۵: نظام آموزشی رشته عبارت است از:

نظام آموزشی این رشته و گرایش به صورت نیم‌سال، درسی^۱ و حضوری است و بدون احتساب زمان تدوین پایان‌نامه، در چهار نیم‌سال ارائه می‌شود.

تبصره: حداکثر مدت تحصیل در موارد اضطراری، بدون احتساب زمان تدوین پایان‌نامه، شش نیم‌سال است.

شرایط پذیرش

ماده ۶: شرایط پذیرش عبارت است از:

- (۱) احراز صلاحیت‌های عمومی و اخلاقی بر اساس آیین‌نامه‌های مصوب؛
- (۲) دارا بودن مدرک علمی سطح دو یکی از رشته‌ها و گرایش‌های حوزه دانشی «تبلیغ و ارتباطات»؛
- تبصره:** پذیرش داوطلبان سایر رشته‌های تخصصی، منوط به گذراندن دروس پیش‌نیاز بلامانع است.
- (۳) قبولی در سنجش علمی.

۱. در این نظام هر درس به صورت مستقل ارزیابی می‌شود و قبولی یا رد در یک درس، تأثیری در قبولی یا رد دروس دیگر ندارد.

مشخصات کلی برنامه درسی

ماده ۷: عناوین و مشخصات کلی دروس عبارت است از:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش‌نیاز	۱۲	۲۵۶
۲	دروس عمومی	۳۴	۵۶۰
۳	دروس تخصصی مشترک رشته «تبلیغ»	۳۱	۵۴۴
۴	دروس اختصاصی گرایش «مدیریت مسجد»	۲۲	۲۴۸
جمع کل		۱۰۳	۹۹

مشخصات تفصیلی برنامه درسی

ماده ۸: عناوین و مشخصات تفصیلی دروس

الف) دروس پیش‌نیاز^۱

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	روش تفسیر قرآن کریم	۱	۸ + ۱۶	نظری _ عملی	شناخت قواعد و مراحل تفسیر صحیح قرآن کریم و کسب مهارت لازم
۲	روش فهم حدیث	۱	۸ + ۱۶	نظری _ عملی	شناخت قواعد و روش‌های مؤثر در فهم حدیث و کسب مهارت لازم
۳	اصول تعلیم و تربیت اسلامی	۱	۱۶	نظری	آشنایی با مهم‌ترین اصول تعلیم و تربیت اسلامی براساس قرآن و روایات اهل‌بیت علیهم‌السلام
۴	تاریخ و جریان‌های انقلاب اسلامی	۱	۱۶	نظری	شناخت و بررسی مهم‌ترین حوادث و جریان‌های سیاسی، اجتماعی و نظامی از دوره شکل‌گیری انقلاب اسلامی تا کنون با تأکید بر بررسی نقش حوزه و روحانیت در آن عرصه و جریان
۵	تبلیغ در فضای مجازی	۱	۸ + ۱۶	نظری _ عملی	آشنایی با مهم‌ترین اصول و مهارت‌های تبلیغ دین در فضای مجازی به همراه کارورزی آن

۱. طلابی که هر یک از دروس پیش‌نیاز را در مراکز معتبر گذرانده باشند، در صورت مطابقت هشتاد درصدی سرفصل‌ها، از گذراندن همان درس معاف هستند.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۶	روش تدریس و کلاس داری	۱	۸ + ۱۶	نظری _ عملی	شناخت مهم ترین روش ها و فنون تدریس و کلاس داری و چگونگی طراحی، اجرا و ارزیابی یک کلاس درس و کسب مهارت لازم
۷	روش ذکر مصیبت	۱	۸ + ۱۶	نظری _ عملی	آشنایی با قواعد، آداب، مراحل و روش های ذکر مصیبت به منظور کسب مهارت های لازم به صورت کارگاهی
۸	روش سخنرانی دینی	۱	۸ + ۱۶	نظری _ عملی	شناخت اصول، آداب، مراحل و روش های کارآمد سخنرانی دینی به منظور کسب مهارت های لازم
۹	سیره تربیتی اهل بیت علیهم السلام	۲	۳۲	نظری	شناخت سیره و روش عملی اهل بیت علیهم السلام در تربیت افراد
۱۰	مخاطب شناسی در تبلیغ	۲	۱۶ + ۳۲	نظری _ عملی	شناخت و بررسی روش های شناخت مخاطب (میدانی، مصاحبه و ...)، انواع مخاطب در تبلیغ (جنسیتی، سنی، تحصیلی و ...) و راهکارهای ارتباط گیری با آنها به همراه ویژگی های محتوا و رفتارهای متناسب با هر یک در تبلیغ
جمع		۱۲	۲۵۶	-	-

ب) دروس عمومی

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	اهداف
۱	فقه	۱۷	۲۸۰	نظری	شناخت استدلالی مسائل مهم فقه طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه
۲	اصول	۱۷	۲۸۰	نظری	شناخت استدلالی مسائل مهم اصول فقه طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه
جمع		۳۴	۵۶۰	—	—

ج) دروس تخصصی مشترک رشته «تبلیغ»

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	تفسیر تریبی قرآن کریم ۱	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای شانزدهم تا هجدهم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۲	تفسیر تریبی قرآن کریم ۲	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای نوزدهم تا بیست و یکم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۳	تفسیر تریبی قرآن کریم ۳	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و دوم تا بیست و چهارم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۴	تفسیر تریبی قرآن کریم ۴	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و پنجم تا بیست و هفتم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۵	تفسیر تریبی قرآن کریم ۵	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و هشتم تا سی‌ام قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه

۱. دروس تفسیر قرآن کریم ۱ تا ۵ با تصمیم گروه علمی _ تربیتی واحد آموزشی تخصصی مجری این رشته، می‌تواند به صورت مطالعاتی (همراه با جلسات حضوری محدود برای ارائه برخی از مباحث ضروری) اجرا شود.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۶	تفسیر موضوعی ۱	۱	۱۶	نظری	شناخت تحلیلی برخی از موضوعات اجتماعی در قرآن بر اساس روش تفسیر قرآن کریم و بررسی آراء مفسران در این خصوص با تأکید بر تفاسیر المیزان و تسنیم
۷	تفسیر موضوعی ۲	۱	۱۶	نظری	شناخت تحلیلی برخی از موضوعات مرتبط با حکومت و سیاست در قرآن بر اساس روش تفسیر قرآن کریم و بررسی آراء مفسران در این خصوص با تأکید بر تفاسیر المیزان و تسنیم
۸	انسان در قرآن	۱	۱۶	نظری	تفسیر آیات قرآن در حوزه اوصاف و ویژگی‌های انسان؛ مانند: انتخاب‌گر، جاودانه، هدفمند، کمال‌جو، حقیقت‌گرا، آگاه به خویش، سرشت توحیدی، حامل امانت، ملهم به درک خوبی و گرایش به آن، اثرپذیر از محیط، تغییرپذیر، ستیز نهانی در اندرون، تکلیف‌پذیر، تکلیف‌گریز و محدود در علم و طاقت
۹	فقه‌الحديث	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی محتوای برخی از احادیث مربوط به موضوع تبلیغ و اطلاع‌رسانی در منابع معتبر روایی همراه با شرح و تبیین احادیث منتخب بر اساس قواعد فراگرفته در مبحث روش فهم حدیث
۱۰	جهاد و شهادت در قرآن و حدیث	۲	۳۲	نظری	شناخت محتوای مهم‌ترین آیات و روایات مربوط به جهاد و شهادت همراه با شرح و تبیین آن
۱۱	ولایت فقیه	۲	۳۲	نظری	تبیین نظام سیاسی شیعه در عصر غیبت و شناخت استدلالی مشروعیت، شرایط، وظایف و اختیارات حاکم اسلامی از دیدگاه شیعه، با رویکرد کلامی
۱۲	عرفان اسلامی	۱	۱۶	نظری	آشنایی با منابع، مبانی، روش و مسائل اساسی عرفان اسلامی و مراحل سیر و سلوک آن تأکید بر مکتب اهل بیت علیهم‌السلام
۱۳	جهان اسلام در عصر حاضر	۱	۱۶	نظری	شناخت وضعیت فرهنگی و سیاسی کشورهای اسلامی و مسلمین در دهه‌های اخیر
۱۴	مدیریت مسجد ^۱	۱	۱۶	نظری	شناخت مهم‌ترین اصول، روش‌ها و آداب اداره مسجد

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱۵	منبع‌شناسی تاریخ و سیره اهل بیت علیهم السلام	۱	۱۶	نظری	شناخت و تحلیل منابع و متون تاریخ و سیره اهل بیت علیهم السلام با تأکید بر منابع مربوط به ولادت و شهادت اهل بیت علیهم السلام
۱۶	مهدویت	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی مهم‌ترین مباحث مهدویت در مکتب شیعه مانند: رجعت، فلسفه غیبت و انتظار، آثار وجود امام غائب، ظهور و علائم آن، حکومت جهانی امام مهدی عجل الله تعالی فرجه همراه با پاسخ به شبهات و نقد مدعیان دروغین
۱۷	نظام اندیشه امامین انقلاب	۱	۱۶	نظری	شناخت و تحلیل مبانی و نظام فکری و اندیشه‌های امامین انقلاب با تأکید بر موضوعات مرتبط با تبلیغ
۱۸	نقد عرفان‌های کاذب	۱	۱۶	نظری	بررسی و نقد فرقه‌های انحرافی نوظهور و عرفان‌های شبه معنوی غربی و شرقی و بیان علل پیدایش آن‌ها
۱۹	نقد فرق انحرافی ^۱	۱	۱۶	نظری	شناخت، بررسی و نقد فرقه‌های انحرافی مانند: وهابیت، بهائیت، اهل حق، صوفیه و جریان یمانی و بیان علل پیدایش آن‌ها با تأکید بر اقتضات و نیازها
۲۰	روش سخنرانی دینی	۲	۱۶+۳۲	نظری-عملی	شناخت مباحث تکمیلی «مراحل و روش‌های سخنرانی دینی»
۲۱	کارورزی روش سخنرانی	۱	۳۲	عملی	ارتقاء مهارت‌های لازم در سخنرانی با تمرین روش‌های فراگرفته در درس روش سخنرانی دینی و روش ذکر مصیبت (ارائه یک سخنرانی کامل همراه با ذکر مصیبت)؛ به صورت کارگاهی
۲۲	آسیب‌شناسی تبلیغ	۱	۱۶	نظری	شناخت آسیب‌های ارکان تبلیغ دینی (مبلغ، مخاطب، محتوا، ابزار، شیوه‌ها و محیط) و راه‌های برون رفت از آن‌ها
۲۳	تبلیغ آینده‌نگر	۱	۸+۱۶	نظری-عملی	شناخت اصول، روش‌ها و الزامات تبلیغ فعال و آینده‌نگر همراه با بررسی ماهیت و روش‌های جنگ نرم و روش مواجهه با جنگ نرم
۲۴	جنگ نرم	۲	۳۲	نظری	شناخت ماهیت، اصول، روش‌ها، الزامات و کارکردهای جنگ نرم و روش مواجهه با آن

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۲۵	روش تحقیق	۱	۱۶ + ۸	نظری — عملی	شناخت روش فهم نظام‌مند و روش نقد نظام‌مند نظرات و اقوال علمی دانش تبلیغ و کسب مهارت لازم
	جمع	۳۱	۵۴۴	—	—

د) دروس اختصاصی گرایش «مدیریت مسجد»

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	اصول و مبانی مدیریت در مسجد	۲	۳۲	نظری	شناخت اصول و مبانی برنامه‌ریزی، تعامل و ارتباطات، تصمیم‌گیری، سازماندهی و ایجاد تشکیلات، رهبری (مدیریت طبیعی امام مسجد و تأثیرگذاری بر مخاطبین) انگیزش، نظارت و کنترل، بسیج منابع و امکانات مسجد
۲	حقوق مسجد	۱	۱۶	نظری	شناخت جایگاه حقوقی مسجد در قوانین و اسناد جمهوری اسلامی، آشنایی با آسیب‌ها و ظرفیت‌های قانونی و حقوقی مسجد
۳	سمینار ائمه جماعات موفق	۱	۱۶	نظری	شناخت الگوهای موفق امامت و مدیریت مسجد و آشنایی با تجارب آن‌ها
۴	فقه المسجد	۲	۳۲	نظری	شناخت استدلالی احکام فقهی مسجد مانند: وقف، طهارت، اعتکاف، تصرف در اموال و تولیت
۵	مدیریت رفتار سازمانی	۳	۴۸	نظری	شناخت مهارت‌های انسانی در مدیریت اعم از رفتار فردی، گروهی و سازمانی و آشنایی با مدیریت تعارض، تیم‌سازی و گروه‌های رسمی و غیر رسمی
۶	مدیریت فرهنگی	۱	۱۶	نظری	شناخت مدیریت محتوایی و اجرایی برنامه‌های فرهنگی مسجد اعم از اعیاد، وفیات، مناسبت‌های مذهبی و انقلابی، اردوها و ...
۷	مدیریت منابع انسانی	۲	۳۲	نظری	شناخت مدیریت و برنامه‌ریزی نیروی انسانی اعم از کارگزاران مسجد و جامعه هدف، انتخاب و مسئولیت‌سپاری، آموزش و توسعه نیروی انسانی، جامعه‌پذیری و مشارکت اجتماعی

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۸	مسجد تراز انقلاب اسلامی	۲	۳۲	نظری	شناخت جایگاه مسجد در نظام سیاسی اسلام و نقش مساجد در تحقق تمدن اسلامی بر اساس مبانی امامین انقلاب (ساختار و کارکرد، شاخص‌ها، اصول و روش‌ها کنشگری و فعالیت‌ها)
۹	مسجد در اسلام	۲	۳۲	نظری	شناخت هویت، جایگاه، معماری، تاریخچه، سیر تحولات، نقش و کارکردهای تاریخی نهاد مسجد با عنایت به دوران پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله و ائمه معصومین علیهم‌السلام
۱۰	پایان‌نامه	۶	۱۹۲	عملی	ارائه یک پژوهش جامع، همراه با نقد و بررسی و تبیین کافی در یکی از موضوعات، مسائل و مباحث مرتبط با گرایش
جمع		۲۲	۲۴۸	-	-

تبلیغ و رسانه با گرایش رسانه‌های مجازی

شناسنامه رشته

کد رشته: ۳۲۰۱۴۱۱

عنوان رشته: تبلیغ و رسانه

عنوان گرایش: رسانه‌های مجازی

آخرین مرجع مصوب کننده: کمیسیون مراکز تخصصی

تاریخ تصویب: مهر ماه ۱۴۰۳

شماره جلسه: ۱۷۱

عناوین و مشخصات کلی دروس:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش نیاز	۱۰	۲۰۸
۲	دروس عمومی	۳۴	۵۶۰
۳	دروس تخصصی مشترک رشته «تبلیغ و رسانه»	۳۴	۶۳۲
۴	دروس اختصاصی گرایش «رسانه‌های مجازی»	۲۱	۴۷۲
جمع کل		۹۹	۱۸۷۲

کلیات و برنامه درسی رشته

عنوان رشته

ماده ۱: عنوان رشته، «تبلیغ و رسانه با گرایش رسانه‌های مجازی» در مقطع سطح سه است.

تعریف

ماده ۲: سطح سه رشته «تبلیغ و رسانه» با گرایش «رسانه‌های مجازی» سومین مقطع از تحصیلات حوزوی و یکی از رشته‌های حوزه دانشی «تبلیغ و ارتباطات» است که طلاب ضمن شناخت عمیق فقه و اصول متعارف و آموزه‌های اسلام و مکتب اهل بیت علیهم‌السلام، مباحث و مسائل اختصاصی رشته و گرایش مذکور را در حد شناخت می‌آموزند و پس از ارتقاء صلاحیت‌های اخلاقی و احراز توان علمی و مهارتی با ارائه پایان‌نامه، موفق به دریافت مدرک سطح سه این رشته و گرایش می‌شوند.

اهداف

ماده ۳: اهداف رشته عبارتند از:

- ۱) زمینه‌سازی جهت تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
- ۲) شناخت عمیق مسائل فقهی و اصولی و شناخت روش استنباط فقهی؛
- ۳) شناخت استدلالی مکتب اهل بیت علیهم‌السلام بر اساس قرآن، سنت و عقل و دفاع از آن؛
- ۴) شناخت مباحث و مسائل اختصاصی رشته «تبلیغ و رسانه» و گرایش مربوطه؛
- ۵) تقویت توان تبیین مکتب اهل بیت علیهم‌السلام و پاسخگویی به پرسش‌ها و شبهات؛
- ۶) شناخت منابع و مآخذ رشته «تبلیغ و رسانه» و گرایش مربوطه؛
- ۷) تقویت توان استفاده از منابع و متون فقهی، اصولی و دانش‌های مرتبط با رشته «تبلیغ و رسانه» و گرایش مربوطه؛
- ۸) تقویت مهارت‌های تبیین و ترویج معارف اسلامی در سطح میانی؛
- ۹) توان پاسخگویی به پرسش‌های تخصصی متناسب با رشته «تبلیغ و رسانه» و گرایش مربوطه؛

۱۰) افزایش توان تحقیق در حدّ تحلیل و نقد نظرات و آراء در موضوعات و مسائل رشته «تبلیغ و رسانه» و گرایش مربوطه؛

۱۱) زمینه‌سازی برای تربیت مدرسان دانش‌های مرتبط با رشته «تبلیغ و رسانه» و گرایش مربوطه در سطوح پایین‌تر؛

۱۲) تربیت طلاب مستعد برای ورود به مقطع بالاتر.

سیاست‌ها

ماده ۴: سیاست‌های اجرایی رشته عبارتند از:

- ۱) اهتمام به تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
- ۲) اهتمام به تقویت استقلال فکری و علمی؛
- ۳) اهتمام به تقویت تعبد و تعهد دینی و ترویج و دفاع از عقاید و هویت شیعه امامیه؛
- ۴) تأکید بر بهره‌گیری از ابزارها و روش‌های کارآمد آموزشی و پژوهشی؛
- ۵) اهتمام به سنت‌های حسنه حوزوی؛
- ۶) تأکید بر روزآمدی و پویایی برنامه‌های آموزشی، پژوهشی و مهارتی و توجه به نیازهای روز؛
- ۷) تأکید بر شناسایی و تشویق استعدادهای برتر در زمینه تحقیق، تدریس و تبلیغ؛
- ۸) تکیه بر آموزش موضوعات و مسائل اصلی رشته «تبلیغ و رسانه» و گرایش مربوطه؛
- ۹) تأکید بر استفاده از متون آموزشی واجد شرایط لازم؛
- ۱۰) اهتمام به تقویت مبانی نظام مقدس اسلامی و ترویج ارزش‌های آن؛
- ۱۱) اهتمام به دروس فقه و اصول و نظارت بر اجرای آن.

نظام آموزشی رشته

ماده ۵: نظام آموزشی رشته عبارت است از:

نظام آموزشی این رشته و گرایش به صورت نیم‌سال، درسی^۱ و حضوری است و بدون احتساب زمان تدوین پایان‌نامه، در چهار نیم‌سال ارائه می‌شود.

تبصره: حداکثر مدت تحصیل در موارد اضطراری، بدون احتساب زمان تدوین پایان‌نامه، شش نیم‌سال است.

شرایط پذیرش

ماده ۶: شرایط پذیرش عبارت است از:

- ۱) احراز صلاحیت‌های عمومی و اخلاقی بر اساس آیین‌نامه‌های مصوب؛
- ۲) دارا بودن مدرک علمی سطح دویکی از رشته‌ها و گرایش‌های حوزه دانشی «تبلیغ و ارتباطات»؛
- تبصره:** پذیرش داوطلبان سایر رشته‌های تخصصی، منوط به گذراندن دروس پیش‌نیاز بلامانع است.
- ۳) قبولی در سنجش علمی.

۱. در این نظام هر درس به صورت مستقل ارزیابی می‌شود و قبولی یا رد در یک درس، تأثیری در قبولی یا رد دروس دیگر ندارد.

مشخصات کلی برنامه درسی

ماده ۷: عناوین و مشخصات کلی دروس عبارت است از:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش نیاز	۱۰	۲۰۸
۲	دروس عمومی	۳۴	۵۶۰
۳	دروس تخصصی مشترک رشته «تبلیغ و رسانه»	۳۴	۶۳۲
۴	دروس اختصاصی گرایش «رسانه‌های مجازی»	۲۱	۴۷۲
جمع کل		۹۹	۱۸۷۲

مشخصات تفصیلی برنامه درسی

ماده ۸: عناوین و مشخصات تفصیلی دروس

الف) دروس پیش نیاز^۱

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	روش تفسیر قرآن کریم	۱	۸ + ۱۶	نظری_عملی	شناخت قواعد و مراحل تفسیر صحیح قرآن کریم و کسب مهارت لازم
۲	روش فهم حدیث	۱	۸ + ۱۶	نظری_عملی	شناخت قواعد و روش‌های مؤثر در فهم حدیث و کسب مهارت لازم
۳	اصول تعلیم و تربیت اسلامی	۱	۱۶	نظری	آشنایی با مهم‌ترین اصول تعلیم و تربیت اسلامی براساس قرآن و روایات اهل بیت علیهم السلام
۴	تاریخ و جریان‌های انقلاب اسلامی	۱	۱۶	نظری	شناخت و بررسی مهم‌ترین حوادث و جریان‌های سیاسی، اجتماعی و نظامی از دوره شکل‌گیری انقلاب اسلامی تا کنون با تأکید بر بررسی نقش حوزه و روحانیت در آن عرصه و جریان

۱. طلابی که هر یک از دروس پیش نیاز را در مراکز معتبر گذرانده باشند، در صورت مطابقت هشتاد درصدی سرفصل‌ها، از گذراندن همان درس معاف هستند.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۵	تبلیغ در فضای مجازی	۱	۸ + ۱۶	نظری_عملی	آشنایی با مهم‌ترین اصول و مهارت‌های تبلیغ دین در فضای مجازی به همراه کارورزی آن
۶	روش سخنرانی دینی	۱	۸ + ۱۶	نظری_عملی	شناخت اصول، آداب، مراحل و روش‌های کارآمد سخنرانی دینی به منظور کسب مهارت‌های لازم
۷	سیره تربیتی اهل بیت علیهم‌السلام	۲	۳۲	نظری	شناخت سیره و روش عملی اهل بیت علیهم‌السلام در تربیت افراد
۸	مخاطب‌شناسی در تبلیغ	۲	۱۶ + ۳۲	نظری – عملی	شناخت و بررسی روش‌های شناخت مخاطب (میدانی، مصاحبه و ...)، انواع مخاطب در تبلیغ (جنسیتی، سنی، تحصیلی و ...) و راهکارهای ارتباط گیری با آن‌ها به همراه ویژگی‌های محتوا و رفتارهای متناسب با هر یک در تبلیغ
	جمع	۱۰	۲۰۸	–	–

ب) دروس عمومی

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	اهداف
۱	فقه	۱۷	۲۸۰	نظری	شناخت استدلالی مسائل مهم فقه طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه
۲	اصول	۱۷	۲۸۰	نظری	شناخت استدلالی مسائل مهم اصول فقه طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه
جمع		۳۴	۵۶۰	—	—

ج) دروس تخصصی مشترک رشته «تبلیغ و رسانه»

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۱۱	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای شانزدهم تا هجدهم قرآن کریم همراه با خلاصه نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۲	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۲	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای نوزدهم تا بیست و یکم قرآن کریم همراه با خلاصه نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۳	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۳	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و دوم تا بیست و چهارم قرآن کریم همراه با خلاصه نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۴	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۴	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و پنجم تا بیست و هفتم قرآن کریم همراه با خلاصه نویسی بر اساس تفسیر نمونه

۱. دروس تفسیر قرآن کریم ۱ تا ۵ با تصمیم گروه علمی _ تربیتی واحد آموزشی تخصصی مجری این رشته، می تواند به صورت مطالعاتی (همراه با جلسات حضوری محدود برای ارائه برخی از مباحث ضروری) اجرا شود.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۵	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۵	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و هشتم تا سی‌ام قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۶	تفسیر موضوعی	۱	۱۶	نظری	شناخت تحلیلی برخی از موضوعات اجتماعی در قرآن بر اساس روش تفسیر قرآن کریم و بررسی آراء مفسران در این خصوص با تأکید بر تفاسیر المیزان و تسنیم
۷	انسان در قرآن	۱	۱۶	نظری	تفسیر آیات قرآن در حوزه اوصاف و ویژگی‌های انسان؛ مانند: انتخاب‌گر، جاودانه، هدفمند، کمال‌جو، حقیقت‌گرا، آگاه به خویش، سرشت توحیدی، حامل امانت، ملهم به درک خوبی و گرایش به آن، اثرپذیر از محیط، تغییرپذیر، ستیز نهانی در اندرون، تکلیف‌پذیر، تکلیف‌گریز و محدود در علم و طاقت
۸	فقه‌الحديث	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی محتوای برخی از احادیث مربوط به موضوع تبلیغ و اطلاع‌رسانی در منابع معتبر روایی همراه با شرح و تبیین احادیث منتخب بر اساس قواعد فراگرفته در مبحث روش فهم حدیث
۹	مهدویت	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی مهم‌ترین مباحث مهدویت در مکتب شیعه مانند: رجعت، فلسفه غیبت و انتظار، آثار وجود امام غائب، ظهور و علائم آن، حکومت جهانی امام مهدی عجل‌الله‌تعالی‌فرجه همراه با پاسخ به شبهات و نقد مدعیان دروغین
۱۰	نظام اندیشه امامین انقلاب	۱	۱۶	نظری	شناخت و تحلیل مبانی و نظام فکری و اندیشه‌های امامین انقلاب با تأکید بر موضوعات مرتبط با تبلیغ
۱۱	فقه و حقوق رسانه	۲	۳۲	نظری	شناخت مهم‌ترین قواعد و مسائل فقهی و مباحث حقوقی مرتبط با رسانه

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱۲	اخلاق رسانه	۱	۱۶	نظری	شناخت مهمترین مسائل اخلاق اسلامی در رسانه اعم از تولید، توزیع یا انتشار عمومی و استفاده از رسانه و محتوای رسانه‌ای
۱۳	رسانه و سبک زندگی	۱	۱۶	نظری	شناخت و بررسی تحلیلی رابطه متقابل رسانه‌ها با فرهنگ عمومی و سبک زندگی
۱۴	فلسفه رسانه	۲	۳۲	نظری	شناخت و بررسی انتقادی مهمترین دیدگاه‌ها درباره چپستی و مبانی رسانه
۱۵	نظریه‌های ارتباطات و رسانه ۱	۲	۳۲	نظری	شناخت و بررسی انتقادی مهمترین نظریه‌ها درباره اصول، روش‌ها و کارکردهای رسانه (فرهنگی، اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و امنیتی)
۱۶	نظریه‌های ارتباطات و رسانه ۲	۲	۳۲	نظری	شناخت و بررسی انتقادی مهمترین نظریه‌ها درباره اصول، روش‌ها و کارکردهای رسانه (فرهنگی، اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و امنیتی)
۱۷	مبانی و نظریه‌های فرهنگ	۲	۳۲	نظری	شناخت و بررسی انتقادی مهمترین نظریه‌ها درباره چپستی و نحوه شکل‌گیری فرهنگ و تعامل میان فرهنگی
۱۸	مدیریت رسانه	۲	۳۲	نظری	شناخت و بررسی مهمترین ارکان و عناصر مدیریت (مانند: برنامه ریزی، سازماندهی، انگیزش، رهبری و کنترل) در عرصه مدیریت فرهنگی با تاکید بر مدیریت در رسانه‌ها و بررسی انتقادی نظریه‌های مدیریت فرهنگی و مهندسی فرهنگی
۱۹	حکمت هنر اسلامی	۲	۳۲	نظری	شناخت و بررسی تحلیلی مهمترین دیدگاه‌ها و نظریات فلسفی و عرفانی اندیشمندان مسلمان درباره چپستی و اصول زیبایی و هنر و مهمترین مسایل زیبایی‌شناسی
۲۰	تاریخ تحولات فرهنگی و اجتماعی معاصر	۲	۳۲	نظری	شناخت و بررسی سیر تحولات فرهنگی، اجتماعی و سیاسی ایران معاصر به ویژه در تعامل با جهان غرب و جهان اسلام

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۲۱	ارتباطات و رسانه در فرهنگ و تمدن اسلامی	۱	۱۶	نظری	شناخت و بررسی تاریخ ارتباطات جمعی و رسانه‌ها در فرهنگ و تمدن اسلامی
۲۲	زبان تخصصی ارتباطات و رسانه	۱	۸ + ۱۶	نظری – عملی	آشنایی و کسب مهارت در خوانش متون تخصصی رشته ارتباطات و رسانه به زبان انگلیسی
۲۳	آسیب‌شناسی تبلیغ	۱	۱۶	نظری	شناخت آسیب‌های ارکان تبلیغ دینی (مبلغ، مخاطب، محتوا، ابزار، شیوه‌ها و محیط) و راه‌های برون رفت از آن‌ها
۲۴	روش تحقیق	۱	۸ + ۱۶	نظری – عملی	شناخت روش فهم نظام‌مند و روش نقد نظام‌مند نظرات و اقوال علمی دانش تبلیغ و رسانه و کسب مهارت لازم
	جمع	۳۴	۶۳۲	–	–

د) دروس اختصاصی گرایش «رسانه‌های مجازی»

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	جنگ نرم	۲	۳۲	نظری	شناخت ماهیت، اصول، روش‌ها، الزامات و کارکردهای جنگ نرم و روش فعال و آینده‌نگر در مواجهه با آن
۲	«فضای مجازی» و «فرهنگ، سیاست و اقتصاد»	۲	۳۲	نظری	شناخت مهمترین مسائل رابطه متقابل فضای مجازی با فرهنگ، سیاست، امنیت و اقتصاد
۳	امنیت فضای مجازی	۱	۸ + ۱۶	نظری – عملی	شناخت لایه‌های اینترنت و بررسی مفهوم و روش‌های تأمین امنیت در فضای مجازی به همراه ارتقاء توان مهارت‌های امنیتی در فضای مجازی مانند: رمز، کد، هک و نفوذ، حملات سایبری
۴	روش نقد تولیدات رسانه‌ای در فضای مجازی	۱	۸ + ۱۶	نظری – عملی	شناخت قواعد و فنون تحلیل و نقد تولیدات رسانه‌ای در فضای مجازی به لحاظ صوری و محتوایی و کسب مهارت‌های لازم
۵	روش تبلیغ در فضای مجازی	۱	۸ + ۱۶	نظری – عملی	شناخت مهم‌ترین روش‌های تبلیغ دین از طریق فضای مجازی بر اساس مخاطب‌شناسی، ابزارها، و پیام‌ها و تأکید بر مهمترین مبانی و اصول مرتبط با تبلیغ مجازی
۶	مهارت تولید محتوا در فضای مجازی	۲	۱۶ + ۳۲	نظری – عملی	شناخت قواعد و فنون تولید محتوا در فضای مجازی و کسب مهارت لازم
۷	حکمرانی فضای مجازی	۲	۳۲	نظری	شناخت مهم‌ترین مباحث حکمرانی فضای مجازی؛ مانند: مفاهیم اساسی حکمرانی و حکمرانی فضای مجازی، مهم‌ترین نهادهای کنترل‌کننده و مدیریتی اینترنت و فضای مجازی، حیطه‌های فضای مجازی (انسان،

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
					اجتماع، فرهنگ، تمدن، سیاست و مدیریت و لایه‌های آن و الگوهای حکمرانی فضای مجازی
۸	فناوری اطلاعات و فضای مجازی	۱	۱۶	نظری	شناخت مهم‌ترین مباحث فناوری اطلاعات و فضای مجازی؛ مانند: هوش مصنوعی، بازی‌های دیجیتالی، شبکه‌های اجتماعی، رمز ارزها و زنجیره بلوکی (Blockchain)
۹	آینده‌پژوهی دین و فضای مجازی	۱	۱۶	نظری	شناخت مهم‌ترین تحولات پیش‌روی فناوری‌های فضای مجازی و تاثیر آن بر فرصت‌ها و چالش‌های پیش‌روی دینداری (باورها و مناسک دینی)
۱۰	درس اقتضایی	۲	۳۲	نظری	بررسی مباحث نوپدید در زمینه تبلیغ در فضای مجازی و رسانه‌های مجازی
۱۱	پایان نامه	۶	۱۹۲	عملی	ارائه یک پژوهش جامع، همراه با نقد و بررسی و تتبع کافی در یکی از موضوعات، مسائل و مباحث مرتبط با گرایش
جمع		۲۱	۴۷۲	–	–

تبلیغ و رسانه با گرایش رسانه‌های نوشتاری

شناسنامه رشته

کد رشته: ۳۲۰۱۴۱۱

عنوان رشته: تبلیغ و رسانه

عنوان گرایش: رسانه‌های نوشتاری

آخرین مرجع مصوب کننده: کمیسیون مراکز تخصصی

تاریخ تصویب: مهر ماه ۱۴۰۳

شماره جلسه: ۱۷۱

عناوین و مشخصات کلی دروس:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش نیاز	۱۰	۲۰۸
۲	دروس عمومی	۳۴	۵۶۰
۳	دروس تخصصی مشترک رشته «تبلیغ و رسانه»	۳۴	۶۳۲
۴	دروس اختصاصی گرایش «رسانه‌های نوشتاری»	۲۱	۴۸۰
	جمع کل	۹۹	۱۸۸۰

کلیات و برنامه درسی رشته

عنوان رشته

ماده ۱: عنوان رشته، «تبلیغ و رسانه با گرایش رسانه‌های نوشتاری» در مقطع سطح سه است.

تعریف

ماده ۲: سطح سه رشته «تبلیغ و رسانه» با گرایش «رسانه‌های نوشتاری» سومین مقطع از تحصیلات حوزوی و یکی از رشته‌های حوزه دانشی «تبلیغ و ارتباطات» است که طلاب ضمن شناخت عمیق فقه و اصول متعارف و آموزه‌های اسلام و مکتب اهل بیت علیهم‌السلام، مباحث و مسائل اختصاصی رشته و گرایش مذکور را در حد شناخت می‌آموزند و پس از ارتقاء صلاحیت‌های اخلاقی و احراز توان علمی و مهارتی با ارائه پایان‌نامه، موفق به دریافت مدرک سطح سه این رشته و گرایش می‌شوند.

اهداف

ماده ۳: اهداف رشته عبارتند از:

- ۱) زمینه‌سازی جهت تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
- ۲) شناخت عمیق مسائل فقهی و اصولی و شناخت روش استنباط فقهی؛
- ۳) شناخت استدلالی مکتب اهل بیت علیهم‌السلام بر اساس قرآن، سنت و عقل و دفاع از آن؛
- ۴) شناخت مباحث و مسائل اختصاصی رشته «تبلیغ و رسانه» و گرایش مربوطه؛
- ۵) تقویت توان تبیین مکتب اهل بیت علیهم‌السلام و پاسخگویی به پرسش‌ها و شبهات؛
- ۶) شناخت منابع و مآخذ رشته «تبلیغ و رسانه» و گرایش مربوطه؛
- ۷) تقویت توان استفاده از منابع و متون فقهی، اصولی و دانش‌های مرتبط با رشته «تبلیغ و رسانه» و گرایش مربوطه؛
- ۸) تقویت مهارت‌های تبیین و ترویج معارف اسلامی در سطح میانی؛
- ۹) توان پاسخگویی به پرسش‌های تخصصی متناسب با رشته «تبلیغ و رسانه» و گرایش مربوطه؛

۱۰) افزایش توان تحقیق در حدّ تحلیل و نقد نظرات و آراء در موضوعات و مسائل رشته «تبلیغ و

رسانه» و گرایش مربوطه؛

۱۱) زمینه‌سازی برای تربیت مدرسان دانش‌های مرتبط با رشته «تبلیغ و رسانه» و گرایش مربوطه

در سطوح پایین‌تر؛

۱۲) تربیت طلاب مستعد برای ورود به مقطع بالاتر.

سیاست‌ها

ماده ۴: سیاست‌های اجرایی رشته عبارتند از:

- ۱) اهتمام به تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
- ۲) اهتمام به تقویت استقلال فکری و علمی؛
- ۳) اهتمام به تقویت تعبد و تعهد دینی و ترویج و دفاع از عقاید و هویت شیعه امامیه؛
- ۴) تأکید بر بهره‌گیری از ابزارها و روش‌های کارآمد آموزشی و پژوهشی؛
- ۵) اهتمام به سنت‌های حسنه حوزوی؛
- ۶) تأکید بر روزآمدی و پویایی برنامه‌های آموزشی، پژوهشی و مهارتی و توجه به نیازهای روز؛
- ۷) تأکید بر شناسایی و تشویق استعدادهاى برتر در زمینه تحقیق، تدریس و تبلیغ؛
- ۸) تکیه بر آموزش موضوعات و مسائل اصلی رشته «تبلیغ و رسانه» و گرایش مربوطه؛
- ۹) تأکید بر استفاده از متون آموزشی واجد شرایط لازم؛
- ۱۰) اهتمام به تقویت مبانی نظام مقدس اسلامی و ترویج ارزش‌های آن؛
- ۱۱) اهتمام به دروس فقه و اصول و نظارت بر اجرای آن.

نظام آموزشی رشته

ماده ۵: نظام آموزشی رشته عبارت است از:

نظام آموزشی این رشته و گرایش به صورت نیم‌سال، درسی^۱ و حضوری است و بدون احتساب زمان تدوین پایان‌نامه، در چهار نیم‌سال ارائه می‌شود.

تبصره: حداکثر مدت تحصیل در موارد اضطراری، بدون احتساب زمان تدوین پایان‌نامه، شش نیم‌سال است.

شرایط پذیرش

ماده ۶: شرایط پذیرش عبارت است از:

- (۱) احراز صلاحیت‌های عمومی و اخلاقی بر اساس آیین‌نامه‌های مصوب؛
- (۲) دارا بودن مدرک علمی سطح دویکی از رشته‌ها و گرایش‌های حوزه دانشی «تبلیغ و ارتباطات»؛
- تبصره:** پذیرش داوطلبان سایر رشته‌های تخصصی، منوط به گذراندن دروس پیش‌نیاز بلامانع است.
- (۳) قبولی در سنجش علمی.

۱. در این نظام هر درس به صورت مستقل ارزیابی می‌شود و قبولی یا رد در یک درس، تأثیری در قبولی یا رد دروس دیگر ندارد.

مشخصات کلی برنامه درسی

ماده ۷: عناوین و مشخصات کلی دروس عبارت است از:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش نیاز	۱۰	۲۰۸
۲	دروس عمومی	۳۴	۵۶۰
۳	دروس تخصصی مشترک رشته «تبلیغ و رسانه»	۳۴	۶۳۲
۴	دروس اختصاصی گرایش «رسانه‌های نوشتاری»	۲۱	۴۸۰
جمع کل		۹۹	۱۸۸۰

مشخصات تفصیلی برنامه درسی

ماده ۸: عناوین و مشخصات تفصیلی دروس

الف) دروس پیش نیاز^۱

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	روش تفسیر قرآن کریم	۱	۸ + ۱۶	نظری_عملی	شناخت قواعد و مراحل تفسیر صحیح قرآن کریم و کسب مهارت لازم
۲	روش فهم حدیث	۱	۸ + ۱۶	نظری_عملی	شناخت قواعد و روش‌های مؤثر در فهم حدیث و کسب مهارت لازم
۳	اصول تعلیم و تربیت اسلامی	۱	۱۶	نظری	آشنایی با مهم‌ترین اصول تعلیم و تربیت اسلامی براساس قرآن و روایات اهل بیت علیهم السلام
۴	تاریخ و جریان‌های انقلاب اسلامی	۱	۱۶	نظری	شناخت و بررسی مهم‌ترین حوادث و جریان‌های سیاسی، اجتماعی و نظامی از دوره شکل‌گیری انقلاب اسلامی تا کنون با تأکید بر بررسی نقش حوزه و روحانیت در آن عرصه و جریان

۱. طلابی که هر یک از دروس پیش نیاز را در مراکز معتبر گذرانده باشند، در صورت مطابقت هشتاد درصدی سرفصل‌ها، از گذراندن همان درس معاف هستند.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۵	تبلیغ در فضای مجازی	۱	۸ + ۱۶	نظری_عملی	آشنایی با مهم‌ترین اصول و مهارت‌های تبلیغ دین در فضای مجازی به همراه کارورزی آن
۶	روش سخنرانی دینی	۱	۸ + ۱۶	نظری_عملی	شناخت اصول، آداب، مراحل و روش‌های کارآمد سخنرانی دینی به منظور کسب مهارت‌های لازم
۷	سیره تربیتی اهل بیت علیهم‌السلام	۲	۳۲	نظری	شناخت سیره و روش عملی اهل بیت علیهم‌السلام در تربیت افراد
۸	مخاطب‌شناسی در تبلیغ	۲	۱۶ + ۳۲	نظری – عملی	شناخت و بررسی روش‌های شناخت مخاطب (میدانی، مصاحبه و ...)، انواع مخاطب در تبلیغ (جنسیتی، سنی، تحصیلی و ...) و راهکارهای ارتباط گیری با آن‌ها به همراه ویژگی‌های محتوا و رفتارهای متناسب با هر یک در تبلیغ
	جمع	۱۰	۲۰۸	–	–

ب) دروس عمومی

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	اهداف
۹	فقه	۱۷	۲۸۰	نظری	شناخت استدلالی مسائل مهم فقه طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه
۱۰	اصول	۱۷	۲۸۰	نظری	شناخت استدلالی مسائل مهم اصول فقه طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه
جمع		۳۴	۵۶۰	—	—

ج) دروس تخصصی مشترک رشته «تبلیغ و رسانه»

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۱۱	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای شانزدهم تا هجدهم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۲	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۲	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای نوزدهم تا بیست و یکم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۳	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۳	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و دوم تا بیست و چهارم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۴	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۴	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و پنجم تا بیست و هفتم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه

۱. دروس تفسیر قرآن کریم ۱ تا ۵ با تصمیم گروه علمی _ تربیتی واحد آموزشی تخصصی مجری این رشته، می‌تواند به صورت مطالعاتی (همراه با جلسات حضوری محدود برای ارائه برخی از مباحث ضروری) اجرا شود.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۵	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۵	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و هشتم تا سی‌ام قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۶	تفسیر موضوعی	۱	۱۶	نظری	شناخت تحلیلی برخی از موضوعات اجتماعی در قرآن بر اساس روش تفسیر قرآن کریم و بررسی آراء مفسران در این خصوص با تأکید بر تفاسیر المیزان و تسنیم
۷	انسان در قرآن	۱	۱۶	نظری	تفسیر آیات قرآن در حوزه اوصاف و ویژگی‌های انسان؛ مانند: انتخاب‌گر، جاودانه، هدفمند، کمال‌جو، حقیقت‌گرا، آگاه به خویش، سرشت توحیدی، حامل امانت، ملهم به درک خوبی و گرایش به آن، اثرپذیر از محیط، تغییرپذیر، ستیز نهانی در اندرون، تکلیف‌پذیر، تکلیف‌گریز و محدود در علم و طاقت
۸	فقه‌الحديث	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی محتوای برخی از احادیث مربوط به موضوع تبلیغ و اطلاع‌رسانی در منابع معتبر روایی همراه با شرح و تبیین احادیث منتخب بر اساس قواعد فراگرفته در مبحث روش فهم حدیث
۹	مهدویت	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی مهم‌ترین مباحث مهدویت در مکتب شیعه مانند: رجعت، فلسفه غیبت و انتظار، آثار وجود امام غائب، ظهور و علائم آن، حکومت جهانی امام مهدی عجل‌الله‌تعالی‌فرجه همراه با پاسخ به شبهات و نقد مدعیان دروغین
۱۰	نظام اندیشه امامین انقلاب	۱	۱۶	نظری	شناخت و تحلیل مبانی و نظام فکری و اندیشه‌های امامین انقلاب با تأکید بر موضوعات مرتبط با تبلیغ
۱۱	فقه و حقوق رسانه	۲	۳۲	نظری	شناخت مهم‌ترین قواعد و مسائل فقهی و مباحث حقوقی مرتبط با رسانه

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱۲	اخلاق رسانه	۱	۱۶	نظری	شناخت مهمترین مسائل اخلاق اسلامی در رسانه اعم از تولید، توزیع یا انتشار عمومی و استفاده از رسانه و محتوای رسانه‌ای
۱۳	رسانه و سبک زندگی	۱	۱۶	نظری	شناخت و بررسی تحلیلی رابطه متقابل رسانه‌ها با فرهنگ عمومی و سبک زندگی
۱۴	فلسفه رسانه	۲	۳۲	نظری	شناخت و بررسی انتقادی مهمترین دیدگاه‌ها درباره چپستی و مبانی رسانه
۱۵	نظریه‌های ارتباطات و رسانه ۱	۲	۳۲	نظری	شناخت و بررسی انتقادی مهمترین نظریه‌ها درباره اصول، روش‌ها و کارکردهای رسانه (فرهنگی، اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و امنیتی)
۱۶	نظریه‌های ارتباطات و رسانه ۲	۲	۳۲	نظری	شناخت و بررسی انتقادی مهمترین نظریه‌ها درباره اصول، روش‌ها و کارکردهای رسانه (فرهنگی، اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و امنیتی)
۱۷	مبانی و نظریه‌های فرهنگ	۲	۳۲	نظری	شناخت و بررسی انتقادی مهمترین نظریه‌ها درباره چپستی و نحوه شکل‌گیری فرهنگ و تعامل میان فرهنگی
۱۸	مدیریت رسانه	۲	۳۲	نظری	شناخت و بررسی مهمترین ارکان و عناصر مدیریت (مانند: برنامه ریزی، سازماندهی، انگیزش، رهبری و کنترل) در عرصه مدیریت فرهنگی با تاکید بر مدیریت در رسانه‌ها و بررسی انتقادی نظریه‌های مدیریت فرهنگی و مهندسی فرهنگی
۱۹	حکمت هنر اسلامی	۲	۳۲	نظری	شناخت و بررسی تحلیلی مهمترین دیدگاه‌ها و نظریات فلسفی و عرفانی اندیشمندان مسلمان درباره چپستی و اصول زیبایی و هنر و مهمترین مسایل زیبایی‌شناسی
۲۰	تاریخ تحولات فرهنگی و اجتماعی معاصر	۲	۳۲	نظری	شناخت و بررسی سیر تحولات فرهنگی، اجتماعی و سیاسی ایران معاصر به ویژه در تعامل با جهان غرب و جهان اسلام

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۲۱	ارتباطات و رسانه در فرهنگ و تمدن اسلامی	۱	۱۶	نظری	شناخت و بررسی تاریخ ارتباطات جمعی و رسانه‌ها در فرهنگ و تمدن اسلامی
۲۲	زبان تخصصی ارتباطات و رسانه	۱	۸ + ۱۶	نظری – عملی	آشنایی و کسب مهارت در خوانش متون تخصصی رشته ارتباطات و رسانه به زبان انگلیسی
۲۳	آسیب‌شناسی تبلیغ	۱	۱۶	نظری	شناخت آسیب‌های ارکان تبلیغ دینی (مبلّغ، مخاطب، محتوا، ابزار، شیوه‌ها و محیط) و راه‌های برون رفت از آن‌ها
۲۴	روش تحقیق	۱	۸ + ۱۶	نظری – عملی	شناخت روش فهم نظام‌مند و روش نقد نظام‌مند نظرات و اقوال علمی دانش تبلیغ و رسانه و کسب مهارت لازم
	جمع	۳۴	۶۳۲	–	–

(د) دروس اختصاصی گرایش «رسانه‌های نوشتاری»

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	تاریخ ادبیات فارسی	۲	۳۲	نظری	شناخت دوره‌ها و مهم‌ترین آثار و شخصیت‌های مشهور تاریخ ادبیات فارسی
۲	تاریخ ادبیات جهان	۲	۳۲	نظری	شناخت مهم‌ترین مکتب‌های ادبی، آثار و شخصیت‌های مشهور تاریخ ادبیات جهان
۳	نقد ادبی	۱	۸ + ۱۶	نظری – عملی	شناخت قواعد و فنون نقد ادبی بر اساس مکاتب مشهور و کسب مهارت‌های لازم
۴	روزنامه‌نگاری	۲	۱۶ + ۳۲	نظری – عملی	شناخت قواعد و فنون روزنامه‌نگاری شامل: نگارش و تدوین مقاله، خبر، گزارش و مصاحبه و کسب مهارت‌های لازم
۵	روایت در قرآن و روایات	۱	۱۶	نظری	شناخت فنون روایت‌های داستانی در قرآن کریم و روایات
۶	ویراستاری	۱	۸ + ۱۶	نظری – عملی	شناخت قواعد درست‌نویسی و ویراستاری در زبان فارسی و کسب مهارت لازم
۷	روایتگری و داستان‌نویسی	۲	۱۶ + ۳۲	نظری – عملی	شناخت قواعد و فنون روایت و عناصر داستان و کسب مهارت‌های لازم در روایت‌نویسی و داستان‌نویسی
۸	شعر و متن ادبی	۲	۳۲	نظری	شناخت ویژگی‌ها، قواعد و آرایه‌های شعر و متن ادبی
۹	درس اقتضایی	۲	۳۲	نظری	بررسی مباحث نوپدید در زمینه تبلیغ در فضای مجازی و رسانه‌های مجازی
۱۰	پایان‌نامه	۶	۱۹۲	عملی	ارائه یک پژوهش جامع، همراه با نقد و بررسی و تتبع کافی در یکی از موضوعات، مسائل و مباحث مرتبط با گرایش
جمع		۲۱	۴۸۰	–	–

تربیت مبلغ معلم با گرایش آموزگاری ابتدایی

شناسنامه رشته

کد رشته: ۳۲۰۱۵۱۱

عنوان رشته: تربیت مبلغ معلم

عنوان گرایش: آموزگاری ابتدایی

آخرین مرجع مصوب کننده: کمیسیون مراکز تخصصی

تاریخ تصویب: مهر ماه ۱۴۰۳

شماره جلسه: ۱۷۲

عناوین و مشخصات کلی دروس:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش نیاز	۱۵	۲۶۴
۲	دروس عمومی	۳۴	۵۶۰
۳	دروس تخصصی مشترک رشته «تربیت مبلغ معلم»	۲۹	۵۳۶
۴	دروس اختصاصی گرایش «آموزگاری ابتدایی»	۲۷	۶۹۶
جمع کل		۹۹	۱۰۵

عنوان رشته

ماده ۱: عنوان رشته، «تربیت مبلغ معلم با گرایش آموزگاری ابتدایی» در مقطع سطح سه است.

تعریف

ماده ۲: سطح سه رشته «تربیت مبلغ معلم» با گرایش «آموزگاری ابتدایی» سومین مقطع از تحصیلات حوزوی و یکی از رشته‌های حوزه دانشی «تبلیغ و ارتباطات» است که طلاب ضمن شناخت عمیق فقه و اصول متعارف و آموزه‌های اسلام و مکتب اهل بیت علیهم السلام، مباحث و مسائل اختصاصی رشته و گرایش مذکور را در حد شناخت می‌آموزند و پس از ارتقاء صلاحیت‌های اخلاقی و احراز توان علمی و مهارتی با ارائه پایان‌نامه، موفق به دریافت مدرک سطح سه این رشته و گرایش می‌شوند.

اهداف

ماده ۳: اهداف رشته عبارتند از:

- ۱) زمینه‌سازی جهت تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
- ۲) شناخت عمیق مسائل فقهی و اصولی و شناخت روش استنباط فقهی؛
- ۳) شناخت استدلالی مکتب اهل بیت علیهم السلام بر اساس قرآن، سنت و عقل و دفاع از آن؛
- ۴) شناخت مباحث و مسائل اختصاصی رشته «تربیت مبلغ معلم» و گرایش مربوطه؛
- ۵) تقویت توان تبیین مکتب اهل بیت علیهم السلام و پاسخگویی به پرسش‌ها و شبهات؛
- ۶) شناخت منابع و مآخذ رشته «تربیت مبلغ معلم» و گرایش مربوطه؛
- ۷) تقویت توان استفاده از منابع و متون فقهی، اصولی و دانش‌های مرتبط با رشته «تربیت مبلغ معلم» و گرایش مربوطه؛
- ۸) تقویت مهارت‌های تبیین و ترویج معارف اسلامی در سطح میانی؛
- ۹) توان پاسخگویی به پرسش‌های تخصصی متناسب با رشته «تربیت مبلغ معلم» و گرایش مربوطه؛

- ۱۰) افزایش توان تحقیق در حدّ تحلیل و نقد نظرات و آراء در موضوعات و مسائل رشته «تربیت مبلغ معلم» و گرایش مربوطه؛
- ۱۱) زمینه‌سازی برای تربیت مدرسان دانش‌های مرتبط با رشته «تربیت مبلغ معلم» و گرایش مربوطه در سطوح پایین‌تر؛
- ۱۲) تربیت طلاب مستعد برای ورود به مقطع بالاتر.

سیاست‌ها

ماده ۴: سیاست‌های اجرایی رشته عبارتند از:

- ۱) اهتمام به تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
- ۲) اهتمام به تقویت استقلال فکری و علمی؛
- ۳) اهتمام به تقویت تعبد و تعهد دینی و ترویج و دفاع از عقاید و هویت شیعه امامیه؛
- ۴) تأکید بر بهره‌گیری از ابزارها و روش‌های کارآمد آموزشی و پژوهشی؛
- ۵) اهتمام به سنت‌های حسنه حوزوی؛
- ۶) تأکید بر روزآمدی و پویایی برنامه‌های آموزشی، پژوهشی و مهارتی و توجه به نیازهای روز؛
- ۷) تأکید بر شناسایی و تشویق استعدادهاى برتر در زمینه تحقیق، تدریس و تبلیغ؛
- ۸) تکیه بر آموزش موضوعات و مسائل اصلی رشته «تربیت مبلغ معلم» و گرایش مربوطه؛
- ۹) تأکید بر استفاده از متون آموزشی واجد شرایط لازم؛
- ۱۰) اهتمام به تقویت مبانی نظام مقدس اسلامی و ترویج ارزش‌های آن؛
- ۱۱) اهتمام به دروس فقه و اصول و نظارت بر اجرای آن.

نظام آموزشی رشته

ماده ۵: نظام آموزشی رشته عبارت است از:

نظام آموزشی این رشته و گرایش به صورت نیم‌سال، درسی^۱ و حضوری است و بدون احتساب زمان تدوین پایان‌نامه، در چهار نیم‌سال ارائه می‌شود.

تبصره: حداکثر مدت تحصیل در موارد اضطراری، بدون احتساب زمان تدوین پایان‌نامه، شش نیم‌سال است.

شرایط پذیرش

ماده ۶: شرایط پذیرش عبارت است از:

- (۱) احراز صلاحیت‌های عمومی و اخلاقی بر اساس آیین‌نامه‌های مصوب؛
- (۲) دارا بودن مدرک علمی سطح دویکی از رشته‌ها و گرایش‌های حوزه دانشی «تبلیغ و ارتباطات»؛
- تبصره:** پذیرش داوطلبان سایر رشته‌های تخصصی، منوط به گذراندن دروس پیش‌نیاز بلامانع است.
- (۳) قبولی در سنجش علمی.

۱. در این نظام هر درس به صورت مستقل ارزیابی می‌شود و قبولی یا رد در یک درس، تأثیری در قبولی یا رد دروس دیگر ندارد.

مشخصات کلی برنامه درسی

ماده ۷: عناوین و مشخصات کلی دروس عبارت است از:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش‌نیاز	۱۵	۲۶۴
۲	دروس عمومی	۳۴	۵۶۰
۳	دروس تخصصی مشترک رشته «تربیت مبلّغ‌معلم»	۲۹	۵۳۶
۴	دروس اختصاصی گرایش «آموزگاری ابتدایی»	۲۷	۶۹۶
	جمع کل	۱۰۵	۲۰۵۶

مشخصات تفصیلی برنامه درسی

ماده ۸: عناوین و مشخصات تفصیلی دروس

الف) دروس پیش‌نیاز^۱

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	اصول و روش‌های تدریس	۱	۸+۱۶	نظری — عملی	آشنایی با اصول و روش‌های تدریس و کلاس‌داری و کسب مهارت‌های لازم
۲	تربیت دینی کودک و نوجوان	۱	۸+۱۶	نظری — عملی	آشنایی با اصول و روش‌های تربیت دینی کودک و نوجوان و کسب مهارت‌های لازم
۳	روان‌شناسی رشد	۲	۳۲	نظری	آشنایی با مراحل، ویژگی‌ها و ابعاد و نظریه‌های رشد و نقد آن‌ها از منظر اسلامی
۴	روانشناسی شخصیت	۲	۳۲	نظری	شناخت مفاهیم و نظریه‌های شخصیت و تحلیل و بررسی صفات شخصیت
۵	روان‌شناسی عمومی	۲	۳۲	نظری	آشنایی با مفهوم روان‌شناسی و روش‌های آن و تشخیص رابطه آن با سایر علوم و بررسی اجمالی و کلی روان‌شناسی اجتماعی، یادگیری، شخصیت،

۱. طلابی که هر یک از دروس پیش‌نیاز را در مراکز معتبر گذرانده باشند، در صورت مطابقت هشتاد درصدی سرفصل‌ها، از گذراندن همان درس معاف هستند.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
					تربیتی، نوروسایکولوژی، فیزیولوژی اعصاب، انگیزش و هیجان
۶	روش تحقیق در تعلیم و تربیت	۱	۸+۱۶	نظری — عملی	آشنایی با مهم‌ترین قواعد، روش‌های کمی و کیفی و فرایند تحقیق در تعلیم و تربیت و کسب مهارت لازم
۷	مدیریت و رهبری آموزشی	۲	۳۲	نظری	آشنایی با کلیات دانش مدیریت و رهبری آموزشی (مانند: مفاهیم، موضوع، ساختار، روش، منابع و ارتباط با دانش‌های دیگر)
۸	مسائل نوجوانان و جوانان	۱	۱۶	نظری	شناخت مهم‌ترین مسائل و چالش‌های تربیتی نوجوانان و جوانان در عصر حاضر و بررسی راه‌حل‌های آن
۹	نظام تعلیم و تربیت اسلامی ۱	۱	۱۶	نظری	آشنایی با مبانی و اهداف تعلیم و تربیت بر اساس منابع اسلامی
۱۰	نظام تعلیم و تربیت اسلامی ۲	۱	۱۶	نظری	آشنایی با اصول و روش‌های تعلیم و تربیت بر اساس منابع اسلامی
۱۱	نظام تعلیم و تربیت اسلامی ۳	۱	۱۶	نظری	آشنایی با ساختارها، مراحل، عوامل و موانع تعلیم و تربیت بر اساس منابع اسلامی
	جمع	۱۵	۲۶۴	—	—

ب) دروس عمومی

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	اهداف
۱	فقه	۱۷	۲۸۰	نظری	شناخت استدلالی مسائل مهم فقه طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه
۲	اصول	۱۷	۲۸۰	نظری	شناخت استدلالی مسائل مهم اصول فقه طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه
جمع		۳۴	۵۶۰	—	—

ج) دروس تخصصی مشترک رشته «تربیت مبلغ معلم»

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۱	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای شانزدهم تا هجدهم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۲	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۲	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای نوزدهم تا بیست و یکم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۳	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۳	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و دوم تا بیست و چهارم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۴	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۴	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و پنجم تا بیست و هفتم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه

۱. دروس تفسیر قرآن کریم ۱ تا ۵ با تصمیم گروه علمی _ تربیتی واحد آموزشی تخصصی مجری این رشته، می‌تواند به صورت مطالعاتی (همراه با جلسات حضوری محدود برای ارائه برخی از مباحث ضروری) اجرا شود.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۵	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۵	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و هشتم تا سی‌ام قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۶	تفسیر موضوعی	۱	۱۶	نظری	شناخت تحلیلی برخی از موضوعات تربیتی در قرآن بر اساس روش تفسیر قرآن کریم و بررسی آراء مفسران در این خصوص با تأکید بر تفاسیر المیزان و تسنیم
۷	فقه‌الحديث تربیتی	۱	۱۶	نظری	شناخت تحلیلی محتوای برخی از احادیث تربیتی در منابع معتبر روایی همراه با شرح و تبیین احادیث منتخب بر اساس قواعد فراگرفته در مبحث روش فهم حدیث
۸	مهدویت	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی مهم‌ترین مباحث مهدویت در مکتب شیعه مانند: رجعت، فلسفه غیبت و انتظار، آثار وجود امام غائب، ظهور و علائم آن، حکومت جهانی امام مهدی عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌همراه با پاسخ به شبهات و نقد مدعیان دروغین
۹	اخلاق حرفه‌ای در تربیت	۱	۱۶	نظری	شناخت و کاربرست اصول و ارزش‌های اخلاق حرفه‌ای در موقعیت‌های تربیتی از منظر اسلام (حقوق و تکالیف معلم و شناخت تراحمات اخلاقی)
۱۰	اصول و روش‌های اندازه‌گیری، سنجش و ارزشیابی	۲	۱۶ + ۳۲	نظری – عملی	شناخت اصول و روش‌های «اندازه‌گیری، سنجش و ارزشیابی» و کسب مهارت در آن
۱۱	تاریخ اندیشه و عمل تربیتی در ایران	۱	۱۶	نظری	بررسی تحلیلی روند عمل و اندیشه تربیت در تاریخ اسلام و ایران و شناخت نسبت جایگاه کنونی اقدامات تربیتی در بستر تلاش‌های انجام‌شده به همراه بررسی انواع مدارس اسلامی معاصر و تجارب آن‌ها و نقاط قوت و ضعف آن‌ها

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱۲	تجارب حرفه معلم	۱	۱۶	نظری	ارائه تجارب حرفه معلمی در عرصه‌های مختلف به صورت سمیناری
۱۳	تربیت دینی کودک	۱	۱۶	نظری	شناخت اهداف، اصول، روش‌ها و مراحل تربیت اسلامی کودک و نحوه «آموزش تفکر به کودک»
۱۴	تربیت دینی نوجوان	۱	۱۶	نظری	شناخت اهداف، اصول، روش‌ها و مراحل تربیت اسلامی نوجوان و نحوه «آموزش تفکر به نوجوان»
۱۵	روش‌ها و فنون پیشرفته تدریس	۲	۱۶ + ۳۲	نظری – عملی	شناخت مباحث تکمیلی و نوین در عرصه تدریس و کلاس‌داری مانند: ارتباط و یادگیری در تدریس، عوامل و موانع یادگیری، راهکارهای یادگیری، الگوهای تدریس، روش‌های تدریس (مانند: مباحثه‌ای، دیداری، دستیاری، گردش علمی، حل مسئله، تلفیقی، یورش فکری، همسال، دالتون و شبیه‌سازی) و ارزشیابی و کسب مهارت‌لازم
۱۶	سواد رسانه‌ای	۱	۱۶	نظری	آشنایی با رسانه (تعریف، نقش و گستره، ابزارها)، آسیب‌ها و فرصت‌ها، عناصر مؤثر در سواد رسانه (مانند: درک پیام، داشتن تفکر انتقادی، آگاهی از تکنیک‌های رسانه‌ای)، نحوه مدیریت رسانه و تأثیرات آن در زندگی
۱۷	طراحی آموزشی و یادگیری	۱	۸ + ۱۶	نظری – عملی	شناخت فرآیند طراحی آموزشی در تدریس و کسب مهارت لازم جهت اجرای آن
۱۸	فلسفه تربیت مدرسه‌ای	۲	۳۲	نظری	شناخت چیستی، چرایی و چگونگی تربیت مدرسه‌ای در نظام تربیت رسمی و عمومی
۱۹	فلسفه تعلیم و تربیت اسلامی	۲	۳۲	نظری	شناخت چیستی، چرایی و چگونگی تربیت در اسلام با تأکید بر مکاتب فلسفی اسلام و مبانی نظری سند تحول بنیادین آموزش و پرورش
۲۰	فناوری در آموزش	۱	۸ + ۱۶	نظری – عملی	شناخت اصول تولید محتوای الکترونیک با تأکید بر نحوه استفاده از هوش مصنوعی و تقویت

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
					مهارت‌های به کارگیری آن در فرایند یاددهی-یادگیری
۲۱	مدیریت کلاس درس و یادگیری	۲	۳۲	نظری	شناخت و کاربرست اصول و روش‌های مدیریت کلاس و یادگیری
۲۲	کارورزی	۱	۳۲	عملی	با مشاهده تأملی مسئله‌های آموزشی/ تربیتی در سطح کلاس درس و مدرسه را شناسایی و با استفاده از شواهد و مستندات علمی آن را تبیین نماید. مشاهدات تأملی و یافته‌های تجربی حاصل از واکاوی روایت‌ها را ثبت و گزارش نماید
۲۳	روش تحقیق	۱	۸ + ۱۶	نظری – عملی	شناخت روش فهم نظام‌مند و روش نقد نظام‌مند نظرات و اقوال علمی دانش تبلیغ و کسب مهارت لازم
جمع		۲۹	۵۳۶	–	–

د) دروس اختصاصی گرایش «آموزگاری ابتدایی»

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	آموزش قرآن در دوره ابتدایی	۱	۸ + ۱۶	نظری – عملی	بررسی و شناخت محتوایی و روش تدریس مجموعه کتاب‌های قرآن در دوره ابتدایی با تأکید بر تحلیل دقیق مفاهیم و مواد آموزشی مرتبط و کسب مهارت‌های لازم
۲	آموزش دینی در دوره ابتدایی	۲	۱۶+۳۲	نظری – عملی	بررسی و شناخت محتوایی و روش تدریس مجموعه کتاب‌های دینی در دوره ابتدایی با تأکید بر تحلیل دقیق مفاهیم و مواد آموزشی مرتبط و کسب مهارت‌های لازم
۳	آموزش ریاضی ۱	۲	۱۶+۳۲	نظری – عملی	بررسی و شناخت محتوایی و روش تدریس مجموعه کتاب‌های ریاضی در دوره اول ابتدایی با تأکید بر تحلیل دقیق مفاهیم و مواد آموزشی مرتبط و کسب مهارت‌های لازم
۴	آموزش ریاضی ۲	۱	۸ + ۱۶	نظری – عملی	بررسی و شناخت محتوایی و روش تدریس مجموعه کتاب‌های ریاضی در دوره دوم ابتدایی با تأکید بر تحلیل دقیق مفاهیم و مواد آموزشی مرتبط و کسب مهارت‌های لازم
۵	آموزش زبان فارسی	۲	۱۶+۳۲	نظری – عملی	بررسی و شناخت محتوایی و روش تدریس مجموعه کتاب‌های زبان و ادبیات فارسی در دوره ابتدایی با تأکید بر تحلیل دقیق مفاهیم و مواد آموزشی مرتبط و کسب مهارت‌های لازم
۶	آموزش علوم تجربی ۱	۲	۱۶+۳۲	نظری – عملی	بررسی و شناخت محتوایی و روش تدریس مجموعه کتاب‌های علوم تجربی در دوره اول ابتدایی با تأکید بر تحلیل دقیق مفاهیم و مواد آموزشی مرتبط و کسب مهارت‌های لازم
۷	آموزش علوم تجربی ۲	۱	۸ + ۱۶	نظری – عملی	بررسی و شناخت محتوایی و روش تدریس مجموعه کتاب‌های علوم تجربی در دوره

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
					دوم ابتدائی با تأکید بر تحلیل دقیق مفاهیم و مواد آموزشی مرتبط و کسب مهارت‌های لازم
۸	آموزش مطالعات	۱	۸ + ۱۶	نظری – عملی	بررسی و شناخت محتوایی و روش تدریس مجموعه کتاب‌های مطالعات اجتماعی در دوره ابتدائی با تأکید بر تحلیل دقیق مفاهیم و مواد آموزشی مرتبط و کسب مهارت‌های لازم
۹	آموزش نگارش	۱	۸ + ۱۶	نظری – عملی	بررسی و شناخت محتوایی و روش تدریس مجموعه کتاب‌های نگارش در دوره ابتدائی با تأکید بر تحلیل دقیق مفاهیم و مواد آموزشی مرتبط و کسب مهارت‌های لازم
۱۰	آموزش هنر	۱	۱۶	نظری	بررسی و شناخت مهم‌ترین مفاهیم و مبانی هنر دینی و شناخت محتوایی و روش تدریس مجموعه کتاب‌های هنر در دوره ابتدائی با تأکید بر تحلیل دقیق مفاهیم و مواد آموزشی مرتبط و کسب مهارت‌های لازم
۱۱	آموزش تربیت بدنی	۱	۸ + ۱۶	نظری – عملی	بررسی و شناخت محتوایی و روش تدریس تربیت بدنی در دوره ابتدائی با تأکید بر تحلیل دقیق مفاهیم و مواد آموزشی مرتبط و کسب مهارت‌های لازم
۱۲	ارزشیابی کیفی (توصیفی) در دوره ابتدایی	۱	۸ + ۱۶	نظری – عملی	شناخت مفاهیم و مهم‌ترین اهداف و روش‌های ارزشیابی کیفی در دوره ابتدائی
۱۳	آموزش و مدیریت کلاس‌های چند پایه	۱	۸ + ۱۶	نظری – عملی	کسب مهارت و شناخت روش‌های آموزش و مدیریت کلاس‌های چند پایه در دوره ابتدائی
۱۴	بازی و یادگیری	۱	۸ + ۱۶	نظری – عملی	کسب مهارت‌های لازم و شناخت روش‌های مورد نیاز جهت استفاده از ابزار و فنون بازی کودکان به منظور یاددهی مفاهیم

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
					آموزشی در دوره ابتدائی با تأکید بر معارف دینی
۱۵	کارگاه هنر ۱ (نقاشی، کاردستی و قصه گویی، خوش‌نویسی)	۱	۳۲	عملی	کارورزی و ارتقاء مهارت‌های مورد نیاز در عرصه یاددهی کتاب هنر در دوره ابتدائی با استفاده از ابزار نقاشی، کاردستی و قصه گویی
۱۶	کارگاه هنر ۲ (هنرهای شنیداری و نمایش خلاق)	۱	۳۲	عملی	کارورزی و ارتقاء مهارت‌های مورد نیاز در عرصه یاددهی کتاب هنر در دوره ابتدائی با استفاده از ابزار هنرهای شنیداری و نمایش خلاق
۱۷	مشکلات یادگیری کودک و نوجوان	۱	۱۶	نظری	بررسی و شناخت مهم‌ترین مسائل یادگیری در دوره کودکی و نوجوانی به همراه بررسی آسیب‌های این دوره و فراگیری راه کارهای مورد نیاز
۱۸	پایان‌نامه	۶	۱۹۲	عملی	ارائه یک پژوهش جامع، همراه با نقد و بررسی و تتبع کافی در یکی از موضوعات، مسائل و مباحث مرتبط با گرایش
	جمع	۲۷	۶۹۶	—	—

تربیت مبلغ معلم با گرایش دبیری الهیات

شناسنامه رشته

کد رشته: ۳۲۰۱۵۱۲

عنوان رشته: تربیت مبلغ معلم

عنوان گرایش: دبیری الهیات

آخرین مرجع مصوب کننده: کمیسیون مراکز تخصصی

تاریخ تصویب: مهر ماه ۱۴۰۳

شماره جلسه: ۱۷۲

عناوین و مشخصات کلی دروس:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش نیاز	۱۵	۲۶۴
۲	دروس عمومی	۳۴	۵۶۰
۳	دروس تخصصی مشترک رشته «تربیت مبلغ معلم»	۲۹	۵۳۶
۴	دروس اختصاصی گرایش «دبیری الهیات»	۲۹	۵۸۴
جمع کل		۱۰۷	۱۹۴۴

کلیات و برنامه درسی رشته

عنوان رشته

ماده ۱: عنوان رشته، «تربیت مبلغ معلم با گرایش دبیری الهیات» در مقطع سطح سه است.

تعریف

ماده ۲: سطح سه رشته «تربیت مبلغ معلم» با گرایش «دبیری الهیات» سومین مقطع از تحصیلات حوزوی و یکی از رشته‌های حوزه دانشی «تبلیغ و ارتباطات» است که طلاب ضمن شناخت عمیق فقه و اصول متعارف و آموزه‌های اسلام و مکتب اهل بیت علیهم السلام، مباحث و مسائل اختصاصی رشته و گرایش مذکور را در حد شناخت می‌آموزند و پس از ارتقاء صلاحیت‌های اخلاقی و احراز توان علمی و مهارتی با ارائه پایان‌نامه، موفق به دریافت مدرک سطح سه این رشته و گرایش می‌شوند.

اهداف

ماده ۳: اهداف رشته عبارتند از:

- ۱) زمینه‌سازی جهت تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
- ۲) شناخت عمیق مسائل فقهی و اصولی و شناخت روش استنباط فقهی؛
- ۳) شناخت استدلالی مکتب اهل بیت علیهم السلام بر اساس قرآن، سنت و عقل و دفاع از آن؛
- ۴) شناخت مباحث و مسائل اختصاصی رشته «تربیت مبلغ معلم» و گرایش مربوطه؛
- ۵) تقویت توان تبیین مکتب اهل بیت علیهم السلام و پاسخگویی به پرسش‌ها و شبهات؛
- ۶) شناخت منابع و مآخذ رشته «تربیت مبلغ معلم» و گرایش مربوطه؛
- ۷) تقویت توان استفاده از منابع و متون فقهی، اصولی و دانش‌های مرتبط با رشته «تربیت مبلغ معلم» و گرایش مربوطه؛
- ۸) تقویت مهارت‌های تبیین و ترویج معارف اسلامی در سطح میانی؛
- ۹) توان پاسخگویی به پرسش‌های تخصصی متناسب با رشته «تربیت مبلغ معلم» و گرایش مربوطه؛

۱۰) افزایش توان تحقیق در حدّ تحلیل و نقد نظرات و آراء در موضوعات و مسائل رشته «تربیت مبلغ معلم» و گرایش مربوطه؛

۱۱) زمینه سازی برای تربیت مدرسان دانش های مرتبط با رشته «تربیت مبلغ معلم» و گرایش مربوطه در سطوح پایین تر؛

۱۲) تربیت طلاب مستعد برای ورود به مقطع بالاتر.

سیاست ها

ماده ۴: سیاست های اجرایی رشته عبارتند از:

- ۱) اهتمام به تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
- ۲) اهتمام به تقویت استقلال فکری و علمی؛
- ۳) اهتمام به تقویت تعبد و تعهد دینی و ترویج و دفاع از عقاید و هویت شیعه امامیه؛
- ۴) تأکید بر بهره گیری از ابزارها و روش های کارآمد آموزشی و پژوهشی؛
- ۵) اهتمام به سنت های حسنه حوزوی؛
- ۶) تأکید بر روزآمدی و پویایی برنامه های آموزشی، پژوهشی و مهارتی و توجه به نیازهای روز؛
- ۷) تأکید بر شناسایی و تشویق استعداد های برتر در زمینه تحقیق، تدریس و تبلیغ؛
- ۸) تکیه بر آموزش موضوعات و مسائل اصلی رشته «تربیت مبلغ معلم» و گرایش مربوطه؛
- ۹) تأکید بر استفاده از متون آموزشی واجد شرایط لازم؛
- ۱۰) اهتمام به تقویت مبانی نظام مقدس اسلامی و ترویج ارزش های آن؛
- ۱۱) اهتمام به دروس فقه و اصول و نظارت بر اجرای آن.

نظام آموزشی رشته

ماده ۵: نظام آموزشی رشته عبارت است از:

نظام آموزشی این رشته و گرایش به صورت نیم‌سالی، درسی^۱ و حضوری است و بدون احتساب زمان تدوین پایان‌نامه، در چهار نیم‌سال ارائه می‌شود.

تبصره: حداکثر مدت تحصیل در موارد اضطراری، بدون احتساب زمان تدوین پایان‌نامه، شش نیم‌سال است.

شرایط پذیرش

ماده ۶: شرایط پذیرش عبارت است از:

- (۱) احراز صلاحیت‌های عمومی و اخلاقی بر اساس آیین‌نامه‌های مصوب؛
- (۲) دارا بودن مدرک علمی سطح دویکی از رشته‌ها و گرایش‌های حوزه دانشی «تبلیغ و ارتباطات»؛
- تبصره:** پذیرش داوطلبان سایر رشته‌های تخصصی، منوط به گذراندن دروس پیش‌نیاز بلامانع است.
- (۳) قبولی در سنجش علمی.

۱. در این نظام هر درس به صورت مستقل ارزیابی می‌شود و قبولی یا رد در یک درس، تأثیری در قبولی یا رد دروس دیگر ندارد.

مشخصات کلی برنامه درسی

ماده ۷: عناوین و مشخصات کلی دروس عبارت است از:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش‌نیاز	۱۵	۲۶۴
۲	دروس عمومی	۳۴	۵۶۰
۳	دروس تخصصی مشترک رشته «تربیت مبلّغ‌معلم»	۲۹	۵۳۶
۴	دروس اختصاصی گرایش «دبیری الهیات»	۲۷	۶۹۶
	جمع کل	۱۰۵	۲۰۵۶

مشخصات تفصیلی برنامه درسی

ماده ۸: عناوین و مشخصات تفصیلی دروس

الف) دروس پیش‌نیاز^۱

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	اصول و روش‌های تدریس	۱	۸+۱۶	نظری — عملی	آشنایی با اصول و روش‌های تدریس و کلاس‌داری و کسب مهارت‌های لازم
۲	تربیت دینی کودک و نوجوان	۱	۸+۱۶	نظری — عملی	آشنایی با اصول و روش‌های تربیت دینی کودک و نوجوان و کسب مهارت‌های لازم
۳	روان‌شناسی رشد	۲	۳۲	نظری	آشنایی با مراحل، ویژگی‌ها و ابعاد و نظریه‌های رشد و نقد آن‌ها از منظر اسلامی
۴	روانشناسی شخصیت	۲	۳۲	نظری	شناخت مفاهیم و نظریه‌های شخصیت و تحلیل و بررسی صفات شخصیت
۵	روان‌شناسی عمومی	۲	۳۲	نظری	آشنایی با مفهوم روان‌شناسی و روش‌های آن و تشخیص رابطه آن با سایر علوم و بررسی اجمالی و کلی روان‌شناسی اجتماعی، یادگیری، شخصیت،

۱. طلابی که هر یک از دروس پیش‌نیاز را در مراکز معتبر گذرانده باشند، در صورت مطابقت هشتاد درصدی سرفصل‌ها، از گذراندن همان درس معاف هستند.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
					تربیتی، نوروسایکولوژی، فیزیولوژی اعصاب، انگیزش و هیجان
۶	روش تحقیق در تعلیم و تربیت	۱	۸+۱۶	نظری — عملی	آشنایی با مهم‌ترین قواعد، روش‌های کمی و کیفی و فرایند تحقیق در تعلیم و تربیت و کسب مهارت لازم
۷	مدیریت و رهبری آموزشی	۲	۳۲	نظری	آشنایی با کلیات دانش مدیریت و رهبری آموزشی (مانند: مفاهیم، موضوع، ساختار، روش، منابع و ارتباط با دانش‌های دیگر)
۸	مسائل نوجوانان و جوانان	۱	۱۶	نظری	شناخت مهم‌ترین مسائل و چالش‌های تربیتی نوجوانان و جوانان در عصر حاضر و بررسی راه‌حل‌های آن
۹	نظام تعلیم و تربیت اسلامی ۱	۱	۱۶	نظری	آشنایی با مبانی و اهداف تعلیم و تربیت بر اساس منابع اسلامی
۱۰	نظام تعلیم و تربیت اسلامی ۲	۱	۱۶	نظری	آشنایی با اصول و روش‌های تعلیم و تربیت بر اساس منابع اسلامی
۱۱	نظام تعلیم و تربیت اسلامی ۳	۱	۱۶	نظری	آشنایی با ساختارها، مراحل، عوامل و موانع تعلیم و تربیت بر اساس منابع اسلامی
	جمع	۱۵	۲۶۴	—	—

ب) دروس عمومی

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	اهداف
۱	فقه	۱۷	۲۸۰	نظری	شناخت استدلالی مسائل مهم فقه طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه
۲	اصول	۱۷	۲۸۰	نظری	شناخت استدلالی مسائل مهم اصول فقه طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه
جمع		۳۴	۵۶۰	-	-

ج) دروس تخصصی مشترک رشته «تربیت مبلغ معلم»

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۱	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای شانزدهم تا هجدهم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۲	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۲	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای نوزدهم تا بیست و یکم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۳	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۳	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و دوم تا بیست و چهارم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۴	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۴	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و پنجم تا بیست و هفتم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه

۱. دروس تفسیر قرآن کریم ۱ تا ۵ با تصمیم گروه علمی _ تربیتی واحد آموزشی تخصصی مجری این رشته، می‌تواند به صورت مطالعاتی (همراه با جلسات حضوری محدود برای ارائه برخی از مباحث ضروری) اجرا شود.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۵	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۵	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و هشتم تا سی‌ام قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۶	تفسیر موضوعی	۱	۱۶	نظری	شناخت تحلیلی برخی از موضوعات تربیتی در قرآن بر اساس روش تفسیر قرآن کریم و بررسی آراء مفسران در این خصوص با تأکید بر تفاسیر المیزان و تسنیم
۷	فقه‌الحديث تربیتی	۱	۱۶	نظری	شناخت تحلیلی محتوای برخی از احادیث تربیتی در منابع معتبر روایی همراه با شرح و تبیین احادیث منتخب بر اساس قواعد فراگرفته در مبحث روش فهم حدیث
۸	مهدویت	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی مهم‌ترین مباحث مهدویت در مکتب شیعه مانند: رجعت، فلسفه غیبت و انتظار، آثار وجود امام غائب، ظهور و علائم آن، حکومت جهانی امام مهدی عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌همراه با پاسخ به شبهات و نقد مدعیان دروغین
۹	اخلاق حرفه‌ای در تربیت	۱	۱۶	نظری	شناخت و کاربری اصول و ارزش‌های اخلاق حرفه‌ای در موقعیت‌های تربیتی از منظر اسلام (حقوق و تکالیف معلم و شناخت تراحمات اخلاقی)
۱۰	اصول و روش‌های اندازه‌گیری، سنجش و ارزشیابی	۲	۱۶ + ۳۲	نظری – عملی	شناخت اصول و روش‌های «اندازه‌گیری، سنجش و ارزشیابی» و کسب مهارت در آن
۱۱	تاریخ اندیشه و عمل تربیتی در ایران	۱	۱۶	نظری	بررسی تحلیلی روند عمل و اندیشه تربیت در تاریخ اسلام و ایران و شناخت نسبت جایگاه کنونی اقدامات تربیتی در بستر تلاش‌های انجام‌شده به همراه بررسی انواع مدارس اسلامی معاصر و تجارب آن‌ها و نقاط قوت و ضعف آن‌ها

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱۲	تجارب حرفه معلم	۱	۱۶	نظری	ارائه تجارب حرفه معلمی در عرصه‌های مختلف به صورت سمیناری
۱۳	تربیت دینی کودک	۱	۱۶	نظری	شناخت اهداف، اصول، روش‌ها و مراحل تربیت اسلامی کودک و نحوه «آموزش تفکر به کودک»
۱۴	تربیت دینی نوجوان	۱	۱۶	نظری	شناخت اهداف، اصول، روش‌ها و مراحل تربیت اسلامی نوجوان و نحوه «آموزش تفکر به نوجوان»
۱۵	روش‌ها و فنون پیشرفته تدریس	۲	۱۶ + ۳۲	نظری – عملی	شناخت مباحث تکمیلی و نوین در عرصه تدریس و کلاس‌داری مانند: ارتباط و یادگیری در تدریس، عوامل و موانع یادگیری، راهکارهای یادگیری، الگوهای تدریس، روش‌های تدریس (مانند: مباحثه‌ای، دیداری، دستیاری، گردش علمی، حل مسئله، تلفیقی، یورش فکری، همسال، دالتون و شبیه‌سازی) و ارزشیابی و کسب مهارت‌لازم
۱۶	سواد رسانه‌ای	۱	۱۶	نظری	آشنایی با رسانه (تعریف، نقش و گستره، ابزارها)، آسیب‌ها و فرصت‌ها، عناصر مؤثر در سواد رسانه (مانند: درک پیام، داشتن تفکر انتقادی، آگاهی از تکنیک‌های رسانه‌ای)، نحوه مدیریت رسانه و تأثیرات آن در زندگی
۱۷	طراحی آموزشی و یادگیری	۱	۸ + ۱۶	نظری – عملی	شناخت فرآیند طراحی آموزشی در تدریس و کسب مهارت لازم جهت اجرای آن
۱۸	فلسفه تربیت مدرسه‌ای	۲	۳۲	نظری	شناخت چیستی، چرایی و چگونگی تربیت مدرسه‌ای در نظام تربیت رسمی و عمومی
۱۹	فلسفه تعلیم و تربیت اسلامی	۲	۳۲	نظری	شناخت چیستی، چرایی و چگونگی تربیت در اسلام با تأکید بر مکاتب فلسفی اسلام و مبانی نظری سند تحول بنیادین آموزش و پرورش
۲۰	فناوری در آموزش	۱	۸ + ۱۶	نظری – عملی	شناخت اصول تولید محتوای الکترونیک با تأکید بر نحوه استفاده از هوش مصنوعی و تقویت

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
					مهارت‌های به کارگیری آن در فرایند یاددهی-یادگیری
۲۱	مدیریت کلاس درس و یادگیری	۲	۳۲	نظری	شناخت و کاربرست اصول و روش‌های مدیریت کلاس و یادگیری
۲۲	کارورزی	۱	۳۲	عملی	با مشاهده تأملی مسئله‌های آموزشی/ تربیتی در سطح کلاس درس و مدرسه را شناسایی و با استفاده از شواهد و مستندات علمی آن را تبیین نماید. مشاهدات تأملی و یافته‌های تجربی حاصل از واکاوی روایت‌ها را ثبت و گزارش نماید
۲۳	روش تحقیق	۱	۸ + ۱۶	نظری – عملی	شناخت روش فهم نظام‌مند و روش نقد نظام‌مند نظرات و اقوال علمی دانش تبلیغ و کسب مهارت لازم
جمع		۲۹	۵۳۶	–	–

(د) دروس اختصاصی گرایش «دبیری الهیات»

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	کلام اسلامی ۱	۲	۳۲	نظری	شناخت عمیق مهم‌ترین مباحث توحید
۲	کلام اسلامی ۲	۲	۳۲	نظری	شناخت عمیق مهم‌ترین مباحث نبوت
۳	کلام اسلامی ۳	۲	۳۲	نظری	شناخت عمیق مهم‌ترین مباحث امامت
۴	کلام اسلامی ۴	۲	۳۲	نظری	شناخت عمیق مهم‌ترین مباحث معاد
۵	عرفان اسلامی	۱	۱۶	نظری	آشنایی با منابع، مبانی، روش و مسائل اساسی عرفان اسلامی و مراحل سیر و سلوک آن تأکید بر مکتب اهل بیت علیهم السلام
۶	مذاهب اسلامی	۱	۱۶	نظری	شناخت اهم مذاهب کلامی و فقهی (پیدایش، شخصیت‌ها، آثار)
۷	معرفت‌شناسی	۲	۳۲	نظری	شناخت منابع، راه‌ها و ابزار معرفت و معیارهای صدق و کذب
۸	نقد فرق انحرافی ^۱	۱	۱۶	نظری	شناخت، بررسی و نقد فرقه‌های انحرافی مانند: وهابیت، بهائیت، اهل حق، صوفیه و جریان یمانی و بیان علل پیدایش آن‌ها با تأکید بر اقتضاعات و نیازها
۹	ولایت فقیه	۲	۳۲	نظری	تبیین نظام سیاسی شیعه در عصر غیبت و شناخت استدلالی مشروعیت، شرایط، وظایف و اختیارات حاکم اسلامی از دیدگاه شیعه، با رویکرد کلامی
۱۰	جهان‌شناسی	۲	۳۲	نظری	شناخت عمیق مهم‌ترین مسائل جهان‌شناسی با رویکرد معارف اسلامی مانند: آفرینش و غایتمندی

۱. این درس بر اساس نیاز هر منطقه به موضوع، ارائه می‌گردد.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
					آن، مراتب جهان هستی، آیت بودن جهان، نظام‌مندی و علیت در آفرینش
۱۱	انسان در قرآن	۱	۱۶	نظری	تفسیر آیات قرآن در حوزه اوصاف و ویژگی‌های انسان؛ مانند: انتخاب‌گر، جاودانه، هدفمند، کمال‌جو، حقیقت‌گرا، آگاه به خویش، سرشت توحیدی، حامل امانت، ملهم به درک خوبی و گرایش به آن، اثرپذیر از محیط، تغییرپذیر، ستیز نهانی در اندرون، تکلیف‌پذیر، تکلیف‌گریز و محدود در علم و طاقت
۱۲	تحلیل و بررسی کتاب‌های دینی و قرآن متوسطه اول و دوم	۲	۱۶+۳۲	نظری_عملی	بررسی و شناخت محتوایی و روش تدریس کتاب‌های دینی و قرآن متوسطه اول و دوم و کسب مهارت‌های لازم
۱۳	راهندهای تدریس در آموزش الهیات	۱	۸ + ۱۶	نظری_عملی	شناخت مهم‌ترین راهبردهای موثر در آموزش الهیات مانند: راهبرد عینیت، اقتناع، انسجام و پویایی و...
۱۴	روش‌شناسی پاسخ به شبهات	۱	۱۶	نظری	شناخت جریان‌های شبهه‌ساز، نحوه پاسخ‌یابی و روش‌های پاسخ‌گویی به شبهات دینی
۱۵	نقد عرفان‌های کاذب	۱	۱۶	نظری	بررسی و نقد فرقه‌های انحرافی نوظهور و عرفان‌های شبه معنوی غربی و شرقی و بیان علل پیدایش آن‌ها
۱۶	پایان‌نامه	۶	۱۹۲	عملی	ارائه یک پژوهش جامع، همراه با نقد و بررسی و تتبع کافی در یکی از موضوعات، مسائل و مباحث مرتبط با گرایش
جمع		۲۹	۵۸۴		

تربیت مبلغ معلم با گرایش دبیری تاریخ

شناسنامه رشته

کد رشته: ۳۲۰۱۵۱۳

عنوان رشته: تربیت مبلغ معلم

عنوان گرایش: دبیری تاریخ

آخرین مرجع مصوب کننده: کمیسیون مراکز تخصصی

تاریخ تصویب: مهر ماه ۱۴۰۳

شماره جلسه: ۱۷۲

عناوین و مشخصات کلی دروس:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش نیاز	۱۵	۲۶۴
۲	دروس عمومی	۳۴	۵۶۰
۳	دروس تخصصی مشترک رشته «تربیت مبلغ معلم»	۲۹	۵۳۶
۴	دروس اختصاصی گرایش «دبیری تاریخ»	۲۷	۵۶۰
جمع کل		۱۰۵	۱۹۲۰

کلیات و برنامه درسی رشته

عنوان رشته

ماده ۱: عنوان رشته، «تربیت مبلغ معلم با گرایش دبیری تاریخ» در مقطع سطح سه است.

تعریف

ماده ۲: سطح سه رشته «تربیت مبلغ معلم» با گرایش «دبیری تاریخ» سومین مقطع از تحصیلات حوزوی و یکی از رشته‌های حوزه دانشی «تبلیغ و ارتباطات» است که طلاب ضمن شناخت عمیق فقه و اصول متعارف و آموزه‌های اسلام و مکتب اهل بیت علیهم السلام، مباحث و مسائل اختصاصی رشته و گرایش مذکور را در حد شناخت می‌آموزند و پس از ارتقاء صلاحیت‌های اخلاقی و احراز توان علمی و مهارتی با ارائه پایان‌نامه، موفق به دریافت مدرک سطح سه این رشته و گرایش می‌شوند.

اهداف

ماده ۳: اهداف رشته عبارتند از:

- ۱) زمینه‌سازی جهت تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
- ۲) شناخت عمیق مسائل فقهی و اصولی و شناخت روش استنباط فقهی؛
- ۳) شناخت استدلالی مکتب اهل بیت علیهم السلام بر اساس قرآن، سنت و عقل و دفاع از آن؛
- ۴) شناخت مباحث و مسائل اختصاصی رشته «تربیت مبلغ معلم» و گرایش مربوطه؛
- ۵) تقویت توان تبیین مکتب اهل بیت علیهم السلام و پاسخگویی به پرسش‌ها و شبهات؛
- ۶) شناخت منابع و مآخذ رشته «تربیت مبلغ معلم» و گرایش مربوطه؛
- ۷) تقویت توان استفاده از منابع و متون فقهی، اصولی و دانش‌های مرتبط با رشته «تربیت مبلغ معلم» و گرایش مربوطه؛
- ۸) تقویت مهارت‌های تبیین و ترویج معارف اسلامی در سطح میانی؛
- ۹) توان پاسخگویی به پرسش‌های تخصصی متناسب با رشته «تربیت مبلغ معلم» و گرایش مربوطه؛

۱۰) افزایش توان تحقیق در حدّ تحلیل و نقد نظرات و آراء در موضوعات و مسائل رشته «تربیت مبلغ معلم» و گرایش مربوطه؛

۱۱) زمینه سازی برای تربیت مدرسان دانش های مرتبط با رشته «تربیت مبلغ معلم» و گرایش مربوطه در سطوح پایین تر؛

۱۲) تربیت طلاب مستعد برای ورود به مقطع بالاتر.

سیاست ها

ماده ۴: سیاست های اجرایی رشته عبارتند از:

- ۱) اهتمام به تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
- ۲) اهتمام به تقویت استقلال فکری و علمی؛
- ۳) اهتمام به تقویت تعبد و تعهد دینی و ترویج و دفاع از عقاید و هویت شیعه امامیه؛
- ۴) تأکید بر بهره گیری از ابزارها و روش های کارآمد آموزشی و پژوهشی؛
- ۵) اهتمام به سنت های حسنه حوزوی؛
- ۶) تأکید بر روزآمدی و پویایی برنامه های آموزشی، پژوهشی و مهارتی و توجه به نیازهای روز؛
- ۷) تأکید بر شناسایی و تشویق استعداد های برتر در زمینه تحقیق، تدریس و تبلیغ؛
- ۸) تکیه بر آموزش موضوعات و مسائل اصلی رشته «تربیت مبلغ معلم» و گرایش مربوطه؛
- ۹) تأکید بر استفاده از متون آموزشی واجد شرایط لازم؛
- ۱۰) اهتمام به تقویت مبانی نظام مقدس اسلامی و ترویج ارزش های آن؛
- ۱۱) اهتمام به دروس فقه و اصول و نظارت بر اجرای آن.

نظام آموزشی رشته

ماده ۵: نظام آموزشی رشته عبارت است از:

نظام آموزشی این رشته و گرایش به صورت نیم‌سال، درسی^۱ و حضوری است و بدون احتساب زمان تدوین پایان‌نامه، در چهار نیم‌سال ارائه می‌شود.

تبصره: حداکثر مدت تحصیل در موارد اضطراری، بدون احتساب زمان تدوین پایان‌نامه، شش نیم‌سال است.

شرایط پذیرش

ماده ۶: شرایط پذیرش عبارت است از:

- (۱) احراز صلاحیت‌های عمومی و اخلاقی بر اساس آیین‌نامه‌های مصوب؛
- (۲) دارا بودن مدرک علمی سطح دو یکی از رشته‌ها و گرایش‌های حوزه دانشی «تبلیغ و ارتباطات»؛
- تبصره:** پذیرش داوطلبان سایر رشته‌های تخصصی، منوط به گذراندن دروس پیش‌نیاز بلامانع است.
- (۳) قبولی در سنجش علمی.

۱. در این نظام هر درس به صورت مستقل ارزیابی می‌شود و قبولی یا رد در یک درس، تأثیری در قبولی یا رد دروس دیگر ندارد.

مشخصات کلی برنامه درسی

ماده ۷: عناوین و مشخصات کلی دروس عبارت است از:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش نیاز	۱۵	۲۶۴
۲	دروس عمومی	۳۴	۵۶۰
۳	دروس تخصصی مشترک رشته «تربیت مبلّغ معلم»	۲۹	۵۳۶
۴	دروس اختصاصی گرایش «دبیری تاریخ»	۲۷	۶۹۶
	جمع کل	۱۰۵	۲۰۵۶

مشخصات تفصیلی برنامه درسی

ماده ۸: عناوین و مشخصات تفصیلی دروس

الف) دروس پیش نیاز^۱

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	اصول و روش های تدریس	۱	۸+۱۶	نظری — عملی	آشنایی با اصول و روش های تدریس و کلاس داری و کسب مهارت های لازم
۲	تربیت دینی کودک و نوجوان	۱	۸+۱۶	نظری — عملی	آشنایی با اصول و روش های تربیت دینی کودک و نوجوان و کسب مهارت های لازم
۳	روان شناسی رشد	۲	۳۲	نظری	آشنایی با مراحل، ویژگی ها و ابعاد و نظریه های رشد و نقد آن ها از منظر اسلامی
۴	روانشناسی شخصیت	۲	۳۲	نظری	شناخت مفاهیم و نظریه های شخصیت و تحلیل و بررسی صفات شخصیت
۵	روان شناسی عمومی	۲	۳۲	نظری	آشنایی با مفهوم روان شناسی و روش های آن و تشخیص رابطه آن با سایر علوم و بررسی اجمالی و کلی روان شناسی اجتماعی، یادگیری، شخصیت،

۱. طلابی که هر یک از دروس پیش نیاز را در مراکز معتبر گذرانده باشند، در صورت مطابقت هشتاد درصدی سرفصل ها، از گذراندن همان درس معاف هستند.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
					تربیتی، نوروسایکولوژی، فیزیولوژی اعصاب، انگیزش و هیجان
۶	روش تحقیق در تعلیم و تربیت	۱	۸+۱۶	نظری — عملی	آشنایی با مهم‌ترین قواعد، روش‌های کمی و کیفی و فرایند تحقیق در تعلیم و تربیت و کسب مهارت لازم
۷	مدیریت و رهبری آموزشی	۲	۳۲	نظری	آشنایی با کلیات دانش مدیریت و رهبری آموزشی (مانند: مفاهیم، موضوع، ساختار، روش، منابع و ارتباط با دانش‌های دیگر)
۸	مسائل نوجوانان و جوانان	۱	۱۶	نظری	شناخت مهم‌ترین مسائل و چالش‌های تربیتی نوجوانان و جوانان در عصر حاضر و بررسی راه‌حل‌های آن
۹	نظام تعلیم و تربیت اسلامی ۱	۱	۱۶	نظری	آشنایی با مبانی و اهداف تعلیم و تربیت بر اساس منابع اسلامی
۱۰	نظام تعلیم و تربیت اسلامی ۲	۱	۱۶	نظری	آشنایی با اصول و روش‌های تعلیم و تربیت بر اساس منابع اسلامی
۱۱	نظام تعلیم و تربیت اسلامی ۳	۱	۱۶	نظری	آشنایی با ساختارها، مراحل، عوامل و موانع تعلیم و تربیت بر اساس منابع اسلامی
	جمع	۱۵	۲۶۴	—	—

ب) دروس عمومی

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	اهداف
۱	فقه	۱۷	۲۸۰	نظری	شناخت استدلالی مسائل مهم فقه طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه
۲	اصول	۱۷	۲۸۰	نظری	شناخت استدلالی مسائل مهم اصول فقه طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه
جمع		۳۴	۵۶۰	—	—

ج) دروس تخصصی مشترک رشته «تربیت مبلغ معلم»

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۱	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای شانزدهم تا هجدهم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۲	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۲	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای نوزدهم تا بیست و یکم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۳	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۳	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و دوم تا بیست و چهارم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۴	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۴	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و پنجم تا بیست و هفتم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه

۱. دروس تفسیر قرآن کریم ۱ تا ۵ با تصمیم گروه علمی _ تربیتی واحد آموزشی تخصصی مجری این رشته، می‌تواند به صورت مطالعاتی (همراه با جلسات حضوری محدود برای ارائه برخی از مباحث ضروری) اجرا شود.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۵	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۵	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و هشتم تا سی‌ام قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۶	تفسیر موضوعی	۱	۱۶	نظری	شناخت تحلیلی برخی از موضوعات تربیتی در قرآن بر اساس روش تفسیر قرآن کریم و بررسی آراء مفسران در این خصوص با تأکید بر تفاسیر المیزان و تسنیم
۷	فقه‌الحديث تربیتی	۱	۱۶	نظری	شناخت تحلیلی محتوای برخی از احادیث تربیتی در منابع معتبر روایی همراه با شرح و تبیین احادیث منتخب بر اساس قواعد فراگرفته در مبحث روش فهم حدیث
۸	مهدویت	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی مهم‌ترین مباحث مهدویت در مکتب شیعه مانند: رجعت، فلسفه غیبت و انتظار، آثار وجود امام غائب، ظهور و علائم آن، حکومت جهانی امام مهدی عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌همراه با پاسخ به شبهات و نقد مدعیان دروغین
۹	اخلاق حرفه‌ای در تربیت	۱	۱۶	نظری	شناخت و کاربری اصول و ارزش‌های اخلاق حرفه‌ای در موقعیت‌های تربیتی از منظر اسلام (حقوق و تکالیف معلم و شناخت تراحمات اخلاقی)
۱۰	اصول و روش‌های اندازه‌گیری، سنجش و ارزشیابی	۲	۱۶ + ۳۲	نظری – عملی	شناخت اصول و روش‌های «اندازه‌گیری، سنجش و ارزشیابی» و کسب مهارت در آن
۱۱	تاریخ اندیشه و عمل تربیتی در ایران	۱	۱۶	نظری	بررسی تحلیلی روند عمل و اندیشه تربیت در تاریخ اسلام و ایران و شناخت نسبت جایگاه کنونی اقدامات تربیتی در بستر تلاش‌های انجام‌شده به همراه بررسی انواع مدارس اسلامی معاصر و تجارب آن‌ها و نقاط قوت و ضعف آن‌ها

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱۲	تجارب حرفه معلم	۱	۱۶	نظری	ارائه تجارب حرفه معلمی در عرصه‌های مختلف به صورت سمیناری
۱۳	تربیت دینی کودک	۱	۱۶	نظری	شناخت اهداف، اصول، روش‌ها و مراحل تربیت اسلامی کودک و نحوه «آموزش تفکر به کودک»
۱۴	تربیت دینی نوجوان	۱	۱۶	نظری	شناخت اهداف، اصول، روش‌ها و مراحل تربیت اسلامی نوجوان و نحوه «آموزش تفکر به نوجوان»
۱۵	روش‌ها و فنون پیشرفته تدریس	۲	۱۶ + ۳۲	نظری – عملی	شناخت مباحث تکمیلی و نوین در عرصه تدریس و کلاس‌داری مانند: ارتباط و یادگیری در تدریس، عوامل و موانع یادگیری، راهکارهای یادگیری، الگوهای تدریس، روش‌های تدریس (مانند: مباحثه‌ای، دیداری، دستیاری، گردش علمی، حل مسئله، تلفیقی، یورش فکری، همسال، دالتون و شبیه‌سازی) و ارزشیابی و کسب مهارت‌لازم
۱۶	سواد رسانه‌ای	۱	۱۶	نظری	آشنایی با رسانه (تعریف، نقش و گستره، ابزارها)، آسیب‌ها و فرصت‌ها، عناصر مؤثر در سواد رسانه (مانند: درک پیام، داشتن تفکر انتقادی، آگاهی از تکنیک‌های رسانه‌ای)، نحوه مدیریت رسانه و تأثیرات آن در زندگی
۱۷	طراحی آموزشی و یادگیری	۱	۸ + ۱۶	نظری – عملی	شناخت فرآیند طراحی آموزشی در تدریس و کسب مهارت لازم جهت اجرای آن
۱۸	فلسفه تربیت مدرسه‌ای	۲	۳۲	نظری	شناخت چیستی، چرایی و چگونگی تربیت مدرسه‌ای در نظام تربیت رسمی و عمومی
۱۹	فلسفه تعلیم و تربیت اسلامی	۲	۳۲	نظری	شناخت چیستی، چرایی و چگونگی تربیت در اسلام با تأکید بر مکاتب فلسفی اسلام و مبانی نظری سند تحول بنیادین آموزش و پرورش
۲۰	فناوری در آموزش	۱	۸ + ۱۶	نظری – عملی	شناخت اصول تولید محتوای الکترونیک با تأکید بر نحوه استفاده از هوش مصنوعی و تقویت

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
					مهارت‌های به کارگیری آن در فرایند یاددهی-یادگیری
۲۱	مدیریت کلاس درس و یادگیری	۲	۳۲	نظری	شناخت و کاربرست اصول و روش‌های مدیریت کلاس و یادگیری
۲۲	کارورزی	۱	۳۲	عملی	با مشاهده تأملی مسئله‌های آموزشی/ تربیتی در سطح کلاس درس و مدرسه را شناسایی و با استفاده از شواهد و مستندات علمی آن را تبیین نماید. مشاهدات تأملی و یافته‌های تجربی حاصل از واکاوی روایت‌ها را ثبت و گزارش نماید
۲۳	روش تحقیق	۱	۸ + ۱۶	نظری – عملی	شناخت روش فهم نظام‌مند و روش نقد نظام‌مند نظرات و اقوال علمی دانش تبلیغ و کسب مهارت لازم
جمع		۲۹	۵۳۶	–	–

د) دروس اختصاصی گرایش «دبیری تاریخ»

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	سیره معصومین علیهم السلام	۲	۳۲	نظری	شناخت سیره معصومین علیهم السلام در ابعاد اجتماعی_ سیاسی، مدیریتی، اقتصادی
۲	تاریخ در قرآن و احادیث	۲	۳۲	نظری	شناخت فلسفه تاریخ و انواع اسلوب بیان تاریخ در قرآن و روایات معصومین علیهم السلام
۳	استعمار و مستشرقان	۱	۱۶	نظری	شناخت استعمار و تکاپوهای استعمارگران در کشورهای اسلامی و نیز شناخت انگیزه‌ها و اهداف مستشرقان
۴	تاریخ تحولات سیاسی و اجتماعی غرب پس از انقلاب صنعتی	۲	۳۲	نظری	شناخت تاریخ مهم‌ترین تحولات اجتماعی سیاسی غرب از انقلاب صنعتی تا کنون
۵	تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی	۲	۳۲	نظری	شناخت نسبت به اهم مسائل تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی، علل رکود و نیز تمدن نوین اسلامی
۶	جریان‌شناسی شبهات تاریخی	۲	۳۲	نظری	شناخت جریان‌های شبهات تاریخی مانند: جریان‌های استعماری، استشراق، جریان‌های باستان گرایی، غلو و خرافه گرایی،
۷	کلیات تاریخ سیاسی اجتماعی اسلام	۲	۳۲	نظری	شناخت تاریخ سیاسی اجتماعی اسلام از آغاز تا سقوط امپراتوری عثمانی
۸	نقش روحانیت در دو سده اخیر	۱	۱۶	نظری	شناخت نقش سیاسی اجتماعی روحانیت شیعه در تحولات دو سده اخیر در ایران و جهان اسلام
۹	نهضت‌های اسلامی معاصر	۲	۳۲	نظری	شناخت و بررسی نهضت‌های اسلامی معاصر (اهداف، زمینه شکل گیری، شخصیت‌های مؤثر، نتایج)
۱۰	مأخذ شناسی تاریخ	۱	۱۶	نظری	شناخت مأخذ و منابع تاریخی و نقد آن‌ها و نیز شناخت روش مطالعات تاریخی
۱۱	روش مطالعات تاریخی	۱	۱۶ + ۸	نظری – عملی	آشنایی با مهم‌ترین قواعد، روش‌ها و فرایند تحقیق در تاریخ و کسب مهارت لازم

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱۲	تحلیل و بررسی کتاب‌های تاریخ متوسطه ۱	۲	۱۶ + ۳۲	نظری – عملی	بررسی و شناخت محتوایی و روش تدریس کتاب‌های تاریخ ایران و جهان در دوره متوسطه و کسب مهارت‌های لازم
۱۳	تحلیل و بررسی کتاب‌های تاریخ متوسطه ۲	۱	۸ + ۱۶	نظری – عملی	بررسی و شناخت محتوایی و روش تدریس کتاب‌های تاریخ اسلام در دوره متوسطه و کسب مهارت‌های لازم
۱۴	پایان‌نامه	۶	۱۹۲	عملی	ارائه یک پژوهش جامع، همراه با نقد و بررسی و تتبع کافی در یکی از موضوعات، مسائل و مباحث مرتبط با گرایش
	جمع	۲۷	۵۶۰	–	–

تربیت مبلغ معلم با گرایش زبان و ادبیات فارسی

شناسنامه رشته

کد رشته: ۳۲۰۱۵۱۴

عنوان رشته: تربیت مبلغ معلم

عنوان گرایش: دبیری زبان و ادبیات فارسی

آخرین مرجع مصوب کننده: کمیسیون مراکز تخصصی

تاریخ تصویب: مهر ماه ۱۴۰۳

شماره جلسه: ۱۷۲

عناوین و مشخصات کلی دروس:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش نیاز	۱۵	۲۶۴
۲	دروس عمومی	۳۴	۵۶۰
۳	دروس تخصصی مشترک رشته «تربیت مبلغ معلم»	۲۹	۵۳۶
۴	دروس اختصاصی گرایش «دبیری زبان و ادبیات فارسی»	۲۹	۶۲۴
جمع کل		۱۰۷	۹۸۴

کلیات و برنامه درسی رشته

عنوان رشته

ماده ۱: عنوان رشته، «تربیت مبلغ معلم با گرایش دبیری زبان و ادبیات فارسی» در مقطع سطح سه است.

تعریف

ماده ۲: سطح سه رشته «تربیت مبلغ معلم» با گرایش «دبیری زبان و ادبیات فارسی» سومین مقطع از تحصیلات حوزوی و یکی از رشته‌های حوزه دانشی «تبلیغ و ارتباطات» است که طلاب ضمن شناخت عمیق فقه و اصول متعارف و آموزه‌های اسلام و مکتب اهل بیت علیهم السلام، مباحث و مسائل اختصاصی رشته و گرایش مذکور را در حد شناخت می‌آموزند و پس از ارتقاء صلاحیت‌های اخلاقی و احراز توان علمی و مهارتی با ارائه پایان‌نامه، موفق به دریافت مدرک سطح سه این رشته و گرایش می‌شوند.

اهداف

ماده ۳: اهداف رشته عبارتند از:

- ۱) زمینه‌سازی جهت تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
- ۲) شناخت عمیق مسائل فقهی و اصولی و شناخت روش استنباط فقهی؛
- ۳) شناخت استدلالی مکتب اهل بیت علیهم السلام بر اساس قرآن، سنت و عقل و دفاع از آن؛
- ۴) شناخت مباحث و مسائل اختصاصی رشته «تربیت مبلغ معلم» و گرایش مربوطه؛
- ۵) تقویت توان تبیین مکتب اهل بیت علیهم السلام و پاسخگویی به پرسش‌ها و شبهات؛
- ۶) شناخت منابع و مآخذ رشته «تربیت مبلغ معلم» و گرایش مربوطه؛
- ۷) تقویت توان استفاده از منابع و متون فقهی، اصولی و دانش‌های مرتبط با رشته «تربیت مبلغ معلم» و گرایش مربوطه؛
- ۸) تقویت مهارت‌های تبیین و ترویج معارف اسلامی در سطح میانی؛

- ۹) توان پاسخگویی به پرسش‌های تخصصی متناسب با رشته «تربیت مبلغ معلم» و گرایش مربوطه؛
- ۱۰) افزایش توان تحقیق در حدّ تحلیل و نقد نظرات و آراء در موضوعات و مسائل رشته «تربیت مبلغ معلم» و گرایش مربوطه؛
- ۱۱) زمینه‌سازی برای تربیت مدرسان دانش‌های مرتبط با رشته «تربیت مبلغ معلم» و گرایش مربوطه در سطوح پایین‌تر؛
- ۱۲) تربیت طلاب مستعد برای ورود به مقطع بالاتر.

سیاست‌ها

ماده ۴: سیاست‌های اجرایی رشته عبارتند از:

- ۱) اهتمام به تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
- ۲) اهتمام به تقویت استقلال فکری و علمی؛
- ۳) اهتمام به تقویت تعبد و تعهد دینی و ترویج و دفاع از عقاید و هویت شیعه امامیه؛
- ۴) تأکید بر بهره‌گیری از ابزارها و روش‌های کارآمد آموزشی و پژوهشی؛
- ۵) اهتمام به سنت‌های حسنه حوزوی؛
- ۶) تأکید بر روزآمدی و پویایی برنامه‌های آموزشی، پژوهشی و مهارتی و توجه به نیازهای روز؛
- ۷) تأکید بر شناسایی و تشویق استعدادهای برتر در زمینه تحقیق، تدریس و تبلیغ؛
- ۸) تکیه بر آموزش موضوعات و مسائل اصلی رشته «تربیت مبلغ معلم» و گرایش مربوطه؛
- ۹) تأکید بر استفاده از متون آموزشی واجد شرایط لازم؛
- ۱۰) اهتمام به تقویت مبانی نظام مقدس اسلامی و ترویج ارزش‌های آن؛
- ۱۱) اهتمام به دروس فقه و اصول و نظارت بر اجرای آن.

نظام آموزشی رشته

ماده ۵: نظام آموزشی رشته عبارت است از:

نظام آموزشی این رشته و گرایش به صورت نیم‌سال، درسی^۱ و حضوری است و بدون احتساب زمان تدوین پایان‌نامه، در چهار نیم‌سال ارائه می‌شود.

تبصره: حداکثر مدت تحصیل در موارد اضطراری، بدون احتساب زمان تدوین پایان‌نامه، شش نیم‌سال است.

شرایط پذیرش

ماده ۶: شرایط پذیرش عبارت است از:

- (۱) احراز صلاحیت‌های عمومی و اخلاقی بر اساس آیین‌نامه‌های مصوب؛
- (۲) دارا بودن مدرک علمی سطح دو یکی از رشته‌ها و گرایش‌های حوزه دانشی «تبلیغ و ارتباطات»؛
- تبصره:** پذیرش داوطلبان سایر رشته‌های تخصصی، منوط به گذراندن دروس پیش‌نیاز بلامانع است.
- (۳) قبولی در سنجش علمی.

۱. در این نظام هر درس به صورت مستقل ارزیابی می‌شود و قبولی یا رد در یک درس، تأثیری در قبولی یا رد دروس دیگر ندارد.

مشخصات کلی برنامه درسی

ماده ۷: عناوین و مشخصات کلی دروس عبارت است از:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش‌نیاز	۱۵	۲۶۴
۲	دروس عمومی	۳۴	۵۶۰
۳	دروس تخصصی مشترک رشته «تربیت مبلّغ‌معلم»	۲۹	۵۳۶
۴	دروس اختصاصی گرایش «دبیری زبان و ادبیات فارسی»	۲۹	۶۸۴
	جمع کل	۱۰۷	۱۹۸۴

مشخصات تفصیلی برنامه درسی

ماده ۸: عناوین و مشخصات تفصیلی دروس

الف) دروس پیش‌نیاز^۱

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	اصول و روش‌های تدریس	۱	۸+۱۶	نظری — عملی	آشنایی با اصول و روش‌های تدریس و کلاس‌داری و کسب مهارت‌های لازم
۲	تربیت دینی کودک و نوجوان	۱	۸+۱۶	نظری — عملی	آشنایی با اصول و روش‌های تربیت دینی کودک و نوجوان و کسب مهارت‌های لازم
۳	روان‌شناسی رشد	۲	۳۲	نظری	آشنایی با مراحل، ویژگی‌ها و ابعاد و نظریه‌های رشد و نقد آن‌ها از منظر اسلامی
۴	روانشناسی شخصیت	۲	۳۲	نظری	شناخت مفاهیم و نظریه‌های شخصیت و تحلیل و بررسی صفات شخصیت
۵	روان‌شناسی عمومی	۲	۳۲	نظری	آشنایی با مفهوم روان‌شناسی و روش‌های آن و تشخیص رابطه آن با سایر علوم و بررسی اجمالی و کلی روان‌شناسی اجتماعی، یادگیری، شخصیت،

۱. طلابی که هر یک از دروس پیش‌نیاز را در مراکز معتبر گذرانده باشند، در صورت مطابقت هشتاد درصدی سرفصل‌ها، از گذراندن همان درس معاف هستند.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
					تربیتی، نوروسایکولوژی، فیزیولوژی اعصاب، انگیزش و هیجان
۶	روش تحقیق در تعلیم و تربیت	۱	۸+۱۶	نظری — عملی	آشنایی با مهم‌ترین قواعد، روش‌های کمی و کیفی و فرایند تحقیق در تعلیم و تربیت و کسب مهارت لازم
۷	مدیریت و رهبری آموزشی	۲	۳۲	نظری	آشنایی با کلیات دانش مدیریت و رهبری آموزشی (مانند: مفاهیم، موضوع، ساختار، روش، منابع و ارتباط با دانش‌های دیگر)
۸	مسائل نوجوانان و جوانان	۱	۱۶	نظری	شناخت مهم‌ترین مسائل و چالش‌های تربیتی نوجوانان و جوانان در عصر حاضر و بررسی راه‌حل‌های آن
۹	نظام تعلیم و تربیت اسلامی ۱	۱	۱۶	نظری	آشنایی با مبانی و اهداف تعلیم و تربیت بر اساس منابع اسلامی
۱۰	نظام تعلیم و تربیت اسلامی ۲	۱	۱۶	نظری	آشنایی با اصول و روش‌های تعلیم و تربیت بر اساس منابع اسلامی
۱۱	نظام تعلیم و تربیت اسلامی ۳	۱	۱۶	نظری	آشنایی با ساحت‌ها، مراحل، عوامل و موانع تعلیم و تربیت بر اساس منابع اسلامی
	جمع	۱۵	۲۶۴	—	—

ب) دروس عمومی

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	اهداف
۱	فقه	۱۷	۲۸۰	نظری	شناخت استدلالی مسائل مهم فقه طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه
۲	اصول	۱۷	۲۸۰	نظری	شناخت استدلالی مسائل مهم اصول فقه طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه
جمع		۳۴	۵۶۰	-	-

ج) دروس تخصصی مشترک رشته «تربیت مبلغ معلم»

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۱	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای شانزدهم تا هجدهم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۲	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۲	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای نوزدهم تا بیست و یکم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۳	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۳	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و دوم تا بیست و چهارم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۴	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۴	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و پنجم تا بیست و هفتم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه

۱. دروس تفسیر قرآن کریم ۱ تا ۵ با تصمیم گروه علمی _ تربیتی واحد آموزشی تخصصی مجری این رشته، می‌تواند به صورت مطالعاتی (همراه با جلسات حضوری محدود برای ارائه برخی از مباحث ضروری) اجرا شود.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۵	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۵	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و هشتم تا سی‌ام قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۶	تفسیر موضوعی	۱	۱۶	نظری	شناخت تحلیلی برخی از موضوعات تربیتی در قرآن بر اساس روش تفسیر قرآن کریم و بررسی آراء مفسران در این خصوص با تأکید بر تفاسیر المیزان و تسنیم
۷	فقه‌الحديث تربیتی	۱	۱۶	نظری	شناخت تحلیلی محتوای برخی از احادیث تربیتی در منابع معتبر روایی همراه با شرح و تبیین احادیث منتخب بر اساس قواعد فراگرفته در مبحث روش فهم حدیث
۸	مهدویت	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی مهم‌ترین مباحث مهدویت در مکتب شیعه مانند: رجعت، فلسفه غیبت و انتظار، آثار وجود امام غائب، ظهور و علائم آن، حکومت جهانی امام مهدی عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌همراه با پاسخ به شبهات و نقد مدعیان دروغین
۹	اخلاق حرفه‌ای در تربیت	۱	۱۶	نظری	شناخت و کاربری اصول و ارزش‌های اخلاق حرفه‌ای در موقعیت‌های تربیتی از منظر اسلام (حقوق و تکالیف معلم و شناخت تراحمات اخلاقی)
۱۰	اصول و روش‌های اندازه‌گیری، سنجش و ارزشیابی	۲	۱۶ + ۳۲	نظری – عملی	شناخت اصول و روش‌های «اندازه‌گیری، سنجش و ارزشیابی» و کسب مهارت در آن
۱۱	تاریخ اندیشه و عمل تربیتی در ایران	۱	۱۶	نظری	بررسی تحلیلی روند عمل و اندیشه تربیت در تاریخ اسلام و ایران و شناخت نسبت جایگاه کنونی اقدامات تربیتی در بستر تلاش‌های انجام‌شده به همراه بررسی انواع مدارس اسلامی معاصر و تجارب آن‌ها و نقاط قوت و ضعف آن‌ها

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱۲	تجارب حرفه معلم	۱	۱۶	نظری	ارائه تجارب حرفه معلمی در عرصه‌های مختلف به صورت سمیناری
۱۳	تربیت دینی کودک	۱	۱۶	نظری	شناخت اهداف، اصول، روش‌ها و مراحل تربیت اسلامی کودک و نحوه «آموزش تفکر به کودک»
۱۴	تربیت دینی نوجوان	۱	۱۶	نظری	شناخت اهداف، اصول، روش‌ها و مراحل تربیت اسلامی نوجوان و نحوه «آموزش تفکر به نوجوان»
۱۵	روش‌ها و فنون پیشرفته تدریس	۲	۱۶ + ۳۲	نظری – عملی	شناخت مباحث تکمیلی و نوین در عرصه تدریس و کلاس‌داری مانند: ارتباط و یادگیری در تدریس، عوامل و موانع یادگیری، راهکارهای یادگیری، الگوهای تدریس، روش‌های تدریس (مانند: مباحثه‌ای، دیداری، دستیاری، گردش علمی، حل مسئله، تلفیقی، یورش فکری، همسال، دالتون و شبیه‌سازی) و ارزشیابی و کسب مهارت‌لازم
۱۶	سواد رسانه‌ای	۱	۱۶	نظری	آشنایی با رسانه (تعریف، نقش و گستره، ابزارها)، آسیب‌ها و فرصت‌ها، عناصر مؤثر در سواد رسانه (مانند: درک پیام، داشتن تفکر انتقادی، آگاهی از تکنیک‌های رسانه‌ای)، نحوه مدیریت رسانه و تأثیرات آن در زندگی
۱۷	طراحی آموزشی و یادگیری	۱	۸ + ۱۶	نظری – عملی	شناخت فرآیند طراحی آموزشی در تدریس و کسب مهارت لازم جهت اجرای آن
۱۸	فلسفه تربیت مدرسه‌ای	۲	۳۲	نظری	شناخت چیستی، چرایی و چگونگی تربیت مدرسه‌ای در نظام تربیت رسمی و عمومی
۱۹	فلسفه تعلیم و تربیت اسلامی	۲	۳۲	نظری	شناخت چیستی، چرایی و چگونگی تربیت در اسلام با تأکید بر مکاتب فلسفی اسلام و مبانی نظری سند تحول بنیادین آموزش و پرورش
۲۰	فناوری در آموزش	۱	۸ + ۱۶	نظری – عملی	شناخت اصول تولید محتوای الکترونیک با تأکید بر نحوه استفاده از هوش مصنوعی و تقویت

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
					مهارت‌های به کارگیری آن در فرایند یاددهی-یادگیری
۲۱	مدیریت کلاس درس و یادگیری	۲	۳۲	نظری	شناخت و کاربرست اصول و روش‌های مدیریت کلاس و یادگیری
۲۲	کارورزی	۱	۳۲	عملی	با مشاهده تأملی مسئله‌های آموزشی/ تربیتی در سطح کلاس درس و مدرسه را شناسایی و با استفاده از شواهد و مستندات علمی آن را تبیین نماید. مشاهدات تأملی و یافته‌های تجربی حاصل از واکاوی روایت‌ها را ثبت و گزارش نماید
۲۳	روش تحقیق	۱	۸ + ۱۶	نظری – عملی	شناخت روش فهم نظام‌مند و روش نقد نظام‌مند نظرات و اقوال علمی دانش تبلیغ و کسب مهارت لازم
جمع		۲۹	۵۳۶	–	–

د) دروس اختصاصی گرایش «دبیری زبان و ادبیات فارسی»

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	تاریخ ادبیات ایران ۱	۱	۱۶	نظری	شناخت سیر تحول و تطور ادب فارسی و چهره‌های شاخص ادبی و معرفی آثار مهم آنان از آغاز تا پایان قرن نهم
۲	تاریخ ادبیات ایران ۲	۱	۱۶	نظری	شناخت سیر تحول و تطور ادب فارسی و چهره‌های شاخص ادبی و معرفی آثار مهم آنان از آغاز تا پایان قرن دهم تا پایان دوره بازگشت ادبی (پایان دوره قاجاریه)
۳	ادبیات معاصر	۱	۱۶	نظری	شناخت شاعران و نویسندگان معاصر (از عصر مشروطه تاکنون) - واکاوی سبک شعر و نثر این دوره
۴	بلاغت کاربردی	۱	۸ + ۱۶	نظری_عملی	تشخیص و به‌کارگیری مهم‌ترین قواعد علم بلاغت با توجه به محتوای کتاب‌های دوره متوسطه
۵	دستور زبان فارسی	۲	۳۲	نظری	-شناخت مباحث مختلف دستوری - شناخت تاریخ و سیر تحولات دستور زبان فارسی و نظریه‌های مختلف دستوری از آغاز تاکنون
۶	سبک‌شناسی ۱ (نثر)	۱	۱۶	نظری	-شناخت سبک و ویژگی‌های متون نثر فارسی - شناخت سیر تحول و تطور نثر فارسی
۷	سبک‌شناسی ۲ (نظم)	۱	۱۶	نظری	-شناخت سبک و ویژگی‌های متون نظم فارسی - سیر تحول و تطور نظم فارسی
۸	شناخت انواع ادبی و مکتب‌ها و نظریه‌های ادبی جهان	۱	۱۶	نظری	شناخت انواع ادبی، مکاتب و نظریه‌های ادبی از جمله ساختار گرای، صورت‌گرایی و ... با تاکید بر رویکرد کتب فارسی دوره متوسطه
۹	عروض و قافیه	۱	۸ + ۱۶	نظری_عملی	تشخیص و به‌کارگیری مهم‌ترین قواعد عروض و قافیه در شعر فارسی با توجه به محتوای کتاب‌های فارسی دوره متوسطه
۱۰	مبانی زبان شناسی	۱	۸ + ۱۶	نظری_عملی	-شناخت علم زبان‌شناسی (در سه سطح آوایی، نحوی و معنایی)، نقش‌ها و گونه‌های مختلف زبانی در راستای درک بهتر ساختار

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
					زبان فارسی - کسب مهارت‌ها و شایستگی‌های لازم برای انتقال به دانش‌آموزان
۱۱	متون نثر ۱	۱	۱۶	نظری	شناخت نثر ساده و مرسل فارسی با محوریت متون منثور صوفیانه و عرفانی با تأکید بر کتاب‌های اسرار التوحید و تذکره الاولیاء
۱۲	متون نثر ۲	۱	۱۶	نظری	شناخت نثر بینابین فارسی ضمن بررسی آثار دوره تاریخ بیهقی به همراه بررسی تاریخ بیهقی و قابوس‌نامه
۱۳	متون نثر ۳	۱	۱۶	نظری	شناخت نثر مسجع و موزون فارسی به همراه بررسی کتاب‌های کليلة و دمنه و گلستان سعدی
۱۴	متون نظم ۱ (سبک خراسانی)	۱	۱۶	نظری	فردوسی: شناخت شیوه سخن منظوم حماسی و زیبایی‌های ادبی شاهنامه - شناخت ابعاد اخلاقی، حماسی و پهلوانی شاهنامه - ناصر خسرو: شناخت شعر ناصر خسرو
۱۵	متون نظم ۲ (شعر قرن ششم)	۱	۱۶	نظری	سنایی: بررسی شعر و اندیشه و مختصات لفظی و معنوی و ویژگی‌های عرفان و تربیت در شعر سنایی با تأکید بر حدیقه الحقیقه - نظامی: آشنایی با شعر سبک آذربایجانی و یکی از برجسته‌ترین نمایندگان آن نظامی و شیوه داستان‌سرایی وی
۱۶	متون نظم ۳ (شعر عرفانی سبک عراقی)	۱	۱۶	نظری	عطار: آشنایی با شعر عطار با تکیه بر منطق الطیر به عنوان یکی از امهات آثار عرفانی مولوی: شناخت شیوه بیان و مختصات شعر مولوی در مثنوی معنوی؛ از کامل‌ترین آثار منظوم تصوف در زبان فارسی
۱۷	متون نظم ۴ (شعر عاشقانه و تلفیقی سبک عراقی)	۱	۱۶	نظری	سعدی: آشنایی با شعر سعدی و شیوه بیان و مختصات شعر وی با تأکید بر بوستان و غزلیات سعدی به عنوان نمونه برجسته شعر عاشقانه سبک عراقی حافظ: آشنایی با شعر حافظ و مختصات و شیوه بیان وی به عنوان شاخص‌ترین شاعر گروه تلفیق

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱۸	بررسی کتاب‌های علوم و فنون ادبی متوسطه دوم	۲	۱۶+۳۲	نظری_عملی	بررسی و شناخت محتوایی و روش تدریس کتاب‌های درسی علوم و فنون ادبی متوسطه دوم در رشته علوم انسانی و معارف اسلامی در پایه‌های (دهم، یازدهم و دوازدهم) و تحلیل دقیق هریک از دروس تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، عروض و قافیه و آرایه‌های ادبی و کسب مهارت‌های لازم
۱۹	بررسی و تحلیل کتاب‌های نگارش متوسطه دوم	۱	۸ + ۱۶	نظری_عملی	بررسی و شناخت محتوایی و روش تدریس مجموعه کتاب‌های نگارش در دوره متوسطه دوم و کسب مهارت‌های لازم
۲۰	بررسی و تحلیل کتب فارسی متوسطه اول	۱	۸ + ۱۶	نظری_عملی	بررسی و شناخت محتوایی و روش تدریس مجموعه کتاب‌های فارسی در دوره متوسطه اول و کسب مهارت‌های لازم
۲۱	بررسی و تحلیل کتب فارسی متوسطه دوم	۱	۸ + ۱۶	نظری_عملی	بررسی و شناخت محتوایی و روش تدریس مجموعه کتاب‌های فارسی در دوره متوسطه دوم و کسب مهارت‌های لازم
۲۲	پایان‌نامه	۶	۱۹۲	عملی	ارائه یک پژوهش جامع، همراه با نقد و بررسی و تتبع کافی در یکی از موضوعات، مسائل و مباحث مرتبط با گرایش
جمع		۲۹	۶۲۴	-	-

تربیت مبلغ معلم با گرایش دبیری عربی

شناسنامه رشته

کد رشته: ۳۲۰۱۵۱۵

عنوان رشته: تربیت مبلغ معلم

عنوان گرایش: دبیری عربی

آخرین مرجع مصوب کننده: کمیسیون مراکز تخصصی

تاریخ تصویب: مهر ماه ۱۴۰۳

شماره جلسه: ۱۷۲

عناوین و مشخصات کلی دروس:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش نیاز	۱۸	۳۶۰
۲	دروس عمومی	۳۴	۵۶۰
۳	دروس تخصصی مشترک رشته «تربیت مبلغ معلم»	۲۹	۵۳۶
۴	دروس اختصاصی گرایش «دبیری عربی»	۲۵	۶۶۴
	جمع کل	۱۰۶	۲۱۲۰

عنوان رشته

ماده ۱: عنوان رشته، «تربیت مبلغ معلم با گرایش دبیری عربی» در مقطع سطح سه است.

تعریف

ماده ۲: سطح سه رشته «تربیت مبلغ معلم» با گرایش «دبیری عربی» سومین مقطع از تحصیلات حوزوی و یکی از رشته‌های حوزه دانشی «تبلیغ و ارتباطات» است که طلاب ضمن شناخت عمیق فقه و اصول متعارف و آموزه‌های اسلام و مکتب اهل بیت علیهم السلام، مباحث و مسائل اختصاصی رشته و گرایش مذکور را در حد شناخت می‌آموزند و پس از ارتقاء صلاحیت‌های اخلاقی و احراز توان علمی و مهارتی با ارائه پایان‌نامه، موفق به دریافت مدرک سطح سه این رشته و گرایش می‌شوند.

اهداف

ماده ۳: اهداف رشته عبارتند از:

- ۱) زمینه‌سازی جهت تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
- ۲) شناخت عمیق مسائل فقهی و اصولی و شناخت روش استنباط فقهی؛
- ۳) شناخت استدلالی مکتب اهل بیت علیهم السلام بر اساس قرآن، سنت و عقل و دفاع از آن؛
- ۴) شناخت مباحث و مسائل اختصاصی رشته «تربیت مبلغ معلم» و گرایش مربوطه؛
- ۵) تقویت توان تبیین مکتب اهل بیت علیهم السلام و پاسخگویی به پرسش‌ها و شبهات؛
- ۶) شناخت منابع و مآخذ رشته «تربیت مبلغ معلم» و گرایش مربوطه؛
- ۷) تقویت توان استفاده از منابع و متون فقهی، اصولی و دانش‌های مرتبط با رشته «تربیت مبلغ معلم» و گرایش مربوطه؛
- ۸) تقویت مهارت‌های تبیین و ترویج معارف اسلامی در سطح میانی؛
- ۹) توان پاسخگویی به پرسش‌های تخصصی متناسب با رشته «تربیت مبلغ معلم» و گرایش مربوطه؛

- ۱۰) افزایش توان تحقیق در حدّ تحلیل و نقد نظرات و آراء در موضوعات و مسائل رشته «تربیت مبلغ معلم» و گرایش مربوطه؛
- ۱۱) زمینه‌سازی برای تربیت مدرسان دانش‌های مرتبط با رشته «تربیت مبلغ معلم» و گرایش مربوطه در سطوح پایین‌تر؛
- ۱۲) تربیت طلاب مستعد برای ورود به مقطع بالاتر.

سیاست‌ها

ماده ۴: سیاست‌های اجرایی رشته عبارتند از:

- ۱) اهتمام به تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
- ۲) اهتمام به تقویت استقلال فکری و علمی؛
- ۳) اهتمام به تقویت تعبد و تعهد دینی و ترویج و دفاع از عقاید و هویت شیعه امامیه؛
- ۴) تأکید بر بهره‌گیری از ابزارها و روش‌های کارآمد آموزشی و پژوهشی؛
- ۵) اهتمام به سنت‌های حسنه حوزوی؛
- ۶) تأکید بر روزآمدی و پویایی برنامه‌های آموزشی، پژوهشی و مهارتی و توجه به نیازهای روز؛
- ۷) تأکید بر شناسایی و تشویق استعدادهاى برتر در زمینه تحقیق، تدریس و تبلیغ؛
- ۸) تکیه بر آموزش موضوعات و مسائل اصلی رشته «تربیت مبلغ معلم» و گرایش مربوطه؛
- ۹) تأکید بر استفاده از متون آموزشی واجد شرایط لازم؛
- ۱۰) اهتمام به تقویت مبانی نظام مقدس اسلامی و ترویج ارزش‌های آن؛
- ۱۱) اهتمام به دروس فقه و اصول و نظارت بر اجرای آن.

نظام آموزشی رشته

ماده ۵: نظام آموزشی رشته عبارت است از:

نظام آموزشی این رشته و گرایش به صورت نیم‌سال، درسی^۱ و حضوری است و بدون احتساب زمان تدوین پایان‌نامه، در چهار نیم‌سال ارائه می‌شود.

تبصره: حداکثر مدت تحصیل در موارد اضطراری، بدون احتساب زمان تدوین پایان‌نامه، شش نیم‌سال است.

شرایط پذیرش

ماده ۶: شرایط پذیرش عبارت است از:

- (۱) احراز صلاحیت‌های عمومی و اخلاقی بر اساس آیین‌نامه‌های مصوب؛
- (۲) دارا بودن مدرک علمی سطح دویکی از رشته‌ها و گرایش‌های حوزه دانشی «تبلیغ و ارتباطات»؛
- تبصره:** پذیرش داوطلبان سایر رشته‌های تخصصی، منوط به گذراندن دروس پیش‌نیاز بلامانع است.
- (۳) قبولی در سنجش علمی.

۱. در این نظام هر درس به صورت مستقل ارزیابی می‌شود و قبولی یا رد در یک درس، تأثیری در قبولی یا رد دروس دیگر ندارد.

مشخصات کلی برنامه درسی

ماده ۷: عناوین و مشخصات کلی دروس عبارت است از:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش‌نیاز	۱۸	۳۶۰
۲	دروس عمومی	۳۴	۵۶۰
۳	دروس تخصصی مشترک رشته «تربیت مبلّغ معلم»	۲۹	۵۳۶
۴	دروس اختصاصی گرایش «دبیری عربی»	۲۵	۶۶۴
	جمع کل	۱۰۶	۲۱۲۰

مشخصات تفصیلی برنامه درسی

ماده ۸: عناوین و مشخصات تفصیلی دروس

الف) دروس پیش‌نیاز^۱

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	اصول و روش‌های تدریس	۱	۸ + ۱۶	نظری _ عملی	آشنایی با اصول و روش‌های تدریس و کلاس‌داری و کسب مهارت‌های لازم
۲	تربیت دینی کودک و نوجوان	۱	۸ + ۱۶	نظری _ عملی	آشنایی با اصول و روش‌های تربیت دینی کودک و نوجوان و کسب مهارت‌های لازم
۳	روان‌شناسی رشد	۲	۳۲	نظری	آشنایی با مراحل، ویژگی‌ها و ابعاد و نظریه‌های رشد و نقد آن‌ها از منظر اسلامی
۴	روان‌شناسی شخصیت	۲	۳۲	نظری	شناخت مفاهیم و نظریه‌های شخصیت و تحلیل و بررسی صفات شخصیت
۵	روان‌شناسی عمومی	۲	۳۲	نظری	آشنایی با مفهوم روان‌شناسی و روش‌های آن و تشخیص رابطه آن با سایر علوم و بررسی اجمالی و کلی روان‌شناسی

۱. طلابی که هر یک از دروس پیش‌نیاز را در مراکز معتبر گذرانده باشند، در صورت مطابقت هشتاد درصدی سرفصل‌ها، از گذراندن همان درس معاف هستند.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
					اجتماعی، یادگیری، شخصیت، تربیتی، نوروسایکولوژی، فیزیولوژی اعصاب، انگیزش و هیجان
۶	روش تحقیق در تعلیم و تربیت	۱	۱۶ + ۸	نظری _ عملی	آشنایی با مهم‌ترین قواعد، روش‌های کمی و کیفی و فرایند تحقیق در تعلیم و تربیت و کسب مهارت لازم
۷	صرف کاربردی	۱	۳۲	عملی	تشخیص و به‌کارگیری مهم‌ترین قواعد علم صرف با توجه به محتوای کتاب‌های عربی دوره متوسطه
۸	مدیریت و رهبری آموزشی	۲	۳۲	نظری	آشنایی با کلیات دانش مدیریت و رهبری آموزشی (مانند: مفاهیم، موضوع، ساختار، روش، منابع و ارتباط با دانش‌های دیگر)
۹	مسائل نوجوانان و جوانان	۱	۱۶	نظری	شناخت مهم‌ترین مسائل و چالش‌های تربیتی نوجوانان و جوانان در عصر حاضر و بررسی راه‌حل‌های آن
۱۰	نحو کاربردی	۲	۶۴	عملی	تشخیص و به‌کارگیری مهم‌ترین قواعد علم نحو با توجه به محتوای کتاب‌های عربی دوره متوسطه
۱۱	نظام تعلیم و تربیت اسلامی ۱	۱	۱۶	نظری	آشنایی با مبانی و اهداف تعلیم و تربیت بر اساس منابع اسلامی
۱۲	نظام تعلیم و تربیت اسلامی ۲	۱	۱۶	نظری	آشنایی با اصول و روش‌های تعلیم و تربیت بر اساس منابع اسلامی
۱۳	نظام تعلیم و تربیت اسلامی ۳	۱	۱۶	نظری	آشنایی با ساحت‌ها، مراحل، عوامل و موانع تعلیم و تربیت بر اساس منابع اسلامی
جمع		۱۸	۳۶۰	-	-

ب) دروس عمومی

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	اهداف
۱	فقه	۱۷	۲۸۰	نظری	شناخت استدلالی مسائل مهم فقه طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه
۲	اصول	۱۷	۲۸۰	نظری	شناخت استدلالی مسائل مهم اصول فقه طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه
جمع		۳۴	۵۶۰	—	—

ج) دروس تخصصی مشترک رشته «تربیت مبلغ معلم»

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۱	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای شانزدهم تا هجدهم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۲	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۲	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای نوزدهم تا بیست و یکم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۳	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۳	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و دوم تا بیست و چهارم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۴	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۴	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و پنجم تا بیست و هفتم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه

۱. دروس تفسیر قرآن کریم ۱ تا ۵ با تصمیم گروه علمی _ تربیتی واحد آموزشی تخصصی مجری این رشته، می‌تواند به صورت مطالعاتی (همراه با جلسات حضوری محدود برای ارائه برخی از مباحث ضروری) اجرا شود.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۵	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۵	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و هشتم تا سی‌ام قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۶	تفسیر موضوعی	۱	۱۶	نظری	شناخت تحلیلی برخی از موضوعات تربیتی در قرآن بر اساس روش تفسیر قرآن کریم و بررسی آراء مفسران در این خصوص با تأکید بر تفاسیر المیزان و تسنیم
۷	فقه‌الحديث تربیتی	۱	۱۶	نظری	شناخت تحلیلی محتوای برخی از احادیث تربیتی در منابع معتبر روایی همراه با شرح و تبیین احادیث منتخب بر اساس قواعد فراگرفته در مبحث روش فهم حدیث
۸	مهدویت	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی مهم‌ترین مباحث مهدویت در مکتب شیعه مانند: رجعت، فلسفه غیبت و انتظار، آثار وجود امام غائب، ظهور و علائم آن، حکومت جهانی امام مهدی عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌همراه با پاسخ به شبهات و نقد مدعیان دروغین
۹	اخلاق حرفه‌ای در تربیت	۱	۱۶	نظری	شناخت و کاربرست اصول و ارزش‌های اخلاق حرفه‌ای در موقعیت‌های تربیتی از منظر اسلام (حقوق و تکالیف معلم و شناخت تراحمات اخلاقی)
۱۰	اصول و روش‌های اندازه‌گیری، سنجش و ارزشیابی	۲	۱۶ + ۳۲	نظری – عملی	شناخت اصول و روش‌های «اندازه‌گیری، سنجش و ارزشیابی» و کسب مهارت در آن
۱۱	تاریخ اندیشه و عمل تربیتی در ایران	۱	۱۶	نظری	بررسی تحلیلی روند عمل و اندیشه تربیت در تاریخ اسلام و ایران و شناخت نسبت جایگاه کنونی اقدامات تربیتی در بستر تلاش‌های انجام‌شده به همراه بررسی انواع مدارس اسلامی معاصر و تجارب آن‌ها و نقاط قوت و ضعف آن‌ها

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱۲	تجارب حرفه معلم	۱	۱۶	نظری	ارائه تجارب حرفه معلمی در عرصه‌های مختلف به صورت سمیناری
۱۳	تربیت دینی کودک	۱	۱۶	نظری	شناخت اهداف، اصول، روش‌ها و مراحل تربیت اسلامی کودک و نحوه «آموزش تفکر به کودک»
۱۴	تربیت دینی نوجوان	۱	۱۶	نظری	شناخت اهداف، اصول، روش‌ها و مراحل تربیت اسلامی نوجوان و نحوه «آموزش تفکر به نوجوان»
۱۵	روش‌ها و فنون پیشرفته تدریس	۲	۱۶ + ۳۲	نظری – عملی	شناخت مباحث تکمیلی و نوین در عرصه تدریس و کلاس‌داری مانند: ارتباط و یادگیری در تدریس، عوامل و موانع یادگیری، راهکارهای یادگیری، الگوهای تدریس، روش‌های تدریس (مانند: مباحثه‌ای، دیداری، دستیاری، گردش علمی، حل مسئله، تلفیقی، یورش فکری، همسال، دالتون و شبیه‌سازی) و ارزشیابی و کسب مهارت‌لازم
۱۶	سواد رسانه‌ای	۱	۱۶	نظری	آشنایی با رسانه (تعریف، نقش و گستره، ابزارها)، آسیب‌ها و فرصت‌ها، عناصر مؤثر در سواد رسانه (مانند: درک پیام، داشتن تفکر انتقادی، آگاهی از تکنیک‌های رسانه‌ای)، نحوه مدیریت رسانه و تأثیرات آن در زندگی
۱۷	طراحی آموزشی و یادگیری	۱	۸ + ۱۶	نظری – عملی	شناخت فرآیند طراحی آموزشی در تدریس و کسب مهارت لازم جهت اجرای آن
۱۸	فلسفه تربیت مدرسه‌ای	۲	۳۲	نظری	شناخت چیستی، چرایی و چگونگی تربیت مدرسه‌ای در نظام تربیت رسمی و عمومی
۱۹	فلسفه تعلیم و تربیت اسلامی	۲	۳۲	نظری	شناخت چیستی، چرایی و چگونگی تربیت در اسلام با تأکید بر مکاتب فلسفی اسلام و مبانی نظری سند تحول بنیادین آموزش و پرورش
۲۰	فناوری در آموزش	۱	۸ + ۱۶	نظری – عملی	شناخت اصول تولید محتوای الکترونیک با تأکید بر نحوه استفاده از هوش مصنوعی و تقویت

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
					مهارت‌های به کارگیری آن در فرایند یاددهی-یادگیری
۲۱	مدیریت کلاس درس و یادگیری	۲	۳۲	نظری	شناخت و کاربرست اصول و روش‌های مدیریت کلاس و یادگیری
۲۲	کارورزی	۱	۳۲	عملی	با مشاهده تأملی مسئله‌های آموزشی/ تربیتی در سطح کلاس درس و مدرسه را شناسایی و با استفاده از شواهد و مستندات علمی آن را تبیین نماید. مشاهدات تأملی و یافته‌های تجربی حاصل از واکاوی روایت‌ها را ثبت و گزارش نماید
۲۳	روش تحقیق	۱	۸ + ۱۶	نظری – عملی	شناخت روش فهم نظام‌مند و روش نقد نظام‌مند نظرات و اقوال علمی دانش تبلیغ و کسب مهارت لازم
جمع		۲۹	۵۳۶	–	–

د) دروس اختصاصی گرایش «دبیری عربی»

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	بلاغت کاربردی	۱	۳۲	عملی	تشخیص و به‌کارگیری مهم‌ترین قواعد علم بلاغت با توجه به محتوای کتاب‌های عربی دوره متوسطه
۲	تاریخ زبان و ادبیات عربی	۲	۳۲	نظری	شناخت تطور تاریخی ادبیات عربی و مکاتب و منابع آن، با تأکید بر عناصر دخیل در ادبیات قرآن از عصر جاهلی تا دوران معاصر
۳	تجزیه و ترکیب	۱	۳۲	عملی	شناخت و به‌کارگیری قواعد تجزیه و ترکیب با توجه به محتوای کتاب‌های عربی دوره متوسطه
۴	تحلیل صرفی	۱	۱۶ + ۸	نظری – عملی	بررسی تحلیلی ساختار کلمات عربی بر اساس قواعد صرفی با تأکید بر مفردات قرآن کریم
۵	تحلیل نحوی	۱	۱۶ + ۸	نظری – عملی	بررسی تحلیلی ساختار جملات عربی بر اساس قواعد نحوی با تأکید بر آیات قرآن کریم
۶	ترجمه عربی به فارسی	۲	۱۶ + ۳۲	نظری – عملی	شناخت و به‌کارگیری قواعد و روش‌های ترجمه متون عربی به فارسی با توجه به محتوای کتاب‌های عربی دوره متوسطه
۷	ترجمه فارسی به عربی	۲	۱۶ + ۳۲	نظری – عملی	شناخت و به‌کارگیری قواعد و روش‌های ترجمه متون فارسی به عربی با توجه به محتوای کتاب‌های عربی دوره متوسطه
۸	راهنمای تدریس در آموزش عربی	۱	۱۶ + ۸	نظری – عملی	شناخت مهم‌ترین راهنماهای موثر در آموزش عربی مانند: راهبرد عینیت، انسجام و پویایی و...
۹	لغت شناسی	۱	۱۶	نظری	شناخت قواعد و فرایند لغت‌شناسی با تأکید بر مفردات قرآنی و کسب مهارت لازم
۱۰	مکالمه عربی	۲	۶۴	عملی	ساخت و بکارگیری جملات عربی فصیح در حد مکالمات روزانه و موقعیت‌های پرکاربرد
۱۱	نگارش متون عربی	۱	۳۲	عملی	تسلط بر نگارش جمله‌های متداول و اتفاقات مختلف اطراف خود با توجه به قواعد ادبیات عرب ناظر به تدریس کتاب‌های عربی دوره متوسطه اول و دوم

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱۲	تحلیل و بررسی کتاب‌های عربی متوسطه ۱	۲	۱۶ + ۳۲	نظری – عملی	بررسی و شناخت محتوایی و روش تدریس مجموعه کتاب‌های عربی در دوره متوسطه اول و کسب مهارت‌های لازم
۱۳	تحلیل و بررسی کتاب‌های عربی متوسطه ۲	۲	۱۶ + ۳۲	نظری – عملی	بررسی و شناخت محتوایی و روش تدریس مجموعه کتاب‌های عربی در دوره متوسطه دوم و کسب مهارت‌های لازم
۱۴	پایان‌نامه	۶	۱۹۲	عملی	ارائه یک پژوهش جامع، همراه با نقد و بررسی و تتبع کافی در یکی از موضوعات، مسائل و مباحث مرتبط با گرایش
جمع		۲۵	۶۶۴	–	–

تربیت مبلغ معلم با گرایش دبیری علوم اجتماعی

شناسنامه رشته

کد رشته: ۳۲۰۱۵۱۶

عنوان رشته: تربیت مبلغ معلم

عنوان گرایش: دبیری علوم اجتماعی

آخرین مرجع مصوب کننده: کمیسیون مراکز تخصصی

تاریخ تصویب: مهر ماه ۱۴۰۳

شماره جلسه: ۱۷۲

عناوین و مشخصات کلی دروس:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش نیاز	۱۵	۲۶۴
۲	دروس عمومی	۳۴	۵۶۰
۳	دروس تخصصی مشترک رشته «تربیت مبلغ معلم»	۲۹	۵۳۶
۴	دروس اختصاصی گرایش «دبیری علوم اجتماعی»	۳۱	۶۱۶
	جمع کل	۱۰۹	۱۹۷۶

عنوان رشته

ماده ۱: عنوان رشته، «تربیت مبلغ معلم با گرایش دبیری علوم اجتماعی» در مقطع سطح سه است.

تعریف

ماده ۲: سطح سه رشته «تربیت مبلغ معلم» با گرایش «دبیری علوم اجتماعی» سومین مقطع از تحصیلات حوزوی و یکی از رشته‌های حوزه دانشی «تبلیغ و ارتباطات» است که طلاب ضمن شناخت عمیق فقه و اصول متعارف و آموزه‌های اسلام و مکتب اهل بیت علیهم السلام، مباحث و مسائل اختصاصی رشته و گرایش مذکور را در حد شناخت می‌آموزند و پس از ارتقاء صلاحیت‌های اخلاقی و احراز توان علمی و مهارتی با ارائه پایان‌نامه، موفق به دریافت مدرک سطح سه این رشته و گرایش می‌شوند.

اهداف

ماده ۳: اهداف رشته عبارتند از:

- ۱) زمینه‌سازی جهت تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
- ۲) شناخت عمیق مسائل فقهی و اصولی و شناخت روش استنباط فقهی؛
- ۳) شناخت استدلالی مکتب اهل بیت علیهم السلام بر اساس قرآن، سنت و عقل و دفاع از آن؛
- ۴) شناخت مباحث و مسائل اختصاصی رشته «تربیت مبلغ معلم» و گرایش مربوطه؛
- ۵) تقویت توان تبیین مکتب اهل بیت علیهم السلام و پاسخگویی به پرسش‌ها و شبهات؛
- ۶) شناخت منابع و مآخذ رشته «تربیت مبلغ معلم» و گرایش مربوطه؛
- ۷) تقویت توان استفاده از منابع و متون فقهی، اصولی و دانش‌های مرتبط با رشته «تربیت مبلغ معلم» و گرایش مربوطه؛
- ۸) تقویت مهارت‌های تبیین و ترویج معارف اسلامی در سطح میانی؛
- ۹) توان پاسخگویی به پرسش‌های تخصصی متناسب با رشته «تربیت مبلغ معلم» و گرایش مربوطه؛

۱۰) افزایش توان تحقیق در حدّ تحلیل و نقد نظرات و آراء در موضوعات و مسائل رشته «تربیت مبلغ معلم» و گرایش مربوطه؛

۱۱) زمینه‌سازی برای تربیت مدرسان دانش‌های مرتبط با رشته «تربیت مبلغ معلم» و گرایش مربوطه در سطوح پایین‌تر؛

۱۲) تربیت طلاب مستعد برای ورود به مقطع بالاتر.

سیاست‌ها

ماده ۴: سیاست‌های اجرایی رشته عبارتند از:

- ۱) اهتمام به تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
- ۲) اهتمام به تقویت استقلال فکری و علمی؛
- ۳) اهتمام به تقویت تعبد و تعهد دینی و ترویج و دفاع از عقاید و هویت شیعه امامیه؛
- ۴) تأکید بر بهره‌گیری از ابزارها و روش‌های کارآمد آموزشی و پژوهشی؛
- ۵) اهتمام به سنت‌های حسنه حوزوی؛
- ۶) تأکید بر روزآمدی و پویایی برنامه‌های آموزشی، پژوهشی و مهارتی و توجه به نیازهای روز؛
- ۷) تأکید بر شناسایی و تشویق استعدادهاى برتر در زمینه تحقیق، تدریس و تبلیغ؛
- ۸) تکیه بر آموزش موضوعات و مسائل اصلی رشته «تربیت مبلغ معلم» و گرایش مربوطه؛
- ۹) تأکید بر استفاده از متون آموزشی واجد شرایط لازم؛
- ۱۰) اهتمام به تقویت مبانی نظام مقدس اسلامی و ترویج ارزش‌های آن؛
- ۱۱) اهتمام به دروس فقه و اصول و نظارت بر اجرای آن.

نظام آموزشی رشته

ماده ۵: نظام آموزشی رشته عبارت است از:

نظام آموزشی این رشته و گرایش به صورت نیم‌سال، درسی^۱ و حضوری است و بدون احتساب زمان تدوین پایان‌نامه، در چهار نیم‌سال ارائه می‌شود.

تبصره: حداکثر مدت تحصیل در موارد اضطراری، بدون احتساب زمان تدوین پایان‌نامه، شش نیم‌سال است.

شرایط پذیرش

ماده ۶: شرایط پذیرش عبارت است از:

- (۱) احراز صلاحیت‌های عمومی و اخلاقی بر اساس آیین‌نامه‌های مصوب؛
- (۲) دارا بودن مدرک علمی سطح دو یکی از رشته‌ها و گرایش‌های حوزه دانشی «تبلیغ و ارتباطات»؛
- تبصره:** پذیرش داوطلبان سایر رشته‌های تخصصی، منوط به گذراندن دروس پیش‌نیاز بلامانع است.
- (۳) قبولی در سنجش علمی.

۱. در این نظام هر درس به صورت مستقل ارزیابی می‌شود و قبولی یا رد در یک درس، تأثیری در قبولی یا رد دروس دیگر ندارد.

مشخصات کلی برنامه درسی

ماده ۷: عناوین و مشخصات کلی دروس عبارت است از:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش‌نیاز	۱۵	۲۶۴
۲	دروس عمومی	۳۴	۵۶۰
۳	دروس تخصصی مشترک رشته «تربیت مبلّغ‌معلم»	۲۹	۵۳۶
۴	دروس اختصاصی گرایش «دبیری علوم اجتماعی»	۳۱	۶۱۶
	جمع کل	۱۰۹	۱۹۷۶

مشخصات تفصیلی برنامه درسی

ماده ۸: عناوین و مشخصات تفصیلی دروس

الف) دروس پیش‌نیاز^۱

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	اصول و روش‌های تدریس	۱	۸ + ۱۶	نظری _ عملی	آشنایی با اصول و روش‌های تدریس و کلاس‌داری و کسب مهارت‌های لازم
۲	تربیت دینی کودک و نوجوان	۱	۸ + ۱۶	نظری _ عملی	آشنایی با اصول و روش‌های تربیت دینی کودک و نوجوان و کسب مهارت‌های لازم
۳	روان‌شناسی رشد	۲	۳۲	نظری	آشنایی با مراحل، ویژگی‌ها و ابعاد و نظریه‌های رشد و نقد آن‌ها از منظر اسلامی
۴	روان‌شناسی شخصیت	۲	۳۲	نظری	شناخت مفاهیم و نظریه‌های شخصیت و تحلیل و بررسی صفات شخصیت
۵	روان‌شناسی عمومی	۲	۳۲	نظری	آشنایی با مفهوم روان‌شناسی و روش‌های آن و تشخیص رابطه آن با سایر علوم و بررسی اجمالی و کلی روان‌شناسی

۱. طلابی که هر یک از دروس پیش‌نیاز را در مراکز معتبر گذرانده باشند، در صورت مطابقت هشتاد درصدی سرفصل‌ها، از گذراندن همان درس معاف هستند.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
					اجتماعی، یادگیری، شخصیت، تربیتی، نوروسایکولوژی، فیزیولوژی اعصاب، انگیزش و هیجان
۶	روش تحقیق در تعلیم و تربیت	۱	۱۶ + ۸	نظری _ عملی	آشنایی با مهم‌ترین قواعد، روش‌های کمی و کیفی و فرایند تحقیق در تعلیم و تربیت و کسب مهارت لازم
۷	صرف کاربردی	۱	۳۲	عملی	تشخیص و به‌کارگیری مهم‌ترین قواعد علم صرف با توجه به محتوای کتاب‌های عربی دوره متوسطه
۸	مدیریت و رهبری آموزشی	۲	۳۲	نظری	آشنایی با کلیات دانش مدیریت و رهبری آموزشی (مانند: مفاهیم، موضوع، ساختار، روش، منابع و ارتباط با دانش‌های دیگر)
۹	مسائل نوجوانان و جوانان	۱	۱۶	نظری	شناخت مهم‌ترین مسائل و چالش‌های تربیتی نوجوانان و جوانان در عصر حاضر و بررسی راه‌حل‌های آن
۱۰	نحو کاربردی	۲	۶۴	عملی	تشخیص و به‌کارگیری مهم‌ترین قواعد علم نحو با توجه به محتوای کتاب‌های عربی دوره متوسطه
۱۱	نظام تعلیم و تربیت اسلامی ۱	۱	۱۶	نظری	آشنایی با مبانی و اهداف تعلیم و تربیت بر اساس منابع اسلامی
۱۲	نظام تعلیم و تربیت اسلامی ۲	۱	۱۶	نظری	آشنایی با اصول و روش‌های تعلیم و تربیت بر اساس منابع اسلامی
۱۳	نظام تعلیم و تربیت اسلامی ۳	۱	۱۶	نظری	آشنایی با ساحت‌ها، مراحل، عوامل و موانع تعلیم و تربیت بر اساس منابع اسلامی
جمع		۱۸	۳۶۰	-	-

ب) دروس عمومی

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	اهداف
۱	فقه	۱۷	۲۸۰	نظری	شناخت استدلالی مسائل مهم فقه طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه
۲	اصول	۱۷	۲۸۰	نظری	شناخت استدلالی مسائل مهم اصول فقه طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه
جمع		۳۴	۵۶۰	—	—

ج) دروس تخصصی مشترک رشته «تربیت مبلغ معلم»

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۱	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای شانزدهم تا هجدهم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۲	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۲	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای نوزدهم تا بیست و یکم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۳	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۳	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و دوم تا بیست و چهارم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۴	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۴	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و پنجم تا بیست و هفتم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه

۱. دروس تفسیر قرآن کریم ۱ تا ۵ با تصمیم گروه علمی _ تربیتی واحد آموزشی تخصصی مجری این رشته، می‌تواند به صورت مطالعاتی (همراه با جلسات حضوری محدود برای ارائه برخی از مباحث ضروری) اجرا شود.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۵	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۵	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و هشتم تا سی‌ام قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۶	تفسیر موضوعی	۱	۱۶	نظری	شناخت تحلیلی برخی از موضوعات تربیتی در قرآن بر اساس روش تفسیر قرآن کریم و بررسی آراء مفسران در این خصوص با تأکید بر تفاسیر المیزان و تسنیم
۷	فقه‌الحديث تربیتی	۱	۱۶	نظری	شناخت تحلیلی محتوای برخی از احادیث تربیتی در منابع معتبر روایی همراه با شرح و تبیین احادیث منتخب بر اساس قواعد فراگرفته در مبحث روش فهم حدیث
۸	مهدویت	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی مهم‌ترین مباحث مهدویت در مکتب شیعه مانند: رجعت، فلسفه غیبت و انتظار، آثار وجود امام غائب، ظهور و علائم آن، حکومت جهانی امام مهدی عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌همراه با پاسخ به شبهات و نقد مدعیان دروغین
۹	اخلاق حرفه‌ای در تربیت	۱	۱۶	نظری	شناخت و کاربست اصول و ارزش‌های اخلاق حرفه‌ای در موقعیت‌های تربیتی از منظر اسلام (حقوق و تکالیف معلم و شناخت تراحمات اخلاقی)
۱۰	اصول و روش‌های اندازه‌گیری، سنجش و ارزشیابی	۲	۱۶ + ۳۲	نظری – عملی	شناخت اصول و روش‌های «اندازه‌گیری، سنجش و ارزشیابی» و کسب مهارت در آن
۱۱	تاریخ اندیشه و عمل تربیتی در ایران	۱	۱۶	نظری	بررسی تحلیلی روند عمل و اندیشه تربیت در تاریخ اسلام و ایران و شناخت نسبت جایگاه کنونی اقدامات تربیتی در بستر تلاش‌های انجام‌شده به همراه بررسی انواع مدارس اسلامی معاصر و تجارب آن‌ها و نقاط قوت و ضعف آن‌ها

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱۲	تجارب حرفه معلم	۱	۱۶	نظری	ارائه تجارب حرفه معلمی در عرصه‌های مختلف به صورت سمیناری
۱۳	تربیت دینی کودک	۱	۱۶	نظری	شناخت اهداف، اصول، روش‌ها و مراحل تربیت اسلامی کودک و نحوه «آموزش تفکر به کودک»
۱۴	تربیت دینی نوجوان	۱	۱۶	نظری	شناخت اهداف، اصول، روش‌ها و مراحل تربیت اسلامی نوجوان و نحوه «آموزش تفکر به نوجوان»
۱۵	روش‌ها و فنون پیشرفته تدریس	۲	۱۶ + ۳۲	نظری – عملی	شناخت مباحث تکمیلی و نوین در عرصه تدریس و کلاس‌داری مانند: ارتباط و یادگیری در تدریس، عوامل و موانع یادگیری، راهکارهای یادگیری، الگوهای تدریس، روش‌های تدریس (مانند: مباحثه‌ای، دیداری، دستیاری، گردش علمی، حل مسئله، تلفیقی، یورش فکری، همسال، دالتون و شبیه‌سازی) و ارزشیابی و کسب مهارت‌لازم
۱۶	سواد رسانه‌ای	۱	۱۶	نظری	آشنایی با رسانه (تعریف، نقش و گستره، ابزارها)، آسیب‌ها و فرصت‌ها، عناصر مؤثر در سواد رسانه (مانند: درک پیام، داشتن تفکر انتقادی، آگاهی از تکنیک‌های رسانه‌ای)، نحوه مدیریت رسانه و تأثیرات آن در زندگی
۱۷	طراحی آموزشی و یادگیری	۱	۸ + ۱۶	نظری – عملی	شناخت فرآیند طراحی آموزشی در تدریس و کسب مهارت لازم جهت اجرای آن
۱۸	فلسفه تربیت مدرسه‌ای	۲	۳۲	نظری	شناخت چیستی، چرایی و چگونگی تربیت مدرسه‌ای در نظام تربیت رسمی و عمومی
۱۹	فلسفه تعلیم و تربیت اسلامی	۲	۳۲	نظری	شناخت چیستی، چرایی و چگونگی تربیت در اسلام با تأکید بر مکاتب فلسفی اسلام و مبانی نظری سند تحول بنیادین آموزش و پرورش
۲۰	فناوری در آموزش	۱	۸ + ۱۶	نظری – عملی	شناخت اصول تولید محتوای الکترونیک با تأکید بر نحوه استفاده از هوش مصنوعی و تقویت

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
					مهارت‌های به کارگیری آن در فرایند یاددهی-یادگیری
۲۱	مدیریت کلاس درس و یادگیری	۲	۳۲	نظری	شناخت و کاربرست اصول و روش‌های مدیریت کلاس و یادگیری
۲۲	کارورزی	۱	۳۲	عملی	با مشاهده تأملی مسئله‌های آموزشی/ تربیتی در سطح کلاس درس و مدرسه را شناسایی و با استفاده از شواهد و مستندات علمی آن را تبیین نماید. مشاهدات تأملی و یافته‌های تجربی حاصل از واکاوی روایت‌ها را ثبت و گزارش نماید
۲۳	روش تحقیق	۱	۸ + ۱۶	نظری – عملی	شناخت روش فهم نظام‌مند و روش نقد نظام‌مند نظرات و اقوال علمی دانش تبلیغ و کسب مهارت لازم
جمع		۲۹	۵۳۶	–	–

د) دروس اختصاصی گرایش «دبیری علوم اجتماعی»

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	فلسفه علوم اجتماعی	۲	۳۲	نظری	شناخت مبانی و روش‌های علوم اجتماعی به منظور درک چستی، ویژگی‌ها و مسائل علوم اجتماعی و نقد و بررسی آن‌ها بر اساس حکمت اسلامی
۲	مبانی جامعه‌شناسی	۲	۳۲	نظری	آشنایی با مفاهیم و کلیات جامعه‌شناسی، ارتباط آن با دیگر علوم، مسائل و حوزه‌های جامعه‌شناسی، نسبت دین و جامعه، فرهنگ، اجتماعی شدن، پایگاه و نقش اجتماعی، قشربندی اجتماعی، تغییرات اجتماعی
۳	مکاتب و نظریه‌های جامعه‌شناسی ۱	۲	۳۲	نظری	شناخت و بررسی نظریات کلاسیک علوم اجتماعی و نقد و ارزیابی آن‌ها
۴	مکاتب و نظریه‌های جامعه‌شناسی ۲	۲	۳۲	نظری	شناخت و بررسی نظریات معاصر علوم اجتماعی و نقد و ارزیابی آن‌ها
۵	اندیشه اجتماعی متفکران مسلمان	۲	۳۲	نظری	شناخت نظریه‌های اجتماعی متفکران مسلمان و نقد و ارزیابی آن‌ها
۶	جامعه‌شناسی دین	۲	۳۲	نظری	شناخت و بررسی نظریات جامعه‌شناسی دین و نقد و ارزیابی آن‌ها
۷	اندیشه اجتماعی در منابع اسلامی	۲	۳۲	نظری	شناخت مهم‌ترین مباحث و مسائل اجتماعی در منابع اسلامی (قرآن، سنت و عقل)
۸	جامعه‌شناسی آموزش و پرورش	۲	۳۲	نظری	شناخت و بررسی مسائل اجتماعی حوزه آموزش و پرورش
۹	جامعه‌شناسی سیاسی و انقلاب اسلامی	۲	۳۲	نظری	شناخت و بررسی نظریات جامعه‌شناسی در مسائل سیاسی و انقلاب اسلامی
۱۰	روش تحقیق در علوم اجتماعی (کمی)	۱	۱۶ + ۸	نظری - عملی	شناخت روش‌های تحقیق کمی در علوم اجتماعی و کسب مهارت لازم

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱۱	روش تحقیق در علوم اجتماعی (کیفی)	۲	۱۶ + ۳۲	نظری - عملی	شناخت مهم‌ترین قواعد، روش‌های کیفی و فرایند تحقیق در علوم اجتماعی و کسب مهارت لازم
۱۲	تحلیل محتوای کتاب‌های درسی علوم اجتماعی متوسطه اول	۲	۳۲	نظری	شناخت و تعمیق آگاهی درباره کتاب‌های درسی زیر مجموعه علوم اجتماعی در مقطع متوسطه اول و توان تحلیل مطالب درسی
۱۳	تحلیل محتوای کتاب‌های درسی علوم اجتماعی متوسطه دوم	۲	۳۲	نظری	شناخت و تعمیق آگاهی درباره کتاب‌های درسی زیر مجموعه علوم اجتماعی در مقطع متوسطه دوم و توان تحلیل مطالب درسی
۱۴	پایان‌نامه	۶	۱۹۲	عملی	ارائه یک پژوهش جامع، همراه با نقد و بررسی و تتبع کافی در یکی از موضوعات، مسائل و مباحث مرتبط با گرایش
جمع		۳۱	۶۱۶	-	-

تربیت مبلغ معلم با گرایش مربی امور تربیتی

شناسنامه رشته

کد رشته: ۳۲۰۱۵۱۸

عنوان رشته: تربیت مبلغ معلم

عنوان گرایش: مربی امور تربیتی

آخرین مرجع مصوب کننده: کمیسیون مراکز تخصصی

تاریخ تصویب: مهر ماه ۱۴۰۳

شماره جلسه: ۱۷۲

عناوین و مشخصات کلی دروس:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش نیاز	۱۵	۲۶۴
۲	دروس عمومی	۳۴	۵۶۰
۳	دروس تخصصی مشترک رشته «تربیت مبلغ معلم»	۲۹	۵۳۶
۴	دروس اختصاصی گرایش «مربی امور تربیتی»	۲۷	۵۸۴
جمع کل		۱۰۵	۱۹۴۴

عنوان رشته

ماده ۱: عنوان رشته، «تربیت مبلغ معلم با گرایش مربی امور تربیتی» در مقطع سطح سه است.

تعریف

ماده ۲: سطح سه رشته «تربیت مبلغ معلم» با گرایش «مربی امور تربیتی» سومین مقطع از تحصیلات حوزوی و یکی از رشته‌های حوزه دانشی «تبلیغ و ارتباطات» است که طلاب ضمن شناخت عمیق فقه و اصول متعارف و آموزه‌های اسلام و مکتب اهل بیت علیهم السلام، مباحث و مسائل اختصاصی رشته و گرایش مذکور را در حد شناخت می‌آموزند و پس از ارتقاء صلاحیت‌های اخلاقی و احراز توان علمی و مهارتی با ارائه پایان‌نامه، موفق به دریافت مدرک سطح سه این رشته و گرایش می‌شوند.

اهداف

ماده ۳: اهداف رشته عبارتند از:

- ۱) زمینه‌سازی جهت تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
- ۲) شناخت عمیق مسائل فقهی و اصولی و شناخت روش استنباط فقهی؛
- ۳) شناخت استدلالی مکتب اهل بیت علیهم السلام بر اساس قرآن، سنت و عقل و دفاع از آن؛
- ۴) شناخت مباحث و مسائل اختصاصی رشته «تربیت مبلغ معلم» و گرایش مربوطه؛
- ۵) تقویت توان تبیین مکتب اهل بیت علیهم السلام و پاسخگویی به پرسش‌ها و شبهات؛
- ۶) شناخت منابع و مآخذ رشته «تربیت مبلغ معلم» و گرایش مربوطه؛
- ۷) تقویت توان استفاده از منابع و متون فقهی، اصولی و دانش‌های مرتبط با رشته «تربیت مبلغ معلم» و گرایش مربوطه؛
- ۸) تقویت مهارت‌های تبیین و ترویج معارف اسلامی در سطح میانی؛
- ۹) توان پاسخگویی به پرسش‌های تخصصی متناسب با رشته «تربیت مبلغ معلم» و گرایش مربوطه؛

- ۱۰) افزایش توان تحقیق در حدّ تحلیل و نقد نظرات و آراء در موضوعات و مسائل رشته «تربیت مبلغ معلم» و گرایش مربوطه؛
- ۱۱) زمینه‌سازی برای تربیت مدرسان دانش‌های مرتبط با رشته «تربیت مبلغ معلم» و گرایش مربوطه در سطوح پایین‌تر؛
- ۱۲) تربیت طلاب مستعد برای ورود به مقطع بالاتر.

سیاست‌ها

ماده ۴: سیاست‌های اجرایی رشته عبارتند از:

- ۱) اهتمام به تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
- ۲) اهتمام به تقویت استقلال فکری و علمی؛
- ۳) اهتمام به تقویت تعبد و تعهد دینی و ترویج و دفاع از عقاید و هویت شیعه امامیه؛
- ۴) تأکید بر بهره‌گیری از ابزارها و روش‌های کارآمد آموزشی و پژوهشی؛
- ۵) اهتمام به سنت‌های حسنه حوزوی؛
- ۶) تأکید بر روزآمدی و پویایی برنامه‌های آموزشی، پژوهشی و مهارتی و توجه به نیازهای روز؛
- ۷) تأکید بر شناسایی و تشویق استعدادهاى برتر در زمینه تحقیق، تدریس و تبلیغ؛
- ۸) تکیه بر آموزش موضوعات و مسائل اصلی رشته «تربیت مبلغ معلم» و گرایش مربوطه؛
- ۹) تأکید بر استفاده از متون آموزشی واجد شرایط لازم؛
- ۱۰) اهتمام به تقویت مبانی نظام مقدس اسلامی و ترویج ارزش‌های آن؛
- ۱۱) اهتمام به دروس فقه و اصول و نظارت بر اجرای آن.

نظام آموزشی رشته

ماده ۵: نظام آموزشی رشته عبارت است از:

نظام آموزشی این رشته و گرایش به صورت نیم‌سالی، درسی^۱ و حضوری است و بدون احتساب زمان تدوین پایان‌نامه، در چهار نیم‌سال ارائه می‌شود.

تبصره: حداکثر مدت تحصیل در موارد اضطراری، بدون احتساب زمان تدوین پایان‌نامه، شش نیم‌سال است.

شرایط پذیرش

ماده ۶: شرایط پذیرش عبارت است از:

- (۱) احراز صلاحیت‌های عمومی و اخلاقی بر اساس آیین‌نامه‌های مصوب؛
 - (۲) دارا بودن مدرک علمی سطح دو یکی از رشته‌ها و گرایش‌های حوزه دانشی «تبلیغ و ارتباطات»؛
- تبصره:** پذیرش داوطلبان سایر رشته‌های تخصصی، منوط به گذراندن دروس پیش‌نیاز بلامانع است.
- (۳) قبولی در سنجش علمی.

۱. در این نظام هر درس به صورت مستقل ارزیابی می‌شود و قبولی یا رد در یک درس، تأثیری در قبولی یا رد دروس دیگر ندارد.

مشخصات کلی برنامه درسی

ماده ۷: عناوین و مشخصات کلی دروس عبارت است از:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش‌نیاز	۱۵	۲۶۴
۲	دروس عمومی	۳۴	۵۶۰
۳	دروس تخصصی مشترک رشته «تربیت مبلّغ‌معلم»	۲۹	۵۳۶
۴	دروس اختصاصی گرایش «مربی امور تربیتی»	۲۷	۵۸۴
	جمع کل	۱۰۵	۱۹۴۴

مشخصات تفصیلی برنامه درسی

ماده ۸: عناوین و مشخصات تفصیلی دروس

الف) دروس پیش‌نیاز^۱

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	اصول و روش‌های تدریس	۱	۸ + ۱۶	نظری _ عملی	آشنایی با اصول و روش‌های تدریس و کلاس‌داری و کسب مهارت‌های لازم
۲	تربیت دینی کودک و نوجوان	۱	۸ + ۱۶	نظری _ عملی	آشنایی با اصول و روش‌های تربیت دینی کودک و نوجوان و کسب مهارت‌های لازم
۳	روان‌شناسی رشد	۲	۳۲	نظری	آشنایی با مراحل، ویژگی‌ها و ابعاد و نظریه‌های رشد و نقد آن‌ها از منظر اسلامی
۴	روان‌شناسی شخصیت	۲	۳۲	نظری	شناخت مفاهیم و نظریه‌های شخصیت و تحلیل و بررسی صفات شخصیت
۵	روان‌شناسی عمومی	۲	۳۲	نظری	آشنایی با مفهوم روان‌شناسی و روش‌های آن و تشخیص رابطه آن با سایر علوم و بررسی اجمالی و کلی روان‌شناسی

۱. طلابی که هر یک از دروس پیش‌نیاز را در مراکز معتبر گذرانده باشند، در صورت مطابقت هشتاد درصدی سرفصل‌ها، از گذراندن همان درس معاف هستند.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
					اجتماعی، یادگیری، شخصیت، تربیتی، نوروسایکولوژی، فیزیولوژی اعصاب، انگیزش و هیجان
۶	روش تحقیق در تعلیم و تربیت	۱	۱۶ + ۸	نظری _ عملی	آشنایی با مهم‌ترین قواعد، روش‌های کمی و کیفی و فرایند تحقیق در تعلیم و تربیت و کسب مهارت لازم
۷	صرف کاربردی	۱	۳۲	عملی	تشخیص و به‌کارگیری مهم‌ترین قواعد علم صرف با توجه به محتوای کتاب‌های عربی دوره متوسطه
۸	مدیریت و رهبری آموزشی	۲	۳۲	نظری	آشنایی با کلیات دانش مدیریت و رهبری آموزشی (مانند: مفاهیم، موضوع، ساختار، روش، منابع و ارتباط با دانش‌های دیگر)
۹	مسائل نوجوانان و جوانان	۱	۱۶	نظری	شناخت مهم‌ترین مسائل و چالش‌های تربیتی نوجوانان و جوانان در عصر حاضر و بررسی راه‌حل‌های آن
۱۰	نحو کاربردی	۲	۶۴	عملی	تشخیص و به‌کارگیری مهم‌ترین قواعد علم نحو با توجه به محتوای کتاب‌های عربی دوره متوسطه
۱۱	نظام تعلیم و تربیت اسلامی ۱	۱	۱۶	نظری	آشنایی با مبانی و اهداف تعلیم و تربیت بر اساس منابع اسلامی
۱۲	نظام تعلیم و تربیت اسلامی ۲	۱	۱۶	نظری	آشنایی با اصول و روش‌های تعلیم و تربیت بر اساس منابع اسلامی
۱۳	نظام تعلیم و تربیت اسلامی ۳	۱	۱۶	نظری	آشنایی با ساحت‌ها، مراحل، عوامل و موانع تعلیم و تربیت بر اساس منابع اسلامی
جمع		۱۸	۳۶۰	-	-

ب) دروس عمومی

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	اهداف
۱	فقه	۱۷	۲۸۰	نظری	شناخت استدلالی مسائل مهم فقه طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه
۲	اصول	۱۷	۲۸۰	نظری	شناخت استدلالی مسائل مهم اصول فقه طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه
جمع		۳۴	۵۶۰	—	—

ج) دروس تخصصی مشترک رشته «تربیت مبلغ معلم»

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۱	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای شانزدهم تا هجدهم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۲	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۲	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای نوزدهم تا بیست و یکم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۳	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۳	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و دوم تا بیست و چهارم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۴	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۴	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و پنجم تا بیست و هفتم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه

۱. دروس تفسیر قرآن کریم ۱ تا ۵ با تصمیم گروه علمی _ تربیتی واحد آموزشی تخصصی مجری این رشته، می‌تواند به صورت مطالعاتی (همراه با جلسات حضوری محدود برای ارائه برخی از مباحث ضروری) اجرا شود.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۵	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۵	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و هشتم تا سی‌ام قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۶	تفسیر موضوعی	۱	۱۶	نظری	شناخت تحلیلی برخی از موضوعات تربیتی در قرآن بر اساس روش تفسیر قرآن کریم و بررسی آراء مفسران در این خصوص با تأکید بر تفاسیر المیزان و تسنیم
۷	فقه‌الحديث تربیتی	۱	۱۶	نظری	شناخت تحلیلی محتوای برخی از احادیث تربیتی در منابع معتبر روایی همراه با شرح و تبیین احادیث منتخب بر اساس قواعد فراگرفته در مبحث روش فهم حدیث
۸	مهدویت	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی مهم‌ترین مباحث مهدویت در مکتب شیعه مانند: رجعت، فلسفه غیبت و انتظار، آثار وجود امام غائب، ظهور و علائم آن، حکومت جهانی امام مهدی عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌همراه با پاسخ به شبهات و نقد مدعیان دروغین
۹	اخلاق حرفه‌ای در تربیت	۱	۱۶	نظری	شناخت و کاربست اصول و ارزش‌های اخلاق حرفه‌ای در موقعیت‌های تربیتی از منظر اسلام (حقوق و تکالیف معلم و شناخت تراحمات اخلاقی)
۱۰	اصول و روش‌های اندازه‌گیری، سنجش و ارزشیابی	۲	۱۶ + ۳۲	نظری – عملی	شناخت اصول و روش‌های «اندازه‌گیری، سنجش و ارزشیابی» و کسب مهارت در آن
۱۱	تاریخ اندیشه و عمل تربیتی در ایران	۱	۱۶	نظری	بررسی تحلیلی روند عمل و اندیشه تربیت در تاریخ اسلام و ایران و شناخت نسبت جایگاه کنونی اقدامات تربیتی در بستر تلاش‌های انجام‌شده به همراه بررسی انواع مدارس اسلامی معاصر و تجارب آن‌ها و نقاط قوت و ضعف آن‌ها

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱۲	تجارب حرفه معلم	۱	۱۶	نظری	ارائه تجارب حرفه معلمی در عرصه‌های مختلف به صورت سمیناری
۱۳	تربیت دینی کودک	۱	۱۶	نظری	شناخت اهداف، اصول، روش‌ها و مراحل تربیت اسلامی کودک و نحوه «آموزش تفکر به کودک»
۱۴	تربیت دینی نوجوان	۱	۱۶	نظری	شناخت اهداف، اصول، روش‌ها و مراحل تربیت اسلامی نوجوان و نحوه «آموزش تفکر به نوجوان»
۱۵	روش‌ها و فنون پیشرفته تدریس	۲	۱۶ + ۳۲	نظری – عملی	شناخت مباحث تکمیلی و نوین در عرصه تدریس و کلاس‌داری مانند: ارتباط و یادگیری در تدریس، عوامل و موانع یادگیری، راهکارهای یادگیری، الگوهای تدریس، روش‌های تدریس (مانند: مباحثه‌ای، دیداری، دستیاری، گردش علمی، حل مسئله، تلفیقی، یورش فکری، همسال، دالتون و شبیه‌سازی) و ارزشیابی و کسب مهارت‌لازم
۱۶	سواد رسانه‌ای	۱	۱۶	نظری	آشنایی با رسانه (تعریف، نقش و گستره، ابزارها)، آسیب‌ها و فرصت‌ها، عناصر مؤثر در سواد رسانه (مانند: درک پیام، داشتن تفکر انتقادی، آگاهی از تکنیک‌های رسانه‌ای)، نحوه مدیریت رسانه و تأثیرات آن در زندگی
۱۷	طراحی آموزشی و یادگیری	۱	۸ + ۱۶	نظری – عملی	شناخت فرآیند طراحی آموزشی در تدریس و کسب مهارت لازم جهت اجرای آن
۱۸	فلسفه تربیت مدرسه‌ای	۲	۳۲	نظری	شناخت چیستی، چرایی و چگونگی تربیت مدرسه‌ای در نظام تربیت رسمی و عمومی
۱۹	فلسفه تعلیم و تربیت اسلامی	۲	۳۲	نظری	شناخت چیستی، چرایی و چگونگی تربیت در اسلام با تأکید بر مکاتب فلسفی اسلام و مبانی نظری سند تحول بنیادین آموزش و پرورش
۲۰	فناوری در آموزش	۱	۸ + ۱۶	نظری – عملی	شناخت اصول تولید محتوای الکترونیک با تأکید بر نحوه استفاده از هوش مصنوعی و تقویت

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
					مهارت‌های به کارگیری آن در فرایند یاددهی-یادگیری
۲۱	مدیریت کلاس درس و یادگیری	۲	۳۲	نظری	شناخت و کاربرست اصول و روش‌های مدیریت کلاس و یادگیری
۲۲	کارورزی	۱	۳۲	عملی	با مشاهده تأملی مسئله‌های آموزشی/ تربیتی در سطح کلاس درس و مدرسه را شناسایی و با استفاده از شواهد و مستندات علمی آن را تبیین نماید. مشاهدات تأملی و یافته‌های تجربی حاصل از واکاوی روایت‌ها را ثبت و گزارش نماید
۲۳	روش تحقیق	۱	۸ + ۱۶	نظری – عملی	شناخت روش فهم نظام‌مند و روش نقد نظام‌مند نظرات و اقوال علمی دانش تبلیغ و کسب مهارت لازم
جمع		۲۹	۵۳۶	–	–

د) دروس اختصاصی گرایش «مربی امور تربیتی»

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	فلسفه علوم اجتماعی	۲	۳۲	نظری	شناخت مبانی و روش‌های علوم اجتماعی به منظور درک چیرستی، ویژگی‌ها و مسائل علوم اجتماعی و نقد و بررسی آن‌ها بر اساس حکمت اسلامی
۲	مبانی جامعه‌شناسی	۲	۳۲	نظری	آشنایی با مفاهیم و کلیات جامعه‌شناسی، ارتباط آن با دیگر علوم، مسائل و حوزه‌های جامعه‌شناسی، نسبت دین و جامعه، فرهنگ، اجتماعی شدن، پایگاه و نقش اجتماعی، قشربندی اجتماعی، تغییرات اجتماعی
۳	مکاتب و نظریه‌های جامعه‌شناسی ۱	۲	۳۲	نظری	شناخت و بررسی نظریات کلاسیک علوم اجتماعی و نقد و ارزیابی آن‌ها
۴	مکاتب و نظریه‌های جامعه‌شناسی ۲	۲	۳۲	نظری	شناخت و بررسی نظریات معاصر علوم اجتماعی و نقد و ارزیابی آن‌ها
۵	اندیشه اجتماعی متفکران مسلمان	۲	۳۲	نظری	شناخت نظریه‌های اجتماعی متفکران مسلمان و نقد و ارزیابی آن‌ها
۶	جامعه‌شناسی دین	۲	۳۲	نظری	شناخت و بررسی نظریات جامعه‌شناسی دین و نقد و ارزیابی آن‌ها
۷	اندیشه اجتماعی در منابع اسلامی	۲	۳۲	نظری	شناخت مهم‌ترین مباحث و مسائل اجتماعی در منابع اسلامی (قرآن، سنت و عقل)
۸	جامعه‌شناسی آموزش و پرورش	۲	۳۲	نظری	شناخت و بررسی مسائل اجتماعی حوزه آموزش و پرورش
۹	جامعه‌شناسی سیاسی و انقلاب اسلامی	۲	۳۲	نظری	شناخت و بررسی نظریات جامعه‌شناسی در مسائل سیاسی و انقلاب اسلامی
۱۰	روش تحقیق در علوم اجتماعی (کمی)	۱	۱۶ + ۸	نظری – عملی	شناخت روش‌های تحقیق کمی در علوم اجتماعی و کسب مهارت لازم

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱۱	روش تحقیق در علوم اجتماعی (کیفی)	۲	۱۶ + ۳۲	نظری - عملی	شناخت مهم‌ترین قواعد، روش‌های کیفی و فرایند تحقیق در علوم اجتماعی و کسب مهارت لازم
۱۲	تحلیل محتوای کتاب‌های درسی علوم اجتماعی متوسطه اول	۲	۳۲	نظری	شناخت و تعمیق آگاهی درباره کتاب‌های درسی زیر مجموعه علوم اجتماعی در مقطع متوسطه اول و توان تحلیل مطالب درسی
۱۳	تحلیل محتوای کتاب‌های درسی علوم اجتماعی متوسطه دوم	۲	۳۲	نظری	شناخت و تعمیق آگاهی درباره کتاب‌های درسی زیر مجموعه علوم اجتماعی در مقطع متوسطه دوم و توان تحلیل مطالب درسی
۱۴	پایان‌نامه	۶	۱۹۲	عملی	ارائه یک پژوهش جامع، همراه با نقد و بررسی و تتبع کافی در یکی از موضوعات، مسائل و مباحث مرتبط با گرایش
	جمع	۳۱	۶۱۶	-	-

تربیت تبلیغ با گرایش حج

شناسنامه رشته

کد رشته: ۳۲۰۱۶۰۰

عنوان رشته: تبلیغ

عنوان گرایش: حج

آخرین مرجع مصوب کننده: شورای عالی حوزه‌های علمیه

تاریخ تصویب: شهریور ماه ۱۳۹۲

شماره جلسه: ۸۱ (دوره ششم) - مصوبه ۹۳۰

عناوین و مشخصات کلی دروس:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش‌نیاز	۱۰	۱۷۶
۲	دروس عمومی	۳۶	۶۲۴
۳	دروس تخصصی مشترک رشته «تبلیغ با گرایش حج»	۶۴	۱۲۴۰
جمع کل		۱۱۰	۲۰۴۰

کلیات و برنامه درسی رشته

عنوان رشته

ماده ۱: عنوان رشته، «تبلیغ با گرایش حج» در مقطع سطح سه است.

تعریف

ماده ۲: سطح سه رشته «تبلیغ» با گرایش «حج» اولین مقطع از این رشته است، که در آن طلاب، مبانی اعتقادی، مسائل، مهارت‌های ارتباطی و روش‌های لازم برای تبلیغ و مدیریت فرهنگی در حج و زیارت را می‌آموزند، و توان تبلیغ و پاسخگویی به نیازهای مربوط به آن را کسب می‌کنند و در پایان موفق به دریافت دانشنامه این رشته می‌شوند.

اهداف

ماده ۳: اهداف رشته عبارتند از:

- ۱) توسعه شناخت نسبت به مسائل و مباحث مربوط به حج و زیارت؛
- ۲) تبیین و دفاع از عقائد شیعه امامیه و پاسخگویی به پرسش‌ها و شبهات؛
- ۳) تأمین مبلغان و مدیران فرهنگی برای حج و عمره؛
- ۴) ایجاد توان تدریس در دوره‌های کاربردی و کوتاه‌مدت مربوط به حج و زیارت؛
- ۵) تقویت مهارت‌های ارتباطی مورد نیاز؛
- ۶) تربیت طلاب مستعد جهت ورود به سطوح بالاتر؛
- ۷) شناخت استدلالی مسائل فقهی و اصولی؛
- ۸) تقویت بنیه اجتهاد و استنباط.

سیاست‌ها

ماده ۴: سیاست‌های اجرایی رشته عبارتند از:

- (۱) اهتمام به تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
- (۲) اهتمام به تقویت استقلال فکری و اعتماد به نفس در مسائل علمی و مهارتی؛
- (۳) اهتمام به تقویت تعبد و تعهد دینی و دفاع از عقائد و هویت شیعه امامیه؛
- (۴) تأکید بر بهره‌گیری از ابزار و روش‌های کارآمد آموزشی با اهتمام به سنت‌های حوزوی؛
- (۵) تأکید بر پویایی برنامه‌های آموزشی و پژوهشی و توجه به نیازهای روز؛
- (۶) تأکید بر شناسایی طلاب مستعد؛
- (۷) تأکید بر استفاده از متون آموزشی واجد استانداردهای لازم؛
- (۸) اهتمام به تقویت نظام مقدس اسلامی و ترویج ارزش‌های آن؛
- (۹) اهتمام به دروس فقه و اصول و نظارت بر اجرای آن.

ضرورت‌ها

ماده ۵: ضرورت‌های رشته عبارتند از:

- (۱) جایگاه والای فریضه عبادی سیاسی حج در آموزه‌های دینی و نقش آن در تحکیم وحدت امت اسلامی؛
- (۲) رسالت حوزه علمیه در تربیت مبلغان و مدیران فرهنگی در عرصه حج و زیارت؛
- (۳) نیاز حجاج و زائران به تبیین مسائل اعتقادی، اخلاقی و عبادی و نیاز به راهنمایی و نظارت بر اعمال و مناسک آنها.

نظام آموزشی رشته

ماده ۶: نظام آموزشی رشته عبارت است از:

نظام آموزشی این رشته، نیم‌سال، درسی^۱ و حضوری است. طول دوره بدون احتساب پایان‌نامه حداقل شش و حداکثر هشت نیم‌سال است.

شرایط پذیرش

ماده ۷: شرایط پذیرش عبارت است از:

- (۱) احراز صلاحیت‌های عمومی و اخلاقی بر اساس آیین‌نامه‌های مصوب؛
- (۲) دارا بودن مدرک علمی سطح دو
- (۳) قبولی در آزمون ورودی و مصاحبه علمی.^۲

۱. در این نظام، هر درس به صورت مستقل ارزیابی می‌شود و قبولی یا رد در یک درس، تأثیری در قبولی یا رد دروس دیگر ندارد.

۲. یکی از مواد آزمون ورودی این رشته مباحث اعتقادی و کلامی است.

مشخصات کلی برنامه درسی

ماده ۸: عناوین و مشخصات کلی دروس عبارت است از:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش‌نیاز	۱۰	۱۷۶
۲	دروس عمومی	۳۶	۶۲۴
۳	دروس تخصصی رشته «تبلیغ با گرایش حج»	۶۴	۱۲۴۰
جمع کل		۱۱۰	۲۰۴۰

مشخصات تفصیلی برنامه درسی

ماده ۹: عناوین و مشخصات تفصیلی دروس

الف) دروس پیش‌نیاز^۱

ردیف	عنوان درس	ساعت	اهداف
۱	روان‌شناسی تبلیغ	۳۲	شناخت خصوصیات روحی و روانی مخاطبان و راه‌ها و شیوه‌های تأثیرگذاری بر آنان، به منظور انتخاب ابزار و پیام مناسب
۲	جامعه‌شناسی تبلیغ	۳۲	آشنایی با مباحث علم جامعه‌شناسی به ویژه خصوصیات و طبقات، نهادها و گروه‌های اجتماعی برای موفقیت بیشتر در انجام رسالت تبلیغی
۳	روش‌ها و مهارت‌های تبلیغ	۳۲+۱۶ نظری عملی	ایجاد توان تبلیغ با آموزش فنون و روش‌های تبلیغ و تأثیرگذاری بر مخاطبان و کیفیت بهره‌برداری از ابزار نوین
۴	تاریخ معاصر ایران	۳۲	بررسی تحلیلی تاریخ فرهنگی، سیاسی و اجتماعی صد سال اخیر ایران
۵	قانون اساسی	۳۲	شناخت ساختار نظام جمهوری اسلامی، ماهیت، وظایف، اختیارات و کارکردهای نهادهای اجرایی، قانون‌گذاری، قضایی و نظارتی
جمع		۱۷۶	

۱. طلابی که هر یک از دروس پیش‌نیاز را در مراکز معتبر گذرانده باشند، در صورت مطابقت هشتاد درصدی سرفصل‌ها، از گذراندن همان درس معاف هستند.

ب) دروس عمومی

ردیف	عنوان درس	ساعت	اهداف
۱	فقه	۱۶۰	شناخت استدلالی مسائل مهم فقه، طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه (از القول فی ماهیه العیب تا آخر مکاسب)
۲	اصول	۳۲۰	شناخت استدلالی مباحث مهم اصولی، طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه (جلد اول کفایه الاصول از ابتدای المقصد الثانی فی النواهی تا پایان جلد دوم)
۳	عربی معاصر	۳۳ + ۱۶ نظری عملی	ایجاد توان بهره‌گیری از متون عربی جدید در حوزه حج و زیارت
۴	روش تحقیق	۳۳ + ۱۶ نظری عملی	کسب مهارت‌های تحقیق و پژوهش در مسائل مربوط به حج و زیارت با آموزش روش‌های تحقیق و کیفیت بهره‌برداری از ابزار و منابع
۵	روش تدریس	۳۳ + ۱۶ نظری عملی	ایجاد توان مهارت تدریس مسائل حج و زیارت با آموزش روش‌ها و فنون کلاس‌داری و ارزشیابی
جمع		۶۲۴	

ج) دروس تخصصی^۱

ردیف	عنوان درس	ساعت	اهداف
۱	احکام و مناسک حج ۱ و ۲	۶۴	شناخت تفصیلی احکام و مناسک حج، طبق فتوای مراجع تقلید به منظور راهنمایی حجاج و زائران در انجام اعمال شرعی حج و عمره
۲	منابع فریقین	۳۲	شناخت منابع مهم و کتاب‌های مرجع فریقین در حوزه‌های اعتقادی، تفسیری، حدیثی، تاریخ، ادعیه، حج و زیارت
۳	انسان‌شناسی در قرآن	۳۲	شناخت ابعاد و قوای وجودی انسان از دیدگاه قرآن
۴	نقد و مناظره	۳۲	کسب مهارت‌های نقد اندیشه، مناظره و پاسخ به شبهات
۵	عرفان اسلامی	۳۲	آشنایی با کلیات، اصول و مسائل عرفان اسلامی و مراحل سیر و سلوک آن، با توجه به کتاب «در جستجوی عرفان اسلامی» از آیت‌الله مصباح یزدی

۱. کلیه طلّاب موظف به شرکت در دوره مکالمه عربی و گذراندن موفقیت‌آمیز آن، طبق برنامه بعثه مقام معظم رهبری مدظله‌العالی هستند.

ردیف	عنوان درس	ساعت	اهداف
۶	جغرافیای جهان اسلام	۳۲	شناخت جغرافیای انسانی، فرهنگی، اقتصادی و طبیعی معاصر جهان اسلام
۷	فرق انحرافی	۳۲	بررسی و نقد اندیشه و آموزه‌های عرفان‌های کاذب و فرقه‌های انحرافی، مانند: بابیه، بهائیه، قادیانیه و جریان‌های انحرافی معاصر و تبیین زمینه‌ها، انگیزه‌ها و عوامل پیدایش آنها
۸	ولایت فقیه	۳۲	تبیین استدلالی نظام ولایت فقیه، شرایط، وظایف و اختیارات ولی فقیه، با رویکرد پاسخ به شبهات و با توجه به قانون اساسی
۹	عقائد خاص شیعه ۱ و ۲ و ۳	۹۶	شناخت اعتقادات خاص شیعه، مانند: امامت، ولایت، بداء، توسل، شفاعت، انتظار و تقیه، با رویکرد پاسخ به شبهات
۱۰	حج در اندیشه امام و مقام معظم رهبری	۱۶ (مطالعاتی)	شناخت جایگاه، ابعاد و کارکردهای حج، از دیدگاه حضرت امام قدس سره و مقام معظم رهبری مد ظله العالی
۱۱	اماکن مذهبی و تاریخی	۱۶+۳۲ نظری عملی	شناخت و بررسی پیشینه و وضعیت فعلی اماکن مهم مذهبی و تاریخی مکه، مدینه و عتبات مقدسه و حوادث مرتبط با این اماکن
۱۲	آداب و اسرار حج	۴۸	شناخت فلسفه حج و زیارت و اسرار و آداب اعمال و مناسک آنها، بر مبنای قرآن، سنت و آموزه‌های دینی به منظور اعتلای معنوی و رعایت اخلاق و آداب حج و زیارت
۱۳	مدیریت فرهنگی در حج و زیارت	۳۲	ایجاد توان مدیریت فرهنگی با آموزش اصول و روش‌های برنامه‌ریزی و مدیریت فرهنگی، قواعد و روش‌های درست تعامل سازمانی و قوانین و مقررات مرتبط با حج و زیارت
۱۴	مشاوره و راهنمایی	۳۲ + ۱۶ نظری عملی	ایجاد توان مشاوره و راهنمایی به حجاج و زائران، در مسائل مورد نیاز، از طریق آشنایی با روش‌ها و فنون مشاوره
۱۵	تاریخ معصومان	۳۲	بررسی و تحلیل وقایع مهم و چالشی و نقد شبهات مخالفین در مورد تاریخ و موضع‌گیری معصومان علیه السلام از زمان پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله تا غیبت صغری
۱۶	سیره معصومان	۳۲	تبیین موضوعی سیره عملی پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله و ائمه معصومین علیهم السلام در ابعاد گوناگون به ویژه در برخورد با مخالفان
۱۷	قرآن‌شناسی	۳۲	بررسی و شناخت دیدگاه‌های مذاهب اسلامی در مورد جایگاه قرآن و مسائل مربوط به آن، با توجه به شبهاتی مانند: تحریف قرآن و عدم نیاز به اهل بیت در فهم قرآن
۱۸	احکام تطبیقی	۳۲	شناخت تطبیقی دیدگاه مذاهب اسلامی در باب احکام فقهی مورد نیاز در حج و عمره

ردیف	عنوان درس	ساعت	اهداف
۱۹	آشنایی با ادیان	۳۲	آشنایی با چگونگی پیدایش، تطورات تاریخی، کتب مقدس، آموزه‌ها، مناسک و آداب مهم ادیان (ابراهیمی و غیر ابراهیمی) زنده و بزرگ جهان
۲۰	فرق و مذاهب اسلامی	۳۲	شناخت آموزه‌ها، روش‌ها و کتب اصلی فرقه‌های مهم کلامی و فقهی تشیع و تسنن، مانند: امامیه، معتزله، اشاعره، اسماعیلیه، زیدیه، اباضیه، شافعی، حنفی، مالکی و حنبلی
۲۱	روش تبلیغ در حج (کارگاهی)	۸+۱۶ نظری عملی	شناخت محیط، نیاز مخاطبان، موانع و روش‌های مؤثر در تبلیغ و کسب مهارت بهره‌گیری از رسانه‌ها و ابزارهای تبلیغی در حج و زیارت
۲۲	تاریخ تشیع	۳۲	شناخت و بررسی سیر تاریخی شیعه، فرق و دولت‌های مهم شیعی از آغاز تا کنون
۲۳	مسائل جدید کلامی	۳۲	بررسی مسائل مهم و جدید کلامی، مانند: معرفت دینی، تجربه دینی، تکثرگرایی، علم و دین و قلمرو دین
۲۴	اصول و روش‌های تربیت اسلامی	۳۲	شناخت قواعد و روش‌های تربیت اخلاقی از دیدگاه اسلام و ایجاد توان اصلاح رفتار متریان
۲۵	جریان‌های سیاسی و مذهبی جهان اسلام	۳۲	شناخت و بررسی مبانی فکری، علل پیدایش، سیر تطور و نقش جریان‌ها و نحله‌های سیاسی و مذهبی موجود و مؤثر در جهان اسلام
۲۶	سمینار	۱۶+۱۶ عملی	ارائه مباحث جدید اعتقادی، فقهی، فرهنگی و سیاسی در مسائل مربوط به حج و زیارت و طرح دیدگاه‌های اندیشمندان، توسط کارشناسان ارشد در طول دوره
۲۷	زبان انگلیسی ۱ و ۲	۳۲+۶۴ نظری عملی	ایجاد توان فهم متون انگلیسی در حوزه حج
۲۸	پایان‌نامه	۱۹۲ عملی	ارائه پژوهشی جامع، همراه با نقد و بررسی و تتبع کافی در موضوعات مرتبط با حج و زیارت
جمع		۱۲۴۰	

مطالعات اسلامی با رویکرد زبان انگلیسی

شناسنامه رشته

کد رشته: ۳۲۰۱۷۱۱

عنوان رشته: مطالعات اسلامی

عنوان رویکرد: زبان انگلیسی

آخرین مرجع مصوب کننده: کمیسیون مراکز تخصصی

تاریخ تصویب: مهر ماه ۱۴۰۳

شماره جلسه: ۱۷۳

عناوین و مشخصات کلی دروس:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش‌نیاز	۲۳	۴۰۸
۲	دروس عمومی	۳۴	۵۶۰
۳	دروس تخصصی رشته «مطالعات اسلامی»	۵۲	۹۹۲
جمع کل		۱۰۹	۱۹۶۰

عنوان رشته

ماده ۱: عنوان رشته، «مطالعات اسلامی با رویکرد زبان انگلیسی» در مقطع سطح سه است.

تعریف

ماده ۲: سطح سه رشته «مطالعات اسلامی» با رویکرد «زبان انگلیسی» سومین مقطع از تحصیلات حوزوی و یکی از رشته‌های حوزه دانشی «تبلیغ و ارتباطات» است که طلاب ضمن شناخت عمیق فقه و اصول متعارف و آموزه‌های اسلام و مکتب اهل بیت علیهم السلام، مباحث و مسائل اختصاصی رشته و گرایش مذکور را در حد شناخت می‌آموزند و پس از ارتقاء صلاحیت‌های اخلاقی و احراز توان علمی و مهارتی با ارائه پایان‌نامه، موفق به دریافت مدرک سطح سه این رشته می‌شوند.

تذکر: دانش‌آموختگان این رشته، ضمن توانمند بودن مکالمه با زبان انگلیسی، با برخی از موضوعات و مسائل کلان مناطق جغرافیایی که این زبان، زبان مرسوم آن منطقه است، نیز آشنا هستند.

اهداف

ماده ۳: اهداف رشته عبارتند از:

- ۱) زمینه‌سازی جهت تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
- ۲) شناخت عمیق مسائل فقهی و اصولی و شناخت روش استنباط فقهی؛
- ۳) شناخت استدلالی مکتب اهل بیت علیهم السلام بر اساس قرآن، سنت و عقل و دفاع از آن؛
- ۴) شناخت مباحث و مسائل اختصاصی رشته «مطالعات اسلامی»؛
- ۵) تقویت توان تبیین مکتب اهل بیت علیهم السلام و پاسخگویی به پرسش‌ها و شبهات؛
- ۶) شناخت منابع و مآخذ رشته «مطالعات اسلامی»؛

- ۷) تقویت توان استفاده از منابع و متون فقهی، اصولی و دانش‌های مرتبط با رشته «مطالعات اسلامی»؛
- ۸) تقویت مهارت‌های تبیین و ترویج معارف اسلامی در سطح میانی؛
- ۹) توان پاسخگویی به پرسش‌های تخصصی متناسب با رشته «مطالعات اسلامی»؛
- ۱۰) افزایش توان تحقیق در حدّ تحلیل و نقد نظرات و آراء در موضوعات و مسائل رشته «مطالعات اسلامی»؛
- ۱۱) زمینه‌سازی برای تربیت مدرسان دانش‌های مرتبط با رشته «مطالعات اسلامی» در سطوح پایین-تر؛
- ۱۲) تربیت طلاب مستعد برای ورود به مقطع بالاتر.

سیاست‌ها

ماده ۴: سیاست‌های اجرایی رشته عبارتند از:

- ۱) اهتمام به تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
- ۲) اهتمام به تقویت استقلال فکری و علمی؛
- ۳) اهتمام به تقویت تعبد و تعهد دینی و ترویج و دفاع از عقاید و هویت شیعه امامیه؛
- ۴) تأکید بر بهره‌گیری از ابزارها و روش‌های کارآمد آموزشی و پژوهشی؛
- ۵) اهتمام به سنت‌های حسنه حوزوی؛
- ۶) تأکید بر روزآمدی و پویایی برنامه‌های آموزشی، پژوهشی و مهارتی و توجه به نیازهای روز؛
- ۷) تأکید بر شناسایی و تشویق استعدادهای برتر در زمینه تحقیق، تدریس و تبلیغ؛
- ۸) تکیه بر آموزش موضوعات و مسائل اصلی رشته «مطالعات اسلامی»؛
- ۹) تأکید بر استفاده از متون آموزشی واجد شرایط لازم؛
- ۱۰) اهتمام به تقویت مبانی نظام مقدس اسلامی و ترویج ارزش‌های آن؛
- ۱۱) اهتمام به دروس فقه و اصول و نظارت بر اجرای آن.

نظام آموزشی رشته

ماده ۵: نظام آموزشی رشته عبارت است از:

نظام آموزشی این رشته و گرایش به صورت نیم‌سال، درسی^۱ و حضوری است و بدون احتساب زمان تدوین پایان‌نامه، در چهار نیم‌سال ارائه می‌شود.

تبصره: حداکثر مدت تحصیل در موارد اضطراری، بدون احتساب زمان تدوین پایان‌نامه، شش نیم‌سال است.

شرایط پذیرش

ماده ۶: شرایط پذیرش عبارت است از:

- (۱) احراز صلاحیت‌های عمومی و اخلاقی بر اساس آیین‌نامه‌های مصوب؛
- (۲) دارا بودن مدرک علمی سطح دویکی از رشته‌ها و گرایش‌های حوزه دانشی «تبلیغ و ارتباطات»؛
- تبصره:** پذیرش داوطلبان سایر رشته‌های تخصصی، منوط به گذراندن دروس پیش‌نیاز بلامانع است.
- (۳) قبولی در سنجش علمی.

۱. در این نظام هر درس به صورت مستقل ارزیابی می‌شود و قبولی یا رد در یک درس، تأثیری در قبولی یا رد دروس دیگر ندارد.

مشخصات کلی برنامه درسی

ماده ۷: عناوین و مشخصات کلی دروس عبارت است از:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش‌نیاز	۲۳	۴۰۸
۲	دروس عمومی	۳۴	۵۶۰
۳	دروس تخصصی رشته «مطالعات اسلامی»	۵۲	۹۹۲
	جمع کل	۱۰۹	۱۹۶۰

مشخصات تفصیلی برنامه درسی

ماده ۸: عناوین و مشخصات تفصیلی دروس

الف) دروس پیش‌نیاز^۱

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	روش تفسیر قرآن کریم	۱	۸ + ۱۶	نظری — عملی	شناخت قواعد و مراحل تفسیر صحیح قرآن کریم و کسب مهارت لازم
۲	روش فهم حدیث	۱	۸ + ۱۶	نظری — عملی	شناخت قواعد و روش‌های مؤثر در فهم حدیث و کسب مهارت لازم
۳	مباحث جدید کلامی	۲	۳۲	نظری	شناخت مفاهیم و مهمترین مسائل و مباحث جدید کلامی مانند: منشأ دین، تکثرگرایی، علم و دین و قلمرو دین، هرمنوتیک و پاسخ به شبهات مهم
۴	عقائد خاص شیعه	۱	۱۶	نظری	تبیین استدلالی اعتقادات خاص شیعه مانند: ولایت، بداء، توسل، شفاعت، رجعت، تقیه و انتظار با رویکرد پاسخ به شبهات

۱. طلابی که هر یک از دروس پیش‌نیاز را در مراکز معتبر گذرانده باشند، در صورت مطابقت هشتاد درصدی سرفصل‌ها، از گذراندن همان درس معاف هستند.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۵	فلسفه اسلامی ۱ تا ۴	۸	۱۲۸	نظری	شناخت مفاهیم، اصطلاحات، ساختار و مسائل مهم فلسفه اسلامی بر اساس حکمت متعالیه ^۱
۶	روش سخنرانی دینی	۲	۱۶ + ۳۲	نظری - عملی	شناخت اصول، آداب، مراحل و روش‌های کارآمد سخنرانی دینی به منظور کسب مهارت‌های لازم
۷	کلیات و تاریخ علم کلام	۱	۱۶	نظری	آشنایی با موضوع، غایت و مبانی کلام اسلامی، تبیین حجیت روش‌های عقلی و نقلی، سیر تکوین و تطور علم کلام، مشرب‌های کلامی، متکلمین بزرگ، منابع و مأخذ مهم کلامی امامیه
۸	معرفت شناسی	۲	۳۲	نظری	شناخت منابع، راه‌ها و ابزار معرفت و معیارهای صدق و کذب
۹	فرق و مذاهب کلامی	۲	۳۲	نظری	شناخت هویت فرهنگی و اجتماعی و ظهور شیعه امامیه و آشنایی با آموزه‌ها، روش‌ها و کتب اصلی فرقه‌های مهم شیعه و اهل تسنن مانند: اسماعیلیه، زیدیه، معتزله، اشاعره و اباضیه، با اشاره به وهابیت
۱۰	آشنایی با ادیان	۲	۳۲	نظری	آشنایی با چگونگی پیدایش، سیر تاریخی، کتب مقدس، آموزه‌ها، مناسک و آداب مهم ادیان زنده و بزرگ جهان (ابراهیمی و غیرابراهیمی)
۱۱	روش تحقیق	۱	۸ + ۱۶	نظری - عملی	شناخت ابعاد منطقی مشکل و مساله تحقیق و تدوین نظرات و اقوال در ساختار علمی در حوزه دانش تبلیغ و کسب مهارت لازم
جمع		۲۳	۴۰۸	-	-

ب) دروس عمومی

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	اهداف
۱	فقه	۱۷	۲۸۰	نظری	شناخت استدلالی مسائل مهم فقه طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه
۲	اصول	۱۷	۲۸۰	نظری	شناخت استدلالی مسائل مهم اصول فقه طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه
جمع		۳۴	۵۶۰	—	—

ج) دروس تخصصی مشترک رشته «مطالعات اسلامی»

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۱	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای شانزدهم تا هجدهم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۲	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۲	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای نوزدهم تا بیست و یکم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۳	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۳	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و دوم تا بیست و چهارم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۴	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۴	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و پنجم تا بیست و هفتم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۵	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۵	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و هشتم تا سی‌ام قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه

۱. دروس تفسیر قرآن کریم ۱ تا ۵ با تصمیم گروه علمی _ تربیتی واحد آموزشی تخصصی مجری این رشته، می‌تواند به صورت مطالعاتی (همراه با جلسات حضوری محدود برای ارائه برخی از مباحث ضروری) اجرا شود.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۶	تفسیر موضوعی	۱	۱۶	نظری	شناخت و بررسی برخی از موضوعات اعتقادی ^۱ در قرآن با تأکید بر تفاسیر المیزان و تسنیم
۷	فقه الحدیث	۱	۱۶	نظری	شناخت محتوای مهمترین روایات اعتقادی ^۲ همراه با شرح و تبیین روایات منتخب
۸	معارف قرآن ۱	۲	۳۲	نظری	شناخت معارف قرآن در بخش «خداشناسی» (اثبات ذات، رابطه صفات و ذات و تبیین توحید، علم، قدرت، حیات، حکمت، عدالت، اراده، خالقیت، هدف‌داری و... و بیان مراتب افعال خداوند)
۹	معارف قرآن ۲	۱	۱۶	نظری	شناخت معارف قرآن در بخش «انسان‌شناسی»
۱۰	معارف قرآن ۳	۲	۳۲	نظری	شناخت معارف قرآن در بخش «راه و راهنماشناسی» (ضرورت، ویژگی‌ها، وظایف و اختیارات، راه شناخت انبیاء و اثبات نبوت و خاتمیت پیامبر اسلام صلی‌الله‌علیه‌وآله)
۱۱	معارف قرآن ۴	۱	۱۶	نظری	شناخت معارف قرآن در بخش «معادشناسی» (حقیقت انسان، مرگ و عالم برزخ، قیامت و ویژگی‌های آن‌ها)
۱۲	تاریخ معاصر جهان	۲	۳۲	نظری	بررسی تحلیلی تاریخ فرهنگی، اجتماعی و سیاسی جهان در صد سال اخیر
۱۳	تاریخ معاصر ایران	۲	۳۲	نظری	بررسی تحلیلی تاریخ فرهنگی، اجتماعی و سیاسی معاصر ایران
۱۴	تاریخ تحلیلی اسلام	۱	۱۶	نظری	بررسی و تحلیل مهم‌ترین وقایع و حوادث تاریخی سه قرن نخست اسلام با تأکید بر بررسی سیره سیاسی، فرهنگی و اجتماعی معصومین علیهم‌السلام در آن دوره
۱۵	مهدویت	۲	۳۲	نظری	شناخت مهدویت در مکتب شیعه و مسائل محوری آن مانند: رجعت، فلسفه غیبت و انتظار، آثار وجودی امام غائب، ظهور و علائم آن، حکومت جهانی امام

۱. تعیین موضوعات این درس بر عهده گروه علمی _ تربیتی می باشد.

۲. تعیین موضوعات این درس بر عهده گروه علمی _ تربیتی می باشد.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
					مهدی عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف، با رویکرد پاسخ به شبهات خصوصاً ایمانی
۱۶	منطق جدید	۲	۳۲	نظری	آشنایی با مبانی فلسفی منطق جدید و انواع منطق‌های جدید (منطق موجهات، منطق محمولات، منطق گزاره‌ها)
۱۷	عرفان اسلامی	۲	۳۲	نظری	شناخت مبانی، آموزه‌ها، مشرب‌ها و مسائل اصلی عرفان اسلامی
۱۸	نقد عرفان‌های کاذب ^۱	۱	۱۶	نظری	بررسی و نقد فرقه‌های انحرافی نوظهور و عرفان‌های شبه معنوی غربی و شرقی و بیان علل پیدایش آنها
۱۹	تبلیغ بین‌الملل	۱	۱۶	نظری	شناخت ارکان تبلیغ دینی (اهداف، اصول، مبلّغ، مخاطب، محتوا، روش‌ها، شیوه‌ها، ابزار و محیط) در سطح بین‌الملل و آسیب‌های آن
۲۰	حقوق و سیاست در قرآن	۲	۳۲	نظری	شناخت معارف قرآن ^۲ در بخش «حقوق و سیاست»
۲۱	اخلاق در قرآن	۲	۳۲	نظری	شناخت اصول، قواعد، مراحل و روش‌های تربیت اخلاقی و نیز فضائل و ردائل اخلاقی از دیدگاه قرآن کریم
۲۲	تاریخ تمدن اسلامی	۱	۱۶	نظری	شناخت شکل‌گیری و سیر تطور و رشد علوم، فنون، ادب، فرهنگ و هنر اسلامی با تأکید بر رویکرد جامع اسلام به آبادانی دنیا و آخرت انسان‌ها
۲۳	اسلام و مستشرقان	۲	۳۲	نظری	شناخت ماهیت استشراق، مکاتب آن و نقد و بررسی مهم‌ترین شبهات خاورشناسان پیرامون اسلام و تشیع
۲۴	مکاتب فلسفی معاصر غرب	۲	۳۲	نظری	شناخت و بررسی آموزه‌ها و مسائل اصلی مکاتب فلسفی مهم، جدید و تأثیرگذار غرب
۲۵	فلسفه دین	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی مهم‌ترین مسائل فلسفه دین (مانند: معرفت و تجربه دینی، تکثرگرایی، علم و دین و قلمرو دین) و نقد و ارزیابی آن

۱. این درس فقط برای دانش پژوهان با رویکرد زبان غیرعربی، الزامی است.

۲. این درس بر اساس کتاب «معارف قرآن» حضرت آیت الله مصباح یزدی رحمه الله علیه، تدریس می‌گردد.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۲۶	فلسفه اخلاق	۲	۳۲	نظری	شناخت مبادی تصویری و تصدیقی و ملاکات گزاره‌های اخلاقی و مهم‌ترین نظریات و مکاتب در فلسفه اخلاق
۲۷	ادیان ابراهیمی	۱	۱۶	نظری	شناخت و چگونگی پیدایش تطورات تاریخی، کتب مقدس، آموزه‌ها، مناسک و آداب مهم ادیان ابراهیمی (مسیحیت و یهودیت)
۲۸	ادیان شرقی	۱	۱۶	نظری	شناخت و چگونگی پیدایش تطورات تاریخی، کتب مقدس، آموزه‌ها، مناسک و آداب مهم ادیان شرقی، مانند بودایی، هندو و کنفوسیوس
۲۹	جریان‌های سیاسی و مذهبی جهان اسلام	۲	۳۲	نظری	شناخت و بررسی مبانی فکری، علل پیدایش، سیر تطور و نقش جریان‌ها و نحله‌های سیاسی و مذهبی موجود و مؤثر در جهان اسلام
۳۰	متون تخصصی	۲	۶۴	عملی	کسب توان فهم متون تخصصی به زبان انگلیسی (در موضوعات قرآنی، روایی، کلامی، اخلاق و فقهی)
۳۱	اصول و روش‌های ترجمه	۱	۸ + ۱۶	نظری – عملی	آشنایی با اصول و روش‌های برگرداندن متون اسلامی به زبان انگلیسی و کسب مهارت لازم
۳۲	درس اقتضایی ۱	۲	۳۲	نظری	بررسی نظامات سیاسی، اجتماعی، آداب و فرهنگ و رسوم منطقه تبلیغی
۳۳	درس اقتضایی ۲	۲	۳۲	نظری	بررسی نظامات سیاسی، اجتماعی، آداب و فرهنگ و رسوم منطقه تبلیغی
۳۴	روش تحقیق	۱	۸ + ۱۶	نظری – عملی	شناخت روش فهم نظام‌مند و روش نقد نظام‌مند نظرات و اقوال علمی دانش و رشته و کسب مهارت لازم ^۱
۳۵	پایان‌نامه	۶	۱۹۲	عملی	ارائه یک پژوهش جامع، همراه با نقد و بررسی و تتبع کافی در یکی از موضوعات، مسائل و مباحث مرتبط با رشته
	جمع	۵۷	۱۰۵۶	–	–

مطالعات اسلامی با رویکرد زبان عربی

شناسنامه رشته

کد رشته: ۳۲۰۱۷۱۲

عنوان رشته: مطالعات اسلامی

عنوان رویکرد: زبان عربی

آخرین مرجع مصوب کننده: کمیسیون مراکز تخصصی

تاریخ تصویب: مهر ماه ۱۴۰۳

شماره جلسه: ۱۷۳

عناوین و مشخصات کلی دروس:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش نیاز	۲۳	۴۰۸
۲	دروس عمومی	۳۴	۵۶۰
۳	دروس تخصصی رشته «مطالعات اسلامی»	۵۷	۱۰۵۶
جمع کل		۱۱۴	۲۰۲۴

عنوان رشته

ماده ۱: عنوان رشته، «مطالعات اسلامی با رویکرد زبان عربی» در مقطع سطح سه است.

تعریف

ماده ۲: سطح سه رشته «مطالعات اسلامی» با رویکرد «زبان عربی» سومین مقطع از تحصیلات حوزوی و یکی از رشته‌های حوزه دانشی «تبلیغ و ارتباطات» است که طلاب ضمن شناخت عمیق فقه و اصول متعارف و آموزه‌های اسلام و مکتب اهل بیت علیهم السلام، مباحث و مسائل اختصاصی رشته و گرایش مذکور را در حد شناخت می‌آموزند و پس از ارتقاء صلاحیت‌های اخلاقی و احراز توان علمی و مهارتی با ارائه پایان‌نامه، موفق به دریافت مدرک سطح سه این رشته می‌شوند.

تذکر: دانش‌آموختگان این رشته، ضمن توانمند بودن مکالمه با زبان عربی، با برخی از موضوعات و مسائل کلان مناطق جغرافیایی که این زبان، زبان مرسوم آن منطقه است، نیز آشنا هستند.

اهداف

ماده ۳: اهداف رشته عبارتند از:

- ۱) زمینه‌سازی جهت تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
- ۲) شناخت عمیق مسائل فقهی و اصولی و شناخت روش استنباط فقهی؛
- ۳) شناخت استدلالی مکتب اهل بیت علیهم السلام بر اساس قرآن، سنت و عقل و دفاع از آن؛
- ۴) شناخت مباحث و مسائل اختصاصی رشته «مطالعات اسلامی»؛
- ۵) تقویت توان تبیین مکتب اهل بیت علیهم السلام و پاسخگویی به پرسش‌ها و شبهات؛
- ۶) شناخت منابع و مآخذ رشته «مطالعات اسلامی»؛

- ۷) تقویت توان استفاده از منابع و متون فقهی، اصولی و دانش‌های مرتبط با رشته «مطالعات اسلامی»؛
- ۸) تقویت مهارت‌های تبیین و ترویج معارف اسلامی در سطح میانی؛
- ۹) توان پاسخگویی به پرسش‌های تخصصی متناسب با رشته «مطالعات اسلامی»؛
- ۱۰) افزایش توان تحقیق در حدّ تحلیل و نقد نظرات و آراء در موضوعات و مسائل رشته «مطالعات اسلامی»؛
- ۱۱) زمینه‌سازی برای تربیت مدرسان دانش‌های مرتبط با رشته «مطالعات اسلامی» در سطوح پایین-تر؛
- ۱۲) تربیت طلاب مستعد برای ورود به مقطع بالاتر.

سیاست‌ها

ماده ۴: سیاست‌های اجرایی رشته عبارتند از:

- ۱) اهتمام به تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
- ۲) اهتمام به تقویت استقلال فکری و علمی؛
- ۳) اهتمام به تقویت تعبد و تعهد دینی و ترویج و دفاع از عقاید و هویت شیعه امامیه؛
- ۴) تأکید بر بهره‌گیری از ابزارها و روش‌های کارآمد آموزشی و پژوهشی؛
- ۵) اهتمام به سنت‌های حسنه حوزوی؛
- ۶) تأکید بر روزآمدی و پویایی برنامه‌های آموزشی، پژوهشی و مهارتی و توجه به نیازهای روز؛
- ۷) تأکید بر شناسایی و تشویق استعدادهای برتر در زمینه تحقیق، تدریس و تبلیغ؛
- ۸) تکیه بر آموزش موضوعات و مسائل اصلی رشته «مطالعات اسلامی»؛
- ۹) تأکید بر استفاده از متون آموزشی واجد شرایط لازم؛
- ۱۰) اهتمام به تقویت مبانی نظام مقدس اسلامی و ترویج ارزش‌های آن؛
- ۱۱) اهتمام به دروس فقه و اصول و نظارت بر اجرای آن.

نظام آموزشی رشته

ماده ۵: نظام آموزشی رشته عبارت است از:

نظام آموزشی این رشته و گرایش به صورت نیم‌سال، درسی^۱ و حضوری است و بدون احتساب زمان تدوین پایان‌نامه، در چهار نیم‌سال ارائه می‌شود.

تبصره: حداکثر مدت تحصیل در موارد اضطراری، بدون احتساب زمان تدوین پایان‌نامه، شش نیم‌سال است.

شرایط پذیرش

ماده ۶: شرایط پذیرش عبارت است از:

- (۱) احراز صلاحیت‌های عمومی و اخلاقی بر اساس آیین‌نامه‌های مصوب؛
- (۲) دارا بودن مدرک علمی سطح دویکی از رشته‌ها و گرایش‌های حوزه دانشی «تبلیغ و ارتباطات»؛
- تبصره:** پذیرش داوطلبان سایر رشته‌های تخصصی، منوط به گذراندن دروس پیش‌نیاز بلامانع است.
- (۳) قبولی در سنجش علمی.

۱. در این نظام هر درس به صورت مستقل ارزیابی می‌شود و قبولی یا رد در یک درس، تأثیری در قبولی یا رد دروس دیگر ندارد.

مشخصات کلی برنامه درسی

ماده ۷: عناوین و مشخصات کلی دروس عبارت است از:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش‌نیاز	۲۳	۴۰۸
۲	دروس عمومی	۳۴	۵۶۰
۳	دروس تخصصی مشترک رشته «مطالعات اسلامی»	۵۷	۱۰۵۶
جمع کل		۱۱۴	۲۰۲۴

مشخصات تفصیلی برنامه درسی

ماده ۸: عناوین و مشخصات تفصیلی دروس

الف) دروس پیش‌نیاز^۱

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	روش تفسیر قرآن کریم	۱	۸ + ۱۶	نظری — عملی	شناخت قواعد و مراحل تفسیر صحیح قرآن کریم و کسب مهارت لازم
۲	روش فهم حدیث	۱	۸ + ۱۶	نظری — عملی	شناخت قواعد و روش‌های مؤثر در فهم حدیث و کسب مهارت لازم
۳	مباحث جدید کلامی	۲	۳۲	نظری	شناخت مفاهیم و مهمترین مسائل و مباحث جدید کلامی مانند: منشأ دین، تکثرگرایی، علم و دین و قلمرو دین، هرمنوتیک و پاسخ به شبهات مهم
۴	عقائد خاص شیعه	۱	۱۶	نظری	تبیین استدلالی اعتقادات خاص شیعه مانند: ولایت، بداء، توسل، شفاعت، رجعت، تقیه و انتظار با رویکرد پاسخ به شبهات

۱. طلابی که هر یک از دروس پیش‌نیاز را در مراکز معتبر گذرانده باشند، در صورت مطابقت هشتاد درصدی سرفصل‌ها، از گذراندن همان درس معاف هستند.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۵	فلسفه اسلامی ۱ تا ۴	۸	۱۲۸	نظری	شناخت مفاهیم، اصطلاحات، ساختار و مسائل مهم فلسفه اسلامی بر اساس حکمت متعالیه ^۱
۶	روش سخنرانی دینی	۲	۱۶ + ۳۲	نظری - عملی	شناخت اصول، آداب، مراحل و روش‌های کارآمد سخنرانی دینی به منظور کسب مهارت‌های لازم
۷	کلیات و تاریخ علم کلام	۱	۱۶	نظری	آشنایی با موضوع، غایت و مبانی کلام اسلامی، تبیین حجیت روش‌های عقلی و نقلی، سیر تکوین و تطور علم کلام، مشرب‌های کلامی، متکلمین بزرگ، منابع و مأخذ مهم کلامی امامیه
۸	معرفت شناسی	۲	۳۲	نظری	شناخت منابع، راه‌ها و ابزار معرفت و معیارهای صدق و کذب
۹	فرق و مذاهب کلامی	۲	۳۲	نظری	شناخت هویت فرهنگی و اجتماعی و ظهور شیعه امامیه و آشنایی با آموزه‌ها، روش‌ها و کتب اصلی فرقه‌های مهم شیعه و اهل تسنن مانند: اسماعیلیه، زیدیه، معتزله، اشاعره و اباضیه، با اشاره به وهابیت
۱۰	آشنایی با ادیان	۲	۳۲	نظری	آشنایی با چگونگی پیدایش، سیر تاریخی، کتب مقدس، آموزه‌ها، مناسک و آداب مهم ادیان زنده و بزرگ جهان (ابراهیمی و غیرابراهیمی)
۱۱	روش تحقیق	۱	۸ + ۱۶	نظری - عملی	شناخت ابعاد منطقی مشکل و مساله تحقیق و تدوین نظرات و اقوال در ساختار علمی در حوزه دانش تبلیغ و کسب مهارت لازم
جمع		۲۳	۴۰۸	-	-

ب) دروس عمومی

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	اهداف
۱	فقه	۱۷	۲۸۰	نظری	شناخت استدلالی مسائل مهم فقه طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه
۲	اصول	۱۷	۲۸۰	نظری	شناخت استدلالی مسائل مهم اصول فقه طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه
جمع		۳۴	۵۶۰	—	—

ج) دروس تخصصی رشته «مطالعات اسلامی»

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۱	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای شانزدهم تا هجدهم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۲	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۲	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای نوزدهم تا بیست و یکم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۳	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۳	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و دوم تا بیست و چهارم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۴	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۴	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و پنجم تا بیست و هفتم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۵	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۵	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و هشتم تا سی‌ام قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۶	تفسیر موضوعی	۱	۱۶	نظری	شناخت و بررسی برخی از موضوعات اعتقادی ^۲ در قرآن با تأکید بر تفاسیر المیزان و تسنیم

۱. دروس تفسیر قرآن کریم ۱ تا ۵ با تصمیم گروه علمی _ تربیتی واحد آموزشی تخصصی مجری این رشته، می‌تواند به صورت مطالعاتی (همراه با جلسات حضوری محدود برای ارائه برخی از مباحث ضروری) اجرا شود.

۲. تعیین موضوعات این درس بر عهده گروه علمی _ تربیتی می‌باشد.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۷	فقه الحدیث	۱	۱۶	نظری	شناخت محتوای مهمترین روایات اعتقادی ^۱ همراه با شرح و تبیین روایات منتخب
۸	معارف قرآن ۱	۲	۳۲	نظری	شناخت معارف قرآن در بخش «خداشناسی» (اثبات ذات، رابطه صفات و ذات و تبیین توحید، علم، قدرت، حیات، حکمت، عدالت، اراده، خالقیت، هدف‌داری و... و بیان مراتب افعال خداوند)
۹	معارف قرآن ۲	۱	۱۶	نظری	شناخت معارف قرآن در بخش «انسان‌شناسی»
۱۰	معارف قرآن ۳	۲	۳۲	نظری	شناخت معارف قرآن در بخش «راه و راهنماشناسی» (ضرورت، ویژگی‌ها، وظایف و اختیارات، راه شناخت انبیاء و اثبات نبوت و خاتمیت پیامبر اسلام صلی‌الله‌علیه‌وآله)
۱۱	معارف قرآن ۴	۱	۱۶	نظری	شناخت معارف قرآن در بخش «معاذشناسی» (حقیقت انسان، مرگ و عالم برزخ، قیامت و ویژگی‌های آن‌ها)
۱۲	تاریخ معاصر جهان	۲	۳۲	نظری	بررسی تحلیلی تاریخ فرهنگی، اجتماعی و سیاسی جهان در صد سال اخیر
۱۳	تاریخ معاصر ایران	۲	۳۲	نظری	بررسی تحلیلی تاریخ فرهنگی، اجتماعی و سیاسی معاصر ایران
۱۴	تاریخ تحلیلی اسلام	۱	۱۶	نظری	بررسی و تحلیل مهم‌ترین وقایع و حوادث تاریخی سه قرن نخست اسلام با تأکید بر بررسی سیره سیاسی، فرهنگی و اجتماعی معصومین علیهم‌السلام در آن دوره
۱۵	مهدویت	۲	۳۲	نظری	شناخت مهدویت در مکتب شیعه و مسائل محوری آن مانند: رجعت، فلسفه غیبت و انتظار، آثار وجودی امام غائب، ظهور و علائم آن، حکومت جهانی امام مهدی عجل‌الله‌تعالی فرجه‌الشریف، با رویکرد پاسخ به شبهات خصوصاً یمانی
۱۶	منطق جدید	۲	۳۲	نظری	آشنایی با مبانی فلسفی منطق جدید و انواع منطق‌های جدید (منطق موجهات، منطق محمولات، منطق گزاره‌ها)
۱۷	عرفان اسلامی	۲	۳۲	نظری	شناخت مبانی، آموزه‌ها، مشرب‌ها و مسائل اصلی عرفان اسلامی

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱۸	نقد فرق انحرافی ^۱	۱	۱۶	نظری	شناخت، بررسی و نقد فرقه‌های انحرافی مانند: وهابیت، بهائیت، اهل حق، صوفیه، و بیان علل پیدایش آنها با تأکید بر اقتضات و نیازها ^۲
۱۹	تبلیغ بین‌الملل	۱	۱۶	نظری	شناخت ارکان تبلیغ دینی (اهداف، اصول، مبلغ، مخاطب، محتوا، روش‌ها، شیوه‌ها، ابزار و محیط) در سطح بین‌الملل و آسیب‌های آن
۲۰	حقوق و سیاست در قرآن	۲	۳۲	نظری	شناخت معارف قرآن ^۳ در بخش «حقوق و سیاست»
۲۱	اخلاق در قرآن	۲	۳۲	نظری	شناخت اصول، قواعد، مراحل و روش‌های تربیت اخلاقی و نیز فضائل و ردائل اخلاقی از دیدگاه قرآن کریم
۲۲	تاریخ تمدن اسلامی	۱	۱۶	نظری	شناخت شکل‌گیری و سیر تطور و رشد علوم، فنون، ادب، فرهنگ و هنر اسلامی با تأکید بر رویکرد جامع اسلام به آبادانی دنیا و آخرت انسان‌ها
۲۳	اسلام و مستشرقان	۲	۳۲	نظری	شناخت ماهیت استشراق، مکاتب آن و نقد و بررسی مهم‌ترین شبهات خاورشناسان پیرامون اسلام و تشیع
۲۴	مکاتب فلسفی معاصر غرب	۲	۳۲	نظری	شناخت و بررسی آموزه‌ها و مسائل اصلی مکاتب فلسفی مهم، جدید و تأثیرگذار غرب
۲۵	فلسفه دین	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی مهم‌ترین مسائل فلسفه دین (مانند: معرفت و تجربه دینی، تکثرگرایی، علم و دین و قلمرو دین) و نقد و ارزیابی آن
۲۶	فلسفه اخلاق	۲	۳۲	نظری	شناخت مبادی تصویری و تصدیقی و ملاکات گزاره‌های اخلاقی و مهم‌ترین نظریات و مکاتب در فلسفه اخلاق

۱. این درس فقط برای دانش پژوهان با رویکرد زبان عربی (آسیا و شمال آفریقا)، الزامی است.

۲. این درس بر اساس نیاز هر منطقه به موضوع، ارائه می‌گردد.

۳. این درس بر اساس کتاب «معارف قرآن» حضرت آیت الله مصباح یزدی رحمه الله علیه، تدریس می‌گردد.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۲۷	ادیان ابراهیمی	۱	۱۶	نظری	شناخت و چگونگی پیدایش تطورات تاریخی، کتب مقدس، آموزه‌ها، مناسک و آداب مهم ادیان ابراهیمی (مسیحیت و یهودیت)
۲۸	ادیان شرقی	۱	۱۶	نظری	شناخت و چگونگی پیدایش تطورات تاریخی، کتب مقدس، آموزه‌ها، مناسک و آداب مهم ادیان شرقی، مانند بودایی، هندو و کنفوسیوس
۲۹	جریان‌های سیاسی و مذهبی جهان اسلام	۲	۳۲	نظری	شناخت و بررسی مبانی فکری، علل پیدایش، سیر تطور و نقش جریان‌ها و نحله‌های سیاسی و مذهبی موجود و مؤثر در جهان اسلام
۳۰	متون تخصصی	۲	۶۴	عملی	کسب توان فهم متون تخصصی به زبان عربی (در موضوعات قرآنی، روایی، کلامی، اخلاق و فقهی)
۳۱	اصول و روش‌های ترجمه	۱	۱۶ + ۸	نظری _ عملی	آشنایی با اصول و روش‌های برگرداندن متون اسلامی به زبان عربی و کسب مهارت لازم
۳۲	درس اقتضایی ۱	۲	۳۲	نظری	بررسی نظامات سیاسی، اجتماعی، آداب و فرهنگ و رسوم منطقه تبلیغی
۳۳	درس اقتضایی ۲	۲	۳۲	نظری	بررسی نظامات سیاسی، اجتماعی، آداب و فرهنگ و رسوم منطقه تبلیغی
۳۴	روش تحقیق	۱	۱۶ + ۸	نظری _ عملی	شناخت روش فهم نظام‌مند و روش نقد نظام‌مند نظرات و اقوال علمی دانش و رشته و کسب مهارت لازم ^۱
۳۵	پایان‌نامه	۶	۱۹۲	عملی	ارائه یک پژوهش جامع، همراه با نقد و بررسی و تتبع کافی در یکی از موضوعات، مسائل و مباحث مرتبط با رشته
جمع		۵۷	۱۰۵۶	-	-

مطالعات دین و فضای مجازی با رویکرد بازی‌های رایانه‌ای

شناسنامه رشته

کد رشته: ۳۲۰۱۸۱۲

عنوان رشته: مطالعات دین و فضای مجازی

عنوان رویکرد: بازی‌های رایانه‌ای

آخرین مرجع مصوب کننده: کمیسیون مراکز تخصصی

تاریخ تصویب: مهر ماه ۱۴۰۳

شماره جلسه: ۱۷۳

عناوین و مشخصات کلی دروس:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش‌نیاز	۱۲	۲۴۸
۲	دروس عمومی	۳۴	۵۶۰
۳	دروس تخصصی مشترک رشته «مطالعات دین و فضای مجازی»	۲۵	۴۰۸
۴	دروس اختصاصی رویکرد «بازی‌های رایانه‌ای»	۲۴	۵۲۸
جمع کل		۹۵	۱۷۴۴

عنوان رشته

ماده ۱: عنوان رشته، «مطالعات دین و فضای مجازی با رویکرد بازی‌های رایانه‌ای» در مقطع سطح سه است.

تعریف

ماده ۲: سطح سه رشته «مطالعات دین و فضای مجازی» با گرایش «بازی‌های رایانه‌ای» سومین مقطع از تحصیلات حوزوی و یکی از رشته‌های حوزه دانشی «تبلیغ و ارتباطات» است که طلاب ضمن شناخت عمیق فقه و اصول متعارف و آموزه‌های اسلام و مکتب اهل‌بیت علیهم‌السلام، مباحث و مسائل اختصاصی رشته و گرایش مذکور را در حد شناخت می‌آموزند و پس از ارتقاء صلاحیت‌های اخلاقی و احراز توان علمی و مهارتی با ارائه پایان‌نامه، موفق به دریافت مدرک سطح سه این رشته و گرایش می‌شوند.

اهداف

ماده ۳: اهداف رشته عبارتند از:

- ۱) زمینه‌سازی جهت تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
- ۲) شناخت عمیق مسائل فقهی و اصولی و شناخت روش استنباط فقهی؛
- ۳) شناخت استدلالی مکتب اهل‌بیت علیهم‌السلام بر اساس قرآن، سنت و عقل و دفاع از آن؛
- ۴) شناخت مباحث و مسائل اختصاصی رشته «مطالعات دین و فضای مجازی» و رویکرد مربوطه؛
- ۵) تقویت توان تبیین مکتب اهل‌بیت علیهم‌السلام و پاسخگویی به پرسش‌ها و شبهات؛
- ۶) شناخت منابع و مآخذ رشته «مطالعات دین و فضای مجازی» و رویکرد مربوطه؛
- ۷) تقویت توان استفاده از منابع و متون فقهی، اصولی و دانش‌های مرتبط با رشته «مطالعات دین و فضای مجازی» و رویکرد مربوطه؛
- ۸) تقویت مهارت‌های تبیین و ترویج معارف اسلامی در سطح میانی؛

۹) توان پاسخگویی به پرسش‌های تخصصی متناسب با رشته «مطالعات دین و فضای مجازی» و رویکرد مربوطه؛

۱۰) افزایش توان تحقیق در حدّ تحلیل و نقد نظرات و آراء در موضوعات و مسائل رشته «مطالعات دین و فضای مجازی» و رویکرد مربوطه؛

۱۱) زمینه‌سازی برای تربیت مدرسان دانش‌های مرتبط با رشته «مطالعات دین و فضای مجازی» و رویکرد مربوطه در سطوح پایین‌تر؛

۱۲) تربیت طلاب مستعد برای ورود به مقطع بالاتر.

سیاست‌ها

ماده ۴: سیاست‌های اجرایی رشته عبارتند از:

- ۱) اهتمام به تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
- ۲) اهتمام به تقویت استقلال فکری و علمی؛
- ۳) اهتمام به تقویت تعبد و تعهد دینی و ترویج و دفاع از عقاید و هویت شیعه امامیه؛
- ۴) تأکید بر بهره‌گیری از ابزارها و روش‌های کارآمد آموزشی و پژوهشی؛
- ۵) اهتمام به سنت‌های حسنه حوزوی؛
- ۶) تأکید بر روزآمدی و پویایی برنامه‌های آموزشی، پژوهشی و مهارتی و توجه به نیازهای روز؛
- ۷) تأکید بر شناسایی و تشویق استعدادها برتر در زمینه تحقیق، تدریس و تبلیغ؛
- ۸) تکیه بر آموزش موضوعات و مسائل اصلی رشته «مطالعات دین و فضای مجازی» و رویکرد مربوطه؛
- ۹) تأکید بر استفاده از متون آموزشی واجد شرایط لازم؛
- ۱۰) اهتمام به تقویت مبانی نظام مقدس اسلامی و ترویج ارزش‌های آن؛
- ۱۱) اهتمام به دروس فقه و اصول و نظارت بر اجرای آن.

نظام آموزشی رشته

ماده ۵: نظام آموزشی رشته عبارت است از:

نظام آموزشی این رشته و گرایش به صورت نیم‌سال، درسی^۱ و حضوری است و بدون احتساب زمان تدوین پایان‌نامه، در چهار نیم‌سال ارائه می‌شود.

تبصره: حداکثر مدت تحصیل در موارد اضطراری، بدون احتساب زمان تدوین پایان‌نامه، شش نیم‌سال است.

شرایط پذیرش

ماده ۶: شرایط پذیرش عبارت است از:

- (۱) احراز صلاحیت‌های عمومی و اخلاقی بر اساس آیین‌نامه‌های مصوب؛
- (۲) دارا بودن مدرک علمی سطح دویکی از رشته‌ها و گرایش‌های حوزه دانشی «تبلیغ و ارتباطات»؛
- تبصره:** پذیرش داوطلبان سایر رشته‌های تخصصی، منوط به گذراندن دروس پیش‌نیاز بلامانع است.
- (۳) قبولی در سنجش علمی.

۱. در این نظام هر درس به صورت مستقل ارزیابی می‌شود و قبولی یا رد در یک درس، تأثیری در قبولی یا رد دروس دیگر ندارد.

مشخصات کلی برنامه درسی

ماده ۷: عناوین و مشخصات کلی دروس عبارت است از:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش‌نیاز	۱۲	۲۴۸
۲	دروس عمومی	۳۴	۵۶۰
۳	دروس تخصصی مشترک رشته «مطالعات دین و فضای مجازی»	۲۵	۴۰۸
۴	دروس اختصاصی رویکرد «بازی‌های رایانه‌ای»	۲۴	۵۲۸
	جمع کل	۹۵	۱۷۴۴

مشخصات تفصیلی برنامه درسی

ماده ۸: عناوین و مشخصات تفصیلی دروس

الف) دروس پیش‌نیاز^۱

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	اصول تعلیم و تربیت اسلامی	۱	۱۶	نظری	آشنایی با مهم‌ترین اصول تعلیم و تربیت اسلامی براساس قرآن و روایات اهل‌بیت علیهم‌السلام
۲	سیره تربیتی اهل‌بیت علیهم‌السلام	۲	۳۲	نظری	شناخت سیره و روش عملی اهل‌بیت علیهم‌السلام در تربیت افراد
۳	تفسیر موضوعی	۱	۱۶	نظری	شناخت و بررسی برخی از موضوعات اخلاقی در قرآن بر اساس قواعد فراگرفته در مبحث روش تفسیر قرآن
۴	روش تفسیر قرآن کریم	۱	۸ + ۱۶	نظری — عملی	شناخت قواعد و مراحل تفسیر صحیح قرآن کریم و کسب مهارت لازم
۵	روش فهم حدیث	۱	۸ + ۱۶	نظری — عملی	شناخت قواعد و روش‌های مؤثر در فهم حدیث و کسب مهارت لازم

۱. طلابی که هر یک از دروس پیش‌نیاز را در مراکز معتبر گذرانده باشند، در صورت مطابقت هشتاد درصدی سرفصل‌ها، از گذراندن همان درس معاف هستند.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۶	فقه‌الحدیث اخلاقی	۱	۱۶	نظری	شناخت محتوای برخی از احادیث اخلاقی در منابع معتبر روایی همراه با شرح و تبیین احادیث منتخب بر اساس قواعد فراگرفته در مبحث روش فهم حدیث
۷	روش سخنرانی دینی	۱	۸ + ۱۶	نظری — عملی	شناخت اصول، آداب، مراحل و روش‌های کارآمد سخنرانی دینی به منظور کسب مهارت‌های لازم
۸	مخاطب‌شناسی در تبلیغ	۲	۱۶+۳۲	نظری — عملی	شناخت و بررسی روش‌های شناخت مخاطب (میدانی، مصاحبه و ...)، انواع مخاطب در تبلیغ (جنسیتی، سنی، تحصیلی و ...) و راهکارهای ارتباط‌گیری با آن‌ها به همراه ویژگی‌های محتوا و رفتارهای متناسب با هر یک در تبلیغ
۹	نویسندگی تبلیغی	۱	۸ + ۱۶	نظری — عملی	ایجاد توانمندی برای نوشتن متن‌های مؤثر دینی در فضای رسانه‌های نوشتاری با تأکید بر مطبوعات
۱۰	روش تحقیق	۱	۸ + ۱۶	نظری — عملی	شناخت ابعاد منطقی مشکل و مسئله تحقیق و تدوین نظرات و اقوال در ساختار علمی دانش تبلیغ و کسب مهارت لازم
	جمع	۱۲	۲۴۸	—	—

ب) دروس عمومی

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	اهداف
۱	فقه	۱۷	۲۸۰	نظری	شناخت استدلالی مسائل مهم فقه طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه
۲	اصول	۱۷	۲۸۰	نظری	شناخت استدلالی مسائل مهم اصول فقه طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه
جمع		۳۴	۵۶۰	—	—

ج) دروس تخصصی مشترک رشته «مطالعات دین و فضای مجازی»

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۱	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای شانزدهم تا هجدهم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه ^۱
۲	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۲	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای نوزدهم تا بیست و یکم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۳	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۳	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و دوم تا بیست و چهارم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۴	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۴	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و پنجم تا بیست و هفتم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه

۱. دروس تفسیر قرآن کریم ۱ تا ۵ با تصمیم گروه علمی _ تربیتی واحد آموزشی تخصصی مجری این رشته، می‌تواند به صورت مطالعاتی (همراه با جلسات حضوری محدود برای ارائه برخی از مباحث ضروری) اجرا شود.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۵	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۵	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و هشتم تا سی‌ام قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۶	تفسیر موضوعی	۱	۱۶	نظری	شناخت تحلیلی برخی از موضوعات اجتماعی در قرآن بر اساس روش تفسیر قرآن کریم و بررسی آراء مفسران در این خصوص با تأکید بر تفاسیر المیزان و تسنیم
۷	فقه‌الحديث	۱	۱۶	نظری	شناخت تحلیلی محتوای برخی از احادیث مربوط به موضوع تبلیغ و اطلاع‌رسانی در منابع معتبر روایی همراه با شرح و تبیین احادیث منتخب بر اساس قواعد فراگرفته در مبحث روش فهم حدیث
۸	انسان در قرآن	۱	۱۶	نظری	تفسیر آیات قرآن در حوزه اوصاف و ویژگی‌های انسان؛ مانند: انتخاب‌گر، جاودانه، هدفمند، کمال‌جو، حقیقت‌گرا، آگاه به خویش، سرشت توحیدی، حامل امانت، ملهم به درک خوبی و گرایش به آن، اثرپذیر از محیط، تغییرپذیر، ستیز نهانی در اندرون، تکلیف‌پذیر، تکلیف‌گریز و محدود در علم و طاقت
۹	اخلاق فضای مجازی	۲	۳۲	نظری	شناخت مهم‌ترین مسائل اخلاق اسلامی در فضای مجازی؛ مانند: مسئولیت‌پذیری، صداقت، حفظ کرامت و عدالت
۱۰	آینده‌پژوهی دین و فضای مجازی	۲	۳۲	نظری	شناخت و بررسی مهم‌ترین تحولات پیش‌روی فناوری‌های فضای مجازی و تأثیر آن بر فرصت‌ها و چالش‌های پیش‌روی دینداری (باورها و مناسک دینی)
۱۱	تبلیغ و فضای مجازی	۲	۳۲	نظری	شناخت مهم‌ترین روش‌های تبلیغ دین از طریق فضای مجازی بر اساس مخاطب‌شناسی، ابزارها، و پیام‌ها و تأکید بر مهم‌ترین مبانی و اصول مرتبط با تبلیغ مجازی
۱۲	حکمرانی فضای مجازی	۲	۳۲	نظری	شناخت مهم‌ترین مباحث حکمرانی فضای مجازی؛ مانند: مفاهیم اساسی حکمرانی و

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
					حکمرانی فضای مجازی، حیطه‌های فضای مجازی (انسان، اجتماع، فرهنگ، تمدن، سیاست و مدیریت) و لایه‌های آن (زیرساخت سخت‌افزاری، زیرساخت نرم‌افزاری، ابزار، خدمات، محتوا و کاربر) و الگوهای حکمرانی فضای مجازی
۱۳	دین و فضای مجازی	۲	۳۲	نظری	شناخت و بررسی مهم‌ترین مباحث دین و فضای مجازی؛ مانند: تعریف و دامنه «دین» و «فضای مجازی»؛ مبانی، اصول و مسائل فضای مجازی از نگاه دین و تأثیر فضای مجازی بر جوامع دینی و دینداری افراد
۱۴	فضای مجازی از منظر رهبری	۱	۱۶	نظری	شناخت دیدگاه‌ها و راهبردهای مقام معظم رهبری مدظله‌العالی درباره فضای مجازی
۱۵	فقه و حقوق فضای مجازی	۲	۳۲	نظری	شناخت مهم‌ترین قواعد و مسائل فقهی و مباحث حقوقی مرتبط با فضای مجازی
۱۶	فلسفه فضای مجازی	۱	۱۶	نظری	شناخت مهم‌ترین مباحث فلسفه فضای مجازی؛ مانند: چیستی فضای مجازی، ابعاد و لایه‌های آن و نسبت آن با فضای حقیقی و بررسی و ارزیابی نظریات در این خصوص
۱۷	فناوری اطلاعات و فضای مجازی	۲	۳۲	نظری	شناخت و بررسی مهم‌ترین مباحث فناوری اطلاعات و فضای مجازی؛ مانند: هوش مصنوعی، بازی‌های دیجیتالی، شبکه‌های اجتماعی، رمز ارزها و زنجیره بلوکی (Blockchain)
۱۸	روش تحقیق	۱	۱۶ + ۸	نظری — عملی	شناخت روش فهم نظام‌مند و روش نقد نظام‌مند نظرات و اقوال علمی دانش تبلیغ و کسب مهارت لازم
	جمع	۲۵	۴۰۸	—	—

د) دروس اختصاصی گرایش «بازی‌های رایانه‌ای»

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	ادبیات کودک و نوجوان	۱	۸ + ۱۶	نظری_عملی	شناخت ادبیات کودک و نوجوان در قالب داستان و شعر و ... از جهت ساختار و محتوا و زمینه‌سازی جهت کسب مهارت ارائه معارف دینی متناسب با فهم آن‌ها
۲	اصول و روش‌های تربیت اخلاقی	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی اصول تربیت اخلاقی و روش‌های آن بر اساس قرآن کریم، روایات و عقل
۳	روان‌شناسی رشد	۲	۳۲	نظری	آشنایی با مراحل، ویژگی‌ها و ابعاد و نظریه‌های رشد و نقد آن‌ها از منظر اسلامی
۴	بازی‌نامه‌نویسی اسلامی	۲	۱۶ + ۳۲	نظری_عملی	شناخت مفهوم و جایگاه بازی‌نامه در بازی‌های دیجیتال، انواع بازی‌نامه از نظر محتوا و روایت، روش خلق بازی‌نامه، خط اصلی روایت، نوع زاویه دید راوی، و شخصیت‌پردازی در بازی‌نامه و نگارش بازی‌نامه با نگاهی به معارف اسلامی
۵	روش تولید بازی‌های دیجیتالی	۲	۱۶ + ۳۲	نظری_عملی	آشنایی با روش تولید بازی‌های دیجیتالی با استفاده از موتورهای بازی‌سازی، مکانیک بازی، هوش مصنوعی در بازی، برنامه‌نویسی بازی و کارگردانی فنی بازی‌های دیجیتالی
۶	روش‌های القای محتوا در بازی‌های دیجیتالی	۳	۴۸	نظری	شناخت روش‌ها و راهبردهای القای محتوا در بازی‌های دیجیتالی، تکنیک‌های القای محتوا (مانند: رنگ، نور و سایه، شخصیت‌پردازی، صوت، تصویر و دوربین، و روند بازی) و کارگردانی هنری بازی‌های دیجیتالی
۷	کلیات بازی‌های دیجیتالی	۲	۳۲	نظری	شناخت مفهوم بازی دیجیتالی، تاریخچه، گونه‌شناسی بازی‌های دیجیتالی، نظام تولید، توزیع و مصرف بازی‌های دیجیتالی، اقتصاد بازی‌های دیجیتالی، نظام رده‌بندی سنی بازی‌های دیجیتالی، مزایا و معایب

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
					استفاده از بازی‌های دیجیتالی، نگرش‌های مختلف به بازی‌های دیجیتالی (مانند: نگرش فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی) و نحوه مواجهه صاحبان اندیشه، ثروت و قدرت با بازی‌های دیجیتالی
۸	مدیریت پروژه‌های تولید بازی‌های دیجیتالی	۱	۱۶	نظری	آشنایی با مفاهیم و فنون اصلی مدیریت پروژه، شناخت ویژگی‌ها و روش‌های مدیریت پروژه‌ها و تیم‌های نرم‌افزاری و بازی‌ساز، آشنایی با ویژگی و قواعد مدیریت پروژه‌های بین رشته‌ای؛ همراه با کسب مهارت لازم
۹	موضوع شناسی دینی بازی‌های دیجیتالی	۲	۳۲	نظری	شناخت موضوعات دینی بازی‌های دیجیتالی (مانند: موضوعات اعتقادی، اخلاقی، فقهی و تربیتی)
۱۰	نقد بازی‌های دیجیتالی	۱	۸ + ۱۶	نظری_عملی	شناخت روش نقد و بررسی بازی‌های دیجیتالی و بررسی و نقد مهم‌ترین بازی‌های دیجیتالی جهان و راهکارهای مواجهه با آسیب‌های بازی‌های دیجیتالی
۱۱	پایان‌نامه	۶	۱۹۲	عملی	ارائه یک پژوهش جامع، همراه با نقد و بررسی و تتبع کافی در یکی از موضوعات، مسائل و مباحث مرتبط با گرایش
	جمع	۲۴	۵۲۸	—	—

مطالعات دین و فضای مجازی با رویکرد حکمرانی فضای مجازی

شناسنامه رشته

کد رشته: ۳۲۰۱۸۱۶

عنوان رشته: مطالعات دین و فضای مجازی

عنوان رویکرد: حکمرانی فضای مجازی

آخرین مرجع مصوب کننده: کمیسیون مراکز تخصصی

تاریخ تصویب: مهر ماه ۱۴۰۳

شماره جلسه: ۱۷۳

عناوین و مشخصات کلی دروس:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش نیاز	۱۲	۲۴۸
۲	دروس عمومی	۳۴	۵۶۰
۳	دروس تخصصی مشترک رشته «مطالعات دین و فضای مجازی»	۲۵	۴۰۸
۴	دروس اختصاصی رویکرد «حکمرانی فضای مجازی»	۲۶	۵۲۰
جمع کل		۹۷	۱۷۳۶

کلیات و برنامه درسی رشته

عنوان رشته

ماده ۱: عنوان رشته، «مطالعات دین و فضای مجازی با رویکرد حکمرانی فضای مجازی» در مقطع سطح سه است.

تعریف

ماده ۲: سطح سه رشته «مطالعات دین و فضای مجازی» با گرایش «حکمرانی فضای مجازی» سومین مقطع از تحصیلات حوزوی و یکی از رشته‌های حوزهٔ دانشی «تبلیغ و ارتباطات» است که طلاب ضمن شناخت عمیق فقه و اصول متعارف و آموزه‌های اسلام و مکتب اهل بیت علیهم‌السلام، مباحث و مسائل اختصاصی رشته و گرایش مذکور را در حد شناخت می‌آموزند و پس از ارتقاء صلاحیت‌های اخلاقی و احراز توان علمی و مهارتی با ارائه پایان‌نامه، موفق به دریافت مدرک سطح سه این رشته و گرایش می‌شوند.

اهداف

ماده ۳: اهداف رشته عبارتند از:

- ۱) زمینه‌سازی جهت تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
- ۲) شناخت عمیق مسائل فقهی و اصولی و شناخت روش استنباط فقهی؛
- ۳) شناخت استدلالی مکتب اهل بیت علیهم‌السلام بر اساس قرآن، سنت و عقل و دفاع از آن؛
- ۴) شناخت مباحث و مسائل اختصاصی رشته «مطالعات دین و فضای مجازی» و رویکرد مربوطه؛
- ۵) تقویت توان تبیین مکتب اهل بیت علیهم‌السلام و پاسخگویی به پرسش‌ها و شبهات؛
- ۶) شناخت منابع و مآخذ رشته «مطالعات دین و فضای مجازی» و رویکرد مربوطه؛
- ۷) تقویت توان استفاده از منابع و متون فقهی، اصولی و دانش‌های مرتبط با رشته «مطالعات دین و فضای مجازی» و رویکرد مربوطه؛
- ۸) تقویت مهارت‌های تبیین و ترویج معارف اسلامی در سطح میانی؛

۹) توان پاسخگویی به پرسش‌های تخصصی متناسب با رشته «مطالعات دین و فضای مجازی» و رویکرد مربوطه؛

۱۰) افزایش توان تحقیق در حد تحلیل و نقد نظرات و آراء در موضوعات و مسائل رشته «مطالعات دین و فضای مجازی» و رویکرد مربوطه؛

۱۱) زمینه‌سازی برای تربیت مدرسان دانش‌های مرتبط با رشته «مطالعات دین و فضای مجازی» و رویکرد مربوطه در سطوح پایین‌تر؛

۱۲) تربیت طلاب مستعد برای ورود به مقطع بالاتر.

سیاست‌ها

ماده ۴: سیاست‌های اجرایی رشته عبارتند از:

- ۱) اهتمام به تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
- ۲) اهتمام به تقویت استقلال فکری و علمی؛
- ۳) اهتمام به تقویت تعبد و تعهد دینی و ترویج و دفاع از عقاید و هویت شیعه امامیه؛
- ۴) تأکید بر بهره‌گیری از ابزارها و روش‌های کارآمد آموزشی و پژوهشی؛
- ۵) اهتمام به سنت‌های حسنه حوزوی؛
- ۶) تأکید بر روزآمدی و پویایی برنامه‌های آموزشی، پژوهشی و مهارتی و توجه به نیازهای روز؛
- ۷) تأکید بر شناسایی و تشویق استعدادهای برتر در زمینه تحقیق، تدریس و تبلیغ؛
- ۸) تکیه بر آموزش موضوعات و مسائل اصلی رشته «مطالعات دین و فضای مجازی» و رویکرد مربوطه؛

۹) تأکید بر استفاده از متون آموزشی واجد شرایط لازم؛

۱۰) اهتمام به تقویت مبانی نظام مقدس اسلامی و ترویج ارزش‌های آن؛

۱۱) اهتمام به دروس فقه و اصول و نظارت بر اجرای آن.

نظام آموزشی رشته

ماده ۵: نظام آموزشی رشته عبارت است از:

نظام آموزشی این رشته و گرایش به صورت نیم‌سال، درسی^۱ و حضوری است و بدون احتساب زمان تدوین پایان‌نامه، در چهار نیم‌سال ارائه می‌شود.

تبصره: حداکثر مدت تحصیل در موارد اضطراری، بدون احتساب زمان تدوین پایان‌نامه، شش نیم‌سال است.

شرایط پذیرش

ماده ۶: شرایط پذیرش عبارت است از:

- (۱) احراز صلاحیت‌های عمومی و اخلاقی بر اساس آیین‌نامه‌های مصوب؛
- (۲) دارا بودن مدرک علمی سطح دویکی از رشته‌ها و گرایش‌های حوزه دانشی «تبلیغ و ارتباطات»؛
- تبصره:** پذیرش داوطلبان سایر رشته‌های تخصصی، منوط به گذراندن دروس پیش‌نیاز بلامانع است.
- (۳) قبولی در سنجش علمی.

۱. در این نظام هر درس به صورت مستقل ارزیابی می‌شود و قبولی یا رد در یک درس، تأثیری در قبولی یا رد دروس دیگر ندارد.

مشخصات کلی برنامه درسی

ماده ۷: عناوین و مشخصات کلی دروس عبارت است از:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش نیاز	۱۲	۲۴۸
۲	دروس عمومی	۳۴	۵۶۰
۳	دروس تخصصی مشترک رشته «مطالعات دین و فضای مجازی»	۲۵	۴۰۸
۴	دروس اختصاصی رویکرد «حکمرانی فضای مجازی»	۲۶	۵۲۰
	جمع کل	۹۷	۱۷۳۶

مشخصات تفصیلی برنامه درسی

ماده ۸: عناوین و مشخصات تفصیلی دروس

الف) دروس پیش نیاز^۱

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	اصول تعلیم و تربیت اسلامی	۱	۱۶	نظری	آشنایی با مهم‌ترین اصول تعلیم و تربیت اسلامی براساس قرآن و روایات اهل‌بیت علیهم‌السلام
۲	سیره تربیتی اهل‌بیت علیهم‌السلام	۲	۳۲	نظری	شناخت سیره و روش عملی اهل‌بیت علیهم‌السلام در تربیت افراد
۳	تفسیر موضوعی	۱	۱۶	نظری	شناخت و بررسی برخی از موضوعات اخلاقی در قرآن بر اساس قواعد فراگرفته در مبحث روش تفسیر قرآن
۴	روش تفسیر قرآن کریم	۱	۸ + ۱۶	نظری — عملی	شناخت قواعد و مراحل تفسیر صحیح قرآن کریم و کسب مهارت لازم
۵	روش فهم حدیث	۱	۸ + ۱۶	نظری — عملی	شناخت قواعد و روش‌های مؤثر در فهم حدیث و کسب مهارت لازم

۱. طلابی که هر یک از دروس پیش‌نیاز را در مراکز معتبر گذرانده باشند، در صورت مطابقت هشتاد درصدی سرفصل‌ها، از گذراندن همان درس معاف هستند.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۶	فقه‌الحديث اخلاقی	۱	۱۶	نظری	شناخت محتوای برخی از احادیث اخلاقی در منابع معتبر روایی همراه با شرح و تبیین احادیث منتخب بر اساس قواعد فراگرفته در مبحث روش فهم حدیث
۷	روش سخنرانی دینی	۱	۸ + ۱۶	نظری — عملی	شناخت اصول، آداب، مراحل و روش‌های کارآمد سخنرانی دینی به منظور کسب مهارت‌های لازم
۸	مخاطب‌شناسی در تبلیغ	۲	۱۶+۳۲	نظری — عملی	شناخت و بررسی روش‌های شناخت مخاطب (میدانی، مصاحبه و ...)، انواع مخاطب در تبلیغ (جنسیتی، سنی، تحصیلی و ...) و راهکارهای ارتباط‌گیری با آن‌ها به همراه ویژگی‌های محتوا و رفتارهای متناسب با هر یک در تبلیغ
۹	نویسندگی تبلیغی	۱	۸ + ۱۶	نظری — عملی	ایجاد توانمندی برای نوشتن متن‌های مؤثر دینی در فضای رسانه‌های نوشتاری با تأکید بر مطبوعات
۱۰	روش تحقیق	۱	۸ + ۱۶	نظری — عملی	شناخت ابعاد منطقی مشکل و مسئله تحقیق و تدوین نظرات و اقوال در ساختار علمی دانش تبلیغ و کسب مهارت لازم
	جمع	۱۲	۲۴۸	—	—

ب) دروس عمومی

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	اهداف
۱	فقه	۱۷	۲۸۰	نظری	شناخت استدلالی مسائل مهم فقه طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه
۲	اصول	۱۷	۲۸۰	نظری	شناخت استدلالی مسائل مهم اصول فقه طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه
جمع		۳۴	۵۶۰	-	-

ج) دروس تخصصی مشترک رشته «مطالعات دین و فضای مجازی»

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۱	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای شانزدهم تا هجدهم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه ^۱
۲	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۲	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای نوزدهم تا بیست و یکم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۳	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۳	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و دوم تا بیست و چهارم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۴	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۴	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و پنجم تا بیست و هفتم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه

۱. دروس تفسیر قرآن کریم ۱ تا ۵ با تصمیم گروه علمی _ تربیتی واحد آموزشی تخصصی مجری این رشته، می‌تواند به صورت مطالعاتی (همراه با جلسات حضوری محدود برای ارائه برخی از مباحث ضروری) اجرا شود.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۵	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۵	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و هشتم تا سی‌ام قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۶	تفسیر موضوعی	۱	۱۶	نظری	شناخت تحلیلی برخی از موضوعات اجتماعی در قرآن بر اساس روش تفسیر قرآن کریم و بررسی آراء مفسران در این خصوص با تأکید بر تفاسیر المیزان و تسنیم
۷	فقه‌الحديث	۱	۱۶	نظری	شناخت تحلیلی محتوای برخی از احادیث مربوط به موضوع تبلیغ و اطلاع‌رسانی در منابع معتبر روایی همراه با شرح و تبیین احادیث منتخب بر اساس قواعد فراگرفته در مبحث روش فهم حدیث
۸	انسان در قرآن	۱	۱۶	نظری	تفسیر آیات قرآن در حوزه اوصاف و ویژگی‌های انسان؛ مانند: انتخاب‌گر، جاودانه، هدفمند، کمال‌جو، حقیقت‌گرا، آگاه به خویش، سرشت توحیدی، حامل امانت، ملهم به درک خوبی و گرایش به آن، اثرپذیر از محیط، تغییرپذیر، ستیز نهانی در اندرون، تکلیف‌پذیر، تکلیف‌گریز و محدود در علم و طاقت
۹	اخلاق فضای مجازی	۲	۳۲	نظری	شناخت مهم‌ترین مسائل اخلاق اسلامی در فضای مجازی؛ مانند: مسئولیت‌پذیری، صداقت، حفظ کرامت و عدالت
۱۰	آینده‌پژوهی دین و فضای مجازی	۲	۳۲	نظری	شناخت و بررسی مهم‌ترین تحولات پیش‌روی فناوری‌های فضای مجازی و تاثیر آن بر فرصت‌ها و چالش‌های پیش‌روی دینداری (باورها و مناسک دینی)
۱۱	تبلیغ و فضای مجازی	۲	۳۲	نظری	شناخت مهم‌ترین روش‌های تبلیغ دین از طریق فضای مجازی بر اساس مخاطب‌شناسی، ابزارها، و پیام‌ها و تاکید بر مهم‌ترین مبانی و اصول مرتبط با تبلیغ مجازی
۱۲	حکمرانی فضای مجازی	۲	۳۲	نظری	شناخت مهم‌ترین مباحث حکمرانی فضای مجازی؛ مانند: مفاهیم اساسی حکمرانی و

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
					حکمرانی فضای مجازی، حیطه‌های فضای مجازی (انسان، اجتماع، فرهنگ، تمدن، سیاست و مدیریت) و لایه‌های آن (زیرساخت سخت‌افزاری، زیرساخت نرم‌افزاری، ابزار، خدمات، محتوا و کاربر) و الگوهای حکمرانی فضای مجازی
۱۳	دین و فضای مجازی	۲	۳۲	نظری	شناخت و بررسی مهم‌ترین مباحث دین و فضای مجازی؛ مانند: تعریف و دامنه «دین» و «فضای مجازی»؛ مبانی، اصول و مسائل فضای مجازی از نگاه دین و تأثیر فضای مجازی بر جوامع دینی و دینداری افراد
۱۴	فضای مجازی از منظر رهبری	۱	۱۶	نظری	شناخت دیدگاه‌ها و راهبردهای مقام معظم رهبری مدظله‌العالی درباره فضای مجازی
۱۵	فقه و حقوق فضای مجازی	۲	۳۲	نظری	شناخت مهم‌ترین قواعد و مسائل فقهی و مباحث حقوقی مرتبط با فضای مجازی
۱۶	فلسفه فضای مجازی	۱	۱۶	نظری	شناخت مهم‌ترین مباحث فلسفه فضای مجازی؛ مانند: چیستی فضای مجازی، ابعاد و لایه‌های آن و نسبت آن با فضای حقیقی و بررسی و ارزیابی نظریات در این خصوص
۱۷	فناوری اطلاعات و فضای مجازی	۲	۳۲	نظری	شناخت و بررسی مهم‌ترین مباحث فناوری اطلاعات و فضای مجازی؛ مانند: هوش مصنوعی، بازی‌های دیجیتالی، شبکه‌های اجتماعی، رمز ارزها و زنجیره بلوکی (Blockchain)
۱۸	روش تحقیق	۱	۸ + ۱۶	نظری — عملی	شناخت روش فهم نظام‌مند و روش نقد نظام‌مند نظرات و اقوال علمی دانش تبلیغ و کسب مهارت لازم
	جمع	۲۵	۴۰۸	—	—

د) دروس اختصاصی گرایش «حکمرانی فضای مجازی»

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	حکمرانی داده‌ها و اطلاعات	۲	۳۲	نظری	شناخت مفاهیم اساسی، ضرورت، اصول و راهبردهای حکمرانی داده‌ها و اطلاعات، چالش‌ها و مسائل حکمرانی داده‌ها و اطلاعات و ارائه راه‌کارهایی برای مواجهه با آن‌ها
۲	حکمرانی فضای مجازی در اقتصاد	۲	۳۲	نظری	شناخت تاثیر حکمرانی فضای مجازی در اقتصاد (مانند: توسعه اقتصاد دیجیتال، تنظیم و کنترل بازارهای دیجیتال و جلوگیری از انحصار، افزایش تجارت بین‌المللی و مدیریت رمزارزها)، راهبردها و سیاست‌های مختلف مدیریت اقتصاد دیجیتال و همچنین ارزیابی چالش‌ها و موانع مرتبط با حکمرانی فضای مجازی در اقتصاد و ارائه راهکارهایی برای مواجهه با این چالش‌ها
۳	حکمرانی فضای مجازی در امنیت	۲	۳۲	نظری	شناخت مفاهیم و تاثیر حکمرانی فضای مجازی در امنیت فضای مجازی و حقیقی (در ابعاد امنیت اطلاعات، امنیت سایبری، حریم خصوصی، امنیت زیرساخت‌های حیاتی، مدیریت دسترسی و پدافند غیرعامل)، اصول امنیت در فضای مجازی، راهبردها، سیاست‌ها و راهکارهای امنیتی و همچنین ارزیابی چالش‌ها و موانع مرتبط و راهکارهای مقابله با آن
۴	حکمرانی فضای مجازی در سیاست	۱	۱۶	نظری	شناخت مناسبات حکمرانی فضای مجازی و مدیریت سیاسی (فرایندهای سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری سیاسی، اجرا، ارزیابی و نظارت)، سیاست عمومی و تعاملات بین‌المللی
۵	حکمرانی فضای مجازی در فرهنگ	۲	۳۲	نظری	شناخت مناسبات حکمرانی فضای مجازی و فرهنگ (در ابعاد هویت فرهنگی، ارتقای فرهنگ دینی، تنوع فرهنگی، آسیب‌های فرهنگی جهانی سازی و مانند آن)، راهبردها و

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
					سیاست‌های ترویج فرهنگ‌های سازنده و ارزش‌های فرهنگی و همچنین ارزیابی چالش‌ها و موانع مرتبط با حکمرانی فضای مجازی در فرهنگ و ارائه راهکارهایی برای مواجهه با این چالش‌ها.
۶	حکمرانی فضای مجازی و جغرافیای سیاسی	۱	۱۶	نظری	شناخت مفاهیم و موضوعات مرتبط با حکمرانی فضای مجازی و جغرافیای سیاسی (مانند: حاکمیت دیجیتال، امنیت ملی و دفاع سایبری، جغرافیای سیاسی زیرساخت‌های اینترنتی و سکوهای فرامرزی) و بررسی تأثیر آن دو بر یکدیگر
۷	حکمرانی فضای مجازی و ساختارها و الگوهای مدیریت	۱	۱۶	نظری	شناخت مناسبات حکمرانی فضای مجازی و ساختارها و الگوهای مدیریت در ارتقای کارایی، بهره‌وری، انعطاف‌پذیری و هماهنگی در عملکرد سازمان‌ها
۸	روش حکمرانی دینی فضای مجازی	۱	۱۶ + ۸	نظری – عملی	شناخت روش‌های مختلف حکمرانی دینی در فضای مجازی (مانند: قانون‌گذاری، آموزش، تبلیغ و ترویج و پالایش) به منظور نهادینه‌سازی و گسترش ارزش‌های اسلامی و ارزیابی روش‌های حکمرانی در مدیریت و نظارت و انتخاب روش‌های مؤثر در شرایط مقتضی و کسب مهارت‌های لازم
۹	سیاست‌گذاری فضای مجازی	۱	۱۶	نظری	شناخت نظریه‌های سیاست‌گذاری و مدیریت دینی رسانه و فضای مجازی، روش‌های سیاست‌گذاری و بررسی تحلیلی سیاست‌ها برای استفاده در فضای مجازی
۱۰	گونه‌های حکمرانی فضای مجازی	۱	۱۶	نظری	شناخت ساختارهای مختلف حکمرانی فضای مجازی، ساختارهای حکمرانی فضای مجازی در کشورهای مختلف، تأثیرات گونه‌های حکمرانی بر حوزه‌های مختلف فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی با تأکید بر حکمرانی مشارکتی، رویکردها و راهبردهای

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
					تحقق حکمرانی مطلوب و ارزیابی چالش‌ها و موانع مرتبط با آن و ارائه راهکارهایی برای مواجهه با این چالش‌ها
۱۱	مبانی و اصول حکمرانی فضای مجازی	۲	۳۲	نظری	شناخت مبانی حکمرانی دینی فضای مجازی در تراز انقلاب اسلامی و پیامدهای آن بر فضای مجازی و جوامع مجازی، اصول حکمرانی و مدیریت در فضای مجازی و ارزیابی چالش‌ها و مسائل اخلاقی مرتبط با حکمرانی دینی در فضای مجازی و ارائه راهکارهایی برای مواجهه با آن‌ها
۱۲	محیط‌شناسی راهبردی فضای مجازی	۲	۳۲	نظری	شناخت مفاهیم محیط‌شناسی و ارتباط آن با فضای مجازی، ابعاد مختلف محیط‌شناسی فضای مجازی (از جمله تأثیرات اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و زیست‌محیطی)، استراتژی‌های حکمرانی و بهینه‌سازی محیط فضای مجازی، و ارزیابی راهبردهای مختلف برای حفظ و توسعه محیط‌های مجازی پایدار و مسئولانه
۱۳	نظریه‌های فضای مجازی و رسانه‌های مدرن	۲	۳۲	نظری	شناخت نظریه‌های مختلف مرتبط با فضای مجازی و رسانه‌های مدرن از جمله نظریه‌های رسانه، نظریه‌های ارتباطات، و نظریه‌های رسانه جدید و بررسی مسائلی از قبیل: تأثیر فضای مجازی بر رسانه‌های سنتی و نقش آن در تغییر روندها و الگوهای رسانه‌ای مدرن، ارتباط دوسویه بین رسانه‌های مدرن و فضای مجازی، تأثیر رسانه‌ها بر جوامع
۱۴	پایان‌نامه	۶	۱۹۲	عملی	ارائه یک پژوهش جامع، همراه با نقد و بررسی و تتبع کافی در یکی از موضوعات، مسائل و مباحث مرتبط با گرایش
	جمع	۲۶	۵۲۰	-	-

مطالعات دین و فضای مجازی با رویکرد هوش مصنوعی

شناسنامه رشته

کد رشته: ۳۲۰۱۸۱۸

عنوان رشته: مطالعات دین و فضای مجازی

عنوان رویکرد: هوش مصنوعی

آخرین مرجع مصوب کننده: کمیسیون مراکز تخصصی

تاریخ تصویب: مهر ماه ۱۴۰۳

شماره جلسه: ۱۷۳

عناوین و مشخصات کلی دروس:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش نیاز	۱۲	۲۴۸
۲	دروس عمومی	۳۴	۵۶۰
۳	دروس تخصصی مشترک رشته «مطالعات دین و فضای مجازی»	۲۵	۴۰۸
۴	دروس اختصاصی رویکرد «هوش مصنوعی»	۲۶	۵۳۶
جمع کل		۹۷	۱۷۵۲

کلیات و برنامه درسی رشته

عنوان رشته

ماده ۱: عنوان رشته، «مطالعات دین و فضای مجازی با رویکرد هوش مصنوعی» در مقطع سطح سه است.

تعریف

ماده ۲: سطح سه رشته «مطالعات دین و فضای مجازی» با گرایش «هوش مصنوعی» سومین مقطع از تحصیلات حوزوی و یکی از رشته‌های حوزه دانشی «تبلیغ و ارتباطات» است که طلاب ضمن شناخت عمیق فقه و اصول متعارف و آموزه‌های اسلام و مکتب اهل بیت علیهم‌السلام، مباحث و مسائل اختصاصی رشته و گرایش مذکور را در حد شناخت می‌آموزند و پس از ارتقاء صلاحیت‌های اخلاقی و احراز توان علمی و مهارتی با ارائه پایان‌نامه، موفق به دریافت مدرک سطح سه این رشته و گرایش می‌شوند.

اهداف

ماده ۳: اهداف رشته عبارتند از:

- ۱) زمینه‌سازی جهت تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
- ۲) شناخت عمیق مسائل فقهی و اصولی و شناخت روش استنباط فقهی؛
- ۳) شناخت استدلالی مکتب اهل بیت علیهم‌السلام بر اساس قرآن، سنت و عقل و دفاع از آن؛
- ۴) شناخت مباحث و مسائل اختصاصی رشته «مطالعات دین و فضای مجازی» و رویکرد مربوطه؛
- ۵) تقویت توان تبیین مکتب اهل بیت علیهم‌السلام و پاسخگویی به پرسش‌ها و شبهات؛
- ۶) شناخت منابع و مآخذ رشته «مطالعات دین و فضای مجازی» و رویکرد مربوطه؛
- ۷) تقویت توان استفاده از منابع و متون فقهی، اصولی و دانش‌های مرتبط با رشته «مطالعات دین و فضای مجازی» و رویکرد مربوطه؛
- ۸) تقویت مهارت‌های تبیین و ترویج معارف اسلامی در سطح میانی؛

۹) توان پاسخگویی به پرسش‌های تخصصی متناسب با رشته «مطالعات دین و فضای مجازی» و رویکرد مربوطه؛

۱۰) افزایش توان تحقیق در حد تحلیل و نقد نظرات و آراء در موضوعات و مسائل رشته «مطالعات دین و فضای مجازی» و رویکرد مربوطه؛

۱۱) زمینه‌سازی برای تربیت مدرسان دانش‌های مرتبط با رشته «مطالعات دین و فضای مجازی» و رویکرد مربوطه در سطوح پایین‌تر؛

۱۲) تربیت طلاب مستعد برای ورود به مقطع بالاتر.

سیاست‌ها

ماده ۴: سیاست‌های اجرایی رشته عبارتند از:

- ۱) اهتمام به تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
- ۲) اهتمام به تقویت استقلال فکری و علمی؛
- ۳) اهتمام به تقویت تعبد و تعهد دینی و ترویج و دفاع از عقاید و هویت شیعه امامیه؛
- ۴) تأکید بر بهره‌گیری از ابزارها و روش‌های کارآمد آموزشی و پژوهشی؛
- ۵) اهتمام به سنت‌های حسنه حوزوی؛
- ۶) تأکید بر روزآمدی و پویایی برنامه‌های آموزشی، پژوهشی و مهارتی و توجه به نیازهای روز؛
- ۷) تأکید بر شناسایی و تشویق استعدادها برتر در زمینه تحقیق، تدریس و تبلیغ؛
- ۸) تکیه بر آموزش موضوعات و مسائل اصلی رشته «مطالعات دین و فضای مجازی» و رویکرد مربوطه؛
- ۹) تأکید بر استفاده از متون آموزشی واجد شرایط لازم؛
- ۱۰) اهتمام به تقویت مبانی نظام مقدس اسلامی و ترویج ارزش‌های آن؛
- ۱۱) اهتمام به دروس فقه و اصول و نظارت بر اجرای آن.

نظام آموزشی رشته

ماده ۵: نظام آموزشی رشته عبارت است از:

نظام آموزشی این رشته و گرایش به صورت نیم‌سال، درسی^۱ و حضوری است و بدون احتساب زمان تدوین پایان‌نامه، در چهار نیم‌سال ارائه می‌شود.

تبصره: حداکثر مدت تحصیل در موارد اضطراری، بدون احتساب زمان تدوین پایان‌نامه، شش نیم‌سال است.

شرایط پذیرش

ماده ۶: شرایط پذیرش عبارت است از:

- (۱) احراز صلاحیت‌های عمومی و اخلاقی بر اساس آیین‌نامه‌های مصوب؛
- (۲) دارا بودن مدرک علمی سطح دویکی از رشته‌ها و گرایش‌های حوزه دانشی «تبلیغ و ارتباطات»؛
- تبصره:** پذیرش داوطلبان سایر رشته‌های تخصصی، منوط به گذراندن دروس پیش‌نیاز بلامانع است.
- (۳) قبولی در سنجش علمی.

۱. در این نظام هر درس به صورت مستقل ارزیابی می‌شود و قبولی یا رد در یک درس، تأثیری در قبولی یا رد دروس دیگر ندارد.

مشخصات کلی برنامه درسی

ماده ۷: عناوین و مشخصات کلی دروس عبارت است از:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش نیاز	۱۲	۲۴۸
۲	دروس عمومی	۳۴	۵۶۰
۳	دروس تخصصی مشترک رشته «مطالعات دین و فضای مجازی»	۲۵	۴۰۸
۴	دروس اختصاصی رویکرد «هوش مصنوعی»	۲۶	۵۳۶
	جمع کل	۹۷	۱۷۵۲

مشخصات تفصیلی برنامه درسی

ماده ۸: عناوین و مشخصات تفصیلی دروس

الف) دروس پیش نیاز^۱

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	اصول تعلیم و تربیت اسلامی	۱	۱۶	نظری	آشنایی با مهم ترین اصول تعلیم و تربیت اسلامی براساس قرآن و روایات اهل بیت علیهم السلام
۲	سیره تربیتی اهل بیت علیهم السلام	۲	۳۲	نظری	شناخت سیره و روش عملی اهل بیت علیهم السلام در تربیت افراد
۳	تفسیر موضوعی	۱	۱۶	نظری	شناخت و بررسی برخی از موضوعات اخلاقی در قرآن بر اساس قواعد فراگرفته در مبحث روش تفسیر قرآن
۴	روش تفسیر قرآن کریم	۱	۸ + ۱۶	نظری — عملی	شناخت قواعد و مراحل تفسیر صحیح قرآن کریم و کسب مهارت لازم
۵	روش فهم حدیث	۱	۸ + ۱۶	نظری — عملی	شناخت قواعد و روش های مؤثر در فهم حدیث و کسب مهارت لازم

۱. طلابی که هر یک از دروس پیش نیاز را در مراکز معتبر گذرانده باشند، در صورت مطابقت هشتاد درصدی سرفصل ها، از گذراندن همان درس معاف هستند.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۶	فقه‌الحديث اخلاقی	۱	۱۶	نظری	شناخت محتوای برخی از احادیث اخلاقی در منابع معتبر روایی همراه با شرح و تبیین احادیث منتخب بر اساس قواعد فراگرفته در مبحث روش فهم حدیث
۷	روش سخنرانی دینی	۱	۸ + ۱۶	نظری — عملی	شناخت اصول، آداب، مراحل و روش‌های کارآمد سخنرانی دینی به منظور کسب مهارت‌های لازم
۸	مخاطب‌شناسی در تبلیغ	۲	۱۶+۳۲	نظری — عملی	شناخت و بررسی روش‌های شناخت مخاطب (میدانی، مصاحبه و ...)، انواع مخاطب در تبلیغ (جنسیتی، سنی، تحصیلی و ...) و راهکارهای ارتباط‌گیری با آن‌ها به همراه ویژگی‌های محتوا و رفتارهای متناسب با هر یک در تبلیغ
۹	نویسندگی تبلیغی	۱	۸ + ۱۶	نظری — عملی	ایجاد توانمندی برای نوشتن متن‌های مؤثر دینی در فضای رسانه‌های نوشتاری با تأکید بر مطبوعات
۱۰	روش تحقیق	۱	۸ + ۱۶	نظری — عملی	شناخت ابعاد منطقی مشکل و مسئله تحقیق و تدوین نظرات و اقوال در ساختار علمی دانش تبلیغ و کسب مهارت لازم
	جمع	۱۲	۲۴۸	—	—

ب) دروس عمومی

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	اهداف
۱	فقه	۱۷	۲۸۰	نظری	شناخت استدلالی مسائل مهم فقه طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه
۲	اصول	۱۷	۲۸۰	نظری	شناخت استدلالی مسائل مهم اصول فقه طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه
جمع		۳۴	۵۶۰	-	-

ج) دروس تخصصی مشترک رشته «مطالعات دین و فضای مجازی»

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۱	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای شانزدهم تا هجدهم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه ^۱
۲	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۲	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای نوزدهم تا بیست و یکم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۳	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۳	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و دوم تا بیست و چهارم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۴	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۴	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و پنجم تا بیست و هفتم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه

۱. دروس تفسیر قرآن کریم ۱ تا ۵ با تصمیم گروه علمی _ تربیتی واحد آموزشی تخصصی مجری این رشته، می‌تواند به صورت مطالعاتی (همراه با جلسات حضوری محدود برای ارائه برخی از مباحث ضروری) اجرا شود.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۵	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۵	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و هشتم تا سی‌ام قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۶	تفسیر موضوعی	۱	۱۶	نظری	شناخت تحلیلی برخی از موضوعات اجتماعی در قرآن بر اساس روش تفسیر قرآن کریم و بررسی آراء مفسران در این خصوص با تأکید بر تفاسیر المیزان و تسنیم
۷	فقه‌الحديث	۱	۱۶	نظری	شناخت تحلیلی محتوای برخی از احادیث مربوط به موضوع تبلیغ و اطلاع‌رسانی در منابع معتبر روایی همراه با شرح و تبیین احادیث منتخب بر اساس قواعد فراگرفته در مبحث روش فهم حدیث
۸	انسان در قرآن	۱	۱۶	نظری	تفسیر آیات قرآن در حوزه اوصاف و ویژگی‌های انسان؛ مانند: انتخاب‌گر، جاودانه، هدفمند، کمال‌جو، حقیقت‌گرا، آگاه به خویش، سرشت توحیدی، حامل امانت، ملهم به درک خوبی و گرایش به آن، اثرپذیر از محیط، تغییرپذیر، ستیز نهانی در اندرون، تکلیف‌پذیر، تکلیف‌گریز و محدود در علم و طاقت
۹	اخلاق فضای مجازی	۲	۳۲	نظری	شناخت مهم‌ترین مسائل اخلاق اسلامی در فضای مجازی؛ مانند: مسئولیت‌پذیری، صداقت، حفظ کرامت و عدالت
۱۰	آینده‌پژوهی دین و فضای مجازی	۲	۳۲	نظری	شناخت و بررسی مهم‌ترین تحولات پیش‌روی فناوری‌های فضای مجازی و تاثیر آن بر فرصت‌ها و چالش‌های پیش‌روی دینداری (باورها و مناسک دینی)
۱۱	تبلیغ و فضای مجازی	۲	۳۲	نظری	شناخت مهم‌ترین روش‌های تبلیغ دین از طریق فضای مجازی بر اساس مخاطب‌شناسی، ابزارها، و پیام‌ها و تاکید بر مهم‌ترین مبانی و اصول مرتبط با تبلیغ مجازی
۱۲	حکمرانی فضای مجازی	۲	۳۲	نظری	شناخت مهم‌ترین مباحث حکمرانی فضای مجازی؛ مانند: مفاهیم اساسی حکمرانی و

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
					حکمرانی فضای مجازی، حیطه‌های فضای مجازی (انسان، اجتماع، فرهنگ، تمدن، سیاست و مدیریت) و لایه‌های آن (زیرساخت سخت‌افزاری، زیرساخت نرم‌افزاری، ابزار، خدمات، محتوا و کاربر) و الگوهای حکمرانی فضای مجازی
۱۳	دین و فضای مجازی	۲	۳۲	نظری	شناخت و بررسی مهم‌ترین مباحث دین و فضای مجازی؛ مانند: تعریف و دامنه «دین» و «فضای مجازی»؛ مبانی، اصول و مسائل فضای مجازی از نگاه دین و تأثیر فضای مجازی بر جوامع دینی و دینداری افراد
۱۴	فضای مجازی از منظر رهبری	۱	۱۶	نظری	شناخت دیدگاه‌ها و راهبردهای مقام معظم رهبری مدظله‌العالی درباره فضای مجازی
۱۵	فقه و حقوق فضای مجازی	۲	۳۲	نظری	شناخت مهم‌ترین قواعد و مسائل فقهی و مباحث حقوقی مرتبط با فضای مجازی
۱۶	فلسفه فضای مجازی	۱	۱۶	نظری	شناخت مهم‌ترین مباحث فلسفه فضای مجازی؛ مانند: چیستی فضای مجازی، ابعاد و لایه‌های آن و نسبت آن با فضای حقیقی و بررسی و ارزیابی نظریات در این خصوص
۱۷	فناوری اطلاعات و فضای مجازی	۲	۳۲	نظری	شناخت و بررسی مهم‌ترین مباحث فناوری اطلاعات و فضای مجازی؛ مانند: هوش مصنوعی، بازی‌های دیجیتالی، شبکه‌های اجتماعی، رمز ارزها و زنجیره بلوکی (Blockchain)
۱۸	روش تحقیق	۱	۱۶ + ۸	نظری — عملی	شناخت روش فهم نظام‌مند و روش نقد نظام‌مند نظرات و اقوال علمی دانش تبلیغ و کسب مهارت لازم
	جمع	۲۵	۴۰۸	—	—

د) دروس اختصاصی گرایش «هوش مصنوعی»

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	پردازش زبان طبیعی	۲	۳۲	نظری	شناخت روش‌های تحلیل ماشینی لایه‌های مختلف زبان، بررسی روش‌های تحلیل ماشینی محتوای متنی، آشنایی با روش‌های بازنمایی ساخت‌یافته محتوا از قبیل هستان‌شناسی و شبکه کلمات
۲	علوم اسلامی دیجیتال ۱	۲	۳۲	نظری	شناخت شاخه‌های مختلف علوم اسلامی دیجیتال، شناخت مسائل علوم اسلامی دیجیتال با محوریت محتوای قرآن کریم، تفسیر و علوم قرآن؛ و همچنین محتوای حدیث و دانش‌های حدیثی
۳	علوم اسلامی دیجیتال ۲	۲	۳۲	نظری	شناخت مسائل علوم اسلامی دیجیتال با محوریت محتوای کلام، اخلاق، فقه، فلسفه، تاریخ، ادبیات و مانند آن
۴	فناوری هوش مصنوعی	۳	۴۸	نظری	شناخت مفهوم، تاریخچه، ویژگی‌ها، انواع، ارکان و کاربردهای هوش مصنوعی و سیستم‌های خبره و همچنین شناخت نحوه استدلال و استنتاج ماشین
۵	کلیات علوم انسانی و اسلامی دیجیتال	۲	۳۲	نظری	شناخت مفهوم، ویژگی‌ها، ابزارها، فرایندها و نمونه‌های علوم انسانی دیجیتال و بررسی روش‌های تحلیل داده‌ها مانند دورخوانی و مصورسازی داده‌ها
۶	مبانی برنامه‌سازی و الگوی حل مسأله	۳	۳۲+۳۲	نظری_عملی	آشنایی با سیستم‌های رایانه‌ای و روند اجرای یک برنامه، آشنایی با روش‌های حل مسئله و انواع الگوریتم‌ها و شناخت مفاهیم اصلی و مهارت اولیه برنامه‌نویسی
۷	مبانی هوش مصنوعی	۳	۴۸	نظری	شناخت کلیات علوم شناختی و شناخت مهم‌ترین مبانی معرفت‌شناختی، هستی‌شناختی، انسان‌شناختی و جامعه‌شناختی هوش مصنوعی

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۸	مدیریت پروژه‌های نرم‌افزاری و هوش مصنوعی	۱	۸ + ۱۶	نظری_عملی	آشنایی با مفاهیم اصلی مدیریت پروژه، شناخت ویژگی‌ها و روش‌های مدیریت پروژه‌ها و تیم‌های نرم‌افزاری و هوش مصنوعی، آشنایی با ویژگی و قواعد مدیریت پروژه‌های بین رشته‌ای؛ همراه با کسب مهارت لازم
۹	موضوع‌شناسی دینی هوش مصنوعی	۲	۳۲	نظری	شناخت موضوعات دینی در هوش مصنوعی شامل موضوعات اعتقادی، اخلاقی و فقهی
۱۰	پایان‌نامه	۶	۱۹۲	عملی	ارائه یک پژوهش جامع، همراه با نقد و بررسی و تتبع کافی در یکی از موضوعات، مسائل و مباحث مرتبط با گرایش
جمع		۲۶	۵۳۶	—	—

معارف اهل بیت علیهم السلام

شناسنامه رشته

کد رشته: ۳۲۰۱۹۰۰

عنوان رشته: معارف اهل بیت علیهم السلام

عنوان رویکرد: -

آخرین مرجع مصوب کننده: کمیسیون مراکز تخصصی

تاریخ تصویب: مهر ماه ۱۴۰۳

شماره جلسه: ۱۷۴

عناوین و مشخصات کلی دروس:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش نیاز	۱۵	۳۳۶
۲	دروس عمومی	۳۴	۵۶۰
۳	دروس تخصصی مشترک رشته «معارف اهل بیت علیهم السلام»	۳۷	۶۲۴
۴	دروس اختصاصی رویکرد	۱۶	۳۵۲
جمع کل		۱۰۲	۱۸۷۲

عنوان رشته

ماده ۱: عنوان رشته، «معارف اهل بیت علیهم السلام» در مقطع سطح سه است.

تعریف

ماده ۲: سطح سه رشته «معارف اهل بیت علیهم السلام» سومین مقطع از تحصیلات حوزوی و یکی از رشته‌های حوزه دانشی «تبلیغ و ارتباطات» است که طلاب ضمن شناخت عمیق فقه و اصول متعارف و آموزه‌های اسلام و مکتب اهل بیت علیهم السلام، مباحث و مسائل اختصاصی رشته و گرایش مذکور را در حد شناخت می‌آموزند و پس از ارتقاء صلاحیت‌های اخلاقی و احراز توان علمی و مهارتی با ارائه پایان‌نامه، موفق به دریافت مدرک سطح سه این رشته می‌شوند.

اهداف

ماده ۳: اهداف رشته عبارتند از:

- ۱) زمینه‌سازی جهت تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
- ۲) شناخت عمیق مسائل فقهی و اصولی و شناخت روش استنباط فقهی؛
- ۳) شناخت استدلالی مکتب اهل بیت علیهم السلام بر اساس قرآن، سنت و عقل و دفاع از آن؛
- ۴) شناخت مباحث و مسائل اختصاصی رشته «معارف اهل بیت علیهم السلام»؛
- ۵) تقویت توان تبیین مکتب اهل بیت علیهم السلام و پاسخگویی به پرسش‌ها و شبهات؛
- ۶) شناخت منابع و مآخذ رشته «معارف اهل بیت علیهم السلام»؛
- ۷) تقویت توان استفاده از منابع و متون فقهی، اصولی و دانش‌های مرتبط با رشته «معارف اهل بیت علیهم السلام»؛
- ۸) تقویت مهارت‌های تبیین و ترویج معارف اسلامی در سطح میانی؛
- ۹) توان پاسخگویی به پرسش‌های تخصصی متناسب با رشته «معارف اهل بیت علیهم السلام»؛

۱۰) افزایش توان تحقیق در حدّ تحلیل و نقد نظرات و آراء در موضوعات و مسائل رشته «معارف

اهل بیت علیهم‌السلام»؛

۱۱) زمینه‌سازی برای تربیت مدرسان دانش‌های مرتبط با رشته «معارف اهل بیت علیهم‌السلام» در

سطوح پایین‌تر؛

۱۲) تربیت طلاب مستعد برای ورود به مقطع بالاتر.

سیاست‌ها

ماده ۴: سیاست‌های اجرایی رشته عبارتند از:

- ۱) اهتمام به تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
- ۲) اهتمام به تقویت استقلال فکری و علمی؛
- ۳) اهتمام به تقویت تعبد و تعهد دینی و ترویج و دفاع از عقاید و هویت شیعه امامیه؛
- ۴) تأکید بر بهره‌گیری از ابزارها و روش‌های کارآمد آموزشی و پژوهشی؛
- ۵) اهتمام به سنت‌های حسنه حوزوی؛
- ۶) تأکید بر روزآمدی و پویایی برنامه‌های آموزشی، پژوهشی و مهارتی و توجه به نیازهای روز؛
- ۷) تأکید بر شناسایی و تشویق استعدادهای برتر در زمینه تحقیق، تدریس و تبلیغ؛
- ۸) تکیه بر آموزش موضوعات و مسائل اصلی رشته «معارف اهل بیت علیهم‌السلام»؛
- ۹) تأکید بر استفاده از متون آموزشی واجد شرایط لازم؛
- ۱۰) اهتمام به تقویت مبانی نظام مقدس اسلامی و ترویج ارزش‌های آن؛
- ۱۱) اهتمام به دروس فقه و اصول و نظارت بر اجرای آن.

نظام آموزشی رشته

ماده ۵: نظام آموزشی رشته عبارت است از:

نظام آموزشی این رشته و گرایش به صورت نیم‌سال، درسی^۱ و حضوری است و بدون احتساب زمان تدوین پایان‌نامه، در چهار نیم‌سال ارائه می‌شود.

تبصره: حداکثر مدت تحصیل در موارد اضطراری، بدون احتساب زمان تدوین پایان‌نامه، شش نیم‌سال است.

شرایط پذیرش

ماده ۶: شرایط پذیرش عبارت است از:

- (۱) احراز صلاحیت‌های عمومی و اخلاقی بر اساس آیین‌نامه‌های مصوب؛
- (۲) دارا بودن مدرک علمی سطح دویکی از رشته‌ها و گرایش‌های حوزه دانشی «تبلیغ و ارتباطات»؛
- تبصره:** پذیرش داوطلبان سایر رشته‌های تخصصی، منوط به گذراندن دروس پیش‌نیاز بلامانع است.
- (۳) قبولی در سنجش علمی.

۱. در این نظام هر درس به صورت مستقل ارزیابی می‌شود و قبولی یا رد در یک درس، تأثیری در قبولی یا رد دروس دیگر ندارد.

مشخصات کلی برنامه درسی

ماده ۷: عناوین و مشخصات کلی دروس عبارت است از:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش‌نیاز	۱۵	۳۳۶
۲	دروس عمومی	۳۴	۵۶۰
۳	دروس تخصصی مشترک رشته «معارف اهل بیت علیهم‌السلام»	۳۷	۶۲۴
۴	دروس اختصاصی رویکرد	۱۶	۳۵۲
	جمع کل	۱۰۲	۱۸۷۲

مشخصات تفصیلی برنامه درسی

ماده ۸: عناوین و مشخصات تفصیلی دروس

الف) دروس پیش‌نیاز^۱

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	روش تفسیر قرآن کریم	۱	۸ + ۱۶	نظری – عملی	شناخت قواعد و مراحل تفسیر صحیح قرآن کریم و کسب مهارت لازم
۲	تفسیر موضوعی	۱	۱۶	نظری	شناخت و بررسی برخی از موضوعات اخلاقی در قرآن بر اساس قواعد فراگرفته در مبحث روش تفسیر قرآن
۳	روش فهم حدیث	۱	۸ + ۱۶	نظری – عملی	شناخت قواعد و روش‌های مؤثر در فهم حدیث و کسب مهارت لازم
۴	فقه‌الحديث اخلاقی	۱	۱۶	نظری	شناخت محتوای برخی از احادیث اخلاقی در منابع معتبر روایی همراه با شرح و تبیین احادیث منتخب بر اساس قواعد فراگرفته در مبحث روش فهم حدیث
۵	اصول تعلیم و تربیت اسلامی	۱	۱۶	نظری	آشنایی با مهم‌ترین اصول تعلیم و تربیت اسلامی براساس قرآن و روایات اهل بیت علیهم‌السلام

۱. طلابی که هر یک از دروس پیش‌نیاز را در مراکز معتبر گذرانده باشند، در صورت مطابقت هشتاد درصدی سرفصل‌ها، از گذراندن همان درس معاف هستند.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۶	روش بیان احکام	۱	۸ + ۱۶	نظری — عملی	ارتقاء مهارت‌های دسته‌بندی و بیان احکام شرعی به همراه آشنایی عملی با احکام مبتلابه و مستحدثه مانند: ذبح شرعی، عقد ازدواج، تجهیز میت، قبله‌یابی و...
۷	روش ذکر مصیبت	۱	۸ + ۱۶	نظری — عملی	آشنایی با قواعد، آداب، مراحل و روش‌های ذکر مصیبت به منظور کسب مهارت‌های لازم به صورت کارگاهی
۸	روش سخنرانی دینی	۱	۸ + ۱۶	نظری — عملی	شناخت اصول، آداب، مراحل و روش‌های کارآمد سخنرانی دینی به منظور کسب مهارت‌های لازم
۹	سیره تربیتی اهل بیت علیهم السلام	۲	۳۲	نظری	شناخت سیره و روش عملی اهل بیت علیهم السلام در تربیت افراد
۱۰	کارورزی روش ذکر مصیب	۱	۳۲	عملی	ایجاد مهارت‌های لازم در ذکر مصیبت و مرثیه‌خوانی با بکارگیری روش‌های ارائه شده؛ به صورت کارگاهی
۱۱	مخاطب‌شناسی در تبلیغ	۲	۱۶+۳۲	نظری — عملی	شناخت و بررسی روش‌های شناخت مخاطب (میدانی، مصاحبه و ...)، انواع مخاطب در تبلیغ (جنسیتی، سنی، تحصیلی و ...) و راهکارهای ارتباط‌گیری با آن‌ها به همراه ویژگی‌های محتوا و رفتارهای متناسب با هر یک در تبلیغ
۱۲	نویسندگی تبلیغی	۱	۸ + ۱۶	نظری — عملی	ایجاد توانمندی برای نوشتن متن‌های مؤثر دینی در فضای رسانه‌های نوشتاری با تأکید بر مطبوعات
۱۳	روش تحقیق	۱	۸ + ۱۶	نظری — عملی	شناخت ابعاد منطقی مشکل و مسئله تحقیق و تدوین نظرات و اقوال در ساختار علمی دانش تبلیغ و کسب مهارت لازم
	جمع	۱۵	۳۳۶	—	—

ب) دروس عمومی

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	اهداف
۱	فقه	۱۷	۲۸۰	نظری	شناخت استدلالی مسائل مهم فقه طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه
۲	اصول	۱۷	۲۸۰	نظری	شناخت استدلالی مسائل مهم اصول فقه طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه
جمع		۳۴	۵۶۰	—	—

ج) دروس تخصصی مشترک رشته «معارف اهل بیت علیهم‌السلام»

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۱	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای شانزدهم تا هجدهم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۲	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۲	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای نوزدهم تا بیست و یکم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۳	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۳	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و دوم تا بیست و چهارم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۴	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۴	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و پنج تا بیست و هفتم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه

۱. دروس تفسیر قرآن کریم ۱ تا ۵ با تصمیم گروه علمی _ تربیتی واحد آموزشی تخصصی مجری این رشته، می‌تواند به صورت مطالعاتی (همراه با جلسات حضوری محدود برای ارائه برخی از مباحث ضروری) اجرا شود.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۵	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۵	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و هشتم تا سی‌ام قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۶	تفسیر موضوعی	۱	۱۶	نظری	شناخت تحلیلی برخی از موضوعات مرتبط با اهل بیت علیهم‌السلام در قرآن بر اساس روش تفسیر قرآن کریم و بررسی آراء مفسران در این خصوص با تأکید بر تفاسیر المیزان و تسنیم
۷	فقه‌الحديث روايات اعتقادی	۱	۱۶	نظری	شناخت تحلیلی محتوای برخی از احادیث اعتقادی در منابع معتبر روایی همراه با شرح و تبیین احادیث منتخب بر اساس قواعد فراگرفته در مبحث روش فهم حدیث
۸	انسان در قرآن	۱	۱۶	نظری	تفسیر آیات قرآن در حوزه اوصاف و ویژگی‌های انسان؛ مانند: انتخاب‌گر، جاودانه، هدفمند، کمال‌جو، حقیقت‌گرا، آگاه به خویش، سرشت توحیدی، حامل امانت، ملهم به درک خوبی و گرایش به آن، اثرپذیر از محیط، تغییرپذیر، ستیز نهانی در اندرون، تکلیف‌پذیر، تکلیف‌گریز و محدود در علم و طاقت
۹	کلام اسلامی ۱	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی مهم‌ترین مباحث خداشناسی مانند: معرفه‌الله و انواع آن، براهین اثبات وجود خداوند، توحید و انواع آن، اسماء و صفات الهی، نظام فعل الهی و عدل الهی بر اساس قرآن، روایات و عقل
۱۰	کلام اسلامی ۲	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی مهم‌ترین مباحث نبوت و امامت مانند: فلسفه بعثت، حقیقت وحی، صفات و مناصب پیامبران، طرق شناخت پیامبران، جایگاه و ضرورت امامت، صفات و

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
					مناصب امام و طرق شناخت امام و اثبات امامت ائمه اطهار علیهم‌السلام و نقد خلافت خلفا بر اساس قرآن، روایات و عقل
۱۱	کلام اسلامی ۳	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی مهم‌ترین مباحث معاد مانند: امکان و اثبات معاد، حقیقت مرگ و عالم برزخ، کیفیت عود، حقیقت و موافق قیامت و نظام پاداش و کیفر الهی بر اساس قرآن، روایات و عقل
۱۲	اصول و روش‌های تربیت اخلاقی	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی اصول تربیت اخلاقی و روش‌های آن بر اساس قرآن کریم، روایات و عقل
۱۳	آشنایی با ادیان	۱	۱۶	نظری	شناخت چگونگی پیدایش، سیر تاریخی، کتب مقدس، آموزه‌ها، مناسک و آداب مهم ادیان زنده و بزرگ جهان (ابراهیمی و غیرابراهیمی)
۱۴	تاریخ تحلیلی اسلام ۱	۲	۳۲	نظری	بررسی و تحلیل مهم‌ترین وقایع و حوادث تاریخی سه قرن نخست اسلام (تا شهادت امام سجاد علیه‌السلام)
۱۵	تاریخ تحلیلی اسلام ۲	۲	۳۲	نظری	بررسی و تحلیل مهم‌ترین وقایع و حوادث تاریخی سه قرن نخست اسلام (از شهادت امام سجاد علیه‌السلام تا آغاز دوره غیبت کبری)
۱۶	جایگاه اهل بیت علیهم‌السلام در نظام تکوین و تشریع	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی مباحث مهم مرتبط با جایگاه و مقامات اهل بیت علیهم‌السلام در نظام تکوین و تشریع با تأکید بر مبحث ولایت، از منظر قرآن و روایات و عقل به همراه نقد و بررسی نظریه‌های غلو و تقصیر

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱۷	خطبه‌های معروف اهل بیت علیهم السلام	۱	۸ + ۱۶	نظری_عملی	شناخت تحلیلی ابعاد معرفتی و عملی در حوزه‌های عبادی، فردی و اجتماعی از خطبه‌های معروف و مشهور اهل بیت علیهم السلام همراه با معرفی منابع و شروح خطب
۱۸	روش سخنرانی دینی	۲	۱۶ + ۳۲	نظری_عملی	شناخت مباحث تکمیلی «مراحل و روش‌های سخنرانی دینی»
۱۹	سیره معصومین علیهم السلام	۲	۳۲	نظری	تحلیل و بررسی سیره سیاسی، فرهنگی اجتماعی پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله و اهل بیت علیهم السلام از دوره بعثت تا آغاز غیبت صغری
۲۰	فلسفه احکام	۱	۱۶	نظری	شناخت جایگاه احکام در منظومه معارف دینی به همراه تبیین علل و حکمت‌های تشریع احکام فقهی براساس قرآن، روایات و عقل
۲۱	مدیریت فرهنگی	۲	۳۲	نظری	شناخت مفهوم و مولفه‌های فرهنگ (باورها، ارزش‌ها، نمادها و رفتارها)، مهندسی فرهنگی، مدیریت تنوع فرهنگی و تفکر راهبردی فرهنگی
۲۲	مسائل جدید کلامی	۲	۳۲	نظری	شناخت و بررسی استدلالی مهم‌ترین مسائل جدید کلامی مانند: معرفت دینی، وحی و تجربه دینی، زبان دین، هرمنوتیک و منطق فهم متون دینی، عقل گرایی و ایمان گرایی
۲۳	مهدویت	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی مهم‌ترین مباحث مهدویت در مکتب شیعه مانند: رجعت، فلسفه غیبت و انتظار، آثار وجود امام غائب، ظهور و علائم آن، حکومت جهانی امام مهدی عجل الله تعالی فرجه همراه با پاسخ به شبهات و نقد مدعیان دروغین

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۲۴	نقد فرق انحرافی ^۱	۱	۱۶	نظری	شناخت، بررسی و نقد فرقه‌های انحرافی مانند: وهابیت، بهائیت، اهل حق، صوفیه و جریان یمانی و بیان علل پیدایش آن‌ها با تأکید بر اقتضاعات و نیازها
۲۵	روش تحقیق	۱	۸ + ۱۶	نظری_عملی	شناخت روش فهم نظام‌مند و روش نقد نظام‌مند نظرات و اقوال علمی دانش تبلیغ و کسب مهارت لازم
جمع		۳۷	۶۲۴	-	-

د) دروس اختصاصی رویکرد «معارف اهل بیت علیهم‌السلام»

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	اخلاق اسلامی از منظر اهل بیت علیهم‌السلام	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی اخلاق اسلامی در ابعاد بندگی، فردی و اجتماعی بر اساس سیره، وصایا، احادیث و ادعیه مأثوره اهل بیت علیهم‌السلام
۲	تعظیم شعائر از منظر اهل بیت علیهم‌السلام	۲	۳۲	نظری	شناخت جایگاه شعائر و مهم‌ترین مبانی، اصول و آثار و برکات تعظیم شعائر و آسیب‌شناسی براساس آموزه‌های مکتب اهل بیت علیهم‌السلام
۳	جهان بینی از منظر اهل بیت علیهم‌السلام	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی مهم‌ترین مباحث آفرینش مانند: ماهیت، اهداف، مراحل و چگونگی آفرینش و پیدایش جهان و انواع آفریده‌ها و مهم‌ترین مباحث انسان‌شناسی مانند: نفس انسان و نسبت آن با بدن، قوا و ابعاد وجودی انسان و سیورورت و رشد انسان بر اساس مکتب اهل بیت علیهم‌السلام
۴	مدارس فقهی شیعه	۱	۱۶	نظری	شناخت ادوار و مهم‌ترین شاخه‌ها و ویژگی‌های مدارس فقهی شیعه با اشاره به مدارس فقهی اهل تسنن

۱. این درس بر اساس نیاز هر منطقه به موضوع، ارائه می‌گردد.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۵	مدارس کلامی شیعه	۱	۱۶	نظری	شناخت مهم‌ترین مدارس و روش‌های کلامی شیعه در طول تاریخ به همراه بررسی مهم‌ترین شخصیت‌ها و منابع کلامی شیعه (موضوعات، محتوا و ساختار)
۶	نقش اهل‌بیت علیهم‌السلام در فرهنگ و تمدن اسلامی	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی نقش اهل‌بیت علیهم‌السلام و شیعیان در پیدایش و رشد فرهنگ و هنر اسلامی و علوم و فنون با تأکید بر نقش شیعه در جهان معاصر
۷	پایان‌نامه	۶	۱۹۲	عملی	ارائه یک پژوهش جامع، همراه با نقد و بررسی و تتبع کافی در یکی از موضوعات، مسائل و مباحث مرتبط با رشته
جمع		۱۶	۳۵۲	-	-

معارف اهل بیت علیهم السلام با رویکرد «معارف فاطمی سلام الله علیها»

شناسنامه رشته

کد رشته: ۳۲۰۱۹۱۹

عنوان رشته: معارف اهل بیت علیهم السلام

عنوان رویکرد: «معارف فاطمی سلام الله علیها»

آخرین مرجع مصوب کننده: کمیسیون مراکز تخصصی

تاریخ تصویب: مهر ماه ۱۴۰۳

شماره جلسه: ۱۷۴

عناوین و مشخصات کلی دروس:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش نیاز	۱۵	۳۳۶
۲	دروس عمومی	۳۴	۵۶۰
۳	دروس تخصصی مشترک رشته «معارف اهل بیت علیهم السلام»	۳۷	۶۲۴
۴	دروس اختصاصی رویکرد «معارف فاطمی سلام الله علیها»	۱۷	۳۶۸
جمع کل		۱۰۳	۱۸۸۸

عنوان رشته

ماده ۱: عنوان رشته، «معارف اهل بیت علیهم السلام» با رویکرد «معارف فاطمی سلام الله علیها» در مقطع سطح سه است.

تعریف

ماده ۲: سطح سه رشته «معارف اهل بیت علیهم السلام» با رویکرد «معارف فاطمی سلام الله علیها» سومین مقطع از تحصیلات حوزوی و یکی از رشته‌های حوزه دانشی «تبلیغ و ارتباطات» است که طلاب ضمن شناخت عمیق فقه و اصول متعارف و آموزه‌های اسلام و مکتب اهل بیت علیهم السلام، مباحث و مسائل اختصاصی رشته و گرایش مذکور را در حد شناخت می‌آموزند و پس از ارتقاء صلاحیت‌های اخلاقی و احراز توان علمی و مهارتی با ارائه پایان‌نامه، موفق به دریافت مدرک سطح سه این رشته می‌شوند.

اهداف

ماده ۳: اهداف رشته عبارتند از:

- ۱) زمینه‌سازی جهت تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
- ۲) شناخت عمیق مسائل فقهی و اصولی و شناخت روش استنباط فقهی؛
- ۳) شناخت استدلالی مکتب اهل بیت علیهم السلام بر اساس قرآن، سنت و عقل و دفاع از آن؛
- ۴) شناخت مباحث و مسائل اختصاصی رشته «معارف اهل بیت علیهم السلام»؛
- ۵) تقویت توان تبیین مکتب اهل بیت علیهم السلام و پاسخگویی به پرسش‌ها و شبهات؛
- ۶) شناخت منابع و مآخذ رشته «معارف اهل بیت علیهم السلام»؛
- ۷) تقویت توان استفاده از منابع و متون فقهی، اصولی و دانش‌های مرتبط با رشته «معارف اهل بیت علیهم السلام»؛
- ۸) تقویت مهارت‌های تبیین و ترویج معارف اسلامی در سطح میانی؛

- ۹) توان پاسخگویی به پرسش‌های تخصصی متناسب با رشته «معارف اهل بیت علیهم‌السلام»؛
- ۱۰) افزایش توان تحقیق در حدّ تحلیل و نقد نظرات و آراء در موضوعات و مسائل رشته «معارف اهل بیت علیهم‌السلام»؛
- ۱۱) زمینه‌سازی برای تربیت مدرسان دانش‌های مرتبط با رشته «معارف اهل بیت علیهم‌السلام» در سطوح پایین‌تر؛
- ۱۲) تربیت طلاب مستعد برای ورود به مقطع بالاتر.

سیاست‌ها

ماده ۴: سیاست‌های اجرایی رشته عبارتند از:

- ۱) اهتمام به تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
- ۲) اهتمام به تقویت استقلال فکری و علمی؛
- ۳) اهتمام به تقویت تعبد و تعهد دینی و ترویج و دفاع از عقاید و هویت شیعه امامیه؛
- ۴) تأکید بر بهره‌گیری از ابزارها و روش‌های کارآمد آموزشی و پژوهشی؛
- ۵) اهتمام به سنت‌های حسنه حوزوی؛
- ۶) تأکید بر روزآمدی و پویایی برنامه‌های آموزشی، پژوهشی و مهارتی و توجه به نیازهای روز؛
- ۷) تأکید بر شناسایی و تشویق استعدادهای برتر در زمینه تحقیق، تدریس و تبلیغ؛
- ۸) تکیه بر آموزش موضوعات و مسائل اصلی رشته «معارف اهل بیت علیهم‌السلام»؛
- ۹) تأکید بر استفاده از متون آموزشی واجد شرایط لازم؛
- ۱۰) اهتمام به تقویت مبانی نظام مقدس اسلامی و ترویج ارزش‌های آن؛
- ۱۱) اهتمام به دروس فقه و اصول و نظارت بر اجرای آن.

نظام آموزشی رشته

ماده ۵: نظام آموزشی رشته عبارت است از:

نظام آموزشی این رشته و گرایش به صورت نیم‌سال، درسی^۱ و حضوری است و بدون احتساب زمان تدوین پایان‌نامه، در چهار نیم‌سال ارائه می‌شود.

تبصره: حداکثر مدت تحصیل در موارد اضطراری، بدون احتساب زمان تدوین پایان‌نامه، شش نیم‌سال است.

شرایط پذیرش

ماده ۶: شرایط پذیرش عبارت است از:

- (۱) احراز صلاحیت‌های عمومی و اخلاقی بر اساس آیین‌نامه‌های مصوب؛
 - (۲) دارا بودن مدرک علمی سطح دو یکی از رشته‌ها و گرایش‌های حوزه دانشی «تبلیغ و ارتباطات»؛
- تبصره:** پذیرش داوطلبان سایر رشته‌های تخصصی، منوط به گذراندن دروس پیش‌نیاز بلامانع است.
- (۳) قبولی در سنجش علمی.

۱. در این نظام هر درس به صورت مستقل ارزیابی می‌شود و قبولی یا رد در یک درس، تأثیری در قبولی یا رد دروس دیگر ندارد.

مشخصات کلی برنامه درسی

ماده ۷: عناوین و مشخصات کلی دروس عبارت است از:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش‌نیاز	۱۵	۳۳۶
۲	دروس عمومی	۳۴	۵۶۰
۳	دروس تخصصی مشترک رشته «معارف اهل بیت علیهم‌السلام»	۳۷	۶۲۴
۴	دروس اختصاصی رویکرد با رویکرد «معارف فاطمی سلام‌الله علیها»	۱۷	۳۶۸
	جمع کل	۱۰۳	۱۸۸۸

مشخصات تفصیلی برنامه درسی

ماده ۸: عناوین و مشخصات تفصیلی دروس

الف) دروس پیش‌نیاز^۱

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	روش تفسیر قرآن کریم	۱	۸ + ۱۶	نظری — عملی	شناخت قواعد و مراحل تفسیر صحیح قرآن کریم و کسب مهارت لازم
۲	تفسیر موضوعی	۱	۱۶	نظری	شناخت و بررسی برخی از موضوعات اخلاقی در قرآن بر اساس قواعد فراگرفته در مبحث روش تفسیر قرآن
۳	روش فهم حدیث	۱	۸ + ۱۶	نظری — عملی	شناخت قواعد و روش‌های مؤثر در فهم حدیث و کسب مهارت لازم
۴	فقه‌الحديث اخلاقی	۱	۱۶	نظری	شناخت محتوای برخی از احادیث اخلاقی در منابع معتبر روایی همراه با شرح و تبیین احادیث منتخب بر اساس قواعد فراگرفته در مبحث روش فهم حدیث
۵	اصول تعلیم و تربیت اسلامی	۱	۱۶	نظری	آشنایی با مهم‌ترین اصول تعلیم و تربیت اسلامی براساس قرآن و روایات اهل بیت علیهم‌السلام

۱. طلابی که هر یک از دروس پیش‌نیاز را در مراکز معتبر گذرانده باشند، در صورت مطابقت هشتاد درصدی سرفصل‌ها، از گذراندن همان درس معاف هستند.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۶	روش بیان احکام	۱	۸ + ۱۶	نظری — عملی	ارتقاء مهارت‌های دسته‌بندی و بیان احکام شرعی به همراه آشنایی عملی با احکام مبتلابه و مستحدثه مانند: ذبح شرعی، عقد ازدواج، تجهیز میت، قبله‌یابی و...
۷	روش ذکر مصیبت	۱	۸ + ۱۶	نظری — عملی	آشنایی با قواعد، آداب، مراحل و روش‌های ذکر مصیبت به منظور کسب مهارت‌های لازم به صورت کارگاهی
۸	روش سخنرانی دینی	۱	۸ + ۱۶	نظری — عملی	شناخت اصول، آداب، مراحل و روش‌های کارآمد سخنرانی دینی به منظور کسب مهارت‌های لازم
۹	سیره تربیتی اهل بیت علیهم السلام	۲	۳۲	نظری	شناخت سیره و روش عملی اهل بیت علیهم السلام در تربیت افراد
۱۰	کارورزی روش ذکر مصیب	۱	۳۲	عملی	ایجاد مهارت‌های لازم در ذکر مصیبت و مرثیه‌خوانی با بکارگیری روش‌های ارائه شده؛ به صورت کارگاهی
۱۱	مخاطب‌شناسی در تبلیغ	۲	۱۶+۳۲	نظری — عملی	شناخت و بررسی روش‌های شناخت مخاطب (میدانی، مصاحبه و ...)، انواع مخاطب در تبلیغ (جنسیتی، سنی، تحصیلی و ...) و راهکارهای ارتباط‌گیری با آن‌ها به همراه ویژگی‌های محتوا و رفتارهای متناسب با هر یک در تبلیغ
۱۲	نویسندگی تبلیغی	۱	۸ + ۱۶	نظری — عملی	ایجاد توانمندی برای نوشتن متن‌های مؤثر دینی در فضای رسانه‌های نوشتاری با تأکید بر مطبوعات
۱۳	روش تحقیق	۱	۸ + ۱۶	نظری — عملی	شناخت ابعاد منطقی مشکل و مسئله تحقیق و تدوین نظرات و اقوال در ساختار علمی دانش تبلیغ و کسب مهارت لازم
جمع		۱۵	۳۳۶	—	—

ب) دروس عمومی

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	اهداف
۱	فقه	۱۷	۲۸۰	نظری	شناخت استدلالی مسائل مهم فقه طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه
۲	اصول	۱۷	۲۸۰	نظری	شناخت استدلالی مسائل مهم اصول فقه طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه
جمع		۳۴	۵۶۰	—	—

ج) دروس تخصصی مشترک رشته «معارف اهل بیت علیهم‌السلام»

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۱	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای شانزدهم تا هجدهم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۲	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۲	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای نوزدهم تا بیست و یکم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۳	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۳	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و دوم تا بیست و چهارم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۴	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۴	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و پنج تا بیست و هفتم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه

۱. دروس تفسیر قرآن کریم ۱ تا ۵ با تصمیم گروه علمی _ تربیتی واحد آموزشی تخصصی مجری این رشته، می‌تواند به صورت مطالعاتی (همراه با جلسات حضوری محدود برای ارائه برخی از مباحث ضروری) اجرا شود.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۵	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۵	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و هشتم تا سی‌ام قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۶	تفسیر موضوعی	۱	۱۶	نظری	شناخت تحلیلی برخی از موضوعات مرتبط با اهل بیت علیهم‌السلام در قرآن بر اساس روش تفسیر قرآن کریم و بررسی آراء مفسران در این خصوص با تأکید بر تفاسیر المیزان و تسنیم
۷	فقه‌الحديث روايات اعتقادی	۱	۱۶	نظری	شناخت تحلیلی محتوای برخی از احادیث اعتقادی در منابع معتبر روایی همراه با شرح و تبیین احادیث منتخب بر اساس قواعد فراگرفته در مبحث روش فهم حدیث
۸	انسان در قرآن	۱	۱۶	نظری	تفسیر آیات قرآن در حوزه اوصاف و ویژگی‌های انسان؛ مانند: انتخاب‌گر، جاودانه، هدفمند، کمال‌جو، حقیقت‌گرا، آگاه به خویش، سرشت توحیدی، حامل امانت، ملهم به درک خوبی و گرایش به آن، اثرپذیر از محیط، تغییرپذیر، ستیز نهانی در اندرون، تکلیف‌پذیر، تکلیف‌گریز و محدود در علم و طاقت
۹	کلام اسلامی ۱	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی مهم‌ترین مباحث خداشناسی مانند: معرفه‌الله و انواع آن، براهین اثبات وجود خداوند، توحید و انواع آن، اسماء و صفات الهی، نظام فعل الهی و عدل الهی بر اساس قرآن، روایات و عقل
۱۰	کلام اسلامی ۲	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی مهم‌ترین مباحث نبوت و امامت مانند: فلسفه بعثت، حقیقت وحی، صفات و مناصب پیامبران، طرق شناخت پیامبران، جایگاه و ضرورت امامت، صفات و

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
					مناصب امام و طرق شناخت امام و اثبات امامت ائمه اطهار علیهم‌السلام و نقد خلافت خلفا بر اساس قرآن، روایات و عقل
۱۱	کلام اسلامی ۳	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی مهم‌ترین مباحث معاد مانند: امکان و اثبات معاد، حقیقت مرگ و عالم برزخ، کیفیت عود، حقیقت و موافق قیامت و نظام پاداش و کیفر الهی بر اساس قرآن، روایات و عقل
۱۲	اصول و روش‌های تربیت اخلاقی	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی اصول تربیت اخلاقی و روش‌های آن بر اساس قرآن کریم، روایات و عقل
۱۳	آشنایی با ادیان	۱	۱۶	نظری	شناخت چگونگی پیدایش، سیر تاریخی، کتب مقدس، آموزه‌ها، مناسک و آداب مهم ادیان زنده و بزرگ جهان (ابراهیمی و غیرابراهیمی)
۱۴	تاریخ تحلیلی اسلام ۱	۲	۳۲	نظری	بررسی و تحلیل مهم‌ترین وقایع و حوادث تاریخی سه قرن نخست اسلام (تا شهادت امام سجاد علیه‌السلام)
۱۵	تاریخ تحلیلی اسلام ۲	۲	۳۲	نظری	بررسی و تحلیل مهم‌ترین وقایع و حوادث تاریخی سه قرن نخست اسلام (از شهادت امام سجاد علیه‌السلام تا آغاز دوره غیبت کبری)
۱۶	جایگاه اهل بیت علیهم‌السلام در نظام تکوین و تشریع	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی مباحث مهم مرتبط با جایگاه و مقامات اهل بیت علیهم‌السلام در نظام تکوین و تشریع با تأکید بر مبحث ولایت، از منظر قرآن و روایات و عقل به همراه نقد و بررسی نظریه‌های غلو و تقصیر

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱۷	خطبه‌های معروف اهل بیت علیهم السلام	۱	۸ + ۱۶	نظری_عملی	شناخت تحلیلی ابعاد معرفتی و عملی در حوزه‌های عبادی، فردی و اجتماعی از خطبه‌های معروف و مشهور اهل بیت علیهم السلام همراه با معرفی منابع و شروح خطب
۱۸	روش سخنرانی دینی	۲	۱۶ + ۳۲	نظری_عملی	شناخت مباحث تکمیلی «مراحل و روش‌های سخنرانی دینی»
۱۹	سیره معصومین علیهم السلام	۲	۳۲	نظری	تحلیل و بررسی سیره سیاسی، فرهنگی اجتماعی پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله و اهل بیت علیهم السلام از دوره بعثت تا آغاز غیبت صغری
۲۰	فلسفه احکام	۱	۱۶	نظری	شناخت جایگاه احکام در منظومه معارف دینی به همراه تبیین علل و حکمت‌های تشریع احکام فقهی براساس قرآن، روایات و عقل
۲۱	مدیریت فرهنگی	۲	۳۲	نظری	شناخت مفهوم و مولفه‌های فرهنگ (باورها، ارزش‌ها، نمادها و رفتارها)، مهندسی فرهنگی، مدیریت تنوع فرهنگی و تفکر راهبردی فرهنگی
۲۲	مسائل جدید کلامی	۲	۳۲	نظری	شناخت و بررسی استدلالی مهم‌ترین مسائل جدید کلامی مانند: معرفت دینی، وحی و تجربه دینی، زبان دین، هرمنوتیک و منطق فهم متون دینی، عقل گرایی و ایمان گرایی
۲۳	مهدویت	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی مهم‌ترین مباحث مهدویت در مکتب شیعه مانند: رجعت، فلسفه غیبت و انتظار، آثار وجود امام غائب، ظهور و علائم آن، حکومت جهانی امام مهدی عجل الله تعالی فرجه همراه با پاسخ به شبهات و نقد مدعیان دروغین

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۲۴	نقد فرق انحرافی ^۱	۱	۱۶	نظری	شناخت، بررسی و نقد فرقه‌های انحرافی مانند: وهابیت، بهائیت، اهل حق، صوفیه و جریان یمانی و بیان علل پیدایش آن‌ها با تأکید بر اقتضاعات و نیازها
۲۵	روش تحقیق	۱	۸ + ۱۶	نظری_عملی	شناخت روش فهم نظام‌مند و روش نقد نظام‌مند نظرات و اقوال علمی دانش تبلیغ و کسب مهارت لازم
جمع		۳۷	۶۲۴	-	-

د) دروس اختصاصی رویکرد بارویکرد «معارف فاطمی سلام‌الله‌علیها»

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	تحلیل شهادت حضرت زهرا سلام‌الله‌علیها	۱	۱۶	نظری	شناخت و بررسی اسناد، روایات و گزارش‌های تاریخی در خصوص شهادت حضرت زهرا سلام‌الله‌علیها و تحلیل وقایع مرتبط با رحلت پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله و تبیین مظلومیت و مصائب مرتبط با دفاع از امامت و ولایت و میراث نبوی
۲	حقوق مالی اهل بیت علیهم‌السلام	۱	۱۶	نظری	شناخت حقوق مالی اهل بیت علیهم‌السلام مانند: خمس، انفال و فیه همراه با پاسخ به شبهات آن با تأکید بر مسئله فدک
۳	سندشناسی و متن‌شناسی خطبه فاطمیه	۱	۱۶	نظری	شناخت تحلیلی ویژگی‌ها و خصوصیات خطبه فاطمیه (ویژگی‌های ادبی، ساختار محتوایی و روش‌شناسی مناظره) و بررسی نسخ خطبه حضرت زهرا سلام‌الله‌علیها، اعتبارسنجی اسناد و کتاب‌شناسی شروح مختلف آن و ...
۴	سیره اجتماعی حضرت زهرا سلام‌الله‌علیها	۱	۱۶	نظری	شناخت تحلیلی سیره اجتماعی حضرت زهرا سلام‌الله‌علیها به ویژه در دفاع از نبوت و امامت، حفظ و نگهداری دین از تحریف، تعلیم و تربیت جامعه

۱. این درس بر اساس نیاز هر منطقه به موضوع، ارائه می‌گردد.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
					و حضور در صحنه‌های اجتماعی و سیاسی، به همراه شناخت جریان‌های اجتماعی و سیاسی دوران حضرت زهرا سلام‌الله‌علیها و تحلیل عملکرد شیعیان و جریان‌های مخالف و نحوه مواجهه حضرت با آنها
۵	سیره فردی حضرت زهرا سلام‌الله‌علیها	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی سیره فردی حضرت زهرا سلام‌الله‌علیها اعم از سیره عبادی و تربیتی با تأکید بر تهذیب نفس، روابط حسنه خانوادگی، تربیت دینی فرزندان و تعبد به عبادات و احکام دینی
۶	مأخذشناسی شخصیت و معارف فاطمی در منابع فریقین	۱	۱۶	نظری	شناخت تحلیلی مأخذ مرتبط با شخصیت و معارف حضرت زهرا سلام‌الله‌علیها در منابع شیعه و اهل سنت
۷	معارف خطبه فاطمیه	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی معارف اعتقادی، اخلاقی، اجتماعی و فقهی حضرت زهرا سلام‌الله‌علیها با محوریت خطبه فاطمیه
۸	مقامات حضرت زهرا سلام‌الله‌علیها	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی مقامات مشترک حضرت زهرا سلام‌الله‌علیها با دیگر اهل بیت علیهم‌السلام مانند: علم، عصمت، جعل الهی، اصطفاء، حجیت، ولایت و افضلیت حضرت زهرا سلام‌الله‌علیها و مقامات اختصاصی آن حضرت مانند: خلقت نوری خاص، سیده نساء العالمین، صدیقه، محدثه و حجت بودن بر امامان، انحصار نسل پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله، کفویت با امیرالمومنین علیه‌السلام در قرآن و روایات شیعه و اهل تسنن
۹	پایان‌نامه	۶	۱۹۲	عملی	ارائه یک پژوهش جامع، همراه با نقد و بررسی و تتبع کافی در یکی از موضوعات، مسائل و مباحث مرتبط با رشته
	جمع	۱۷	۳۶۸	—	—

معارف نماز

شناسنامه رشته

کد رشته: ۳۲۰۲۰۰۰

عنوان رشته: معارف نماز

عنوان گرایش: -

آخرین مرجع مصوب کننده: کمیسیون مراکز تخصصی

تاریخ تصویب: مهر ماه ۱۴۰۳

شماره جلسه: ۸۰

عناوین و مشخصات کلی دروس:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش نیاز	۱۴	۲۵۶
۲	دروس عمومی	۳۶	۶۲۴
۳	دروس تخصصی مشترک رشته «معارف نماز»	۶۰	۱۱۶۰
جمع کل		۱۱۰	۲۰۴۰

عنوان رشته

ماده ۱: عنوان رشته، «معارف نماز» در مقطع سطح سه است.

تعریف

ماده ۲: رشته «معارف نماز»، سومین مقطع از تحصیلات حوزوی و یکی از رشته‌های حوزه دانشی «تبلیغ و ارتباطات» است که در آن طلاب، ضمن شناخت مسائل و موضوعات مختلف مربوط به نماز و تقویت مهارت‌های تبلیغی خود، توانایی تدریس، تحقیق و پژوهش و پاسخ‌گویی به نیازها و شبهات مربوط به معارف نماز را پیدا می‌کنند و در پایان موفق به دریافت دانش‌نامه سطح سه رشته «معارف نماز» می‌شوند.

اهداف

ماده ۳: اهداف رشته عبارتند از:

- ۱) توسعه و تعمیق شناخت نسبت به موضوعات و مسائل معارف نماز؛
- ۲) تربیت نیروی انسانی توانمند در زمینه‌های آموزشی، پژوهشی و تبلیغی در حوزه معارف نماز؛
- ۳) تربیت مبلغان مسلط به معارف و مسائل نماز؛
- ۴) افزایش توان تحقیق در حد تحلیل و بررسی تطبیقی و زمینه‌سازی جهت تألیف و پژوهش علمی در حوزه معارف نماز؛
- ۵) ایجاد توان تدریس و مربی‌گری مباحث مرتبط با موضوع نماز در سطوح پایین‌تر و عموم جامعه؛
- ۶) افزایش توان پاسخ‌گویی به شبهات و پرسش‌های رایج در موضوع نماز؛
- ۷) معرفی و شناخت منابع مهم نماز و ایجاد توان استفاده از آن؛
- ۸) تربیت طلاب مستعد جهت ورود به سطوح بالاتر.

سیاست‌ها

ماده ۴: سیاست‌های اجرایی رشته عبارتند از:

- ۱) اهتمام به تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
- ۲) اهتمام به تقویت تعبد و تعهد دینی؛
- ۳) اهتمام به تقویت نظام مقدس اسلامی و ترویج ارزش‌های آن با ترویج اقامه نماز؛
- ۴) اهتمام به تقویت استقلال فکری و اعتماد به نفس در مسائل علمی و مهارتی؛
- ۵) اهتمام بر شناسایی استعدادهای برتر در زمینه‌های پژوهش، تدریس، مدیریت، تبلیغ و مشاوره تخصصی در حوزه نماز؛
- ۶) تأکید بر پویایی برنامه‌های آموزشی، پژوهشی و مهارتی با توجه به نیازها و مقتضیات روز؛
- ۷) تأکید بر توسعه آموزش پژوهش محور؛
- ۸) تأکید بر بهره‌گیری از روش‌های کارآمد آموزشی با اهتمام به سنت‌های حوزوی؛
- ۹) اهتمام به درک و به‌کارگیری متون و منابع مهم؛
- ۱۰) تأکید بر استفاده از متون و منابع آموزشی مهم، اصلی، جامع، موجز و واجد استانداردهای آموزشی.

سیاست‌ها

ماده ۵: سیاست‌های اجرایی رشته عبارتند از:

- ۱) جایگاه والای فریضه عبادی - تربیتی نماز در آموزه‌های دینی و نقش مؤثر آن به عنوان نماد و عماد دین در نظام تربیتی اسلام؛
- ۲) رسالت و مأموریت حوزه‌های علمیه در ترویج فرهنگ و معارف نماز و تربیت اندیشمندان توانمند و متخصص در عرصه معارف گسترده علمی و عملی نماز و پاسخ به شبهات آن؛
- ۳) نیاز جامعه جهانی و نظام اسلامی به تبیین مسائل تربیتی و عبادی معارف نماز در حوزه‌های نظری و دفاع از آن در مقابل اندیشه‌های نوظهور کاذب و باطل؛

نظام آموزشی رشته

ماده ۶: نظام آموزشی رشته عبارت است از:

نظام آموزشی این رشته در سطح سه، نیم‌سال، درسی^۱ و حضوری است. طول دوره بدون احتساب پایان‌نامه حداقل شش و حداکثر هشت نیم‌سال است.

شرایط پذیرش

ماده ۷: شرایط پذیرش عبارت است از:

- (۱) احراز صلاحیت‌های عمومی و اخلاقی؛
 - (۲) دارا بودن سطح دو علوم اسلامی با گرایش تبلیغ؛
- تبصره:** پذیرش طلاب دارای مدرک علمی سطح دو سایر رشته‌ها و گرایش‌های حوزوی، مشروط به گذراندن دروس پیش‌نیاز، مجاز است.
- (۳) قبولی در سنجش علمی.

۱. در این نظام، هر درس به صورت مستقل ارزیابی می‌شود و قبولی یا رد در یک درس، تأثیری در قبولی یا رد دروس دیگر ندارد.

مشخصات کلی برنامه درسی

ماده ۸: عناوین و مشخصات کلی دروس عبارت است از:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش‌نیاز	۱۴	۲۵۶
۲	دروس عمومی	۳۶	۶۲۴
۳	دروس تخصصی مشترک رشته «معارف نماز»	۶۰	۱۱۶۰
جمع کل		۱۱۰	۲۰۴۰

مشخصات تفصیلی برنامه درسی

ماده ۹: عناوین و مشخصات تفصیلی دروس

الف) دروس پیش‌نیاز^۱

ردیف	عنوان درس	ساعت	هدف
۱	روش فهم قرآن و روایات	۳۲	شناخت مبانی، قواعد، مراحل و روش‌های صحیح فهم و تفسیر قرآن و روایات
۲	کلیات تربیت دینی	۳۲	آشنایی با پیشینه، منابع و گرایش‌های تربیتی و تربیت دینی، و تبیین نظام‌واره تربیت دینی و مسائل مهم آن با عنایت به موضوع نماز
۳	روان‌شناسی و تبلیغ	۱۶	شناخت خصوصیات روحی و روانی مخاطبان و راه‌ها و شیوه‌های اثرگذاری بر آنان، به منظور انتخاب ابزار و پیام مناسب
۴	جامعه‌شناسی و تبلیغ	۱۶	آشنایی با مباحث علم جامعه‌شناسی به ویژه خصوصیات و طبقات، نهادها و گروه‌های اجتماعی برای موفقیت بیشتر در انجام رسالت تبلیغی
۵	روان‌شناسی عمومی	۳۲	شناخت مسائل مربوط به روان انسان و توصیف و تبیین علل رفتارهای او، ضمن آشنایی با مباحثی مانند: دستگاه عصبی، انگیزش و هیجان، ادراک حسی یادگیری، هوش، حافظه، رشد، شخصیت، سازگاری و اختلالات رفتاری

۱. طلابی که هر یک از دروس پیش‌نیاز را در مراکز معتبر گذرانده باشند، در صورت مطابقت هشتاد درصدی سرفصل‌ها، از گذراندن همان درس معاف هستند.

۶	روش‌ها و مهارت‌های بیان احکام	۳۲+۱۶ نظری - عملی	کسب مهم‌ترین مهارت‌های لازم جهت دسته‌بندی و بیان احکام شرعی، همراه با آشنایی عملی با احکام مبتلی‌به و مستحدثه نماز
۷	آشنائی با ابزارهای نوین ارتباطی	۱۶	آشنایی با ابزارهای نوین ارتباطی و شبکه‌های اجتماعی و تاثیرات آن در جریان‌های فرهنگی، اجتماعی و سیاسی
۸	اصول کلی مشاوره و راهنمایی	۱۶	شناخت اصول، فنون، روشها و مراحل مشاوره و راهنمایی
۹	روش تدریس	۳۲+ ۱۶ نظری - عملی	ایجاد توان مهارت تدریس با آموزش روش‌ها و فنون کلاس‌داری و ارزشیابی با رویکرد تبلیغی
جمع ساعات		۲۵۶	

ب) دروس عمومی

اهداف	ساعت	عنوان درس	ردیف
شناخت استدلالی مسائل مهم فقه طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه	۱۶۰	فقه	۱
شناخت استدلالی مباحث مهم اصولی طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه	۳۲۰	اصول	۲
ایجاد توان بهره‌گیری از متون عربی جدید در حوزه مباحث نماز	۳۲+ ۱۶ نظری - عملی	عربی معاصر	۳
تقویت توان تحقیق و پژوهش در مسایل نماز و به صورت مقارن با آموزش روش‌های تحقیق و کیفیت بهره‌برداری از ابزار و منابع	۳۲+ ۱۶ نظری - عملی	روش تحقیق تخصصی	۴
ارتقاء توان مهارت تدریس با آموزش روش‌ها و فنون کلاس‌داری و ارزشیابی به صورت کارگاهی	۳۲+ ۱۶ نظری - عملی	روش تدریس پیشرفته	۵
جمع ساعات		۶۲۴	

ج) دروس تخصصی مشترک رشته «معارف نماز»

ردیف	عنوان درس	ساعت	اهداف
۱	آیات نماز ۱	۱۶	شناخت و بررسی جایگاه نماز در قرآن به همراه طبقه‌بندی و موضوع شناسی آیات و بررسی سیر نزول آنها
۲	آیات نماز ۲	۳۲	تفسیر مهم‌ترین آیات قرآن کریم در موضوعاتی مانند: اهمیت، آثار و آداب نماز و بررسی آراء مفسران در خصوص آنها
۳	آیات نماز ۳	۳۲	تفسیر مهم‌ترین آیات قرآن کریم در موضوعاتی مانند: عواقب سستی و ترک نماز و آیات الاحکام نماز و بررسی آراء مفسران در خصوص آنها با تأکید بر تفسیر ساختاری آیات نماز
۴	فقه الحدیث نماز ۱	۳۲	شناخت و بررسی موضوعات، گونه‌شناسی و طبقه‌بندی احادیث نماز در مجامع مهم روایی شیعه
۵	فقه الحدیث نماز ۲	۳۲	شناخت محتوایی روایات مربوط به نماز بر اساس مهم‌ترین موضوعات آن همراه با شرح و تفسیر برخی از آنها
۶	فلسفه عبادت	۳۲	شناخت مهم‌ترین مبانی هستی‌شناختی، خداشناختی و انسان‌شناختی عبادت و بررسی چپستی و چرایی آن
۷	آداب نماز	۳۲	شناخت و بررسی آداب ظاهری مانند: آداب وضو، اذان و... و آداب باطنی نماز مانند: خضوع، خشوع و...
۸	آثار نماز	۳۲	شناخت آثار و کارکردهای نماز در ابعاد مختلف زندگی انسان به همراه بررسی چگونگی اثر بخشی و کارآمدی آن
۹	اسرار نماز ۱	۳۲	شناخت فلسفه تشریع نماز و اجزاء نماز به همراه تحلیل اسرار افعال، اذکار و مقدمات نماز بر اساس آیات و روایات
۱۰	اسرار نماز ۲	۳۲	شناخت و تحلیل اسرار مقارنات و تعقیبات نماز و راه‌های رسیدن به سر نماز
۱۱	نماز در ادیان و مذاهب	۳۲	شناخت کیفیت نماز در ادیان الهی و مذاهب اسلامی همراه با نقد و بررسی مهم‌ترین ادله آنها
۱۲	آراء اندیشمندان غربی در خصوص نماز	۳۲	شناخت مهم‌ترین آراء و نظریات اندیشمندان غربی در خصوص نماز و موضوعات پیرامونی آن به همراه ارزیابی و نقد مهم‌ترین آراء
۱۳	آسیب شناسی اقامه نماز ۱	۳۲	شناخت آسیب‌های فردی اقامه نماز مانند ریا، سمعه و... به همراه بررسی مهم‌ترین روش‌های پیشگیری و درمان آنها
۱۴	آسیب شناسی اقامه نماز ۲	۳۲	شناخت آسیب‌های اجتماعی مرتبط با اقامه نماز مانند تظاهر، تساهل و... به همراه بررسی مهم‌ترین روش‌های پیشگیری و درمان آنها

ردیف	عنوان درس	ساعت	اهداف
۱۵	شیوه‌های دعوت به نماز ۱	۱۶+۳۲ نظری - عملی	بررسی و شناخت مهم‌ترین اصول، مراحل و شیوه‌های دعوت کودکان و نوجوانان به نماز ضمن بررسی ویژگی‌های سنی آنها
۱۶	شیوه‌های دعوت به نماز ۲	۱۶+۳۲ نظری - عملی	بررسی و شناخت اصول، مراحل و شیوه‌های دعوت جوانان و میان‌سالان به نماز ضمن بررسی ویژگی‌های سنی آنها
۱۷	فقه نماز ۱	۳۲	شناخت مجموعه احکام و مسائل مربوط به مقدمات مربوط به نماز (بر اساس کتاب العروة الوثقی و تحریر الوسیله)
۱۸	فقه نماز ۲	۳۲	شناخت مجموعه احکام و مسائل مربوط به واجبات نماز اعم از رکنی و غیر رکنی مربوط به نماز (بر اساس کتاب العروة الوثقی و تحریر الوسیله)
۱۹	فقه نماز ۳	۳۲	شناخت مجموعه احکام و مسائل مربوط به نمازهای غیر یومیه (بر اساس کتاب العروة الوثقی و تحریر الوسیله)
۲۰	مشاوره تربیتی - عبادی	۱۶+۳۲ نظری - عملی	شناخت اصول و مهم‌ترین روش‌های مشاوره و راهنمایی در امور تربیتی و عبادی با تأکید بر نماز
۲۱	خانواده و نماز	۳۲	شناخت نقش خانواده در استقرار فرهنگ نماز و تشریح مهم‌ترین وظایف اعضای خانواده نسبت به نماز
۲۲	روان‌شناسی تربیتی و نماز	۳۲	شناخت مهم‌ترین اصول و مبانی روان‌شناسی تربیتی و موضوعات مربوط به آن و نقش نماز در رفع مشکلات تربیتی
۲۳	روش پاسخ به شبهات	۱۶+۳۲ نظری - عملی	شناخت مهم‌ترین قواعد و روش‌های کارآمد در خصوص پاسخ‌گویی به شبهات دینی به منظور کسب مهارت‌های لازم به صورت کارگاهی
۲۴	امامت جماعت و مدیریت مسجد	۳۲	شناخت مهم‌ترین دانش‌ها و مهارت‌های امامت جماعت به همراه بررسی مهم‌ترین روش‌ها و آداب در مدیریت مسجد
۲۵	روش تبلیغ و سخنرانی	۳۲+۳۲ نظری - عملی	شناخت قواعد، آداب، مراحل و روش‌های کارآمد تبلیغ و سخنرانی به منظور کسب مهارت‌های لازم به صورت کارگاهی
۲۶	روش بیان احکام نماز	۱۶+۳۲ نظری - عملی	شناخت قواعد و روش‌های کارآمد در بیان احکام شرعی به منظور ارتقاء مهارت‌های لازم به صورت کارگاهی
۲۷	مأخذ شناسی نماز	۸+۱۶	بررسی توصیفی و تحلیلی و گونه‌شناسی منابع نماز به همراه اعتبارسنجی و تحلیل محتوایی مهم‌ترین آنها

اهداف	ساعت	عنوان درس	ردیف
	نظری - عملی		
بررسی مسائل و موضوعات روز نماز مانند: شبهات جدید نماز و وضعیت نماز در کشورهای اسلامی	۳۲ عملی	سمینار	۲۸
ارائه یک پژوهش جامع، همراه با نقد و بررسی و تتبع کافی در یکی از موضوعات معارف نماز	۱۹۲ عملی	پایان نامه	۲۹
	۱۱۶۰	جمع ساعات (بدون احتساب پایان نامه)	

امامت جمعه و جماعت

شناسنامه رشته

کد رشته: ۳۲۰۲۱۰۰

عنوان رشته: امامت جمعه و جماعت

عنوان رویکرد: -

آخرین مرجع مصوب کننده: کمیسیون مراکز تخصصی

تاریخ تصویب: مهر ماه ۱۴۰۳

شماره جلسه: ۱۷۰

عناوین و مشخصات کلی دروس:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش نیاز	۱۷	۳۲۰
۲	دروس عمومی	۳۴	۵۶۰
۳	دروس تخصصی مشترک رشته امامت جمعه و جماعت	۵۴	۱۰۲۴
	جمع کل	۱۰۵	۱۹۰۴

عنوان رشته

ماده ۱: عنوان رشته، «امامت جمعه و جماعت» در مقطع سطح سه است.

تعریف

ماده ۲: سطح سه رشته «امامت جمعه و جماعت» سومین مقطع از تحصیلات حوزوی و یکی از رشته‌های حوزه دانشی «تبلیغ و ارتباطات» است که طلاب ضمن شناخت عمیق فقه و اصول متعارف و آموزه‌های اسلام و مکتب اهل بیت علیهم‌السلام، مباحث و مسائل اختصاصی رشته و گرایش مذکور را در حد شناخت می‌آموزند و پس از ارتقاء صلاحیت‌های اخلاقی و احراز توان علمی و مهارتی با ارائه پایان‌نامه، موفق به دریافت مدرک سطح سه این رشته می‌شوند.

اهداف

ماده ۳: اهداف رشته عبارتند از:

- ۱) زمینه‌سازی جهت تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
- ۲) شناخت عمیق مسائل فقهی و اصولی و شناخت روش استنباط فقهی؛
- ۳) شناخت استدلالی مکتب اهل بیت علیهم‌السلام بر اساس قرآن، سنت و عقل و دفاع از آن؛
- ۴) شناخت مباحث و مسائل اختصاصی رشته «امامت جمعه و جماعت»؛
- ۵) تقویت توان تبیین مکتب اهل بیت علیهم‌السلام و پاسخگویی به پرسش‌ها و شبهات؛
- ۶) شناخت منابع و مآخذ رشته «امامت جمعه و جماعت»؛
- ۷) تقویت توان استفاده از منابع و متون فقهی، اصولی و دانش‌های مرتبط با رشته «امامت جمعه و جماعت»؛
- ۸) تقویت مهارت‌های تبیین و ترویج معارف اسلامی در سطح میانی؛
- ۹) توان پاسخگویی به پرسش‌های تخصصی متناسب با رشته «امامت جمعه و جماعت»؛

۱۰) افزایش توان تحقیق در حدّ تحلیل و نقد نظرات و آراء در موضوعات و مسائل رشته «امامت جمعه و جماعت»؛

۱۱) زمینه‌سازی برای تربیت مدرسان دانش‌های مرتبط با رشته «امامت جمعه و جماعت در سطوح پایین‌تر؛

۱۲) تربیت طلاب مستعد برای ورود به مقطع بالاتر.

سیاست‌ها

ماده ۴: سیاست‌های اجرایی رشته عبارتند از:

- ۱) اهتمام به تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
- ۲) اهتمام به تقویت استقلال فکری و علمی؛
- ۳) اهتمام به تقویت تعبد و تعهد دینی و ترویج و دفاع از عقاید و هویت شیعه امامیه؛
- ۴) تأکید بر بهره‌گیری از ابزارها و روش‌های کارآمد آموزشی و پژوهشی؛
- ۵) اهتمام به سنت‌های حسنه حوزوی؛
- ۶) تأکید بر روزآمدی و پویایی برنامه‌های آموزشی، پژوهشی و مهارتی و توجه به نیازهای روز؛
- ۷) تأکید بر شناسایی و تشویق استعدادهاى برتر در زمینه تحقیق، تدریس و تبلیغ؛
- ۸) تکیه بر آموزش موضوعات و مسائل اصلی رشته «امامت جمعه و جماعت»؛
- ۹) تأکید بر استفاده از متون آموزشی واجد شرایط لازم؛
- ۱۰) اهتمام به تقویت مبانی نظام مقدس اسلامی و ترویج ارزش‌های آن؛
- ۱۱) اهتمام به دروس فقه و اصول و نظارت بر اجرای آن.

نظام آموزشی رشته

ماده ۵: نظام آموزشی رشته عبارت است از:

نظام آموزشی این رشته و گرایش به صورت نیم‌سال، درسی^۱ و حضوری است و بدون احتساب زمان تدوین پایان‌نامه، در چهار نیم‌سال ارائه می‌شود.

تبصره: حداکثر مدت تحصیل در موارد اضطراری، بدون احتساب زمان تدوین پایان‌نامه، شش نیم‌سال است.

شرایط پذیرش

ماده ۶: شرایط پذیرش عبارت است از:

- (۱) احراز صلاحیت‌های عمومی و اخلاقی بر اساس آیین‌نامه‌های مصوب؛
- (۲) دارا بودن مدرک علمی سطح دو یکی از رشته‌ها و گرایش‌های حوزه دانشی «تبلیغ و ارتباطات»؛
- تبصره:** پذیرش داوطلبان سایر رشته‌های تخصصی، منوط به گذراندن دروس پیش‌نیاز بلامانع است.
- (۳) قبولی در سنجش علمی.

۱. در این نظام هر درس به صورت مستقل ارزیابی می‌شود و قبولی یا رد در یک درس، تأثیری در قبولی یا رد دروس دیگر ندارد.

مشخصات کلی برنامه درسی

ماده ۷: عناوین و مشخصات کلی دروس عبارت است از:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش‌نیاز	۱۷	۳۲۰
۲	دروس عمومی	۳۴	۵۶۰
۳	دروس تخصصی مشترک رشته امامت جمعه و جماعت	۵۴	۱۰۲۴
	جمع کل	۱۰۵	۱۹۰۴

مشخصات تفصیلی برنامه درسی

ماده ۸: عناوین و مشخصات تفصیلی دروس

الف) دروس پیش‌نیاز^۱

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	روش تفسیر قرآن کریم	۱	۸ + ۱۶	نظری – عملی	شناخت قواعد و مراحل تفسیر صحیح قرآن کریم و کسب مهارت لازم
۲	روش فهم حدیث	۱	۸ + ۱۶	نظری – عملی	شناخت قواعد و روش‌های مؤثر در فهم حدیث و کسب مهارت لازم
۳	فقه‌الحديث اخلاقی	۱	۱۶	نظری	شناخت محتوای برخی از احادیث اخلاقی در منابع معتبر روایی همراه با شرح و تبیین احادیث منتخب بر اساس قواعد فراگرفته در مبحث روش فهم حدیث
۴	تفسیر موضوعی	۱	۱۶	نظری	شناخت و بررسی برخی از موضوعات اخلاقی در قرآن بر اساس قواعد فراگرفته در مبحث روش تفسیر قرآن
۵	اصول تعلیم و تربیت اسلامی	۱	۱۶	نظری	آشنایی با مهم‌ترین اصول تعلیم و تربیت اسلامی براساس قرآن و روایات اهل بیت علیهم‌السلام

۱. طلابی که هر یک از دروس پیش‌نیاز را در مراکز معتبر گذرانده باشند، در صورت مطابقت هشتاد درصدی سرفصل‌ها، از گذراندن همان درس معاف هستند.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۶	سیره تربیتی اهل بیت علیهم السلام	۲	۳۲	نظری	شناخت سیره و روش عملی اهل بیت علیهم السلام در تربیت افراد
۷	مخاطب شناسی در تبلیغ	۲	۱۶ + ۳۲	نظری – عملی	شناخت و بررسی روش های شناخت مخاطب (میدانی، مصاحبه و ...)، انواع مخاطب در تبلیغ (جنسیتی، سنی، تحصیلی و ...) و راهکارهای ارتباط گیری با آنها به همراه ویژگی های محتوا و رفتارهای متناسب با هر یک در تبلیغ
۸	امامت جماعت و نقش آن در جامعه اسلامی ^۱	۲	۳۲	نظری	شناخت جایگاه امامت جماعت از دیدگاه آیات و روایات و بررسی نقش امام جماعت در ابعاد اعتقادی، اخلاقی، اجتماعی و سیاسی و ...
۹	تاریخ تحلیلی معصومین ^۲ علیهم السلام	۳	۴۸	نظری	بررسی و شناخت تحلیلی وقایع مهم و چالشی از زمان پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله تا غیبت صغری
۱۰	تاریخ و جریان های انقلاب اسلامی	۱	۱۶	نظری	شناخت و بررسی مهمترین حوادث و جریان های سیاسی، اجتماعی و نظامی از دوره شکل گیری انقلاب اسلامی تا کنون با تأکید بر بررسی نقش حوزه و روحانیت در آن عرصه و جریان
۱۱	روش سخنرانی دینی	۱	۸ + ۱۶	نظری – عملی	شناخت اصول، آداب، مراحل و روش های کارآمد سخنرانی دینی به منظور کسب مهارت های لازم
۱۲	روش تحقیق	۱	۸ + ۱۶	نظری – عملی	شناخت ابعاد منطقی مشکل و مساله تحقیق و تدوین نظرات و اقوال در ساختار علمی دانش تبلیغ و کسب مهارت لازم
	جمع	۱۷	۳۲۰	–	–

۱. شناخت جایگاه امامت جماعت از دیدگاه آیات و روایات و بررسی نقش امام جماعت در ابعاد اعتقادی، اخلاقی، اجتماعی و سیاسی و ...

۲. بررسی و شناخت تحلیلی وقایع مهم و چالشی از زمان پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله تا غیبت صغری

ب) دروس عمومی

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	اهداف
۱	فقه	۱۷	۲۸۰	نظری	شناخت استدلالی مسائل مهم فقه طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه
۲	اصول	۱۷	۲۸۰	نظری	شناخت استدلالی مسائل مهم اصول فقه طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه
جمع		۳۴	۵۶۰	-	-

ج) دروس تخصصی رشته «امامت جمعه و جماعت»

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۱	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای شانزدهم تا هجدهم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۲	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۲	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای نوزدهم تا بیست و یکم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۳	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۳	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و دوم تا بیست و چهارم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۴	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۴	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و پنجم تا بیست و هفتم قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه

۱. دروس تفسیر قرآن کریم ۱ تا ۵ با تصمیم گروه علمی _ تربیتی واحد آموزشی تخصصی مجری این رشته، می‌تواند به صورت مطالعاتی (همراه با جلسات حضوری محدود برای ارائه برخی از مباحث ضروری) اجرا شود.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۵	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۵	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تفسیر جزءهای بیست و هشتم تا سی‌ام قرآن کریم همراه با خلاصه‌نویسی بر اساس تفسیر نمونه
۶	تفسیر موضوعی	۱	۱۶	نظری	شناخت تحلیلی برخی از موضوعات اجتماعی در قرآن بر اساس روش تفسیر قرآن کریم و بررسی آراء مفسران در این خصوص با تأکید بر تفاسیر المیزان و تسنیم
۷	فقه‌الحديث	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی محتوای برخی از احادیث مربوط با موضوع نماز جمعه، امامت جمعه و مسجد در منابع معتبر روایی همراه با شرح و تبیین احادیث منتخب بر اساس قواعد فراگرفته در مبحث روش فهم حدیث
۸	نهج البلاغه ^۱	۱	۱۶	نظری	شناخت کلی و دسته‌بندی محتوای نهج‌البلاغه و موضوعات مهم آن، همراه با بررسی برخی موضوعات منتخب
۹	صحیفه سجادیه	۱	۱۶	نظری	شناخت کلی و دسته‌بندی محتوای صحیفه سجادیه و موضوعات مهم آن، همراه با بررسی برخی موضوعات منتخب
۱۰	مدیریت اسلامی	۲	۳۲	نظری	آشنایی با مهم‌ترین مباحث مدیریت اسلامی مانند: مفاهیم، اصول و ارکان (مانند: برنامه‌ریزی، سازماندهی، رهبری و کنترل)
۱۱	نظام اقتصاد اسلامی	۱	۱۶	نظری	آشنایی با تعریف، اهداف، ساختار، الگوهای رفتاری و روابط اقتصادی در نظام اقتصادی اسلام
۱۲	نظریه سیاسی اسلام ^۲	۲	۳۲	نظری	شناخت نظریه سیاسی اسلام با محوریت جایگاه ولایت فقیه در نظام سیاسی اسلام، ویژگی‌های حکومت اسلامی و ارکان آن همراه با مقایسه تطبیقی آن با نظام دموکراسی

۱. با تأکید بر عهد مالک اشتر

۲. متن محوری این درس کتاب نظریه سیاسی اسلام (حضرت آیت الله مصباح یزدی رحمه‌الله‌علیه) می‌باشد.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱۳	تاریخ ایران (تا ابتدای مشروطه)	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی مهمترین وقایع و رویدادهای تاریخی ایران تا ابتدای مشروطه با تأکید بر نقش روحانیت
۱۴	مفاهیم و نظریه‌های فرهنگی	۲	۳۲	نظری	شناخت مهمترین مفاهیم و نظریه‌های مطرح فرهنگی و ارزیابی آن‌ها بر اساس قرآن و روایات
۱۵	آسیب‌شناسی اجتماعی	۲	۳۲	نظری	شناخت مفاهیم، اهمیت و فرایند شناسایی آسیب‌های اجتماعی و راه کارهای آن با تأکید بر نقش نهاد امامت جمعه و مسجد در فرایند رفع آن‌ها
۱۶	مدیریت مسجد ^۱	۱	۱۶	نظری	شناخت مهمترین اصول، روش‌ها و آداب اداره مسجد
۱۷	نظام اندیشه امامین انقلاب	۲	۳۲	نظری	مبانی فکری و اندیشه‌های اسلامی امامین انقلاب با تأکید بر آراء ایشان در خصوص مسجد و نماز جمعه
۱۸	اخلاق و آداب امامت جمعه و جماعت	۲	۳۲	نظری	افزایش شناخت، بایدها و نبایدهای اخلاقی رفتاری ائمه جمعه و جماعت در برخورد با اقشار و گروه‌های مختلف اجتماعی
۱۹	آداب معنوی نماز	۱	۱۶	نظری	شناخت آداب معنوی نماز بر اساس کتاب‌های آداب الصلاه و اسرار الصلاه
۲۰	آشنایی با اسناد کلان کشور	۱	۱۶	نظری	آشنایی با اسناد مهم و کلان کشور و سیاست‌های کلی ابلاغی مقام معظم رهبری مدظله‌العالی
۲۱	نقد فرق انحرافی ^۲	۲	۳۲	نظری	شناخت، بررسی و نقد فرقه‌های انحرافی مانند: وهابیت، بهائیت، اهل حق، صوفیه و جریان یمانی و بیان علل پیدایش آنها با تأکید بر اقتضاعات و نیازهای منطقه‌ای
۲۲	ولایت فقیه	۲	۳۲	نظری	تبیین نظام سیاسی شیعه در عصر غیبت و شناخت استدلالی مشروعیت، شرایط، وظایف و اختیارات حاکم اسلامی از دیدگاه شیعه، با رویکرد کلامی

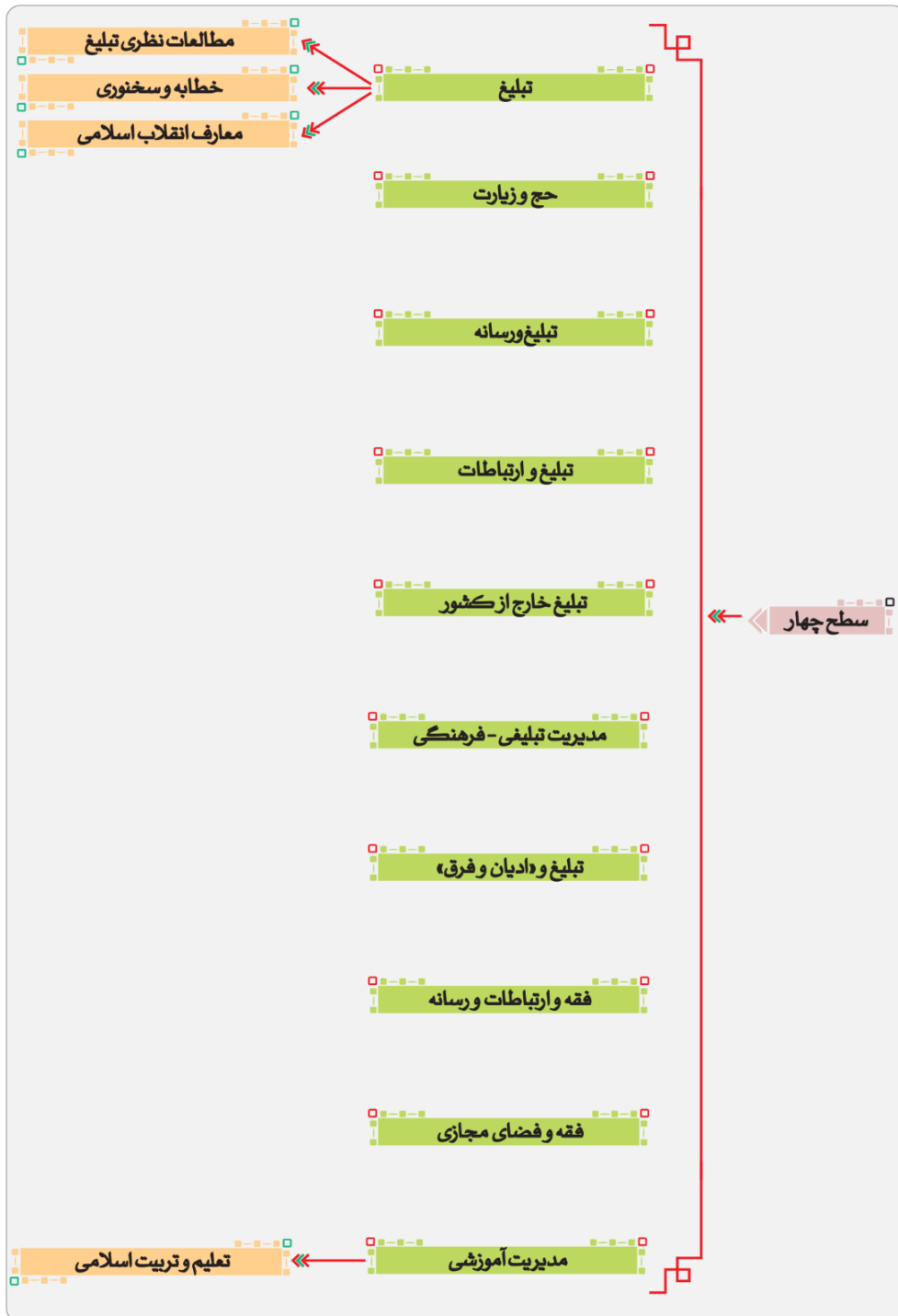
۱. با تأکید بر اداره مردمی و نحوه تعامل با نهادها و اقشار

۲. این درس بر اساس نیاز هر منطقه به موضوع، ارائه می‌گردد.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۲۳	جنگ نرم و رسانه	۲	۳۲	نظری	شناخت ماهیت، اصول، روش‌ها، الزامات و کارکردهای جنگ نرم و جنگ رسانه و روش مواجهه با آن
۲۴	روش تحلیل سیاسی	۱	۸ + ۱۶	نظری — عملی	شناخت مهمترین اصول، روش‌ها، مراحل و الزامات تحلیل وقایع سیاسی و اجتماعی همراه با بررسی موردی برخی از وقایع روز به منظور کسب مهارت‌های لازم
۲۵	روش خطبه‌خوانی	۲	۱۶ + ۳۲	نظری — عملی	شناخت مهمترین اصول، آداب، مراحل و روش‌های کارآمد خطبه‌خوانی در نماز جمعه به منظور کسب مهارت‌های لازم
۲۶	اصول مشاوره و راهنمایی دینی	۲	۱۶ + ۳۲	نظری — عملی	شناخت مهمترین اصول، آداب، مراحل و روش‌های مشاوره و راهنمایی دینی به منظور کسب مهارت‌های لازم
۲۷	شیوه‌های مدیریت مالی در نهاد امامت جمعه	۱	۱۶	نظری	شناخت وظایف و مسئولیت‌های امام جمعه در عرصه مالی و نحوه اداره نهاد امامت جمعه در این خصوص
۲۸	نهاد امامت جمعه	۲	۳۲	نظری	شناخت وظایف و مسئولیت‌های امام جمعه و نحوه اداره نهاد امامت جمعه
۲۹	کارورزی نماز جمعه	۱	۳۲	عملی	تقویت توان تدوین محتوا و مهارت‌های ایراد خطبه به صورت کارگاهی
۳۰	روش تحقیق	۱	۸ + ۱۶	نظری — عملی	شناخت روش فهم نظام‌مند و روش نقد نظام‌مند نظرات و اقوال علمی دانش و رشته و کسب مهارت لازم
۳۱	درس اقتضایی ۱	۲	۳۲	نظری	بررسی موضوعات نوپدید و مورد نیاز رشته
۳۲	درس اقتضایی ۲	۲	۳۲	نظری	بررسی موضوعات نوپدید و مورد نیاز رشته
۳۳	پایان‌نامه	۶	۱۹۲	عملی	ارائه یک پژوهش جامع، همراه با نقد و بررسی و تتبع کافی در یکی از موضوعات، مسائل و مباحث مرتبط با رشته
	جمع	۵۴	۱۰۲۴	—	—

سطح چهار

...

تبلیغ با گرایش خطابه و سخنوری

شناسنامه رشته

کد رشته: ۴۲۰۱۱۱۱

عنوان رشته: تبلیغ

عنوان گرایش: خطابه و سخنوری

آخرین مرجع مصوب کننده: شورای عالی حوزه‌های علمیه

تاریخ تصویب: آذر ماه ۱۳۹۹

شماره جلسه: ۲۳۳ (شورای گسترش) - مصوبه ۱۴۸۸ شورای عالی

عناوین و مشخصات کلی دروس:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	خارج اصول (دو سال)	۱۴	۲۲۰
۲	خارج فقه (دو سال)	۱۴	۲۲۰
۳	تحقیق فقهی و اصولی ۱ و ۲	۴	۶۴
۴	دروس پیش‌نیاز	۲۸	۵۲۸
۵	دروس تخصصی مشترک رشته «تبلیغ»	۲۵	۴۱۶
۶	دروس اختصاصی گرایش «خطابه و سخنوری»	۱۲	۲۳۲
۷	رساله علمی	۱۸	۲۸۸
جمع کل		۱۱۵	۱۹۶۸

عنوان رشته

ماده ۱: عنوان رشته، «تبلیغ با گرایش خطابه و سخنوری» در مقطع سطح چهار است.

تعریف

ماده ۲: سطح چهار آموزشی- پژوهشی «تبلیغ با گرایش خطابه و سخنوری» چهارمین مقطع از تحصیلات حوزوی و یکی از رشته‌های تخصصی حوزه دانشی «تبلیغ و ارتباطات» می‌باشد که طلاب پس از گذراندن این دوره، توان تبلیغ در سطح پیشرفته، خطابه و ایراد سخن تأثیرگذار، تدریس و تحقیق، ارائه نظریه و پاسخ به مهمترین نیازهای علمی و تخصصی این رشته را کسب کرده و پس از دفاع از رساله، دانشنامه سطح چهار رشته «تبلیغ با گرایش خطابه و سخنوری» را دریافت می‌کنند.

اهداف

ماده ۳: اهداف رشته عبارتند از:

- ۱) ایجاد تسلط بر مهمترین مبانی نظری، روش‌ها و مهارت‌های مرتبط با تبلیغ، به ویژه ایراد خطابه و سخن؛
- ۲) تقویت توان پژوهش در حدّ تحلیل، و ارائه نظریه در مهمترین مباحث نظری و مهارتی تبلیغ به ویژه خطابه و سخن؛
- ۳) ارتقاء توان پاسخ‌گویی به مهمترین نیازهای علمی و تخصصی تبلیغی مخاطبینی خاص از طریق خطابه؛
- ۴) تأمین پژوهشگر مورد نیاز و زمینه‌سازی جهت تولید و توسعه دانش در مهمترین موضوعات و مباحث نظری و مهارتی حوزه تبلیغ؛
- ۵) تأمین استاد مورد نیاز در رشته‌ها و مهارت‌های تبلیغ در سطوح و مباحث مختلف آن؛
- ۶) تربیت خطبای مجرب و توانمند جهت ترویج و تبلیغ معارف اسلامی.

سیاست‌ها

ماده ۴: سیاست‌های اجرایی رشته عبارتند از:

- (۱) اهتمام به ارتقاء فضائل و ملکات اخلاقی و معنوی طلاب؛
- (۲) اهتمام به بهره‌گیری از سنت‌های کارآمد حوزوی، فناوری‌ها و روش‌های نوین و مؤثر در آموزش و پژوهش؛
- (۳) اهتمام به رویکرد نقادانه و نظریه‌پردازانه، با طرح دیدگاه‌های چالشی مرتبط با حوزه تبلیغ؛
- (۴) تأکید بر بهره‌گیری از یک زبان تخصصی در فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی؛
- (۵) اهتمام به تأمین نیازهای نظام و جامعه اسلامی در حوزه تبلیغ.

ضرورت‌ها

ماده ۵: ضرورت‌های رشته عبارتند از:

- (۱) ضرورت وجود مبلغان کارآمد برای تبلیغ معارف دین و دفاع از آن؛
- (۲) توجه به کارویژه‌های روحانیت و سایر ماموریت‌های حوزه‌های علمیه در حوزه تبلیغ؛
- (۳) نیاز حوزه و سایر جوامع علمی - آموزشی به اساتید، کارشناسان عرصه تبلیغ و ارتباطات جهت پاسخ‌گویی به نیازهای علمی و مهارتی.

نظام آموزشی رشته

ماده ۶: نظام آموزشی این رشته در سطح چهار، نیم‌سال، درسی و حضوری است. طول دوره با احتساب پایان‌نامه، حداقل ۱۰ و حداکثر ۱۲ نیم‌سال خواهد بود.

شرایط پذیرش

ماده ۷: شرایط پذیرش عبارت است از:

- (۱) احراز صلاحیت‌های عمومی و اخلاقی؛
- (۲) دارا بودن مدرک علمی سطح سه رشته تبلیغ؛
- (۳) تبصره: پذیرش طلاب دارای مدرک علمی سطح سه در سایر رشته‌ها مشروط به گذراندن دروس پیش‌نیاز، مجاز است.
- (۴) قبولی در سنجش علمی و احراز استعداد و توانمندی مهارتی؛
- (۵) احراز توانایی‌های لازم در مهارت‌های خواندن، درک مطلب و نگارش به زبان عربی از طریق برگزاری آزمون و یا ارائه مدرک معتبر.

مشخصات کلی برنامه درسی

ماده ۸: عناوین و مشخصات کلی دروس عبارت است از:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	خارج اصول (دو سال)	۱۴	۲۲۰
۲	خارج فقه (دو سال)	۱۴	۲۲۰
۳	تحقیق فقهی و اصولی ۱ و ۲	۴	۶۴
۴	دروس پیش‌نیاز	۲۸	۵۲۸
۵	دروس تخصصی مشترک رشته «تبلیغ»	۲۵	۴۱۶
۶	دروس اختصاصی گرایش «خطابه و سخنوری»	۱۲	۲۳۲
۷	رساله علمی	۱۸	۲۸۸
جمع کل		۱۱۵	۱۹۶۸

مشخصات تفصیلی برنامه درسی

ماده ۹: عناوین و مشخصات تفصیلی دروس

الف) دروس پیش‌نیاز^۱

ردیف	عنوان درس	ساعت	اهداف
۱	روش سخنرانی دینی ۱ و ۲	۶۴	افزایش مهارت در زمینه ساماندهی محتوا و شکل سخنوری با عنایت بر مخاطب شناسی و بهره‌گیری از ابزارهای گوناگون
۲	روش کلاس‌داری تبلیغی	۱۶+۳۲ نظری- عملی	شناخت روش‌ها و فنون تدریس و چگونگی طراحی، اجرا و ارزیابی یک درس، به صورت کارگاهی
۳	روش ذکر مصیبت	۱۶+۳۲ نظری-	شناخت قواعد، آداب، فنون و روش‌های ذکر مصیبت و افزایش مهارت اجرای آن‌ها، ضمن

۱. طلابی که هر یک از دروس پیش‌نیاز را در مراکز معتبر گذرانده باشند، در صورت مطابقت هشتاد درصدی سرفصل‌ها، از گذراندن همان درس معاف هستند.

اهداف	ساعت	عنوان درس	ردیف
بررسی مقتل های مهم و اعتبار سنجی محتوی وسندی آنها	عملی		
آشنایی با سازمان ها و نهادهای مختلف فرهنگی، شرایط و اقتضائات مدیریت فرهنگی در هریک از آنها	۱۶	مدیریت نهادهای فرهنگی	۴
شناخت، بررسی و نقد فرقه های انحرافی و نوظهور مثل وهابیت، بهائیت، اهل حق، صوفیه، عرفان های شبه معنوی غربی و شرقی و بیان علل پیدایش آنها	۳۲	نقد فرق و جریان های انحرافی	۵
شناخت دارایی ها و توانایی های انسان در حوزه های بینش، گرایش و رفتار و نحوه تعامل ابعاد وجود انسان بر اساس متون دینی با تاکید بر ویژگی های بعد گرایشی جهت تحقق انذار	۳۲	انسان شناسی	۶
فهم و شناخت بیشتر نسبت به ۱۵ جزء قرآن کریم بر اساس تفسیر المیزان (۱۶ الی ۳۰)	۱۶۰ نظری- عملی	تفسیر ترتیبی قرآن کریم ۱ تا ۵	۷
شناخت مسائل مهم و جدید کلامی مانند معرفت دینی، تجربه دینی، تکثر گرایی، علم و دین و قلمرو دین و... و توان پاسخگوئی به شبهات در این زمینه	۳۲	مسائل جدید کلامی	۸
نهادینه کردن مهارت های کلاس های روشی به ویژه فن خطابه، کلاس داری، و ذکر مصیبت با تمرین و تکرار مهارت ها	۹۶ عملی	کارورزی خطابی ۱ تا ۳	۹
۵۲۸		جمع	

تبصره ۱: در صورتی که توانایی داوطلب در مراحل سنجش و گزینش در موضوع خطابه و سخنرانی در حد سطح سه احراز گردد، پس از تأیید گروه علمی - تربیتی، گذراندن دروس مهارتی مانند: «روش سخنرانی دینی»، «روش کلاس‌داری تبلیغی» و «کارورزی خطابی» ضرورت ندارد.

تبصره ۲: مقدار ساعات ارائه دروس «تفسیر ترتیبی قرآن کریم» و همچنین دروس مهارتی بر اساس سطح علمی و مهارتی داوطلب و همچنین سوابق آموزشی و پژوهشی ایشان، پس از مراحل سنجش و گزینش و توسط گروه علمی - تربیتی تعیین خواهد شد.

ب) دروس تخصصی مشترک رشته «تبلیغ»

ردیف	عنوان دروس	ساعت	اهداف
۱	فلسفه و مبانی «تعلیم و تربیت» و تبلیغ در قرآن	۳۲	بررسی استدلالی و تحلیلی مهم‌ترین و اساسی‌ترین حکمت‌ها و فلسفه و مبانی "تعلیم و تربیت" تبلیغی در قرآن.
۲	روش‌ها و جهت‌گیری‌های تبلیغی قرآن	۳۲	بررسی استدلالی و تحلیلی مهم‌ترین و اساسی‌ترین روش‌ها و جهت‌گیری‌های تبلیغی و هدایت‌گرانه قرآن
۳	اصول و روش‌های تربیت در قرآن	۳۲	بررسی استدلالی و تحلیلی مهم‌ترین اصول و روش‌های تربیت (اعتقادی و اخلاقی) در قرآن
۴	اصول و روش‌های سیاست‌ورزی در قرآن	۳۲	بررسی استدلالی و تحلیلی مهم‌ترین اصول و روش‌های سیاسی و حاکمیتی قرآن
۵	رویکردهای تاریخی قرآن	۳۲	تحلیل مهم‌ترین جهت‌گیری‌ها و رویکردهای قرآن درباره موضوعات و حوادث تاریخی
۶	سنت‌های الهی در قرآن	۱۶	استخراج و بررسی استدلالی و تحلیلی مهم‌ترین سنن الهی در قرآن و بررسی نقش آن در حیات فردی و اجتماعی همراه با نقد اندیشه‌های الحادی در این خصوص
۷	ساختارشناسی و موضوع‌پژوهی ادعیه و زیارات	۳۲	بررسی استدلالی و تحلیلی ساختار حاکم بر ادعیه و زیارات مشهور و مهم‌ترین موضوعات مورد توجه در ادعیه و زیارات همراه با بررسی تطبیقی

اهداف	ساعت	عنوان دروس	ردیف
برخی از ادعیه مانند: دعای سحر، دعای صباح و مناجات شعبانیه			
تسلط بر مهم ترین روش ها و فرایند استنباط معارف تبلیغی از متون و منابع دینی همراه با کارورزی تعدادی از موضوعات	۳۲+۳۲ نظری- عملی	روش استنباط معارف تبلیغی ۱ و ۲	۸
تحلیل و ارزیابی استدلالی مهم ترین آراء و دیدگاه های مطرح درباره ولایت فقیه	۳۲	تحلیل دیدگاه ها درباره ولایت فقیه	۹
بررسی و تحلیل ساختار، مولفه ها و مهمترین اقتضاءات جامعه جهانی و تبیین استدلالی راه های تثبیت هویت اسلامی و پیشگیری از استحاله آن در جامعه جهانی	۳۲	جامعه جهانی و هویت اسلامی	۱۰
بررسی و تحلیل مولفه ها و مهمترین ویژگی های فرهنگی اقوام مختلف ایران و نقش آن در تبلیغ دین در میان آنان	۳۲	تنوع فرهنگی در ایران و نقش آن در تبلیغ دین	۱۱
بررسی و تحلیل مهمترین مولفه ها، ساختار، عوامل و شیوه های ایجاد تمدن نوین اسلامی و ارزیابی نقش عالمان و مبلغان دین در این خصوص	۱۶	مبلغ و تمدن نوین اسلامی	۱۲
تبیین مبانی و مهم ترین مسائل و چالش های حقوق اسلامی در مقایسه با دیگر نظام های حقوقی	۳۲	بررسی تطبیقی مبانی حقوقی اسلام	۱۳
۴۱۶		جمع ساعت	

د) دروس اختصاصی گرایش «خطابه و سخنوری»

ردیف	عنوان درس	ساعت	اهداف
۱	اصول و روش‌های تأثیرگذاری بر گرایش مخاطب و نحوه اقناع ایشان	۴۸	بررسی تحلیلی و استدلالی مهمترین مباحث مطرح در فرایند تأثیرگذاری سخنرانی بر گرایشات و احساسات مخاطب به همراه اصول و روش‌های متقاعد سازی مخاطب (اعم از مخاطب داوطلب و غیرداوطلب) بر اساس آیات و روایات
۲	سخنرانی تخصصی ^۱	۳۲+۱۶ نظری- عملی	بررسی تحلیلی و استدلالی شاخص‌ها، شرایط و ویژگیهای سخنرانی تخصصی از جهت موضوع، مخاطب، مناسبت، ابزار و مکان با تأکید بر فضای مجازی همراه با کارورزی آن
۳	فصاحت و بلاغت در منظومه سخنرانی	۳۲	بررسی تحلیلی نقش فنون، شیوه‌ها و قالب‌های بلاغی در زیباسازی، تبیین و انتقال رسا و موثر معارف دین با تأکید بر ترکیب و ساختار سخن و منظومه‌های گفتاری و نوشتاری
۴	جریان‌سازی در جامعه از طریق سخنرانی	۱۶	بررسی تحلیلی مهمترین قواعد و روش‌های ایجاد جریان‌های اجتماعی، سیاسی و فرهنگی در جامعه از طریق سخنرانی
۵	سخنرانان تأثیرگذار ادیان و فرقه‌ها	۳۲	بررسی و ارزیابی تحلیلی روش‌ها، مهارت‌ها و محتوای سخنرانی‌های تأثیر گذار مبلغان فرق و ادیان با تأکید بر سخنرانی‌های ارائه شده آن‌ها در محیط‌های مجازی
۶	شیوه‌های اثرگذاری بر مخالفان	۱۶+۸ نظری- عملی	بررسی، تحلیل و ارزیابی مناسب‌ترین و کارآمدترین روش‌های نفوذ و تأثیرگذاری بر پیروان فرق، ادیان و جریانهای فکری، سیاسی و فرهنگی مخالف به ویژه از طریق سخنرانی
۷	تجربیات و روش‌های نو در تبلیغ	۳۲ عملی	بررسی و ارزیابی روش‌های نو و تجربه‌های جدید در بیان تأثیر گذار بر مخاطبان بر اساس آیات و روایات به صورت سمینار
جمع ساعت		۲۳۲	

۱. در این درس، توجه به ویژگی های مخاطب در سخنرانی، مورد تأکید می‌باشد.

تبلیغ با گرایش معارف انقلاب اسلامی

شناسنامه رشته

کد رشته: ۴۲۰۱۱۱۳

عنوان رشته: تبلیغ

عنوان گرایش: معارف انقلاب اسلامی

آخرین مرجع مصوب کننده: کمیسیون مراکز تخصصی

تاریخ تصویب: مهر ماه ۱۴۰۳

شماره جلسه: ۱۷۴

عناوین و مشخصات کلی دروس:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش نیاز	۲۰	۳۲۰
۲	دروس عمومی	۳۲	۵۴۴
۳	دروس تخصصی مشترک رشته «تبلیغ»	۲۶	۴۴۰
۴	دروس اختصاصی گرایش «معارف انقلاب اسلامی»	۳۳	۵۲۸
جمع کل		۱۱۱	۱۸۳۲

کلیات و برنامه درسی رشته

عنوان رشته

ماده ۱: عنوان رشته، سطح چهار «تبلیغ» با گرایش «معارف انقلاب اسلامی» است.

تعریف

ماده ۲: سطح چهار آموزشی - پژوهشی «تبلیغ» با گرایش «معارف انقلاب اسلامی» چهارمین مقطع از تحصیلات حوزوی است، که طلاب پس از گذراندن این دوره، توان تدریس، تحقیق، نقد، ارائه نظریه، و پاسخ به نیازهای علمی و تخصصی این رشته را کسب کرده و پس از دفاع از رساله، دانشنامه سطح چهار این رشته و گرایش را دریافت می‌کنند.

اهداف

ماده ۳: اهداف رشته عبارتند از:

- ۱) تسلط بر مبانی، مکاتب، آراء و مسائل «تبلیغ» و گرایش مربوطه؛
- ۲) تقویت توان پژوهش در حد تحلیل، نقد و ارائه نظریه در مسائل «تبلیغ» و گرایش مربوطه؛
- ۳) ارتقاء توان پاسخگویی به نیازهای علمی و تخصصی «تبلیغ» و گرایش مربوطه؛
- ۴) تأمین پژوهشگر مورد نیاز و زمینه‌سازی جهت تولید علم و توسعه دانش «تبلیغ و ارتباطات» و گرایش مربوطه؛
- ۵) تأمین استاد مورد نیاز برای تدریس تخصصی در موضوعات و مسائل «تبلیغ» و گرایش مربوطه.

سیاست‌ها

ماده ۴: سیاست‌های اجرایی رشته عبارتند از:

- ۱) اهتمام به تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
- ۲) اهتمام به تقویت استقلال فکری و علمی طلاب؛
- ۳) اهتمام به تقویت تعبد و تعهد دینی و ترویج و دفاع از عقاید و هویت شیعه امامیه؛

- ۴) تأکید بر بهره‌گیری از ابزارها و روش‌های کارآمد آموزشی و پژوهشی؛
- ۵) اهتمام به سنت‌های حسنه حوزوی؛
- ۶) اهتمام به دروس خارج فقه و اصول و نظارت بر اجرای آن.
- ۷) تأکید بر روزآمدی و پویایی برنامه‌های آموزشی، پژوهشی و مهارتی و توجه به نیازهای روز؛
- ۸) اهتمام به تأمین نیازهای علمی نظام و جامعه اسلامی در این رشته؛
- ۹) تأکید بر شناسایی و تشویق استعدادهای برتر در زمینه تحقیق، تدریس و تبلیغ؛
- ۱۰) اهتمام به رویکرد نقادانه و نظریه‌پردازانه، با طرح دیدگاه‌های چالشی مرتبط با رشته؛
- ۱۱) اهتمام به تقویت مبانی نظام مقدس اسلامی و ترویج ارزش‌های آن؛
- ۱۲) تأکید بر بهره‌گیری از زبان تخصصی رشته در فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی.

نظام آموزشی رشته

ماده ۵: نظام آموزشی این رشته و گرایش به صورت نیم‌سال، درسی ۱ و حضوری است و بدون

احتساب زمان تدوین پایان‌نامه، حداقل هشت و حداکثر ده نیم‌سال خواهد بود.

تبصره: حداکثر مدت تحصیل در موارد اضطراری، بدون احتساب زمان تدوین پایان‌نامه، دوازده نیم‌سال است.

شرایط پذیرش

ماده ۶: شرایط پذیرش عبارت است از:

- ۱) احراز صلاحیت‌های عمومی و اخلاقی بر اساس آیین‌نامه‌های مصوب؛
 - ۲) دارا بودن مدرک علمی سطح سه از رشته تبلیغ یا گرایش معارف انقلاب اسلامی در سطح سه؛
- تبصره:** پذیرش طلاب دارای مدرک علمی سطح سه در سایر رشته‌ها و گرایش‌های موضوع تبلیغ در این حوزه دانشی، مشروط به گذراندن دروس پیش‌نیاز، مجاز است.

- (۳) قبولی در آزمون ورودی دروس تخصصی، زبان تخصصی و مصاحبه علمی؛
- (۴) احراز توانایی‌های لازم در مهارت‌های خواندن، درک مطلب و نگارش به زبان عربی از طریق برگزاری آزمون و یا ارائه مدرک معتبر.

مشخصات کلی برنامه درسی

ماده ۷: عناوین و مشخصات کلی دروس عبارت است از:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش‌نیاز	۲۰	۳۲۰
۲	دروس عمومی	۳۲	۵۴۴
۳	دروس تخصصی مشترک رشته «تبلیغ»	۲۶	۴۴۰
۴	دروس اختصاصی گرایش «معارف انقلاب اسلامی»	۳۳	۵۲۸
	جمع	۱۱۱	۱۸۳۲

مشخصات تفصیلی برنامه درسی

ماده ۸: عناوین و مشخصات تفصیلی دروس

الف) دروس پیش‌نیاز^۱

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	نظام اندیشه امامین انقلاب	۱	۱۶	نظری	شناخت و تحلیل مبانی و نظام فکری و اندیشه‌های امامین انقلاب با تأکید بر موضوعات مرتبط با تبلیغ
۲	تاریخ تحلیلی دوره پهلوی	۲	۳۲	نظری	شناخت مهم‌ترین وقایع فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی در دوره پهلوی با تأکید بر

۱. طلابی که هر یک از دروس پیش‌نیاز را در مراکز معتبر گذرانده باشند، در صورت مطابقت هشتاد درصدی سرفصل‌ها، از گذراندن همان درس معاف هستند.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
					نقش جریان‌ها و ساختارهای مؤثر در انقلاب اسلامی
۳	تاریخ تحلیلی انقلاب اسلامی ۱	۲	۳۲	نظری	شناخت مهم‌ترین وقایع تاریخ انقلاب اسلامی، عوامل پیشرفت و شتاب و موانع و چالش‌ها از سال ۱۳۵۵ تا رحلت امام خمینی رحمه‌الله
۴	تاریخ تحلیلی انقلاب اسلامی ۲	۲	۳۲	نظری	شناخت مهم‌ترین وقایع تاریخ انقلاب اسلامی، عوامل پیشرفت و شتاب و موانع و چالش‌ها از آغاز رهبری حضرت آیت‌الله خامنه‌ای دام‌ظله‌العالی تا کنون
۵	فرآیند تحقق اهداف انقلاب اسلامی	۲	۳۲	نظری	آشنایی با مهم‌ترین دیدگاه‌های مطرح در خصوص آینده‌پژوهی انقلاب اسلامی و شناخت تعریف، ضرورت، مختصات و آثار مراحل پنج‌گانه تحقق اهداف انقلاب اسلامی و جایگاه آن در تبیین و تبلیغ مسائل انقلاب و پاسخ به شبهات
۶	مبانی و اصول انقلاب اسلامی	۳	۴۸	نظری	شناخت و بررسی مهم‌ترین مبانی معرفت‌شناختی، خداشناختی، انسان‌شناختی، هستی‌شناختی و ارزش‌شناختی و اصول انقلاب اسلامی با محوریت دیدگاه‌های امام خمینی رحمه‌الله و مقام معظم رهبری دام‌ظله‌العالی
۷	الگوهای تبیین انقلاب اسلامی	۱	۱۶	نظری	شناخت اصول و روش‌های امام خمینی رحمه‌الله و امام خامنه‌ای دام‌ظله‌العالی در تبیین معارف و مسائل انقلاب اسلامی
۸	تاریخ تحلیلی زعمای شیعه در عصر غیبت	۱	۱۶	نظری	شناخت تحلیلی تاریخ فکری و سیاسی زعمای شیعه در دوره مشروطه
۹	تئوری‌ها و نظریه‌های انقلاب	۱	۱۶	نظری	شناخت و بررسی مهم‌ترین تئوری‌ها و نظریه‌های انقلاب همراه با ارزیابی و نقد آن‌ها
۱۰	جریان‌شناسی فکری، فرهنگی و سیاسی معاصر ایران	۱	۱۶	نظری	شناخت عملکرد جریان‌های مؤثر ایجابی و سلبی در حوزه‌های فکری، فرهنگی و سیاسی انقلاب اسلامی از حدود دهه پنجاه تاکنون
۱۱	غرب‌شناسی	۲	۳۲	نظری	شناخت زیربنای فکری و فلسفی غرب معاصر و جایگاه غرب و مدرنیته در تقابل با انقلاب اسلامی و آشنایی با ساختارها، سازمان‌ها، نهادها و قوانین

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
					بین‌المللی نظام سلطه با محوریت شناخت شبکه صهیونیسم و آشنایی اجمالی با تاریخ و ساختار فرهنگی، اقتصادی و سیاسی ایالات متحده آمریکا و زمینه‌سازی برای مطالعات آمریکاشناسی
۱۲	منبع‌شناسی مطالعات انقلاب اسلامی	۱	۱۶	نظری	آشنایی توصیفی با آثار امام خمینی رحمه‌الله و مقام معظم رهبری دام‌ظله‌العالی و روش و سیر مطالعه آن‌ها در حوزه مطالعات انقلاب اسلامی و معرفی آثار مهم داخلی و بین‌المللی در این حوزه
۱۳	نهادهای و سازمان‌های نظام جمهوری اسلامی ایران	۱	۱۶	نظری	آشنایی با ساختار و هندسه نظام اسلامی و مأموریت نهادها و سازمان‌های اصلی و اسناد بالادستی و متون راهبردی جمهوری اسلامی ایران
	جمع	۲۰	۳۲۰	—	—

ب) دروس عمومی

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	اهداف
۱	خارج فقه عمومی	۱۵	۲۴۰	نظری	بررسی اجتهادی مسائل مهم فقه طبق برنامه مرکز مدیریت در دروس خارج
۲	خارج اصول فقه	۱۵	۲۴۰	نظری	بررسی اجتهادی مسائل مهم اصول فقه طبق برنامه مرکز مدیریت در دروس خارج ^۱
۳	تحقیق علمی ۱	۱	۳۲	عملی	ارائه یک مقاله علمی در موضوعات و مباحث مرتبط با رشته
۴	تحقیق علمی ۲	۱	۳۲	عملی	ارائه یک مقاله علمی در موضوعات و مباحث مرتبط با رشته
جمع		۳۲	۵۴۴	-	-

ج) دروس تخصصی مشترک رشته «تبلیغ»

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	اهداف
۱	اصول و روش‌های تربیت در قرآن	۲	۳۲	نظری	بررسی استدلالی و تحلیلی مهم‌ترین اصول و روش‌های تربیت (اعتقادی و اخلاقی) در قرآن
۲	اصول و روش‌های سیاست‌ورزی در قرآن	۲	۳۲	نظری	بررسی استدلالی و تحلیلی مهم‌ترین اصول و روش‌های سیاسی و حاکمیتی قرآن
۳	روش‌ها و جهت‌گیری‌های تبلیغی قرآن	۲	۳۲	نظری	بررسی استدلالی و تحلیلی مهم‌ترین و اساسی‌ترین روش‌ها و جهت‌گیری‌های تبلیغی و هدایت‌گرانه قرآن
۴	رویکردهای تاریخی قرآن	۲	۳۲	نظری	تحلیل مهم‌ترین جهت‌گیری‌ها و رویکردهای قرآن درباره موضوعات و حوادث تاریخی
۵	سنت‌های الهی در قرآن	۱	۱۶	نظری	استخراج و بررسی استدلالی و تحلیلی مهم‌ترین سنن الهی در قرآن و بررسی نقش آن در حیات فردی و اجتماعی همراه با نقد اندیشه‌های الحادی در این خصوص

۱. درس خارج اصول به مباحثی از اصول اختصاص می‌یابد که در حل مسائل رشته تخصصی و استنباط آن از متون آیات و روایات کاربرد بیشتری داشته باشد.

۶	بررسی تطبیقی مبانی حقوقی اسلام	۲	۳۲	نظری	تبیین مبانی و مهم‌ترین مسائل و چالش‌های حقوق اسلامی در مقایسه با دیگر نظام‌های حقوقی
۷	تحلیل دیدگاه‌ها درباره ولایت فقیه	۲	۳۲	نظری	تحلیل و ارزیابی استدلالی مهم‌ترین آراء و دیدگاه‌های مطرح درباره ولایت فقیه
۸	تنوع فرهنگی در ایران و نقش آن در تبلیغ دین	۲	۳۲	نظری	بررسی و تحلیل مولفه‌ها و مهمترین ویژگی‌های فرهنگی اقوام مختلف ایران و نقش آن در تبلیغ دین در میان آنان
۹	جامعه جهانی و هویت اسلامی	۲	۳۲	نظری	بررسی و تحلیل ساختار، مولفه‌ها و مهمترین اقتضات جامعه جهانی و تبیین استدلالی راه‌های تثبیت هویت اسلامی و پیشگیری از استحاله آن در جامعه جهانی
۱۰	روش استنباط معارف تبلیغی ۱ و ۲	۳	۶۴	نظری – عملی	تسلط بر مهم‌ترین روش‌ها و فرایند استنباط معارف تبلیغی از متون و منابع دینی همراه با کارورزی تعدادی از موضوعات
۱۱	ساختارشناسی و موضوع پژوهی ادعیه و زیارات	۲	۳۲	نظری	بررسی استدلالی و تحلیلی ساختار حاکم بر ادعیه و زیارات مشهور و مهم‌ترین موضوعات مورد توجه در ادعیه و زیارات همراه با بررسی تطبیقی برخی از ادعیه مانند: دعای سحر، دعای صباح و مناجات شعبانیه
۱۲	فلسفه و مبانی «تعلیم و تربیت» و تبلیغ در قرآن	۲	۳۲	نظری	بررسی استدلالی و تحلیلی مهم‌ترین و اساسی‌ترین حکمت‌ها و فلسفه و مبانی «تعلیم و تربیت» تبلیغی در قرآن.
۱۳	مبلغ و تمدن نوین اسلامی	۱	۱۶	نظری	بررسی و تحلیل مهم‌ترین مولفه‌ها، ساختار، عوامل و شیوه‌های ایجاد تمدن نوین اسلامی و ارزیابی نقش عالمان و مبلغان دین در این خصوص
۱۴	روش تحقیق	۱	۸ + ۱۶	نظری – عملی	شناخت تحلیلی قواعد و فرایند تحقیق بر اساس منابع اسلام (قرآن، روایات و عقل) در دانش تبلیغ و کسب مهارت لازم
جمع		۲۶	۴۴۰	–	–

(د) دروس اختصاصی گرایش «معارف انقلاب اسلامی»

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	اهداف
۱	افول تمدن غرب	۲	۳۲	نظری	ارزیابی تحلیلی و انتقادی دیدگاه‌های افول تمدن غرب با تأکید بر نقش انقلاب اسلامی در این زمینه با توجه به شاخصه‌ها و مظاهر تمدنی غرب در جنبه‌های معرفتی و نظری و نظامات و ساختارها در ابعاد فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی
۲	الگوی مدیریتی انقلاب اسلامی	۲	۳۲	نظری	ارزیابی تحلیلی مهمترین مبانی، اهداف، اصول، روش‌ها و فرایندها در الگوی مدیریتی امام خمینی و امام‌خامنه‌ای در رهبری انقلاب اسلامی با تأکید بر تحلیل حوادث مهم و آثار داخلی، منطقه‌ای و جهانی
۳	انقلاب اسلامی و فلسفه تاریخ	۱	۱۶	نظری	آشنایی با جایگاه انقلاب اسلامی در روند تکاملی تاریخ بر اساس مقایسه تطبیقی نظریات فلسفه تاریخ با تأکید بر نظریه فلسفه تاریخی امامین انقلاب اسلامی
۴	آینده‌پژوهی قدرت در جهان	۲	۳۲	نظری	ارزیابی تحلیلی و انتقادی سناریوهای جابه‌جایی، چینش و بافت آینده محتمل و مطلوب قدرت در عرصه‌های مختلف جهانی
۵	برنامه‌ریزی فرهنگی	۲	۳۲	نظری	شناخت نظریه‌های فرهنگی و الگوهای (اصول، فرایند و روش‌ها) برنامه‌ریزی فرهنگی با تأکید بر بررسی تحلیلی راهبردهای اصلی فرهنگی در پیشبرد انقلاب اسلامی
۶	بنیادهای اخلاقی انقلاب اسلامی ^۱	۲	۳۲	نظری	ارزیابی تحلیلی و تسلط بر دیدگاه‌های مؤثر تربیتی و اخلاقی امام خمینی و امام‌خامنه‌ای در شکل‌گیری و پیشبرد انقلاب اسلامی و امتداد و طراحی نظامات حکمرانی
۷	بنیادهای حکمی انقلاب اسلامی ^۲	۲	۳۲	نظری	ارزیابی تحلیلی و تسلط بر دیدگاه‌های مؤثر فلسفی و معرفتی امام خمینی و امام‌خامنه‌ای در شکل‌گیری و پیشبرد انقلاب اسلامی و امتداد و طراحی نظامات حکمرانی

۱. با تأکید بر بررسی دو رکن کرامت انسانی و عدالت در فرآیند تطبیقی سلوک فردی و اجتماعی.

۲. با محوریت قاعده بسیط الحقیقه در امتداد و طراحی نظامات سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی و ...

۸	بنیادهای فقهی انقلاب اسلامی ^۱	۲	۳۲	نظری	ارزیابی تحلیلی و تسلط بر دیدگاه‌های مؤثر اصولی و فقهی امام خمینی و امام خامنه‌ای در شکل‌گیری و پیشبرد انقلاب اسلامی و امتداد و طراحی نظامات حکمرانی
۹	رساله علمی	۱۸	۲۸۸	نظری	ارائه یک پژوهش جامع با رویکرد اجتهادی و نظریه‌پردازانه در یکی از موضوعات، مسائل و مباحث مرتبط با رشته و گرایش و ارزیابی دقیق نظریات و آراء مربوطه بر اساس منابع اسلامی (قرآن، سنت و عقل)
جمع		۳۳	۵۲۸	–	–

۱. در ساختار عناوینی مانند خطابات قانونی، اقتضائات زمان و مکان، فقه نظام و نظامات، سعه منابع استنباط در قرآن و سنت و ...

مطالعات اسلامی با رویکرد زبان انگلیسی

شناسنامه رشته

کد رشته: ۴۲۰۲۱۱۱

عنوان رشته: مطالعات اسلامی

عنوان رویکرد: زبان انگلیسی

آخرین مرجع مصوب کننده: کمیسیون مراکز تخصصی

تاریخ تصویب: مهر ماه ۱۴۰۳

شماره جلسه: ۱۷۵

عناوین و مشخصات کلی دروس:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش نیاز	۱۸	۲۸۸
۲	دروس عمومی	۳۲	۵۴۴
۳	دروس تخصصی رشته «مطالعات اسلامی»	۵۵	۹۲۱
جمع کل		۱۰۵	۱۷۵۳

کلیات و برنامه درسی رشته

عنوان رشته

ماده ۱: عنوان رشته، سطح چهار «مطالعات اسلامی» با رویکرد «زبان انگلیسی» است.

تعریف

ماده ۲: سطح چهار آموزشی - پژوهشی «مطالعات اسلامی» با رویکرد «زبان انگلیسی» چهارمین مقطع از تحصیلات حوزوی است، که طلاب پس از گذراندن این دوره، توان تدریس، تحقیق، نقد، ارائه نظریه، و پاسخ به نیازهای علمی و تخصصی این رشته را کسب کرده و پس از دفاع از رساله، دانشنامه سطح چهار این رشته را دریافت می‌کنند.

تذکر: دانش‌آموختگان این رشته، ضمن توانمند بودن مکالمه با زبان انگلیسی، با برخی از موضوعات و مسائل کلان مناطق جغرافیایی که این زبان، زبان مرسوم آن منطقه است، نیز آشنا هستند.

اهداف

ماده ۳: اهداف رشته عبارتند از:

- ۱) تسلط بر مبانی، مکاتب، آراء و مسائل «مطالعات اسلامی» و رویکرد مربوطه؛
- ۲) تقویت توان پژوهش در حد تحلیل، نقد و ارائه نظریه در مسائل «مطالعات اسلامی» و رویکرد مربوطه؛
- ۳) ارتقاء توان پاسخگویی به نیازهای علمی و تخصصی «مطالعات اسلامی» و رویکرد مربوطه؛
- ۴) تأمین پژوهشگر مورد نیاز و زمینه‌سازی جهت تولید علم و توسعه دانش «تبلیغ و ارتباطات» و رشته مربوطه؛
- ۵) تأمین استاد مورد نیاز برای تدریس تخصصی در موضوعات و مسائل «تبلیغ» و رشته مربوطه.

سیاست‌ها

ماده ۴: سیاست‌های اجرایی رشته عبارتند از:

- (۱) اهتمام به تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
- (۲) اهتمام به تقویت استقلال فکری و علمی طلاب؛
- (۳) اهتمام به تقویت تعبد و تعهد دینی و ترویج و دفاع از عقاید و هویت شیعه امامیه؛
- (۴) تأکید بر بهره‌گیری از ابزارها و روش‌های کارآمد آموزشی و پژوهشی؛
- (۵) اهتمام به سنت‌های حسنه حوزوی؛
- (۶) اهتمام به دروس خارج فقه و اصول و نظارت بر اجرای آن.
- (۷) تأکید بر روزآمدی و پویایی برنامه‌های آموزشی، پژوهشی و مهارتی و توجه به نیازهای روز؛
- (۸) اهتمام به تأمین نیازهای علمی نظام و جامعه اسلامی در این رشته؛
- (۹) تأکید بر شناسایی و تشویق استعدادهای برتر در زمینه تحقیق، تدریس و تبلیغ؛
- (۱۰) اهتمام به رویکرد نقادانه و نظریه‌پردازانه، با طرح دیدگاه‌های چالشی مرتبط با رشته؛
- (۱۱) اهتمام به تقویت مبانی نظام مقدس اسلامی و ترویج ارزش‌های آن؛
- (۱۲) تأکید بر بهره‌گیری از زبان تخصصی رشته در فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی.

نظام آموزشی رشته

ماده ۵: نظام آموزشی این رشته و گرایش به صورت نیم‌سال، درسی^۱ و حضوری است و بدون

احتساب زمان تدوین پایان‌نامه، حداقل هشت و حداکثر ده نیم‌سال خواهد بود.

تبصره: حداکثر مدت تحصیل در موارد اضطراری، بدون احتساب زمان تدوین پایان‌نامه، دوازده نیم‌سال است.

۱. در این نظام هر درس به صورت مستقل ارزیابی می‌شود و قبولی یا رد در یک درس، تأثیری در قبولی یا رد دروس دیگر ندارد.

شرایط پذیرش

ماده ۶: شرایط پذیرش عبارت است از:

- ۱) احراز صلاحیت‌های عمومی و اخلاقی بر اساس آیین‌نامه‌های مصوب؛
 - ۲) دارا بودن مدرک علمی سطح سه از رشته مطالعات اسلامی در سطح سه؛
- تبصره:** پذیرش طلاب دارای مدرک علمی سطح سه در سایر رشته‌ها و گرایش‌های موضوع تبلیغ در این حوزه دانشی، مشروط به گذراندن دروس پیش‌نیاز، مجاز است.
- ۳) قبولی در آزمون ورودی دروس تخصصی، زبان تخصصی و مصاحبه علمی؛
 - ۴) احراز توانایی‌های لازم در مهارت‌های خواندن، درک مطلب و نگارش به زبان انگلیسی از طریق برگزاری آزمون و یا ارائه مدرک معتبر.

مشخصات کلی برنامه درسی

ماده ۷: عناوین و مشخصات کلی دروس عبارت است از:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش‌نیاز	۱۸	۲۸۸
۲	دروس عمومی	۳۲	۵۴۴
۳	دروس تخصصی رشته «مطالعات اسلامی»	۵۵	۹۲۱
جمع کل		۱۰۵	۱۷۵۳

مشخصات تفصیلی برنامه درسی

ماده ۸: عناوین و مشخصات تفصیلی دروس

الف) دروس پیش‌نیاز^۱

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	تاریخ معاصر جهان	۱	۱۶	نظری	بررسی تحلیلی مهمترین مباحث تاریخ فرهنگی، اجتماعی و سیاسی جهان در صد سال اخیر
۲	تاریخ معاصر ایران	۱	۱۶	نظری	بررسی تحلیلی مهمترین مباحث تاریخ فرهنگی، اجتماعی و سیاسی معاصر ایران
۳	اسلام و مستشرقان	۲	۳۲	نظری	شناخت ماهیت استشراق، مکاتب آن و نقد و بررسی مهم‌ترین شبهات خاورشناسان پیرامون اسلام و تشیع
۴	تاریخ تمدن اسلامی	۱	۱۶	نظری	شناخت شکل‌گیری و سیر تطور و رشد علوم، فنون، ادب، فرهنگ و هنر اسلامی با تأکید بر رویکرد جامع اسلام به آبادانی دنیا و آخرت انسان‌ها
۵	ادیان ابراهیمی	۱	۱۶	نظری	شناخت و چگونگی پیدایش تطورات تاریخی، کتب مقدس، آموزه‌ها، مناسک و آداب مهم ادیان ابراهیمی (مسیحیت و یهودیت)
۶	ادیان شرقی	۱	۱۶	نظری	شناخت و چگونگی پیدایش تطورات تاریخی، کتب مقدس، آموزه‌ها، مناسک و آداب مهم ادیان شرقی، مانند بودایی، هندو و کنفوسیوس
۷	جریان‌های سیاسی و مذهبی جهان اسلام	۱	۱۶	نظری	شناخت و بررسی مبانی فکری، علل پیدایش، سیر تطور و نقش جریان‌ها و نحله‌های سیاسی و مذهبی موجود و مؤثر در جهان اسلام

۱. طلابی که هر یک از دروس پیش‌نیاز را در مراکز معتبر گذرانده باشند، در صورت مطابقت هشتاد درصدی سرفصل‌ها، از گذراندن همان درس معاف هستند.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۸	فلسفه دین	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی مهم‌ترین مسائل فلسفه دین (مانند: معرفت و تجربه دینی، تکثرگرایی، علم و دین و قلمرو دین) و نقد و ارزیابی آن
۹	فلسفه اخلاق	۱	۱۶	نظری	شناخت مبادی تصویری و تصدیقی و ملاکات گزاره‌های اخلاقی و مهم‌ترین نظریات و مکاتب در فلسفه اخلاق
۱۰	منطق جدید	۲	۳۲	نظری	آشنایی با مبانی فلسفی منطق جدید و انواع منطق‌های جدید (منطق موجهات، منطق محمولات، منطق گزاره‌ها)
۱۱	عرفان اسلامی	۱	۱۶	نظری	شناخت مبانی، آموزه‌ها، مشرب‌ها و مسائل اصلی عرفان اسلامی
۱۲	معارف قرآن	۱	۱۶	نظری	شناخت معارف قرآن در بخش «انسان‌شناسی»
۱۳	حقوق و سیاست در قرآن	۱	۱۶	نظری	شناخت معارف قرآن در بخش «حقوق و سیاست»
۱۴	مکاتب فلسفی معاصر غرب	۲	۳۲	نظری	شناخت و بررسی آموزه‌ها و مسائل اصلی مکاتب فلسفی مهم، جدید و تأثیرگذار غرب
جمع		۱۸	۲۸۸	—	—

ب) دروس عمومی

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	اهداف
۱	خارج فقه عمومی	۱۵	۲۴۰	نظری	بررسی اجتهادی مسائل مهم فقه طبق برنامه مرکز مدیریت در دروس خارج
۲	خارج اصول فقه	۱۵	۲۴۰	نظری	بررسی اجتهادی مسائل مهم اصول فقه طبق برنامه مرکز مدیریت در دروس خارج ^۱
۳	تحقیق علمی ۱	۱	۳۲	عملی	ارائه یک مقاله علمی در موضوعات و مباحث مرتبط با رشته
۴	تحقیق علمی ۲	۱	۳۲	عملی	ارائه یک مقاله علمی در موضوعات و مباحث مرتبط با رشته
جمع		۳۲	۵۴۴	-	-

ج) دروس تخصصی رشته «مطالعات اسلامی»

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	اهداف
۱	خدا در اسلام	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی امکان و چگونگی شناخت خدا (عقلی، فطری و شهودی)، حقیقت توحید و مراتب آن و پاسخ به شبهات
۲	قرآن شناسی	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی قرآن از نگاه قرآن در ابعاد حقیقت قرآن، نام‌ها و اوصاف قرآن، ویژگی‌های قرآن نسبت به دیگر کتب آسمانی، اهداف قرآن، نظام تعلیم قرآن، شیوه‌های بیان معارف در قرآن و پاسخ به شبهات مستشرقان
۳	حدیث شناسی	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی مهمترین مفاهیم دانش حدیث، مکاتب روایی و قواعد فهم و اعتبارسنجی حدیث با نگاه انتقادی به آرای مستشرقان
۴	انسان در اسلام	۲	۳۲	نظری	بررسی اجتهادی آیات و روایات مربوط به انسان در زمینه آفرینش و فلسفه آن، ساخت‌های وجودی، ابعاد فطری، سعادت انسان و انسان کامل

۱. درس خارج اصول به مباحثی از اصول اختصاص می‌یابد که در حل مسائل رشته تخصصی و استنباط آن از متون آیات و روایات کاربرد بیشتری داشته باشد.

۵	خانواده در اسلام	۲	۳۲	نظری	بررسی تحلیلی هویت خانواده، ضرورت تشکیل خانواده، مفهوم و ملاک‌های جنسیت، نقش محوری خانواده در تربیت، اخلاق در خانواده، حقوق و مسئولیت‌های متقابل اعضای خانواده و انحلال خانواده
۶	معنویت در اسلام	۲	۳۲	نظری	بررسی تحلیلی اصول معنویت در اسلام (مانند: ایمان و کسب عمل صالح، معرفت نفس، جهاد با نفس، اعتدال، مراقبه و رفق) و روش‌های تربیت معنوی (مانند: انس با قرآن و روایات، دعا، توسل، ذکر، فکر، استاد، جلسات موعظه و مطالعه احوال اولیای خدا) و بازشناسی انتقادی معنویت‌های منهای خدا و دین
۷	متون تخصصی قرآنی و روایی	۲	۳۲	نظری	بررسی تحلیلی واژگان، مفاهیم و ترکیب‌های قرآن و روایی و شناخت معادل‌های آن در زبان دوم
۸	متون تخصصی کلامی و فلسفی	۲	۳۲	نظری	بررسی روشمند اصطلاحات و ترکیب‌های رایج زبان دوم در حوزه دانشی کلام و فلسفه
۹	متون تخصصی فقهی و اصولی	۲	۳۲	نظری	بررسی روشمند اصطلاحات و ترکیب‌های رایج زبان دوم در حوزه دانشی فقه و اصول فقه
۱۰	اندیشه سیاسی اسلام	۲	۳۲	نظری	بررسی اجتهادی اندیشه سیاسی اسلام بر اساس قرآن، روایات و عقل و ارزیابی انتقادی نظریه‌ها و جریانات سیاسی رایج در جهان اسلام
۱۱	مطالعات جنگ و صلح	۲	۳۲	نظری	بررسی اجتهادی مبانی، ضرورت، اقسام و احکام فقهی و اخلاقی جنگ و صلح از منظر اسلام و ارزیابی انتقادی سایر دیدگاه‌ها
۱۲	احکام جزایی اسلام	۲	۳۲	نظری	تحلیل اجتهادی عدالت کیفری و چرایی جرم‌انگاری از منظر اسلام و پاسخ‌گویی به شبهات پیرامون حدود، دیات و احکام جزائی اسلام
۱۳	مطالعات تطبیقی ادیان	۲	۳۲	نظری	بررسی تحلیلی و انتقادی مهمترین مباحث الهیات و آموزه‌های اسلام و سایر ادیان بزرگ
۱۴	گفتگوی درون دینی و برون دینی	۲	۳۲	نظری	شناخت تاریخچه، مبانی، آداب و شیوه‌های عالمانه گفتگوی بین‌الادیانی و بین‌المذهبی
۱۵	حقوق بشر	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی مهم‌ترین مباحث نظام بین‌المللی حقوق بشر (شامل: مبانی، منابع حقوق بشر، نسل‌های حقوق بشری)، حقوق بشر اسلامی، تحلیل عالمانه حقوق بشر معاصر از منظر اسلام و قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و پاسخ‌گویی به شبهات مربوط

۱۶	حقوق بین الملل	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی تاریخ تطورات حقوق بین الملل، مفهوم و ماهیت حقوق بین الملل، مناسبات حقوق بین الملل و حقوق داخلی، سازمان های بین المللی، معاهدات، حقوق دیپلماتیک و کنسولی، روش های حل و فصل اختلافات بین المللی، حقوق بین الملل اسلامی و مقایسه آن با حقوق بین الملل معاصر
۱۷	نگارش پیشرفته	۲	۱۶ + ۳۲	نظری – عملی	شناخت اصول و قواعد نگارش مقالات و آثار پژوهشی به زبان انگلیسی و کسب مهارت لازم
۱۸	ترجمه پیشرفته	۲	۱۶ + ۳۲	نظری – عملی	شناخت اصول و روش های ترجمه متون اسلامی به زبان انگلیسی و کسب مهارت لازم
۱۹	روش تحقیق	۱	۸ + ۱۶	نظری – عملی	شناخت تحلیلی قواعد و فرایند تحقیق بر اساس منابع اسلام (قرآن، روایات و عقل) در دانش تبلیغ و کسب مهارت لازم
۲۰	رساله علمی	۱۸	۲۸۸	نظری	ارائه یک پژوهش جامع با رویکرد اجتهادی و نظریه پردازانه در یکی از موضوعات، مسائل و مباحث مرتبط با گرایش و ارزیابی دقیق نظریات و آراء مربوطه بر اساس منابع اسلامی (قرآن، سنت و عقل)
جمع		۵۵	۹۲۰	–	–

مطالعات اسلامی با رویکرد زبان عربی

شناسنامه رشته

کد رشته: ۴۲۰۲۱۱۲

عنوان رشته: مطالعات اسلامی

عنوان رویکرد: زبان عربی

آخرین مرجع مصوب کننده: کمیسیون مراکز تخصصی

تاریخ تصویب: مهر ماه ۱۴۰۳

شماره جلسه: ۱۷۵

عناوین و مشخصات کلی دروس:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش‌نیاز	۱۸	۲۸۸
۲	دروس عمومی	۳۲	۵۴۴
۳	دروس تخصصی رشته «مطالعات اسلامی»	۵۵	۹۲۱
جمع کل		۱۰۵	۱۷۵۳

عنوان رشته

ماده ۱: عنوان رشته، سطح چهار «مطالعات اسلامی» با رویکرد «زبان عربی» است.

تعریف

ماده ۲: سطح چهار آموزشی - پژوهشی «مطالعات اسلامی» با رویکرد «زبان عربی» چهارمین مقطع از تحصیلات حوزوی است، که طلاب پس از گذراندن این دوره، توان تدریس، تحقیق، نقد، ارائه نظریه، و پاسخ به نیازهای علمی و تخصصی این رشته را کسب کرده و پس از دفاع از رساله، دانشنامه سطح چهار این رشته را دریافت می‌کنند.

تذکر: دانش‌آموختگان این رشته، ضمن توانمند بودن مکالمه با زبان عربی، با برخی از موضوعات و مسائل کلان مناطق جغرافیایی که این زبان، زبان مرسوم آن منطقه است، نیز آشنا هستند.

اهداف

ماده ۳: اهداف رشته عبارتند از:

- ۱) تسلط بر مبانی، مکاتب، آراء و مسائل «مطالعات اسلامی» و رویکرد مربوطه؛
- ۲) تقویت توان پژوهش در حد تحلیل، نقد و ارائه نظریه در مسائل «مطالعات اسلامی» و رویکرد مربوطه؛
- ۳) ارتقاء توان پاسخگویی به نیازهای علمی و تخصصی «مطالعات اسلامی» و رویکرد مربوطه؛
- ۴) تأمین پژوهشگر مورد نیاز و زمینه‌سازی جهت تولید علم و توسعه دانش «تبلیغ و ارتباطات» و رشته مربوطه؛
- ۵) تأمین استاد مورد نیاز برای تدریس تخصصی در موضوعات و مسائل «تبلیغ» و رشته مربوطه.

سیاست‌ها

ماده ۴: سیاست‌های اجرایی رشته عبارتند از:

- ۱) اهتمام به تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
- ۲) اهتمام به تقویت استقلال فکری و علمی طلاب؛
- ۳) اهتمام به تقویت تعبد و تعهد دینی و ترویج و دفاع از عقاید و هویت شیعه امامیه؛
- ۴) تأکید بر بهره‌گیری از ابزارها و روش‌های کارآمد آموزشی و پژوهشی؛
- ۵) اهتمام به سنت‌های حسنه حوزوی؛
- ۶) اهتمام به دروس خارج فقه و اصول و نظارت بر اجرای آن.
- ۷) تأکید بر روزآمدی و پویایی برنامه‌های آموزشی، پژوهشی و مهارتی و توجه به نیازهای روز؛
- ۸) اهتمام به تأمین نیازهای علمی نظام و جامعه اسلامی در این رشته؛
- ۹) تأکید بر شناسایی و تشویق استعدادهای برتر در زمینه تحقیق، تدریس و تبلیغ؛
- ۱۰) اهتمام به رویکرد نقادانه و نظریه‌پردازانه، با طرح دیدگاه‌های چالشی مرتبط با رشته؛
- ۱۱) اهتمام به تقویت مبانی نظام مقدس اسلامی و ترویج ارزش‌های آن؛
- ۱۲) تأکید بر بهره‌گیری از زبان تخصصی رشته در فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی.

نظام آموزشی رشته

ماده ۵: نظام آموزشی این رشته و گرایش به صورت نیم‌سال^۱، درسی^۱ و حضوری است و بدون

احتساب زمان تدوین پایان‌نامه، حداقل هشت و حداکثر ده نیم‌سال خواهد بود.

تبصره: حداکثر مدت تحصیل در موارد اضطراری، بدون احتساب زمان تدوین پایان‌نامه، دوازده نیم‌سال است.

۱. در این نظام هر درس به صورت مستقل ارزیابی می‌شود و قبولی یا رد در یک درس، تأثیری در قبولی یا رد دروس دیگر ندارد.

شرایط پذیرش

ماده ۶: شرایط پذیرش عبارت است از:

- ۱) احراز صلاحیت‌های عمومی و اخلاقی بر اساس آیین‌نامه‌های مصوب؛
 - ۲) دارا بودن مدرک علمی سطح سه از رشته مطالعات اسلامی در سطح سه؛
- تبصره:** پذیرش طلاب دارای مدرک علمی سطح سه در سایر رشته‌ها و گرایش‌های موضوع تبلیغ در این حوزه دانشی، مشروط به گذراندن دروس پیش‌نیاز، مجاز است.
- ۳) قبولی در آزمون ورودی دروس تخصصی، زبان تخصصی و مصاحبه علمی؛
 - ۴) احراز توانایی‌های لازم در مهارت‌های خواندن، درک مطلب و نگارش به زبان عربی از طریق برگزاری آزمون و یا ارائه مدرک معتبر.

مشخصات کلی برنامه درسی

ماده ۷: عناوین و مشخصات کلی دروس عبارت است از:

ردیف	عنوان	واحد	ساعت
۱	دروس پیش‌نیاز	۱۸	۲۸۸
۲	دروس عمومی	۳۲	۵۴۴
۳	دروس تخصصی رشته «مطالعات اسلامی»	۵۵	۹۲۱
جمع کل		۱۰۵	۱۷۵۳

مشخصات تفصیلی برنامه درسی

ماده ۸: عناوین و مشخصات تفصیلی دروس

الف) دروس پیش‌نیاز^۱

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۱	تاریخ معاصر جهان	۱	۱۶	نظری	بررسی تحلیلی مهمترین مباحث تاریخ فرهنگی، اجتماعی و سیاسی جهان در صد سال اخیر
۲	تاریخ معاصر ایران	۱	۱۶	نظری	بررسی تحلیلی مهمترین مباحث تاریخ فرهنگی، اجتماعی و سیاسی معاصر ایران
۳	اسلام و مستشرقان	۲	۳۲	نظری	شناخت ماهیت استشراق، مکاتب آن و نقد و بررسی مهم‌ترین شبهات خاورشناسان پیرامون اسلام و تشیع
۴	تاریخ تمدن اسلامی	۱	۱۶	نظری	شناخت شکل‌گیری و سیر تطور و رشد علوم، فنون، ادب، فرهنگ و هنر اسلامی با تأکید بر رویکرد جامع اسلام به آبادانی دنیا و آخرت انسان‌ها
۵	ادیان ابراهیمی	۱	۱۶	نظری	شناخت و چگونگی پیدایش تطورات تاریخی، کتب مقدس، آموزه‌ها، مناسک و آداب مهم ادیان ابراهیمی (مسیحیت و یهودیت)
۶	ادیان شرقی	۱	۱۶	نظری	شناخت و چگونگی پیدایش تطورات تاریخی، کتب مقدس، آموزه‌ها، مناسک و آداب مهم ادیان شرقی، مانند بودایی، هندو و کنفوسیوس
۷	جریان‌های سیاسی و مذهبی جهان اسلام	۱	۱۶	نظری	شناخت و بررسی مبانی فکری، علل پیدایش، سیر تطور و نقش جریان‌ها و نحله‌های سیاسی و مذهبی موجود و مؤثر در جهان اسلام

۱. طلابی که هر یک از دروس پیش‌نیاز را در مراکز معتبر گذرانده باشند، در صورت مطابقت هشتاد درصدی سرفصل‌ها، از گذراندن همان درس معاف هستند.

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	هدف درس
۸	فلسفه دین	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی مهم‌ترین مسائل فلسفه دین (مانند: معرفت و تجربه دینی، تکثرگرایی، علم و دین و قلمرو دین) و نقد و ارزیابی آن
۹	فلسفه اخلاق	۱	۱۶	نظری	شناخت مبادی تصویری و تصدیقی و ملاکات گزاره‌های اخلاقی و مهم‌ترین نظریات و مکاتب در فلسفه اخلاق
۱۰	منطق جدید	۲	۳۲	نظری	آشنایی با مبانی فلسفی منطق جدید و انواع منطق‌های جدید (منطق موجهات، منطق محمولات، منطق گزاره‌ها)
۱۱	عرفان اسلامی	۱	۱۶	نظری	شناخت مبانی، آموزه‌ها، مشرب‌ها و مسائل اصلی عرفان اسلامی
۱۲	معارف قرآن	۱	۱۶	نظری	شناخت معارف قرآن در بخش «انسان‌شناسی»
۱۳	حقوق و سیاست در قرآن	۱	۱۶	نظری	شناخت معارف قرآن در بخش «حقوق و سیاست»
۱۴	مکاتب فلسفی معاصر غرب	۲	۳۲	نظری	شناخت و بررسی آموزه‌ها و مسائل اصلی مکاتب فلسفی مهم، جدید و تأثیرگذار غرب
جمع		۱۸	۲۸۸	—	—

ب) دروس عمومی

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	اهداف
۱	خارج فقه عمومی	۱۵	۲۴۰	نظری	بررسی اجتهادی مسائل مهم فقه طبق برنامه مرکز مدیریت در دروس خارج
۲	خارج اصول فقه	۱۵	۲۴۰	نظری	بررسی اجتهادی مسائل مهم اصول فقه طبق برنامه مرکز مدیریت در دروس خارج ^۱
۳	تحقیق علمی ۱	۱	۳۲	عملی	ارائه یک مقاله علمی در موضوعات و مباحث مرتبط با رشته
۴	تحقیق علمی ۲	۱	۳۲	عملی	ارائه یک مقاله علمی در موضوعات و مباحث مرتبط با رشته
جمع		۳۲	۵۴۴	-	-

ج) دروس تخصصی رشته «مطالعات اسلامی»

ردیف	عنوان درس	واحد	ساعت	نوع درس	اهداف
۱	خدا در اسلام	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی امکان و چگونگی شناخت خدا (عقلی، فطری و شهودی)، حقیقت توحید و مراتب آن و پاسخ به شبهات
۲	قرآن شناسی	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی قرآن از نگاه قرآن در ابعاد حقیقت قرآن، نام‌ها و اوصاف قرآن، ویژگی‌های قرآن نسبت به دیگر کتب آسمانی، اهداف قرآن، نظام تعلیم قرآن، شیوه‌های بیان معارف در قرآن و پاسخ به شبهات مستشرقان
۳	حدیث شناسی	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی مهمترین مفاهیم دانش حدیث، مکاتب روایی و قواعد فهم و اعتبارسنجی حدیث با نگاه انتقادی به آرای مستشرقان
۴	انسان در اسلام	۲	۳۲	نظری	بررسی اجتهادی آیات و روایات مربوط به انسان در زمینه آفرینش و فلسفه آن، ساخت‌های وجودی، ابعاد فطری، سعادت انسان و انسان کامل

۱. درس خارج اصول به مباحثی از اصول اختصاص می‌یابد که در حل مسائل رشته تخصصی و استنباط آن از متون آیات و روایات کاربرد بیشتری داشته باشد.

۵	خانواده در اسلام	۲	۳۲	نظری	بررسی تحلیلی هویت خانواده، ضرورت تشکیل خانواده، مفهوم و ملاک‌های جنسیت، نقش محوری خانواده در تربیت، اخلاق در خانواده، حقوق و مسئولیت‌های متقابل اعضای خانواده و انحلال خانواده
۶	معنویت در اسلام	۲	۳۲	نظری	بررسی تحلیلی اصول معنویت در اسلام (مانند: ایمان و کسب عمل صالح، معرفت نفس، جهاد با نفس، اعتدال، مراقبه و رفق) و روش‌های تربیت معنوی (مانند: انس با قرآن و روایات، دعا، توسل، ذکر، فکر، استاد، جلسات موعظه و مطالعه احوال اولیای خدا) و بازشناسی انتقادی معنویت‌های منهای خدا و دین
۷	متون تخصصی قرآنی و روایی	۲	۳۲	نظری	بررسی تحلیلی واژگان، مفاهیم و ترکیب‌های قرآن و روایی و شناخت معادل‌های آن در زبان دوم
۸	متون تخصصی کلامی و فلسفی	۲	۳۲	نظری	بررسی روشمند اصطلاحات و ترکیب‌های رایج زبان دوم در حوزه دانشی کلام و فلسفه
۹	متون تخصصی فقهی و اصولی	۲	۳۲	نظری	بررسی روشمند اصطلاحات و ترکیب‌های رایج زبان دوم در حوزه دانشی فقه و اصول فقه
۱۰	اندیشه سیاسی اسلام	۲	۳۲	نظری	بررسی اجتهادی اندیشه سیاسی اسلام بر اساس قرآن، روایات و عقل و ارزیابی انتقادی نظریه‌ها و جریانات سیاسی رایج در جهان اسلام
۱۱	مطالعات جنگ و صلح	۲	۳۲	نظری	بررسی اجتهادی مبانی، ضرورت، اقسام و احکام فقهی و اخلاقی جنگ و صلح از منظر اسلام و ارزیابی انتقادی سایر دیدگاه‌ها
۱۲	احکام جزایی اسلام	۲	۳۲	نظری	تحلیل اجتهادی عدالت کیفری و چرایی جرم‌انگاری از منظر اسلام و پاسخ‌گویی به شبهات پیرامون حدود، دیات و احکام جزائی اسلام
۱۳	مطالعات تطبیقی ادیان	۲	۳۲	نظری	بررسی تحلیلی و انتقادی مهمترین مباحث الهیات و آموزه‌های اسلام و سایر ادیان بزرگ
۱۴	گفتگوی درون دینی و برون دینی	۲	۳۲	نظری	شناخت تاریخیچه، مبانی، آداب و شیوه‌های عالمانه گفتگوی بین‌الادیانی و بین‌المذهبی
۱۵	حقوق بشر	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی مهم‌ترین مباحث نظام بین‌المللی حقوق بشر (شامل: مبانی، منابع حقوق بشر، نسل‌های حقوق بشری)، حقوق بشر اسلامی، تحلیل عالمانه حقوق بشر معاصر از منظر اسلام و قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و پاسخ‌گویی به شبهات مربوط

۱۶	حقوق بین‌الملل	۲	۳۲	نظری	شناخت تحلیلی تاریخ تطورات حقوق بین‌الملل، مفهوم و ماهیت حقوق بین‌الملل، مناسبات حقوق بین‌الملل و حقوق داخلی، سازمان‌های بین‌المللی، معاهدات، حقوق دیپلماتیک و کنسولی، روش‌های حل و فصل اختلافات بین‌المللی، حقوق بین‌الملل اسلامی و مقایسه آن با حقوق بین‌الملل معاصر
۱۷	نگارش پیشرفته	۲	۱۶ + ۳۲	نظری – عملی	شناخت اصول و قواعد نگارش مقالات و آثار پژوهشی به زبان عربی و کسب مهارت لازم
۱۸	ترجمه پیشرفته	۲	۱۶ + ۳۲	نظری – عملی	شناخت اصول و روش‌های ترجمه متون اسلامی به زبان عربی و کسب مهارت لازم
۱۹	روش تحقیق	۱	۸ + ۱۶	نظری – عملی	شناخت تحلیلی قواعد و فرایند تحقیق بر اساس منابع اسلام (قرآن، روایات و عقل) در دانش تبلیغ و کسب مهارت لازم
۲۰	رساله علمی	۱۸	۲۸۸	نظری	ارائه یک پژوهش جامع با رویکرد اجتهادی و نظریه‌پردازانه در یکی از موضوعات، مسائل و مباحث مرتبط با گرایش و ارزیابی دقیق نظریات و آراء مربوطه بر اساس منابع اسلامی (قرآن، سنت و عقل)
جمع		۵۵	۹۲۰	–	–

